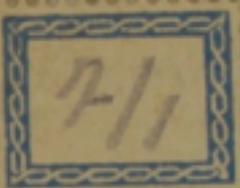

245
U - 16

RÖN

486

245
11-16

1381-46%

6m - 18
Հայոց ազգական գրադարան

卷之三

序

卷之三

序

卷之三

序

卷之三

序

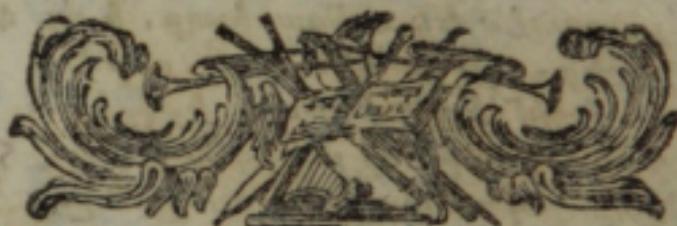
100. Книга для ученій Музею
Черкаського від Ученого комітету.

Դավիթ Ամսորդարեն :

Վ. A. MRC
1888

5114-սի

ԳԻՒՐ-Բ
ՍԱՀՄԱՆԸՑ ԴԱՒԹԻ.

1877

ՍԱՀՄԱՆԸՑ.

1 ԲԱՆԵԱԼԻ ԱՅՐ
որ ոչ գնաց՝ ի խորհեւր-
դը ամբարշտաց՝ ի ճա-
նապարհի մեղուորաց
նա ոչ եկաց, և յաթռու ժանափց
ոչ նստաւ :

2 Ա-ՅՈՐԷՆՍ տն են կամք նորա -
և յօրէնս նը խորհեսցի նա՝ ի տուն
և՝ ի գիշերի. և եղիցի նա ողջ ծառ
որ տնկեալ է՝ ի գնացո ջուրը :

3 Որ զպառւղիւր՝ ի ժամու տայէ, և
տերենը մի՛ թափեսցի. և զամենոյն
ըր ինչ արասցէ, յաջողեօդի նաւ :

A 3

211-34

(6)

Ո՞ւ այսպէս են ամպարիշտք , և ոչ 4
այսպէս . այլ որպէս փոշի , զոր հռ
ու հողմ՝ ի վր երեսաց երկրի :
Վասն այսորիկ ուշյարիցեն ամպար 5
բիշտք ՚ի դատաստան , և ոչ մեղա-
ւորք ՚ի խորհուրդո արգարոց :
Քանզի ճանաչէ թը զՃանապարհո 6
արդարոց . ճանապարհք ամբարըն-
տաց կորիցեն :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Բ :

Ա Հ Ա Ր Ե Խ Ա Գ Ի Ռ ՚ ի հ ե բ բ ա յ ն շ ա ս ո ւ շ , Ե ր ի ս տ ի ն
սուտա ընդ մի համար նն :

Ի ն դ է ր խռովվեցան հեթանուք . և տ
ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սը-
նոտիս :

Յանդիման եղեն թագաւորք երկւ 7
րի . և իշխանիք ժողովեցան ՚ի միա-
սին՝ վոր թն և վոր օծելոյ նորտ :
Խղեսցնէք զկապանս նց . և ընկես . 3
ցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա :

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցիլզ . 4
նոքօք . և թը արհամարհեսցէ զնթ :
Հայինժամ խօսեսցի ը նոր բարկու-
թը իւրով , և սրտմտութ իւրովիլիլ-
ռովեցաւսցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր ՚ի նմանէ , ՚ի 6
վե-

- վերայ լերին սիոնիսի սրբոյ նը , 'Ե
պատմել ինձ զհրամանս տն :
- 7 ՏՅ ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու ,
և ես այսօր ծնայ ղքեղ :
- 8 Խնդրեա յինէն , և տաց քեղ զհե-
թանոսս 'ի ժառանգութ , և իշխա-
նութի քեղ ը ամ ծագո երկրի :
- 9 Հովուեսցես զնոսա դաւազանաւ
երկաթեաւ . և որդէս զանօթ ըլո-
տի փշրեսցես զնոսա :
- 10 Արդ թագաւորք՝ զայս 'ի միտ ա-
ռէք . և խրատեցարուք ամենեքեան ,
ոյք դատէք զերկիր :
- 11 Ճառայեցէք տն երկիւղիւ . և ցըն-
ծացէք առաջի նորա դոլութք :
- 12 Բնկալարուք զխրատ նորա՝ զի մի՛
բարկասցի տը . և կորնչիցիք 'ի ճառ-
նասլարհացն արդարութե :
- 13 'Ի ժամանակի , յորժամ բորբոքես-
ցի բարկութի նորա :
- 14 Երանի ամենեցուն՝ ոչք յուսացել-
են 'ի տը :

X 8 X
ՍԱԼՄՈՒՍ. Գ:

Սաղմու 'ի դաւիլ - 'ի ձամանակի՝ պի ժա-
խուցեաւ էը նա ցերեսաց աբիսողումայ ուրդ-
այ իւրայ :

Վ զի բազում եղեն նեղիչք իմ. 2
և բազումք յարեան 'ի վլը իմ:
Բազումքասէին զանձնէ իմմէ, թէ 3
շեք փրկութի սորա առ ած իւր :
Այլ դու տր օդնական իմես, փառք 4
իմ և բարձրացուցիչ դլսոյ իմոյ :
Չայնիւ իմով ես առ տր կարդացի. 5
և լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:
Ես նեղեցի և 'ի քուն եղէ . զար- 6
թեայ և տր ընդունելի իմէ :
Ո՞չ երկեայց ես 'ի բիւրուց զօրաց 7
նց + ոյք շուրջանակի որատեալ պա-
շարեալ՝ պահէին զիս :

Արէ տր՝ և փրկեա զիս ած իմ. զի 8
դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին
ընդ իս թշնամութք 'ի տարառար-
տուց, և զատամունո մեղաւորաց
փշրեսցես :

Տեանէ փրկութի . 'ի վերայ ժու 9
շովրդեան քոյ՝ օրհնութի քո :

ՍԱՀՄՈՎ. Դ.

1. Եւ ապահով օրինակ սահման էլեկտր է
դասակարգ ։

1 կարդալ իմում լուն թրինձ ման
ըստ արդարուեն . 'ի նեղուեն
ինձ անդորր արարեր . ողոք-
մեա ինձ և լուր աղօթից իմոց :
2 Արդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք խո-
տասիրսք . ընդէ՞ր սիրէք զնանրու-
թի , և խնդրէք զսառւթի :
3 Ծաներուք զի՞ս պքանչելիս արար տր-
սրբոյ խւրում . և տր լունիցէ ինձ
'ի կարդալ խումառ նա :
5 Բարկանայք՝ և մի՛ մեղանչէք . զոր
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր , յանկողինս
ձեր զզջացարուք :
6 Մատուցէք պատարադ արդարու-
թի . և յուսացարուք 'ի տր :
7 Բազումք ասէին , թէ ոցուցյէ մեզ
դբարութի տն . նշանեցաւ առ մեղ
լոյս երեսաց քոց . և ետուք ուրա-
խութի սրտից մերոց :
8 'ի պտղոյ ցորենոյ գինոյ ձիթոյ խւր-
եանց լցուցեր զնոսուա .
9 Խաղաղութիւնայս և 'ի սոյն ննջես .

յուք է զարթիցուք . զե դու տր մի-
այն առանձին յուսովքո բնակեցու-
ցեր զմեզ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Ե :

Ի ի ապահով մասն վիճակեցյն . սաղման 1
' է դասիլ :

Բանից իմոց ունկն դիր ար , և 'ի 2
միտ առ զաղաղակ իմ :
Ասյեա ՚ի ճայն աղօթից իմոց , թա 3
գաւոր իմ և ած իմ :

Ես զքեզ աղաջեմ տր , ը առաւսոս 4
լունիցես ճայնի իմում . ը առաւսոս
պատրաստ եղեց , յանդիման լինել
առ քեզ :

Ո'չ թէ դու ած կամիս զանօրէնու 5
թի . և ոչ բնակին առ քեզ չարք ,
և անօրէնք մի' բնակեցին առաջի
աչաց քոց :

Ատեցեր զայնոսիկ , որ գործեն զա- 6
նօրէնութի . կորուսանես զամենե-
ռեան՝ ոյք խօսին սուտ :

Զայր արիւնահեղ և զնենգաւոր 7
պիղծ առնես դու տր . այլ ես ըստ
բազում ողորմութե քում մտից 'ի
առնեն քո . և երկիր պագից 'ի տա-
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

- 8 Տի առաջնորդեա ինձ յարդարու-
թեքում վա թշնամեաց իմաց՝ ուղիղ
արա առաջի իմ զՃանապարհս քո :
- 9 Զի ոչ գոյ' ի բերանս նց Ճշմարտու-
թե . և սիրտք նոցա նանբեալ են :
- 10 Ապ գերեզման բաց է կոկորդ նց . և
լեզու օք իւրեանց նենդաւորք եզեն:
- 11 Դատեա զնոսա ած՝ զի անկցին 'ի
խորհրդոց իւրեանց . ըստ բազում
ամբարժտութե նոցա մերժեա զնո-
սա . զի դառնացուցին զքեղ :
- 12 Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յու-
սացեալ են 'ի քեզ . յաւիտեան ցըն-
ծասցեն . և բնակեսցես դու 'ի նո :
- 13 Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք ան-
ուան քո , զի օրհնեսցես դու զալ-
դարն . ար՝ որպէս զինու հաճուք
քա ոլսակեցեր զնոն :

Ս Ա Ն Ա Ր Ա Ս . Զ :

- 1 Դիտաբան ընդ օրհնուել վասն ուներաւ
դաշ . սաղմոն 'ի դաւին :
- 2 Տի մի՛ որտմառուք քով յանդիւ
մաներ զիս . և մի՛ բարկուք
քով խրատեր զիս :
- 3 Ողորմեա ինձ ար զի հիւսմոդ եմ
ես , բժշկեա զանձն իմ , զի խոռո-
Ա 6 մել

վեցան ոսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու գ
տր մինչև յերբ :

Դարձ տր և փրկեա զանձն իմ. 5
Կեցո՛ զիս տր ըստ ողորմութե՛քում :
Զի ոչ ոք է որ 'ի մահու յիշէ զքեղ. կմ 6
'ի գժոխս խռոտովան առնի առ քեզ :
Վաստակեցայ Էս 'ի հեծութե ի 7
մում. լուացի զամ գիշեր զմահիճո
իմ. և արտասունօք իմովք զանկո
զինս իմ թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմառութե ակն իմ. 8
և մաշեցայ ես 'ի վերայամենայն թշ
նամեաց իմոց :

'ի բաց կացեք յինէն ամենեքեան . 9
ոյք գործեք զանօրէնութի :

Լուաւ տր ձայնի լալոյ իմոյ . լուաւ 10
տր աղօթից իմոց . և տր զիսնդրուածա
իմ ընկալաւ :

Ամաշեսցեն և խռովեսցին յոյժ ա 11
մենայն թշնամիք իմ. դարձցին յետս
և ամաշեսցեն յոյժ վաղվաղակի և
խռովեսցին :

ՍԱՂՄՈՍ. Ե:

1 Սաղմոս ՚ի դաւիթը • պար ասաց ուն Հայոն
Բանին գուստակայ որդիոց
յեմինայ :

2 **SF** ած իմ' իքեզ յուսացայ,
փրկեալ զիս • և յամհաւ-
լածաց իմոց ապրեցու
ղիո :

3 Գուցէ երբեք յափշտակիցէ ուղ ա-
ռիւծ զանձն իմ • ոչ ոք իցէ որ փըր-
կիցէ, և ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

4 **SF** ած իմ' թէ արարի զայս • և թէ
իցեն անօրէնունք 'ի ձեռոս իմ :

5 Թէ հատուցի երբեք այնոցիկ, ոչք
հատուցին ինձ չար • անկեայց և ես
'ի թշնամեաց իմոց ընդունայն :

6 Հալածեսցէ ապա թշնամին զանձն
իմ • հասցէ և կոխեսցէ յերկեր
զկեանս իմ. և զփառս իմ' ի հող
բնակեցուացէ :

7 **Ա**րի ար բարկութք քով • և բարձր
լեր 'ի սպառել թշնամեաց իմոց :

8 Զարթիր ար ած իմ' ի հրամանս
քո զոր պատուիրեցեր • և ժողովք
ժողովքոց շուրջ եղիցին զքե :

Վասն

Վասն այսորիկ 'ի բարձունս դարձ 9
մըր . և մըր դատէ զժովովուրգ սիւր:
Դատ արա ինձ մըր ըստ արդարու 10
թե իմում . ըստ ամբծութե իմում:

որ յիս :

Կատարեսցին չարիք 'ի վլր մեղաւու 11
բաց , և յաջողեսցես դու արդարոյն:
Որ քննէ զոիրտս և զերիկամունս 12
ած արդարոյիրաւի է ինձ օդնութե
յայ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ ,
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Ած դատաւոր արդար՝ հզօր և եր 13
կայնամիտ . որ ոչ ածէ զբարկութե
իւր զօրհանապազ:

Ապա թէ ոչ դառնայք առնա , ըղ 14
սուր իւր սրեալ է՝ և զաղեղն իւր
լարեալ . և 'ի նմա պատրաստեալ
է զանօթս մահու . և զնետս իւր
այրեցելովք է գործեալ :

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութե . 15
յղացաւ ղցաւս , և ծնաւ զանիրա-
ւութե :

Գուրն՝ զոր փորեաց և պեղեաց , 16
'ի նոյն անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր
և գործեաց :

Դարձցին ցաւք 'ի դլուխ նորա . 17
և 'ի վերայ գաղաթան նը անօրէնու-
թեք

(15)

Թեք իւր Եջմեն :

18 Խսոստովան եղեց առ ըստ արդար
ըռւե նը . սաղմոս ասացից անուշան
առ բարձրելոյ :

ՍԱՀՄՈՍ. Ը:

1 Դ ի ապարած 'ի վերայ հնչանացն . սաղմոս
'ի դաւին :

2 Յ ա թ ա ր ա մ ե ր . զ ի ս ք ա ն չ ե լ ի է ա-
նուն քո 'ի վերայ ամերկրի :
3 Հ ա մ բ ա ր ձ ա ւ մ ե ծ վ ա յ ե լ ո ւ թ ե ն ք ո 'ի
վերոյ քան զերկինս . 'ի բերանոց
մանկանց տղայոց սանդիեցաց հաս-
տատեցեր զօրհնութիւն :

4 Վ ա ս ն թ շ ն ա մ ե ա ց ք ո ց ն ր . զ ի ե լ ծ-
ց ի թ շ ն ա մ ի ն և հ ա կ ա ռ ա կ ո ր դ ն :

5 Տ ե ս ի ց զ ե ր կ ի ն ս զ գ ո ր ծ ո մ ա տ ա ն ց
ք ո ց , զ լ ո ւ ս ի ն և զ ա ս տ ե ղ ս զ ո ր ո-
գ ու հ ա ս տ ա տ ե ց ե ր :

6 Ո վ է մ ա ր դ ' զ ի յ ի շ ե ս դ ու զ ն ա . կ մ-
ո ր դ ի մ ա ր դ ո յ , թ է ա յ ց ի ն չ ա ր ա ս-
ց ե ս դ ու ն մ ա :

7 Փ ո ք ը ի ն չ խ ո ն ա ր հ ա ր ա ր ե ր զ ն ա
ք ա ն զ հ ր ե շ տ ա կ ս ք ո . փ ա ռ օ ք և ս պ ա տ-
ո ւ շ պ ա կ ե ց ե ր զ ն ա . և կ ա ց ու ց ե ր
զ ն ա . 'ի վ ի ա մ ձ ե ռ ա կ ե ր տ ա ց ք ո ց :

8 Զ ա մ ի ն չ ն ա ղ ա ն դ ա ր ա ր ե ր ' ի ն ե ր-

բ ո յ

քոյ ոտից նորա . զիսաշն և զարջառ .
և զամենայն ինչ :

Եւս և զերէ վայրի , զթուլունս երկ 9
նից և զձկունս ծովու՝ որ շրջին
ընդ շաւիդս ծովու :

ՏՌ ոպ մեր , զի՞ սքանչելի է ա 10
նուն քո յամենայն երկրի :

ՍԱՆՄՈՍ . Թ:

Դ ի սպառած . Հան գաղպ

նէայն ոբուզ :

 ոհացայց զքէն որ բոլորով 2
սրտիւ իմով . սպատմեցից
զնմ սքանչելիս քու .
Ուրախ եղեց և ցնծացայց իքեղ . 3
սաղմոս ասացից անուան քում
բարձրեալ :

Դ դտոնալ յետո թշնամեաց իմաց , 4
տկարասցին և կորիցեն յերեսաց
քոց :

Արարեր զդատաստանս իմ , և զի . 5
բաւունս . նստար յաթոռ՝ դատա-
ւոր արդարութե :

Աստեցեր 'ի հեթանոսս , և կո . 6
ըսաւ ամբարիշտն . զանուանս նոցա
շնջեցեր յաւիտեանս յաւիաենից ,
և

և թշնամւոյն զեն պակասւեաց մինչ
իսպառ :

7 Զքաղաքս աւերեցեր . և կորեաւ
յիշատակ նոցա աղաղակաւ :

8 Ած կայ՝ և մնայ յաւիաեան . պատ-
բաստ արար զաթոռ իւր 'ի դա-
տաստանի :

9 Խնքն դատէ զաշխարհս արդարո-
թք , և զժողովուրդս իւր ուղղութք :

10 Եղե առ ապաւէն տնանկի , օգնա-
կան 'ի նեղուե 'ի դէալ ժամանակի :

11 Յուսասցին 'ի քեզ ամենեքեան զյը
գիտեն զանուն քո . զի ոչ թողցեն
զայնոսիկ , որք խնդրեն զքեզ տոր :

12 Սաղմոս առացեք տն 'որ բնակեալն
է 'ի սիոն պատմեցէք 'ի հեթանոսա
զգործս նի :

13 'ի խնդրել զարիւննց յիշեաց . և
ոչ մոռացաւ տոր զաղօթօ տնանկաց :

14 Աղորմեա ինձ տոր ' և տես զնոնար-
հութե իմ 'ի թշնամեաց իմոց . ո
բարձր արարեր զիս 'ի դրանց 'ի
մահունե :

15 Որպէս պատմեցից զամօրհնութես
քո 'ի դրունս գստեր սիոնի , և ցն-
ծացայց 'ի փրկութե քում :

16 Ընկլան հեթանոսք յապականուե

իւր-

ՀԱՅԱ-ՀԱՅԱ ՀՀՊ

Ա. Հ. Ա. Մ.

իւրեանց՝ զոր արարին. և որոդսյթ
զոր թագուցին. առցէ զոտս նց :
Ճանաչի տըրյառնել զդատաստանս 17
իւր . և 'ի գործս ձեռաց իւրեանց
կտպեսցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն 'ի դը . 18
ժոխս . և ամհեթանոսք որւք մուա-
ցան զմծ :

Ո'չ իսպառ մօռաննայ տըր զաղքան . 19
համբերութեն տնանկաց մի' կորիցէ
իսպառ :

Ալի՛ տըր՝ և մի' զօրասցի մարդ . 20
դատեսցին հեթանոսք առաջի քո :
Կացո՛ տըր՝ օրէնսդիր 'ի վլը նց . և 21
ծանիցէն հեթանոսք թէ մարդիկ են :
Ընդէ՞ր տըր՝ կացեր 'ի հեռառատանէ . 22
անտես արարեր 'ի դէոլ նեղութեան
ժամանակի :

Յամբարաաւաննել ամբարշտի՝ սյրի 23
աղքատն . արդելցին 'ի խորհուրդս
իւրեանց , զոր և խորհեցան :

Չի գովի մեղաւորն 'ի ցանկուի ան . 24
ձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա դովի :
Խակ ընդէ՞ր բարկացոյց մեղաւորն 25
զմծ , ըստ բազում բարկուել իւ-
րում . թէ ոչ խնդրի :

Ո'չ է ած առաջի աշաց նըր . ողիզ 26
էն,

- Են Հանապարհք նր յնամ ժամ։
 27 Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց
 նորա ։ 'ի վերայ ամ թշնամեաց իւ
 րոց տիրեսցէ ։
- 28 Ասաց 'ի սրտի իւրում, թէ ոչ
 սասանեցայց աղդէ յաղդ առանց
 չարի ։
- 29 Անիծիւք և դառնութք և նենդու-
 թք լի է բերան նր ։ և 'ի ներքոց
 լեզունի նր ցաւք և վաստակք ։
- 30 Սստի դարանեալ ընդ մեծամեծա
 'ի գաղտնիս՝ սպանանել զամբիծն ։
- 31 Աչք նր 'ի տնանկա հային ։ դարանի
 'ի դաղտնիս, որպէս զարիւծ 'ե
 մորւոջ իւրում ։
- 32 Դարանի յափշտակէլ զաղքատն ։
 յափշտակէլ զաղքւտն և ձգէլ զնա ։
- 33 Յորոգայթ իւր խոնարհեցուսցէ
 զնա ։ խոնարհեսցի և անկցի 'ի տի-
 րել իւրում 'ի վերայ տնանկաց ։
- 34 Զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մռ
 ռացաւ մծ ։ դարձոյց զերեսս իւր
 զի մի' տեսցէ իսպառ ։
- 35 Արի՛ թր մծ իմ ։ բարձր եղեցի՛
 ձեռն քո ։ և մի' մօռնար զտնանկա ։
- 36 Իսկ ընդէլ բարկացոյց ամբարիշտն
 զնծ ։ զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ

Հ 20 Հ

ու քննի :

Տեսանես դռւ զնա 'ի յաւս , և 'ի 37
որտմառւիս հայիս , 'ի քեզ թողեալ
է աղքատն , և որբոյն դռւ ես օդնաւ
իան :

Խորտակեսցիքազուկ մեղաւորի և 38
շարի • խնդրեսցին մեղք նորա , և
նա մի՛ դացի :

Ճ՛՛ թադաւոր յաւիտեանս յաւի 39
տենից • կորիցեն հեթանսսք յերկ-
րէ նը :

Զցանկութի անանկաց լունաւ տոր , 40
'ի տատրաստութի որտիցնոցա հայե-
ցաւ ունինքո :

Դատտ առնել որբոյն և տնանկիր • զի 41
մի՛ ես յաւելուցու մարդ , 'ի մեծա-
բանելիւրում'ի վլը երեսացելիլի :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ժ :

'ի ի ապարած - սաշման

'ի դաւիլ :

մը յուսացայ • որոպէս ասի 1
ցէք ցանձն իմ , փոփոխեաց
'ի լերինս որոպէս ձնձնուկ :

Զի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեւ 2
զունս

- պունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնետոս 'ի կապարձու , ձգել ընդ խա-
ւար՝ այնոցիկ ոչք ուղիղ էն սրտիւք:
3 Զե զոր դուն շինեցեր՝ նոքա աւե-
րեցին . իսկ արդարն զի՞ արար :
4 ՏԻ 'ի տաճար սուբք իւրում . տր
յերկինս յաթոռ իւրում :
5 Աչք նորա 'ի անանկս հային , արտե-
անունք նըքննեն զորդիս մարդկան :
6 ՏԻ քննէ զարդարն և զամբարիշտն .
որ սիրէ զմեղս , ատեսյ զանձն իւր :
7 Տեղասցէ 'ի վերայ մեզաւորաց որո-
դայթ՝ հուր և ծծումք . այս մըրիկ՝
բաժին բաժակին նոցա :
8 Արդար է տր՝ և զարդարութիւն սի-
րէ . զուղղութիւն տեսանեն երեսը
նորա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Ժ Ա :

- 1 'Ի կադարած 'ի վերայ աւելէ բռնին . առա-
յնս 'ի դասիւն :
- 2 Ապրեցո՛ զիս տր՝ զի նուազեաց
նըք . նուազեցին ճշմարտուելք
յորդւոց 'ի մարդկանէ :
- 3 'Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի
իւրում . շրթամբք նենդաւորք սըր-

(22)

տէ 'ի սիրտ խօսեցաւ :
Սատակէ տր զամշը ուն նենդա : 4
որս, և զլեզուս մեծաբանս :
Ուժ ասացին . զլեզուս մեր մեծս 5
արասցուք, շըթունդը մեր առ մեզ
են, և արդ՝ մեր ովկէ տր :
Վա տառապանաց աղքատին՝ և հե 6
ծութե տնանկին, այժմ յարեայց
ասէ՝ տր . եգից զփրկութիմ, և
համարձակեցայց 'ի նոսա :
Բանք տն են բանք նբ, ոտղ զարծաթ 7
ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ . ուր
բեալ և պարզեալ եօթնպատիկ 'ի
հողոյ :

Դու տր պահեցեր զմեզ, և տալրե 8
յուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մին
չե յաւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիչաք շրջին . լո 9
բարձրութե քում մէծ արասցես
դու զորդիս մարդկան :

ՍԱՂՄՈՍ. ԺԲ :

'ի խորարած, սուլման 'ի դաւիթ :

Ո՞նչե յերբ տր մոռանաս զէս 1
իսուսոռ . մինչե յերբ դարձու
ցանես զերեսս քո յինէն :
Մինչե

- 2 **Մ**ինչև յերբ դնեմ զխորհուրդս
յանձն իմ. և ցաւք սրտի իմոյ զա-
ռուրս =
- 3 **Մ**ինչև ցեղը բարձրանայ թշնամին
'ի վերայ իմ. նայեա և լուր ինձ
թը ած իմ =
- 4 **Լ**ոյս տուր թը աչաց իմոց, զի մի'
երբէք ննջեցից 'ի մահ :
- 5 **Մ**ի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթէ-
ցինմա. կամնեղեչք իմցնծասցեն,
թէ ես սասանեցայց =
- 6 **Ե**ս յողորմութես քո թը յուսացայ,
ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկութեան
քում. օրհնեցից զթը՝ զբարերարդ
իմ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Ճ Գ . :

'ի կադարձ - սուլիս 'ի դաւիլ :

- 1 **Ա**սաց անզդամն 'ի սրտի իւրում,
թէ ոչ դոյ ած :
- 2 **Ա**պոկաննեցան և պղծեցան յանօրէ-
նութե իւրեանց. և ոչ ոքէ՝ որ առ-
նէ զբաղցրութե :
- 3 **Տ**ի յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցե՞ոք է-
մաստուն, որ խնդրիցէ զած :

Ա-

(24)

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին' 4
և անողիանացան :
Ու ոք է որ առնել զքաղցրութե . և 5
չէ ոք՝ մինչև 'ի մի :
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , 6
որք գործեն զանօրէնութե :
Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ ոնկ 7
կերակուր հացի , և առ առ ոչ կար-
դացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ ուր ու իցէ 8
երկիւղ . զի առ է յազգս արդարոց :
Զխորհուրդ աղքտաի յամօթ արա- 9
րին . զի առ է յոյս նորա :
Ո՞աացէ 'ի սիսնէ զփրկուե իսրայ 10
էլի . 'ի դարձուցանել առ զդերութե
ժողով ըդեան իւրոյ , ցնծասցէ յա-
կովք՝ և ուրախ եղեցի իսրայէլ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ Դ :

'ի իապարած . սաղմու 'ի
դաւիլ :

ով կացցէ 'ի խորանի 1
քում կամով բնակես-
ցէ 'ի լեառն սուրբքո:
Որ դնայ անբիծ գործէ 2
զարդարութե . խեսի զճշմարտութե
'ի

'ի սրտի իւրում:

- 3 Որ ոչ նենդաւորեաց լեզունաւ իւրով, և ըր ընկերի իւրում ոչ արար:
- 4 Դամատինս 'ի մերձաւորաց ոչ առնոււ. արհամարհեալ է առաջի նըշարագործն:
- 5 Զերկիւղածս տն փառաւոր առնէ. որ երդնու ընկերի իւրում, և ոչ ստէ:
- 6 Զարծաթ իւր 'ի վարձու ոչ տայ, և կաշառս 'ի վերայ իրաւանց ոչ առնու. որ զայս արասցէ, նա մի սասանեսցի յաւիտեան:

ՍԱ ՂՄ ՈՍ. ԺԵ:

Յանաբագիր 'ի դաւիլ:

- 1 Պահեա զիս ած իմ, զի ես 'ի քեզ յուսացայ, ասացի տն, տր իմ ես դու՝ և բարիք իմ ինձ 'ի քէն են:
- 2 Արցքոց՝ որք են յերկրիքում. սքան շելի արարեր զամ կամս իմ 'ի նո:
- 3 Յաճախեսցին հիւանդութիւն նց. յետ այսորիկ ապա վաղվաղեացին:
- 4 Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցայաւանց. և ոչ յիշեցից զանունանս նոցացա 'ի շքթունս իմ:

Յ բաժին ժառանգութե իմոյ և բա- 6
 ժակի իմոյ դու ևս որ այսրէն դար-
 ձուցանես զժառանգութի իմ յիս :
 Վ իճակը ելին ինձ ընդ ընտիրս , և 7
 ժառանգութի իմ հաճոյ եղե ինձ :
 Օրհնեցեց զտրոր իմաստուն արար 8
 պիս , մինչ ի գիշերի ևս խրատեցին
 զիս երիկամունք իմ :
 Յառաջադոյն տեսանեի զտր առաջի 9
 իմ յամ ժամ , զի է ընդ աջմե իմմե ,
 զի մի սասանեցայց :
 Վասն այսորիկ ուրախ եղե սիրտ իմ : 10
 և ցնծացաւ լեզու իմ , ևս և մար-
 մին իմ բնակեցէ յուսով :
 Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի գժոխալ 11
 և ոչ տացես սրբոյ քում տեսանել
 զառականութի :

Յուցեր ինձ զճանապարհս կենաց , 12
 լցուցեր զիս ուրախութի երեսաց
 քոց ի քաղցրութե վայելցուե աջօյ
 քո մինչե իսպառ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ժ Զ .

Ա զընկ ի դա-ին :

Աւը տր արդարութե . և նայեա 1
 'ի խնդրանաժս իմ . ունկն դիր
 ազօտ :

- աղօթից խմօց՝ զի ոչ շրթամբք նեն
գաւորք :
- 2 Յերեսացքոց իրաւունք ինձ ելցեն,
և աչք իմ տեսցեն զուղղութե :
- 3 Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր
՚ի դիշերի • փորձեցեր զիս՝ և ոչ գը-
տաւ յիս անիրաւութե :
- 4 Մի խօսեսցի բերան իմ զդործա
ռորդւոց մարդկան • վասն բանից
շրթանց քոց եռ պահեցից զնանա-
պարհա խիստու :
- 5 Հաստատեա՛ զշաւիզո իմ 'ի ճանա-
պարհիքում զի մի գոյթագղեսցին
դնացք իմ :
- 6 Ես առ քեզ զարդացի՝ զի լուար
ինձ ած, խօնարհեցու առ իս զունին
քո • և լուր բանից իմօց :
- 7 Աքանիշելի արարեր զողորմութես
քո՝ ո՞վրէկոս զայնոսիկ, ոյք յու-
սացեալ են 'ի քեզ՝ յայնցանե՛, ոյք
հակառակ կան աջոյ քո :
- 8 Պահեա՛ զիս որպէս բերական, ընդ
հովանեաւ թեոց քոց ծածկեսցես
զիս, յերեսաց ամբարշտաց, ոյք
տառապեցուցին զիս :
- 9 Ռոշնամիք զանձն իմ պաշարեցին •
և 'ի ճարպս իւրեանց արդելին • և

բերանք նց խօսեցան զամբարառա-
ւանութիւն :

ՄԵՐԺԵցին զիս, և այժմ դարձեալ 10
պատեցան զինեւ . ուշ եղին խոնար-

հեցուցանել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ ոոկ առիւծ՝ զիւ
պատրաստի յորս . և ոոկ կորիւն առ-
իւծու, զիս նստի դարանեալ :

Արի՛ առ՝ ժամանեա՛ նց, և խափա 12
նեա զնո՞ . փրկեա՞ զանձն իմ յամագ-
ըլշտաց, 'ի սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թըշ-
նամեոյն :

ՏԻ կորո՞ զնո՞ յերկրէ . բաժանեա՛ և 13
խափանեա զնո՞ 'ի կեանո իւրեանց :
Գաղանեօք քովք լցան որովայնք 14
նոցա , յագեցան կերակրովք . և թո-
ղին զմնացուածս տղայոց իւրեանց :
Եօ արդարութերեւցայց երեսաց 15
քոց . յագեցայց յերևել փառաց
քոց :

ՍԱՆԴՈՍ. ՃԵ:

1 ՚Ի իապարած ՚ի վերայ պատկերապմող նահաւ
պահի ծառային դոն դաւթի . զըս իսօնէւ
շաւ ընդ դոն պահն օքհնութեն . յաւում
յարում դրիւաց զնոս դր ՚ի յեւաց ամ նըշ
նամէաց . և ՚ի յեւաց առ
առաջ և առէ :

2 Երեցից զքեզ՝ ար զօրութե
իմ . ար հաստատիչ իմ , ա
պաւէն իմ և փրկիչ իմ :
3 Ած օգնական իմ , և ես յուսամ՝ ի
նաւ . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկուե
իմոյ՝ ընդունելի իմ է :

4 Օրհնելով կարդացից առ ար , և ՚ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց :

5 Շուրջ եղեն զինև երկունք մահու .
և ուղիսք անօրէնութե խռովեցու
ցին զիս :

6 Վեշտք դժոխոց ողաշարեցին զիս . և
ժամանեցին ինձ որոգոյթք մահու :
7 ՚Ի նեղութե իմում ես առ ար կար
դացի , և առ ած իմ տղաղակեցի :
8 Լուսւ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ
ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ
առաջի նըր , մոցէ յականջն նըր :

Խոռվեցաւ և գողաց երկիր՝ և հիւ 9
մունք լերանց սասանեցան և խռո-
վեցան . զի բարկացաւ 'ի վլը նց տծ:
Ել ծուխ 'ի բարկուէ նր . և հուր 10
յերեսաց նր բորբոքեցաւ , և փայ-
լատակունք հատան 'ի նմանէ:
Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մեռ 11
'ի ներքոյ ոտից նորա:
Ել 'ի քրովբէս և թռեաւ . ոլացաւ 12
նա 'ի թես հողմոց:
Եդ զևաւար 'ի ծածկոյթ իւր , և 13
շուրջ զնովաւ են յարկք իւր . և
խաւարային ջուրք՝ մինչեւ յամուս
օգոց:
Դ փայլատակել նր առաջի նոցա , 14
ամպք անցուցին զկարկուտ՝ և ըշ-
կայծակունս հուր:
Որոտաց մը յերկնիյ , և բարձ 15
ըետն ետ զձայն իւր 'ի կարկուտ՝ և
'ի կայծակունս հուր:
Առաքեաց զնետս իւր՝ և ցրուեաց 16
ընու . յաճախեաց զփայլատակունս
իւր՝ և խռովեցոյց զնոսա:
Երեւեցան աղբերք ջուրց . և յայտ 17
նեցան հիմունք տշխարհի:
Դ սաստէ քումմէ մը , և 'ի շնչել 18
հօգոյ բարկութե քո:

- 19 Առաքեաց՝ ի բարձանց՝ և ընկալաւ
զիս. ընկալաւ զիս՝ ի ջուրց բազմաց:
20 Փրկեսցէ զիս տր՝ ի թշնամեաց ի-
մոց հզօրաց՝ և յատելեաց իմոց, զի-
հզօր եղեն քան զիս :
- 21 Ժամանեցին ինձ յաւուր չարչարա-
նաց իմոց. եղեւ տր հզօրէ չիմ, և
եհան զիս յանդորր, և փրկեաց զիս
տր՝ զի կամեցաւ զիս :
- 22 Հատուսցէ ինձ տր ըստ արդա-
րութե իմում. ըստ ամբծութե ի-
մում հատուսցէ ինձ :
- 23 Ես պահեցից զնանապարհս տն, և
ոչ տմապարշտեցայց յեղ իմմէ :
- 24 Ամենայն իրաւունք նը առաջի իմ
են. և զարդարութի իւր ոչ ի բա-
ցէ արար յինէն :
- 25 Եղէց և ես ամրիծ ընդ նմա. և
զգուշացայց յանօրէնութէ իմմէ :
- 26 Հատուսցէ ինձ տր ըստ արդարու-
թե իմում. ըստ սրբութե ձեռաց
իմոց՝ առաջի աշաց իւրոց :
- 27 Ընդ սրբոյն նբ եղիցիս, ընդ առն
ամբծի՝ ամբիծ եղիցիս, ընդ ընտ-
րէալսն՝ ընտրէալ եղիցիս. և ըդ-
թիւրսն կործանեսցեա :
- 28 Դու զժողովուրդս խոնարհս կե-
ցու.

ցուցանես . և զաջո ամբարտաւա-
նից դու խոնարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զնքագ իմ . 29
ո՞ր ած իմ լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :
Քե փրկեցայց 'ի փորձութէ . առ 30
տուծով իմով անցից ըստարիսպա :

ԱԾ իմ , անբիծ են հանապարհը 31
նը . և բանք տն ընտրեալ են . և ա-
պաւեն ամցուն որք յուսան 'ի նա :
Վասն դի ովլ է ած բաց 'ի տնէ . 32
կամ ովլ է ած , բաց յայ մերմէ :

ԱԾ . որ զգեցուցեր ինձ զօրսւի . և 33
եդիր յամբծուե զնանապարհս իմ :
Հաստատեցեր զոտս իմ որպես զեշ . 34
չերոնի . և 'ի վերայ բարձանց կա-
ցուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պտտերադմ . 35
և արարեր զբաղուի իմ ոող զաղեղն
հաստ . և ետուը ինձ զպաշտապա-
նութի փրկութե քոյ :

ԱԾ . քո ընկալաւ զիս ' և խրատ քո 36
կանգնետց զիս իսպառ . և խրատ
քո ուսուցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ըս . 37
տորէ իմմէ , և ոչ տկարացան շա-
ւիդ իմ :

Հալոծեցից զթշնամիս իմ 'և հասից 38
նց .

- նց . և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ' միհ .
չե սպառեցից զնոսա :
- 39 Սեղեցից զնոսա , և այլ մի կարտո-
ցեն կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից
իմոց :
- 40 Զգեցուցեր ինձ զօրութի 'ի ողա-
տերազմի . ոյարուցեալսն 'ի վերայ
իմ 'ներքոյ իմ արարեր :
- 41 Ոթշնամիս իմ հալածականս արա-
րեր . և զատելիս իմ սատակեցեր :
- 42 Ազաղակեցին , և ոչ ոք էր որ Փըր-
կէր զնու . կարդացին առ տր , և ոչ
լունաւ նց :
- 43 Մանրեցից զնոսա ոնդ փոշի առաջի
հաղմոյ . և ոնդ կաւ դուեհաց կոխե-
ցից զնոսա :
- 44 Փրկեսցէ զիս տր 'ի հակառակութէ
ժողովրդոց . և կացուցէ զիս գլուխ
հեթանոսաց :
- 45 Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայ-
եաց ինձ . և 'ի լուր ականջաց լունաւ
ինձ :
- 46 Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք
օտարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի
շաւղաց լուրեանց :
- 47 Կիենդանի է տր և օրհնեալ է ած .
և բարձր եպիցի ած փրկութէ իմոյ :

Ա ծ է որ խնդրէ զվրեժ իմ . և հնա 48
զանդ առնէ ղժողովուրդս ընդ ինև :
Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոց բար 49
կացողաց . յայնցանէ՝ որյարուցեալ
են 'ի վը իմ ' բարձր արարեր զիս .
և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :
Վասն այսորիկ՝ խոսառվան եղեց 50
քեզ 'ի հեթանոսո . և անուանքում

սաղմոս ասացից :

ՄԵծ արարեր զփրկութիւն թագա 51
սորինորա . առնել ողորմութիւն ընդ
օծելոյ նր ընդ դաւթի . և ընդ զա-
ւակի նորա աղբէ մինչև յաղդ :

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Օ բնաւոն մաշեսի և որդւոյն
իւրայէւէ : Աւելա . ԺԵ :

Բհնեցուք զի՞ր զի փառօք 1
է փառաւորեալ :
Զհեծեալս և զերիվարսըն 2
կէց 'ի ծով . օդնական ընդունելի իմ
տոր , և եղեւ ինձ 'ի փրկութիւ :
Ասէ իմ ած ' և փառաւոր առնեմ 3
զոտ . ած հօր իմոց և բարձր արա-
րից զատ :

ՏՐ

- 4 Տիորտակե զպատերազմունս , և
տր է անուն նը :
- 5 Զընտիրս արանց և զընտիրս սպա-
ռազինաց . զկառս և զերիվարս , և
զնմզօրուի փարուռնի ընկէց իծով :
- 6 Ծով ծածկեաց զնո՞ . ընկլան յան-
դունդս խորոց իբրև զվեմս :
- 7 Աւքս տր՝ փառաւորեալ է զօրու-
թք իւրով . և աջքո տր՝ խորտա-
կեաց զմշնամիս քո :
- 8 Եւ մեծութք փառաց քոց մանրե-
ցեր զհակառակորդս քո . առսփե-
ցեր զբարկութեն սրտմտութեն քոյ .
և եկեր զնոսա որպէս զեղէղնու
- 9 Հոգւով զօրութեն սրտմտութեն քո
պատառեցան ջուրք . դիզան կացին
որպէս սլարիսպքարեայ ջուրք ծո-
վուն . և պաղեցան՝ դիզան ալեք
ջուրցն 'ի մէջ ծովուն :
- 10 Աւաց թշնամին . ասէ , հալածեցից
հասից՝ հարից . բաժանեցից զաւա-
րըն՝ և լցուցից 'ի նոցանէ զանձն խու-
11 Իսուր իմ արկից զնո՞ . տիրեսցէ
և բարձրասցի 'ի վերոյ նց աջ իմ :
- 12 Աւափեցեր զհողմն քո , և ծած-
կեաց զնո՞ ծով . ընկղմեցան , և իջին
որպէս կարպար 'ի ջուրս սաստիկա:

>X 36 X

Ո՞նման է քեզյանս ար , կամով 13
նմանիցի քեզ՝ փառաւորելդ 'ի սբս:
Աքանչելի փառաւորեալ՝ որ առնես 14
զիշանս և զարոնեստո . ձգեցերը ըշ-
ճեռն քո , և եկուլ զնո երկիր :

Առաջնորդեցեր արդարութե ժո 15
զովրդեան քո այսմ , զոր և փրկեցեր:
Մխիթարեցեր զնոսա զօրութ քով 16
'ի բանակետղ սրբութե քո . լունան
աղդք՝ և բարկացան , և երկունք կա-
լան զբակիչն փղտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք : 7
եղովմայ , և իշխանք մովաբացւոց :

Կալաւ զնոսա դողումն . հալեցան 18
Ժ բնակիչք քանանացւոց :

Անկցէ 'ի վերայ նց ահ և դողումն . 19
և 'ի զօր . Է բազկի քո քարասցին :
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո ար , 20
մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո այս՝
զոր ստացար :

Տարեալ անկեսցէ զնո 'ի լերին ժա 21
ռանգութե քոյ , 'ի պատրաստուկ
բնակութե ժառանգութե քոյ :

Զոր ստացար 'ի սկզբանէ ար , ըս 22
տացար սրբութե՝ զոր պատրաստէ
ցին ձեռքքո . ար թագաւոր յաւի-
տեանը յաւիտենից , և ևս :

Բ

ԶԵ

23 Զե եմուտ փարաւոն կառօք և Ե
րիվարօք , և ընտիր սպառազնօք 'ի
մէջ ծովուն :

24 Եւ էած 'ի վերայ նըր տր զջուրս
ծովուն . և որդիքն խորայէլի գնա-
ցին ընդ ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

Մաշնունք :

Պա է իմ ած , և փառաւոր առ-
նեմ զսա . ած հօր իմոյ ' և
բարձր արարից զսա :

Մարդասէր տր՝ վասն սրբուհւոյ ու-
նարատ մօր քոյ և կօւսի . և վասն խո-
չե քոյ սրատուականի , տր ընկալ զա-
ղացանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօնէ ' Երանեալ և իբրև
իտնենացի :

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութե՞ ' և
փրկութե անձանց մերոց՝ զտր ա-
ղացեսցուք : տր ողորմեա :

Վասն լսելի լինելոյ տն այ ձայնի ա-
ղացանաց մերոց՝ զտր աղա :

Վասն քաւիչ և ներօղ լինելոյ այ 'ի
վերայ մեղաց մերոց՝ զտր աղա :

Վասն թողլոյ մեղ զնամ յանցանս մեր ,
զկամոյ և զակամոյ , զտր :

Դ

Ը

Վասն

Վասն՝ զի մի՛ ըստանսն գտանիցիմք
 յաւուրն պատասխանատունուն. զտր:
 Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք
 ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով՝ իքն ննջե-
 ցին. զտր աղացեսցուք:
 Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և նք
 հաւատոյս մերոյ զտր:
 Զանձինս մեր՝ և զմիմեանս, տն նյ
 ամենակալին յանձն արասցուք:
 Ողորմեաց մեզ թր ած մեր ըստ մեծի
 ողորմութե քում. ասասցուք ամենե-
 քեան միաբանութեամբ:
 ՏԻ ողորմեա. որ ողորմեա. թր ողոր-
 մեա:

Աղօնէ:

ՏԻ տուննեան՝ և գոյացուցիչգի-
 շերոյ. որ արարեր զտիւ՝ ի զրո-
 սանս բարեգործութե՝ ի փրկութիան-
 ձանց մերոց, և զդիշեր՝ ի հանդիստ
 քնոյ. տկարացեալ բնուն մերոյ: Իսկ
 այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս
 մեր յօրհնաբանութի՝ ահաւոր և փա-
 ռաւորեալ անունդ քում սրբոյ: Ըն-
 կալ և այժմ զաղացանս մեր, և յաջո-
 ղեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքի-
 նասէր վարուք՝ ինոյն պաշտօնքո կան-
 խել միշտ. և նրվին կանոնին անդա-

Դար

(X 39 X)

Դար փառաւորել զհայր և զորդի և
շսուրբ հոգիդ . այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խսաղաղութե ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիր պագեսցուք :

Օքեզ , որ յամի գթած և մարդա-
սէր տրդ ես , աղաշեմք հանապաղ ,
զի զօրացուսցես զմեզ , որ ը օրէ կալ
՚ի կարդի կրօնաւորուե մերում : Ծակ-
թևացն ար զքաղցր լուծքո՝ զոր եղեր
՚ի վերայ մեր . զի կարասցուք կալ՚ի
պատունիրանի քում , և զհամոյսն առ-
նել առաջի քոյնմժամ , ՚ի տուէ և ՚ի
գիշերի : Հրեշտակային երդակցութք
զքեզ օրհնել՝ զքեզ դովել , և քեզ գո-
հութե և փառա մատուցանել ամենա-
զօր տրութեդ , այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից . Ամէն :

Մաղմուիւք և օրհնութքն երդօք հո-

դեորօք անդադար փառաւորեմքը ըզ
հայր և զորդի և զնք հոգիդ , այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Օրհնեալ ար մեր յա քա . ամէն :

Հայր մեր օր :

Առքայութի սրց:

ՍԱՀՄՈՍ · ԺԷ :

- 1 'Ի Խաբարած , սաղման 'Ի Դաւիթ :
- 2 **Ե**ՐԿԻՆՔ ՊԱՏՄԵՆ
զփառու այ , և զարարածո
ձեռաց նր սլատմէ հառ
տատութիւն :
- 3 Օր աւուր բղխէ զբան . և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զդիտութիւն :
- 4 ԱՇ ԵՆ բանք՝ և ոչ են խօսք , որոց
ոչ լսին ճայնք նոցա :
- 5 Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նց , մին
չւ 'ի ծաղս աշխարհի են խօսք նց :
- 6 Յարեւու եհար զխորան իւր . և ին
քըն երակս փեսայ՝ զի ելանէ յառա
գաստէ իւրմէ . և ցննայ նա ոնկ ըս
կայ յընթանալ զՃանապարհս իւր :
- 7 'Ի ծագաց երկնից են ելք նորա .
և հանգիւտ նորա մինչև 'ի ծագա
նորուն . և ոչ ոք իցէ , որ թագիցէ

՚ի առապոյ նորաւ :

Օրէնք տն ամբիծ են՝ և դարձու 8
ցանեն զհողիս . վկայութի տն հա-
ւատարիմ է , և իմաստուն առնէ
զողայս :

Արդարութի տն ուղիղ է , և ուրախ 9
առնէ զսիրաս + պատուիրանք տն
լոյս են , և լոյս տան աչաց + երկիւղ
տն սուրբ է , և մնայ յաւիտեան :
Դատաստան տն շմարիտ է , և 10

արդար է ՚ինոյն :

Ցանկալի է ՚նա քան զոսկի՞ և քանու
զականս պատուականս բազումա-
քաղցը է ՚նա զան զմեղու խորիսիս :
Քանզի՞ ծառայքո պահեսցէ զայս . 11
՚ի պահելնմա հատուցումն բազում :
Զյանցուածս իւր ովկարէ առնուլ ! 12
՚ի միտ . ՚ի գաղտնեաց իմոց սուրբ
արա զիս տր . և յօտարէն պահեա
զծառայս քո :

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յայն 14
ժամ անքիծ եղէց՝ և սուրբ եղէց
՚ի մեղաց մեծաց :

Եշիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ ! 15
իմոյ , և խորհուրդքարաի իմոյ առա-
ջի քո յամենայն ժամ . տր օդնական
իմ և փրկիչ իմ :

ԱԱՆ-

ՍԱԴՄ ՈՒ. ԺԹ :

Ի խաբարած . ստումն 'ի դաւիթ :

1 ունիցէ քեզ տը յաւուր անձ
կութե . օգնական եղիցի քեզ
անուն այյակորայ :

Առաքեսցէ քեզ տը օգնութե'ի սըր-
բութե իւրմէ . և 'ի սիովիսէ ընկալ-
ցի զքեղ :

4 Յիշեսցէ տը զամպատարագս քո . և
զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տը ը սրտի . քում . և զամ-
խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

5 Յնծասցուք մեք 'ի փրկութե քում-
յնուն այ մերոյ ' մեք մեծք եղիցուք :

7 Լցուսցէ տը զամ խնդրուածս քո .
այժմ ծանեաք , զի կեցոյց տը զօծ-
եալ իւր :

8 Լուան սմա յերկնից 'ի սրբութե
իւրմէ . 'ի զօրութե փրկութե աջոյ
իւրոյ :

9 Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվարօք .
այլ մեք զանուն տն այ մերոյ կար-
դասցուք :

10 Սոքա խափանեցան և անկան . մեք
յարեաք՝ և ուղիղք եղաք :

11 ՏԻ կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ .

>X 44 X

յաւուք յորում կարդասցուք առ
քեզ:

ՍԱՂՄՈՍ. Ի:

'ի էապաբած. սաղման 'ի դաւիթ:

Տ'ի զօրութե քում ուրախ 2
եղեցի թագաւորն՝ 'ի փրկուե
քում ցնծասցէ' յոյժ:
Զցաննկութի սրտինորտ ետուը նը 3
մա. և զկամա շրթանց նը ոչ արդե-
լեր 'ի նմանէ:

Ժաման արարեր զնայօրհնութիւն 4
քաղցրուե քոյ. և եգիր 'ի գլուխնը
ալսակ 'ի քարե ողատուականէ:
Կեանս խնդրեաց 'ի քէն. և ետուը
նմա ը երկայն աւուըս՝ յաւիտեանց
յաւիտենից:

ՄԵԾ են փառք նորա 'ի փրկութե 6
քում. զփառս և զմեծ վայելութե
գիցես 'ի վերայ նորա:

Տացես զնայօրհնութի յաւիտեանս 7
յաւիտենից. և ուրախ արասցես
զնայօրհնութի երեսաց քոյ:
Թագաւոր յուսացաւ 'ի տը, յո- 8
զորմուէ բարձրելոյն նա մի սասա-
նեսցի:

Գացի

9 Գոցի ձեռնքո 'ի վերայ թշնամեաց
քոց և աջքո դոցէ զամենայն ատե-
լիս քո :

10 Դիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝
'ի ժամանակի երեսաց քոց :

11 Տի բարկութ իւրով խոռվեցուսցէ
զնոսա . և հուր կերիցէ զնս :

12 Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և
զաւակ նց յորդւոց 'ի մարդկանէ :

13 Խոտորեցան 'ի քէն չարութ ։ խոր-
հեցան խորհուրդ , զոր ոչ կարաս-
ցեն հաստատել :

14 Արասցես զնոսա հալածեալս . 'ի
մնացուածս քո պատրաստեսցէս
զերեսս նոցա :

15 Բարձր լեր մըր 'ի զօրութե քում .
օրհնեսցուք , և սաղմոս սսասցուք
զօրութեց քոց :

ՍԱՀՄՈՍ ԻԱ :

1 'Ի իսպարած . վասն առաւոգին օգնուա-
նուելց . սաղմոս 'ի դաւին :

2 Ծ ած իմ նայեաց սռ իս .
Ընդէր թողեր զիս . հեռի
եղէ 'ի փրկուէ իւմնէ վա-
բանից յանցանացիմոց :
C 5

ԱԾ իմ, 'ի տունէ կարդացի առ քեզ, 3
և ինձ ոչ լուսար, 'ի գիշերի, և ինձ
ոչ անսացեր:

Դու 'ի սուրբս բնակեալ ես. և 4
գովեալդ իսրայէլի:

'ի քեզ յուսացան հարքն մեր. յու: 5
սացան 'ի քեզ՝ և փրկեցեր զնոսա:

Առ քեզ աղաղակեցին, և կեցին. 6
'ի քեզ յուսացան՝ և ոչ ամաչեցին:

Այլ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդ. 7
Նախատինք մարդկան՝ և արհամար-

հանիք ժողովրդոց:

Ամենեքեն որք տեսանէին զիս՝ ար- 8
համարհէին զինև. խօսէին շրթամբք
և շարժէին զդլուխս իւրեանց:

Յուսացաւ 'ի որ՝ և փրկեսցէ զնա. 9
կեցուսցէ զնա, զի կամի զնա:

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարդանդէ. 10
յոյս իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ:

'ի քեզ անկայ ես յարդանդէ. յորու 11
վայնէ մօր իմոյ դու ես ած իմ:

Մէ 'ի բացեայ առնիր յինէն՝ զիւ 12
նեղութիք մերձեալ են. և ոչ ոք է՝
որ օդնէ ինձ:

Հուրջ եղեն զինև զուսարակք բաւ 13
շումք. և ցուլք գէրք պաշարեցին
զիս:

14 Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւր
եանց, ոտք առիւծ՝ զի մըռնչէ և յա-
փըշտակէ :

15 Ես որպէս ջուր հեղայ՝ և ցրուեցան
ամսուկերք իմ. և եղեւ սիրտ իմ որ-
պէս մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի-
իմոյ :

16 Որացաւ որպէս խեցւոյ զօրուե
իմ. լեղու իմ 'ի քիմս իմ կցեցաւ-
և 'ի հող մահու իջուցին զիս :

17 Ըուը եղեն զինև շունք բազումք «
և ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

18 Ճակեցին զձեռս իմ. և զոտս իմ.
և թուեցին զամենայն ոսկերս իմ.
նոքա հայեցան և տեսին զիս :
19 Բաժանեցին զհանդերձս իմ 'ի մէջ
իւրեանց. և 'ի վերայ պատմուճանի
իմոյ վիճակո արկանէին :

20 Դուռ մի հեռի առներ զօդնուե
քոյինէն. և մորյօդնելինձ նայեաց :

21 Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ. և 'ի ձե-
ռաց շանց՝ զմիամօրութի իմ :

22 Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու,
յեղջերէ միեղջերոյ զմսոնարհութի
իմ :

23 Պատմեցից զանունքուղբարց իմոց.
'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքել-
ը 6 Եր-

Երկիւղածք տն օրհնեցէք զմբ .24
ամենայն զաւակն յակովբեան փա-

ռաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ 'ի տնէ ամ զաւակն իսրայէ .25
լի , զի ոչ արհամարհեաց և ոչ ա-
նարդեաց որ զազօթս աղքատիս ,
և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն .
այլ 'ի կարդալ իմում առ նա՝ լը-
նաւ ինձ :

Դիքէն է դովութիւն իմ , յեկեղեցիս .26
մեծս օրհնեցից զքեզ :

Չուխտս իմ կատարեցից առաջիւ .27
ամենայն երկիւղածաց նորա :

Կերիցէն տնանկք և յագեսցին .28
օրհնեսցէն զմբ՝ որ խնդրեն զնա :

Կեցցեն սիրտք նոյ յաւիտեանս յա .29
ւիտենից . յիշեսցեն , և դարձցին
առ որ ամենայն ծագք երկրի :

Երկիր սյագցեն նմա ամ տոհմք ա .30
զանց . զի տն է արքայութիւ , և նա

աիրէ 'ի վերայ ամ հեթանոսաց :

Կերան և երկիր պագին նմա ամ .31
պարարտք երկրի . առաջի նոր անկ-
ցին ամենեքեան՝ որ իշանեն 'ի հող :

Անձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ .32
իմ ծառայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տն ազգ՝ որ դալոցն է .33
պատ .

սկսամեսցեն զարդարութենք ժողովրդեան, որ ծնանելոցն է՝ զբար արար տոր :

ՍԱՀՄՈՍ. ԻԲ:

1 ՚Ի իապարած . առաջնու ՚ի դաւիթ :

2 **ՏՌ** հովունեսցէ զիս . և ինձ ինչ
ոչ պակասեսցի :

3 ՚Ի վայըրի դաշարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս . և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

4 Դիարձոյց զանձն իմ առ իս . և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհուարդարութեն վասն անունան իւրոյ :

5 Թուղետ և գնացից ես'ի մէջ ստուներաց մահու , ոչ երկեայց ՚ի շարէ ,
զի դու տոր ընդ իս ես :

6 Յուպ քո և դաւազան՝ նոքա միսեամբնեսցեն զիս :

7 Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղամն՝ ակն յանդիման նեղաց իմոց :

8 Օծեր իւղով զգլուխ իմ . բաժակքո ողջ անապակ արբեցոյց ովս :

9 Ողորմութե քո տոր զհետ իմ Եկեղեցէ՝
զիամ աւուրս կենաց իմոց . բնակել ինձ ՚ի տան տն ընդ երկայն աւուրս :

ՍԱՀ

(50)

ՍԱԼՄՈՍ. ԻԳ:

Սալմոն ՚ի դաւիթ. մատաբանական: 1

Տեառնէ երկիր լրիւ իւրով. աշ- 2
խարհ և ամ բնակիչք նորա:
Նա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմունս 3
արկ նմա. ՚ի վր գետոց պատրաս-
տեաց զնա:

ՈՂ ելցէ ՚ի լեառն տն. կամով կաց 4
ցէ ՚ի տեղւոջ սրբութե նորա:
Որ ոք է ձեռօք և ամբիծ սրախէ, 5
որ ոչ էառ զնանրութե յանձն իւր՝
և ոչ երդունաւ նենգութք ընկերի
իւրում:

Սա առցէ զօդնուե ՚ի տնէ, զողթը- 6
մուե յայ փրկչէ իւրմէ:

Այս ազգ է՝ որ խնդրէ զար. խնդ. 7
ըէ տեսանել զերեսս այ յակոբայ:
Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 8
՚ի վեր. համբարձցին դրունքյաւի-
տենից, և մոցէ թագաւոր փառաց:

ՈՂ է սա թագաւոր փառաց. տը 9
հզօր զօրութք իւրով. տը հզօր ՚ի
պատերազմի:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 10
՚ի վեր. համբարձցին դրունքյաւի.
բու-

տեհից, և մտցէ թագաւոր փառաց:
ՀԱՅ է սա թագաւոր փառաց. ար
զօրութեանց՝ սա ինքն է թագաւոր
փառաց.

ՍԱՀՄՈՍ. ԻԴ:

Դ իապարած. սաղման ՚է
դաւիլ:

- 2 ռքեզ ար համբարձի զանձն
իմ. ած իմ՝ իքեզ յուսա
մաք ցոյ, մի ամաչեցից. և
մի ծիծաղեսցին զինև թշնամիք իմ:
- 3 Ամենեքեան որ համբերեն քեզ՝ մի
ամաչեսցեն. այլ ամաչեսցեն անո
րէնք յունայնութե իւրեանց:
- 4 Զանապարհս քո ար ցոյց ինձ, և
զշաւիզս քո աւսո՞ ինձ:
- 5 Առաջնորդեա ինձ ՚ի ճշմարտուե
քում և ուսո՞ զիս, զի գու ես ած
փրկիչ իմ. և ես քեզ համբերի զօր
հանապաց:
- 6 Յիշեա ար՝ զգթութիս քո, և զը
զորմութիս քո որ են յաւիտենից:
- 7 Զմեղս մանկութե իմոյ՝ և զանդի.
տուե իմոյ՝ մի յիշեր. այլ յիշեա զիս
թը ըստ ողորմուե քում՝ վս քաղց
ըուե

բուե քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :
 Վասն այսորիկ օրէնսգէտ առնես 8
 զմելաւորս 'ի ճանապարհի . առաջ
 նորդէս հեղոց 'ի գատաստանի . և
 ուսուցանես հեղոց զՃանապարհս

ՔՌ :

Ամնայն ճանապարհք տն ողորմու 9
 թը և ճշմարտուք են այնոցիկ , որ
 խնդրեն զուխտ՝ և զվկայութի նը :
 Վասն անուանքոյ տր քաւեա զմելա 10
 իմ , զի բազում եղեն . ով է մարդ
 որ երկնչի 'ի տնէ . օրէնսգէտ առնէ
 զեա 'ի ճանապարհի 'յոր և հաճեցաւ :
Անձն նորտ 'ի բարութե հանգիցէ . և
 և զաւակնը ժառանգեսցէ զերկիր :
 Զօրութի է տր երկիւղածաց իւ 11
 բոց . և զկտակտրանս իւր ուսուցա
 նէ նց :

Աչք իմ յամ ժամ առ տր . և նա 13
 հանէ յորոդայթէ զոտս իմ :
Եայեա առ իս՝ և ողորմեա ինձ . 14
 զի միամօր և աղքատ եմ ես :
Եեղութք սրտի իմոյ բազում եղեն 15
 յոյժ . և 'ի վշտաց իմոց հան զիս :
Տես զխոնաբհութի իմե . զվաստակ 16
 իմ . և թողի ինձ զամ զմեղս իմ :
Տես զթշնամիսն իմ , զի բազում եւ 17
 զեն ,

Ղեն, ատելութ՝ զոր՝ ինանիր ատեցին զիս :

49 Պահեա զանձն իմ՝ և փրկեա զիս .

և մի յրմօթե եղէց՝ զիյուսացայ՝ իքեզ
19 Ամբիծք և ուղիղք կցորդ եղեն ինձ .

և ես քեզ համբերի . փրկեա ած զիսրայէլյամենայն նեղուեցնորա:

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ի Ե :

1 ՚Ի խափարած . սաղմոս ՚Ի Շաւին :

2 **Դ**աատ արա ինձ տը՝ զի ես յամը բծութե իմում գնացի , ՚ի տը յուսացայ՝ զի մի եղէց ՚ի շանդ :

3 Փորձեա զիս տը և քննեա զիս . փոր ձեա զէրիկամունս իմ և զոիրտ իմ :

4 Ոլորմութե քո տը առաջի աչացի մոց . և հաճոյ եղէց ճշմարտութե քում :

5 Ո՛չ նսատյց ես յաթոռս նանրաց . և ընդ անօրէնս ես ոչ մաից :

6 Ատեցի ես զժողովս չարաց , և ընդ ամբարիշտս ես ոչ նստայց :

7 Լուսացայց սրբութե զձեռս իմ , և չուրջ եղէց զսեղանով քո տը :

8 Լսել ինձ զձայն օրհնութե քո , և սկատմել զամ սքանչելիս քո :

Տ

Տ սիրեցի զվայելըութեան քո, 9
և ղտեղի յարկի փառաց քոց :
Մի կորուսաներ ընդ ամպարիշտա 10
զանձն իմ - և մի ընդ արս արիւնա -
հեղ զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնուելլ 11
են . և աջ նոցա լի է կաշառօք :
Ես յամբծութե իմում գնացի . փր 12
կեա զիս տր և ողորմեան ինձ :
Պան իմ կացցէ յուղզութե . յեկե 13
զեցիս մեծա օրհնեցից զքեզ :

ՍԱՂՄ ՈՍ . ԻԶ :

Սաղմոս 'ի դաւիլ . մինչը օծեալ էր :

Տ ըստ իմ և կեանք իմ՝ և 2
յումմէ Երկեայց . տր ապա -
ւէն կենաց իմոց՝ ես յումմէ՝ դողա -
ցայց :

* Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել 3

զմարմին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք
իմ, նոքա տկարացան և անկան :

Թէ պատրստեացի' ի վր իմպատե 4

ըաղմուն Երկիցէ սիրտ իմ . թէ յարի -
ցէ 'ի վր իմ ճակատամարտ, սակայն

և այսունիկ 'իքեզ տր յուսացայ :

Զի խնդրեցի 'ի տնէ , և զսոյն ա 5

զաշեմ. բնակելինձ՝ ի տան մն զամ
աւուրս կենաց իմոց :

6 Տեսանել ինձ զվայելչութիւնն. և
հրաման տալ՝ ի տաճարի նը :

7 Ծածկեաց զիս՝ ի խորանի իւրում
յաւուր չարի. ընդյարկաւ արար
զիս՝ ի ծածկոյթ խորանի իւրում:
8 'Ի վիմէ բարձր արարեր զիս. և
այժմ բարձր արար զգլուխ իմ՝ ի
վերայ թշնամեաց իմոց :

9 Շուրջ եղէց՝ և մատուցից՝ ի խո-
րանի նը պատարագ օրհնուե. օրհ-
նեցից և սաղմոս ասացից տն:
10 Լուր մը ձայնի իմում, զի կարդա-
ցի առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր
ինձ, զի քեզ ասաց սիրու իմ. և խնդ-
բեցին երեսք իմ, զերեսս քո տը
ինդրեցին :

11 Մի դարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն. և մի խոտորիր բարկութեամբ
'ի ծառայէ քումմէ :

12 Օգնական իմ լեր ե՞ր՝ և մի անար-
դեր զիս, և մի թողուր զիս ած փըր.
կիչ իմ :

13 Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս. · ·
ե՞ր իմ ընկալաւ զիս :

14 Օրէնսդէտ արա զիս ե՞ր 'ի ճան-
պարհի

սկարհի քում . և առաջնորդեա ինձ
 'ի շաւիղս քո ուղիղս :
 Վասն թշնամեաց իմոց , մի մատներ 15
 զիս 'ի ձեռս նեղաց իմոց :
 Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց . 16
 և սաեցին ինձ յինօրէնուեն իւրեանց :
 Հաւատացի տեսանել զբարութիւն
 տն՝ յերկրին կենդանեաց , համբեր
 տն և քաջալերեաց . զօրասցի տիրու
 քո՝ և համբեր տն :

ՍԱԴՄՈՍ. ԻԵ :

Սաղմաս 'ի դաշին :

 Ա. քեզ տը կարդացի ած իմ 1
 մի լոեր յինէն , մի երբէք
 լոեսցես յինէն . նմա
 նիցեմայնոցիկ՝ որ իջա
 նէն 'ի գուբ :

Լուր տը ձայնի խնդրուածաց իմոց՝ 2
 յաղացել ինձ առ քեզ . 'ի համբառ
 նալ ձեռաց իմոց 'ի տաճար նը քո :
 Մի համարիր ը ամովարիշտո զանձն 3
 իմ . և մի ընդ այնոսիկ՝ որ դործեն
 զանօրէնութիւն , կորուսաներ զիս :
 Այք խօսէին զիսաղաղութիւն ընկերս 4
 իւրեանց . և չարութիւն 'ի սիրտս նց :

Տուր

- 5 Տուր նց տր ըստ գործս նց . ըստ
անօրէնութեն գնացից նց . հասունց =
6 Ըստ գործոց ձեռաց նց համան նոցա՝
զհատուցումն նոցա նոցին =
7 Ո՛չ իմացան նոքա զդործս տն . և ո՛չ
'ի գործս ձեռաց նը հայեցան . կոր-
ծանեսցիս զն՛ս , և այլ մի շենեսցին =
8 Օրհնեալ է տր՝ զի լունաւ ձայնի ա-
ղօթից իմոց . տր օդնական իմ և
պաշտպան իմ :
- 9 'Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտե-
ցաւ և զուարձացաւ մօրմին իմ . և ես
կամք իմավք խոտուվան եղեց նմա :
10 ՃՌ զօրութեն ժողովրդեան իւրոյ ,
աղաւէն փրկութեն օծելոյ իւրոյ :
11 Փրկեա զժողովուրդքո . և օրհնեա
զժառանգութիւնքո . հովունեա և
բարձրացն զն՛ս մինչեւ յաւիտեան :

ՍԱՀՄՈՒՄ · ԻԾ :

- 1 Ասում ՚ի դաւիլ . օրհնուեց նաւակա-
ռէաց պաճառին =
- 2 Ա ատուցէք տն՝ որդիք մոյ . մա-
տուցէք տն զօրդիս խոյոց :
- 3 Ա ատուցէք տն զփառո և զպատիւ .
մատուցէք տն զփառո անուան նո-
րա .

ըա . և երկիքը պագեք տն 'ի սրահ
սրբութե նը :

Չայն տն 'ի վերայ ջուրց՝ և ած փա 4
ռաց որոտաց . և տը ինքն 'ի վերայ
ջուրց բազմաց :

Չայն տն զօրութեց , և ձայն տն 5
մեծվայելցութեց :

Չայն տն փշրէ զմայրս . և մանրէ 6
տը զմայրսն լիբանանու :

Մանրեսցէ զնո՞ որպէս մատաղա 7
տունկն լիբանանու . որ սիրելին է
որպէս զորդիս միեզներոյ :

Չայն տն հատանէ զբոց 'ի հրոյ . 8
ձայն տն շարժէ զանապտն , և խռո
վէցուցանէ տը զանապատն կադէս :

Չայն տն հաստատէ զեղջերուս . և 9
յայտնի առնէ զանտառու :

'Ի տաճարի նորա ամենեքեան ա 10
սասցեն զփառս նմա :

ՏԻ զջրհեղեղս նստուցանէ և ցա 11
ծուցանէ . թագաւորեսցէ տը յա
լիտեան :

ՏԻ զօրութի ժողովբդեան իւրոյ 12
առցէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ
իւր 'ի խաղաղութի :

ՍԱՂՄՈՍ. Իմ:

1 Սաղմոս օրհնուելց նախադիմութեաց դամալին
'ի դաւիթ:

2 **Պ**արձր առնեմ զքեզ տր, զի ըն-
կալար զիս. և ոչ ուրախ ա-
րարեր զթշնամին իմյիա:

3 **Տ**ան իմ, կարդացի առ քեզ, և
բժշկեցեր զիս. տր հաներ 'ի դժո-
խոց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայն-
ցանէ, որ իջանեն 'ի գուբ:

4 Սաղմոս ասացէք տն սբք նր - խոս-
տովան եղերուք յիշատակի սրբու-
թեան նորա:

5 Սրտմտութե է 'ի բարկութե նր -
և կեանք են 'ի կամաց նորա:

6 Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք. ա-
ռաւօտու եղիցի ուրախութի:

7 Ես ասացի 'ի բարեկենդանութե ի-
մում, թէ ոչ սասանեցայցյաւիտեն:

8 **Տ**ի 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոց
զօրութե, դարձուցեր զերեսս քո
յինէն՝ և ես եղէ խոռվեալ:

9 Առ քեզ տր կարդացի, և առ ան-
իմ աղախցի. զի՞նչ օդուտ է քեզ
յարենէ իմմէ, թէ իջանեմ ես յա-

(60)

պականութեն :

Մի՛ թէ հող խռստովան առնիցի 10
առ քեզ կամ պատմեսցէ զջմար
տութես քո :

Լուաւ ինձ տր՝ և ողորմեցաւ . և 11
տր եղե ինձ օգնական :

Դարձոյց զսուդ իմ յուրախութե , 12
շերծ յինէն զքուրձ . և ինձ զդեցոյց
զուրախութե :

Ո՞լ սաղմոս ասասցեն քեզ փառք իմ . 13
և այլ մի ևս զդացայց . տր ած իմ
յաւխեան խռստովան եղեց քեզ :

ՍԱԴՄՈՍ · Լ:

Դ ի սրբած անահոգակութե գովանե . 1
առաջնոր ՚ի դաւիթ :

Քեզ տր յուսացայ , մի ամա 2
չեցից յաւխեան . յարդա
րութե քում փրկեա զիս՝ և
ապրեցո՛ զիս :

Խոնարհեցո՞ առ իս զունին քո . վազ 3
վաղեա կեցուցանել զիս :

Լեր իմ ած պաշտպան՝ և տուն ա 4
պտւինի ապրեցուցանել զիս . զի հը^շ
զօրիչ իմ և տպաւէն իմ դու ես :

Վասն անողնան քոյ տր առաջնորդե 5
ցեր

ցեր ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես ղիս յորոգայթէ յայսմանէ , որ
թագուցաւ ինձ :

- 6 Դրու ես պաշտպան իմ տըր , և 'ի
ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :
- 7 Փրկեցեր զիս տըր ան ձշմարտութե
քով . ատեցեր զայնոսիկ որ պահեն
զերկիւղ 'ի անօտիս :
- 8 Ես 'ի տըր յուսացայ . ցնծացայց և
ուրախ եղէց 'ի փրկութե քում :
- 9 Հայեցար 'ի խոնարհութե իմ . և
փրկեցեր 'ի վշտաց զանձն իմ . և ոչ
մատնեցեր զիս 'ի ձեռս նեղշաց իմոց
և կացուցեր յանդորրու զոտս իմ :
- 10 Ողորմեա ինձ տըր . զի նեղեալ եմ
ես . խռովիցաւ 'ի սրտմտութէ ակն
իմ . անձն իմ և փոր իմ :
- 11 Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ .
և ամք իմ յոգւոց ելանելոյ :
- 12 Աղքատացաւ 'ի տկարութ զօրու-
թե իմ . և ոսկերք իմ խռովեցան :
- 13 Քան ղտմ թշնամիս իմ եղէ ես նա-
խատ դրացեաց իմոց . յոյժ ահ և
երկիւղ ծանօթից իմոց :
- 14 Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս ,
արտաքս փախչէին յինէն :
- 15 Մոռոցեալ եղէ ես ոնկ մեռել 'ի ոըր-
դ բէ .

առէ . և եղէ ես ոոկ զանօթ կորուսէլ
Զի ըուայ ես պրամբասանս 'ի բազ 16
մաց՝ որ չուրջ եին զիննե . 'ի ժողովն
վել նց 'ի միասին , առնուլ զանձն
իմ խորհեցան . այլ ես 'ի քեզ տը

յուսացայ :

Ասացի գու ես ած իմ . և 'ի ձեռս 17
քո է ժառանգութիւն իմ :
Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց 18
իմոց , և 'ի հալածչոց իմոց :
Երեւցո զերեսսքո 'ի ծառայս քո 19
ապրեցո զիս տը ըստ ողորմութիւն
քում . տը 'մի յամօթ եղէց , զի կար-
դացի առ քեզ :

Ամաշեսցեն ամնկարիշտք , և իջենն 20
'ի գժոխս . և համր եղիցին շրթունք
նենդաւորք , ոյք խօսէին զարդարոյ
զանիրաւութիւն , յամբարտաւանել
և յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է ողորմութիւնն 21
քաղցրութիւն քոյ տը . զոր տղահեցէր
երկիւզածաց քոց :

Արարեր գու այնոցիկ , ոյք յուսա- 22
ցեալ են 'ի քեզ . առաջի որդւոց
մարդկան :

Ամրացուցեր զիս 'ի ծածկոյթ ե- 23
րեսացքոց՝ 'ի խորհուէ մարդկան :
Ծանծ .

- 24 Ճածկեցեր զնս 'ի խորանի քում,
 'ի հակառակութէ լեզուաց :
- 25 Օրհնելէ տր, զի սքանչելիս արար
 զողորմութիւնի իւր 'ի քաղաք ամուր :
- 26 Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում,
 թէ ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց
 քոյ :
- 27 Վա այսորիկ լուար ձայնի աղօթից
 իմոց • յաղաղակել իմում առ քեզ :
- 28 Սիրեցէք զտր ամ սբք նր, զի ըս-
 տուգութիւն խնդրէ տր • և հատու-
 ցանէ այնոցիկ, որ առաւել առնեն
 զամբարտաւանութիւն :
- 29 Բաջալերեցարուք՝ և զօրասցին
 սիրտք ձեր, ամենեքեան՝ ոյք յու-
 սացեալ էք 'ի տր :

ՍԱՀՄՈՒՍ. ԱՅ:

1 Իմասպուի 'ի դաւիլ :

- 2 **Կ**րանի՞, ում թողութիւն եղեւ մէ-
 ղաց • և ծածկեցան ամ յան-
 ցանք նր :
- 3 Երանի՞ առն որում ոչ համարեսցի
 մը զմեզս նորա • և ոչ դոյ նենդու-
 թի 'ի բերան նորա :
- 4 Լոեցի ես՝ և մաշեցան ամ ոսկեցք
 D 2 լար,

իմ, առ աղաղակել ինձ առ մըր զօր
հանտպաղ՝ ի տունէ և գիշերի:
Ծանրեաց ձեռն քո՝ ի վերայ իմ. 5
դարձայ՝ ի թշուառութիւղի հարան
յիս փուշք:

Չմեղս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէ 6
նութիս իմ ոչ ծածկեցից՝ ի քէն:
Ասացի՝ թէ պատմեցից ինձէն ըլ- 7
մեղս իմ. և գու թողցես զամամ
բարշտութիս մեղաց իմոց:

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցենառ. 8
քեզ ամ որք, ՚ի ժամ ընդունելի:
Բայց միայն՝ ի ջուրցն հելեղաց բաց- 9
մոց. որ առ նո ինչ ոչ մերձեսցի:
Դու ես ապաւէն իմ՝ ի նեղութէ 10
յայսմանէ, որ շուրջ եղեն զինե:
Յնծութիս իմ, փրկեա՛ զիս յայն. 11
ցանէ՝ որ պաշարեցին զիս:

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելա. 12
մուտ ՚ի ճանապարհ, յոր և գնտո-
ցես. և հաստատեցից՝ ի վերայ քո
զայս իմ:

Մէ լինեք ոոդ զձիս և զօրիս. զի 13
ոչ գոյ՝ ի նո իմաստութի. ՚ի սանձա
և՝ ի գանդանաւանդս ճմլեսցեա ըլ-
կղակսնց, որ առ քեզինչ ոչ մերձես-
ցին:

Բար-

14 Բազում տանջանք են մեղաւորաց .
բայց ոյք յսւսան՝ ի առ՝ ողորմութեն
տն շուրջ եղիցի զնոքօք :

15 Ուրախ եղերուք և ցնծացէք ար-
գարք , ՚ի առ պարծեցարուք ամե-
նեքեան՝ ոյք ուղիղ էք սրախիւք :

ՍԱՆՄՈՍ ՈՍ. ԼԲ:

Սաղմոս ՚ի դասիւ :

1 նճացէք արդարք ՚ի առ
ուղղոց վայելէ օրհնութե-
խոստովան եղերուք տն
օրհնութք տասնաղետւ
սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացէք
նմա :

2 Օրհնեցէք զտրյօրհնութենոր՝ զի
բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհ-
նութք :

3 Ուղիղ են սկատդամք տեառն . և ամ
դործք նորա հաւատովք են . և սիրէ
զողորմութեն և զիրաւունս առ :

4 Ողորմութք տն չի եղեւ երկիր , և
բանիւ տն երկինք հաստատեցան . և
հոգւտվը բերանոյ նը ամզօրուիք նց :

5 Ժողովեաց ոնկ ՚ի տիկս զջուրս նո-
վու . և դնէ ՚ի խորս զգանձս իւր :

D 3 ԵՌ.

Երկիցէ՝ ի ոնէ ամերկիր. և 'ի նմա 6
նէ դողասցեն ամբն կիչք աշխարհի:
Զի նա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրա 7
մայեաց՝ և հաստատեցան:

ՏԻ ցրուէ զխորհուրդս հեթանս 8
սաց. անարդէ տը զխորհուրդս ժո.
զովրդոց. և արհամարհէ տը զխոր.
հուրդս իշխանաց:

Խսորհուրդ տեառնյաւիան մնայ, 9
խորհուրդ սրտի նորա աղգէ մինչեւ

յաղգ:

Երանի՞ աղգի՝ որոյ տը ած օդնա 10
կան է նմա. ժողովուրդ զոր ընա.
րեաց 'ի ժառանգութիւն իւր:

Յերկինից նայեցաւ տը յամ որդիս 11
մարդկան. 'ի պատրաստ բնակու.
թենէ իւրմէ հայեցաւ յամբնակիչա
աշխարհի:

Ո՞ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, 12
'ի միտ առնու զամ գործս նց:

Ո՞չ թէ 'ի բազում զօրս իւր ապրես 13
ցի թագաւար, և ոչ սկայ 'ի բա.
զում զօրութեն իւրում:

Առւտ է ձի 'ի փրկութեն իւրում. 14
'ի բազում զօրութեն իւրում ոչ ապ.
րեցուցանէ զհեծեալն:

Աւո տն 'ի վերայ երկիւղածաց! 15
իւր:

- իւրոց . և ոյքյուսանյողորմութնը :
 16 Փրկել' ի մահունանէ զանձինանոցա .
 կերակրել դնո՛ ի սովի :
 17 Անձինք մեր համբերեսցեն տոհ . զի
 օդնական և պաշտպան մեր է :
 18 Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր .
 և յանուն ոք նորայուսացուք :
 19 Եղիցի ողորմութենքո տոր ի վերայ
 մեր . ոնդ յուսացաք ՚ի քեզ :

ՍԱՀՄՈՍ. ԼԳ :

- 1 Սադոս ՚ի դաւիթ . ՚ի ծամանաիլ պի այ
 լագունէաց վերնսս իւր առաջի աբիւելւ-
 տայ . և ապա արյախէաց զնա , և գնաց :
 2 (Օրհնեցից զտր յամ ժամ , յամ
 ժամօրհնութնը ՚ի բերան իմ :
 3 ՚ի տոր պարծեսցի անձն իմ : լունիցեն
 հեզք , և ուրախ եղիցին :
 4 Մէծ արարէք զտր ինեւ . և բարձր ա-
 րասցուք զանուն նորա ՚ի միասին :
 5 Խնդրեցի ՚ի տնէ և լունաւ ինձ . յտմ
 նեղութէ իմմէ փրկեաց զիս :
 6 Մատիք առ տոր՝ և առէք զլոյս . և
 երեսք ձեր մի ամաչեսցեն :
 7 Այս աղքատ կարդաց առ տոր , և
 տոր լունաւ սմա . յամ նեղութէ սորա
 փըր .

Փրկեաց զսա :

Բանակ հրեշտակաց տնշուրջ է զեր 8
կիւղածովք իւրովք , և պահէ զնո :
Ճաշակեցէք և տեսէք , զի քաղցր 9
է մը . երանեալ է այր՝ որ յուսաց
'ինա :

Երկերուք 'ի տնէ ամենայն սուրբք 10
նորա . զի ոչինչ է պակասուի եր-
կիւղածաց նորա :

Մեծամեծք ազքատացան և քաղ- 11
ցեան . բայց ոյք խնդրեն զՄր , մի
պակասեսցէ 'ի նոցանէ ամբարուի :
Եկայք որդեակիք իմ՝ և լուսարուք 12
ինձ . և զերկիւղ տնի ուսուցից ձեզ
Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս , սի- 13
քէ զուսուրս իւր տեսանել 'ի բա-
րութե :

Լուցո՞ զլեզու քո 'ի չարութե . և 14
շրթունքքո մի խօսեսցի զնենգուի :
Խոտորեա 'ի չարէ՝ և արա զբարի . 15
խնդրեա զխազալուի , և երթ զհետ
նորա :

Ալք տն 'ի վերայ արդարոց , և ա- 16
կանջք նորա 'ի վերայ աղօթից նց :
Երեսք տն 'ի վերայ չարագործաց . 17
սատակելյերկը ոյիշատակս նց :
Կարդացին տրդարքն առ մը , և 18
մը

17 Եր լուածնոցա . յամենայննեղուէ
նոցա փրկեաց զնոսա :

19 Մերձ է տր առ այնոսիկ՝ որ մա-
շեալ են օրտիւք . և զխոնարհս հոգ-
ւով կեցուցանէ :

20 Բազումնեղութիւք են արդարոց .
յամենայնէ փրկէ զնն տր . և պահէ
զամենայն ոսկերսնոցա . և մի ՚ի ՚ի-
ցանէ մի փշքեսցի :

21 Մահ մեղաւորին չար է . բայց որ
ատեայ զարդարն , զղջասցի :

22 Փրկէ տր զանձինս ծառայից իւրոց .
մի զղջասցին ամենեքեան՝ ոյք յու-
սացեալ են ՚ինա :

ՍԱՆՄՈՍ. ԼԻ :

1 ՚ի կադարձ . ուղիւն ՚ի դաւիլ :

2 ատեա տր զայնոսիկ՝ ոյք
դատին զիս . մարտիք ընդ-
այնոսիկ, որ միրանցին ը իս :

3 Առ զղէն և զասպար քո , և արի
յօդնել ինձ . հան զառւը քո ընդ-
դէմհալածաց իմոցարդէլ զնոսա .
և ասա դռւ ցանձնիմ . թէ փրկութ
քո ես եմ :

4 Ամացեսցեն եյտօթ լիցին ոյք ինչ .
ըէին

բէին զանձն իմ . դարձին յետա և
ամաչեսցեն , որ խորհէին ինձ շար =
Եղիցին նոքա ուղ փոշի առաջի հող . 5
մոյ . և հրեշտակ տն նեղեսցէ զն՛թ :
Եղիցին Ճանապարհը նց 'ի իսաւար 6
և 'ի գայթագութի , և հրեշտակ
այ հալածեսցէ զն՛թ :
'ի նանիր Թագուցին ինձ որոդայթ 7
յառակականութե իւրեանց , և 'ի նա
նիր նախատեցին զանձն իմ :
Հասցէ 'ի վը նց որոդայթ , զոր ոչ 8
գիտացին . և որա՝ զոր Թագուցին ,
առցէ զոտս նց . և յորոդայթ 'ի նոյն
անկցին :

Առջ անձն իմ ցնծասցէ 'ի տր . 9
ուրախ Եղիցի 'ի փրկութե նորա ,
և տմ ոսկերք իմ տսասցեն , տր ո
նման է քեզ :

Չի փրկեաց զաղբատն 'ի ձեռաց 10
հզօրի , զաղբատն և զտնանկն յայն
ցանէ՝ որ յափշտակեն զնա :
Յարեան 'ի վերայ իմ վկարք շար 11
եաց . զոր ինչ ոչ գիտէի 'հարցա
նէին ցիս :

Հատուցին ինձ շար փոխանակ ընդ 12
բարւոյ . անժառանգել զանձն իմ
խորհեցան յորդւոց 'ի մարդկանէ :
Եւ

- 13 Ես 'ի նեղել նց քուրճ զգենուի .
խոնարհ առնէի պահօք զանձն իմ :
և աղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձին :
- 14 Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս
հաճոյ լինէի . որպէս սգաւոր և տր-
տում, այնպէս խոնարհ առնէի :
- 15 'Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողո-
վեցան . ժողովեցան յիս տանջանք,
և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան , և ոչ
ողջացան :
- 16 Ժորճեցին զիս՝ և արհամարհեցին
արհամարհանօք . կրծտեցին 'ի վե-
րայ իմ զառամունս իւրեանց . ար
երբ տեսցես :
- 17 'Ի բաց արա զանձն իմ 'ի խորաման
կութէ նոցա , և յառիւծուց զմիա-
մօրութիւն իմ :
- 18 Խոստովան եղեց քեզ ար՝ յեկեղե-
ցիս մեծաւե 'ի ժողովս բազմաց օրհ-
նեցից զբեղ :
- 19 Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք
իմ, ոյք ատէին զիս 'ի տարապար-
տուց . ակնարիի առնէին յիս աչօք
իւրեանց :
- 20 Ընդ իս զխաղաղութիւն խօսէին . և
ինքեանք բարկութք զնենդութիւն
խորհէին :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւր²¹
եանց , և ասացին՝ այո՛ այո՛ տեսին
աչք մեր :

Տեսեր տը՝ և մի լոեր . տը՝ մի 'իւշ
բացեայ առնիր յինէն :

Չարթիր և հայեաց տը՝ յիրաւունս²³
իմ . ած իմ և տը իմ 'ի դատաս-
տանս իմ . և իրաւ արա ինձ ըստ
արդարութե՛ քում , տը ած իմ :

Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք²⁴
իմ . և մի ասասցեն 'ի սիրտս իւր-
եանց , թէ վա՛ վա՛ անձանց մերոց ,
զի ընկլուզաք զնա :

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին՝ ոյք²⁵
խնդային ընդ չար իմ . զգեցցին զա-
մօթ և զանարդանս՝ ոյք մեծարա-
նէին 'ի վերայ իմ :

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին 'իքեղ²⁶
ամենեքեան , ոյք կամին ընդ արդա-
րութե՛ իմ :

Ասասցեն յամժամ , մեծ է ած . և²⁷
ոյք կամին զիսաղաղութեառայի քո :
Լեզու իմ խօսեսցի զարդարութիս²⁸
քո . զօրհանապաղ զգովլութո քո :

ՍԱԴՄՈՍ. ԱՅ-

1 ՚Ի իապարած , ծառապայի որհ + սառըմբ
՚ի դառին :

2 Ա սէ անօրէնն ՚ի մեղանչել ընդ
ճմիտս իւր , թէ չիք երկիւզ ոյ
առաջի աշաց նորա :

3 ՚Սենդեաց առաջի նորա , գտանել
զանօրէնութի , և ատել զնա :

4 Բանք բերանոյ նորա՝ անօրէնութի
և նենգութի են :

5 Ո՛չ կամեցաւ նա խմանալ զբարի .
զանօրէնութի խորհեցաւ յանկողնի
իւրում :

6 Եկաց նա յամ ձանապարհ , որ ո՛չ
է բարի . և ՚ի չարէ նա ո՛չ ձանձ
րացաւ :

7 ՏՌ յերկինս է ողորմութիքո + ճըշ-
մարտութիքո մինչև յամպո :

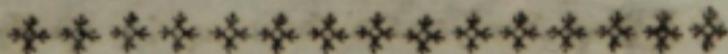
8 Ա րդարութիքո ոնդ լերինք ած .
իրաւունք քո ոնդ խորս բազումս .
զմարդիկ և զանասուն կեցաւցանես
դու ար :

9 Որպէս զի բազում արարեր զոզոր-
մութիքո ած . այլ որդիք մարդկան
՚ի հովանի թեւոց քոյ յուսասցին .
Ե ԱՅ-

Արքեսցին նոքա 'ի պարարտութէ 10
տան քո . և զուխս փափկութեան
քո աացեմ ըմակել նոցա :
'Ի քէն է առ աղբիւր կենաց . և 11
լուսովերեսացքոց տեսնեմք զոյս :
Ճադեա զողոմութիս քո ' ոյք ձա 12
նաշեն զքեզ , զարդարութիս քո ' որ
ուղիղ են սրտիւք :

Մի եկեսցէ 'ի վերայ մեր ոտան ամէ 13
բարտաւանից . և ձեռք մեղաւորաց
մի դողացուսցեն զմեզ :

Անդ անկցին ամենեքեան ' ոյք գոր 14
նեն զանօրէնութի . մերժեսցին և
այլ մի կարասցեն հաստատիլ :

Օ բանաւիւն դժին մոշեսի ածագէն
ճարգառէն : բ . Օքին . լը :

Այեցարուք երկինք , և իսու
սեցայց . լունիցէ երկիրը զ-
պատկամն բերանոյ իմոյ :
Բնդունելի լիցի որպէս անձրեւ բար- 2
բառ իմ . և իջուք որպէս ցող պատ-
կամք իմ :

Աըպէս զանձրե 'ի վերայ սիզոյ , և 3
ոչ

ոնք տարափ 'ի վերայ խոտոյ + զի զա
նուն տն կարգասցուք + և տուք օրհ
նութիւն տն ոյ մերոյ =

4 ԱԾ որոյ ճշմարտուք են դործք նը +
և ամճնապարհք նը իրաւամբք են :

5 ԱԾ հաւատարիմէ , և ոչ դոյ 'ի նմ
անիրաւուե . արդար և ճշմարիտ է
որ :

6 ՈՐԵղան և ոչ նմ որդիքն արատոյ .
ծնունդք խոտորեալք և թիւրեալք :

7 Ո՛չ ոյդ այն է՝ զոր տն հատուցա
նէիք դուք՝ ժողովուրդք յիմալք և
ոչ իմաստունք :

8 Ո՛չ սա ինքն է հայրքո , որ ստացաւ
զքեզ , արար զքեզ՝ և ստեղծ զքեզ :

9 Յուշլիցին քեզ աւուրիքն յաւիտե
նից . իմացարուք զամս ազդաց մին
չեց յազդս :

10 Հարցջե՞ր դու ցհարսքո , և ոդատ
մեսցե՞ն քեզ . ցծերսքո՝ և ասաս
ցե՞ն քեզ :

11 'Ի Ժամանակի՝ յորժամբաժանեաց
բարձրեալն զազդս նմ օնդ սփռեաց
նա զորդիմն ադամայ :

12 Կացոյց սահմանս հեթանոսոց , լո
թուոյ հրեշտակաց ոյ :

13 Եղեւ բաժին տն ժողովուրդիւրյա
Է 2 կոք .

>X 76 X

կոր . և վիճակ ժառանգութե իւրոց
խրայել :

Բաւական եղեւ նմա յանապատի , 14
'ի ծարաւ տօթոյ յանջրդւոջ պաշտ-
ոպանեաց զնա :

Խրատեաց զնա , և պահեաց որպէս 15
բիբ ական . որպէս զարծունի 'ի թես
իւր ընկալաւ զնա . և ուղ 'ի վերայ
ձագուց իւրոց գթացաւ :

Տարածեաց զթես իւր , և ընկալաւ 16
զնա . և բարձեալ բերէր զնա 'ի վե-
րայ միջնողանց իւրոց :

ՖԻ միայն ածեր զնոսա . և ոչ գոյր 17
ընդ նոսա աստունածս օտարս :
Ած եհան զնոսա 'ի զօրութիւն երկ . 18
ըի . և կերակրեաց զնս արդեամբք
տնդաստանաց :

Դիեցոյց նց մեղք 'ի վիմէ . և իւղ 19
յասլառաժ վիմէ :

Իւղ կովուց 'և կաթն մաքեաց , ճար 20
պակ հանդ երձ խոյոց որթուց ցլուց
և նոխազաց :

Զսլարարտութիւն երիկամանց ցորե 21
նոյ . և զարիւն խաղոզոյ արբ գինի :
Եկեր յակովք և յագեցաւ , և ան 22
գուշեաց զսիրելին :

Գիրացաւ ստունարացաւ լայնա 23
ցաւ ,

- շաւ, եթող զմբ ած զարարիչ լւր.
և յետս եկաց յնյ փրկչէ իւրմէ :
- 24 Բարկացուցին զիս օտարուախւք իւրեանց . և կոռվք իւրեանց դառնաւ
ցուցին զիս :
- 25 Զոհեցին դիւաց՝ և ոչ այ . դիցն՝
զորս ոչ գիտէին . նորք և առ ժա-
մայնիք , զորս բնաւ ոչ ճանաչէին
հարք նց :
- 26 Շուղին զմբ՝ որ ծնաւ զնոսա . մո-
ռացան զմծ որ կերակրեաց զնու :
- 27 Ետես տր ենախանձեցաւ . որտմը-
տեցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դըս-
տերաց նոցա , և ասէ :
- 28 Դարձուցից զերեսս իմ' ի նոցանե .
և ցուցից նոցա զբնչ լինելոց իցեյա-
պայ ժամանակի :
- 29 Զե ազդ մի թիւր են նք՝ և որդիք
անհաւանք . նք նախանձեցուցին
զիս 'ի չաստուածս իւրեանց . և դառ-
նացուցին զիս 'ի կուռս իւրեանց :
- 30 Ալոդ՝ և եզ նախանձեցուցից զնու
յազդ անպիտան . և անմիտ ազդաւ
զկծեցուցից զնոսա :

Մազլւանք :

Sուք փառս մայ , տուք օրհնութիւն
մարդասիրին թագաւորին յաւի-
տենից , որ փրկէ զծառայս իւր և կե-
ցուցանե :

Մարդասէ՞ր թր՝ վասն սրբուհւոյ ա-
նարատ մօրքոյ և կուսի . և վասն խաչի-
քոյ պատուականի , թրընկացլ զաղա-
շանս մեր , և կեցոն զմեզ :

Քարոջ և աղօնի՞ Երկինք պատմեն և
Տը ասլաւէն խանացն :

Վասն 'ի գիշերի և 'ի փունջեան , և
յամ ժամու խօսել մեզ զբան ոն ,
զմոր աղացեսցուք : **Տ**ը ողորմեած :
Վասն չանկանելոյ մեզ 'ի փորձուի , ո-
րումոչ կարեմք հանգուրժել զմոր աղ :
Վո ամբին և անդատապարտ կալ մեզ
տռաջի ահեղ տռենին քնի , զմոր աղ :
Վո առաջնորդելոյ մեզ 'ի նաւահան-
դիստ կենացն անվախճանից , զմոր աղ :
Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչ-
մանն և երկնից արքայութեն , զմոր :
Վասն հոգւոցն հանգու : **Ե**ւ ևս միա-
բան : **Զ**անձինս : Ողորմեաց :

Ալլունի :

Ա պիշերի և 'ի տունջեան և յեմժաւ
մու զքեղաղացնմք, և 'ի քէն խնդ-
րեմք մարդասէր տր : Լուր մեղ տծ
փրկիչ մեր . խոնարհեսցի ունկն քո
'ի խնդրուածս մեր զի մի ունայն լիցին
կառատակը ծառայից քոյ , այլ համա-
բանական զաշխատութիս մեր 'ի գործ ար-
դարութե , և 'ի պտուղ մծպաշտուե ո
լնկան տր՝ զալօթս և զերկը ըստադուիս
մեր , և հատու մեղ զողորմութիւն քո
առատապէս . ծածկեա զմեղ ընդ հո-
վանեաւ ամենազօր աջոյ քոյ . զօրացն
մեղ տր՝ զօրութ ոչ հոգւոյդ . պահ-
նա զմեղ որպէս բիթ ական : Եւ արա-
գու մեղ նշան բարի , 'ի գովեստ և 'ի
փոռարանուի անուանդ քում սրբոյ =
Զի 'ի քո փառո կատարի մմմ արարա-
ծոյ մշտնջենաւոր փառաբանութի 'ի
բարձունս , հօր և որդւոյ և հոգւոյն
որբոյ . այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . տմէն :

Խտղաղութե ամենեցուն :

Հովիւ քաջ հովիւ բարի և յաւիտե-
նական , նայես և այց արա բանաւոց

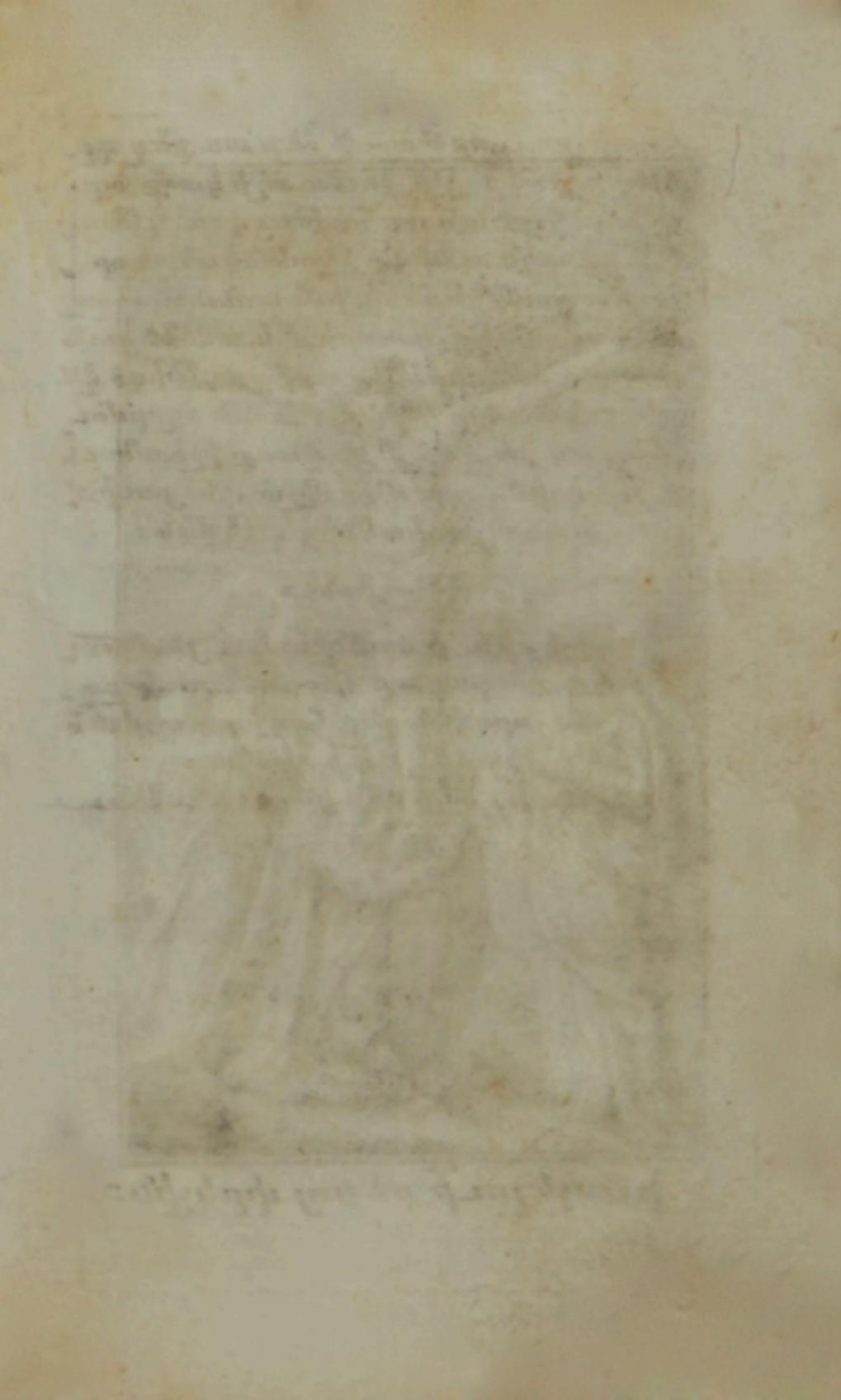
Հօտի քո , զոր ժողովեցեր առ քեզ դը-
թուք քով . Զի քո առաջի կամք տը ,
և առ ՚իքէն ողորմութեցդ և դթու-
թեցդ ակն ունիմք : Զամենեսեան օրէ-
նեա . զամենեսեան իմաստնացո . զա-
մենեսեան լուսաւորեա . և ամենեցուն
պարդեեա զերկնից արբայութեդ . վա-
զի դու ես տը կենաց , և ած ողորմու-
թեց . և քեզ վայելէ փառք իշխանուն
և պատիւ . այժմ և միշտ , և յաւիտ-
եանս յաւիտենից . **Ամեն :**

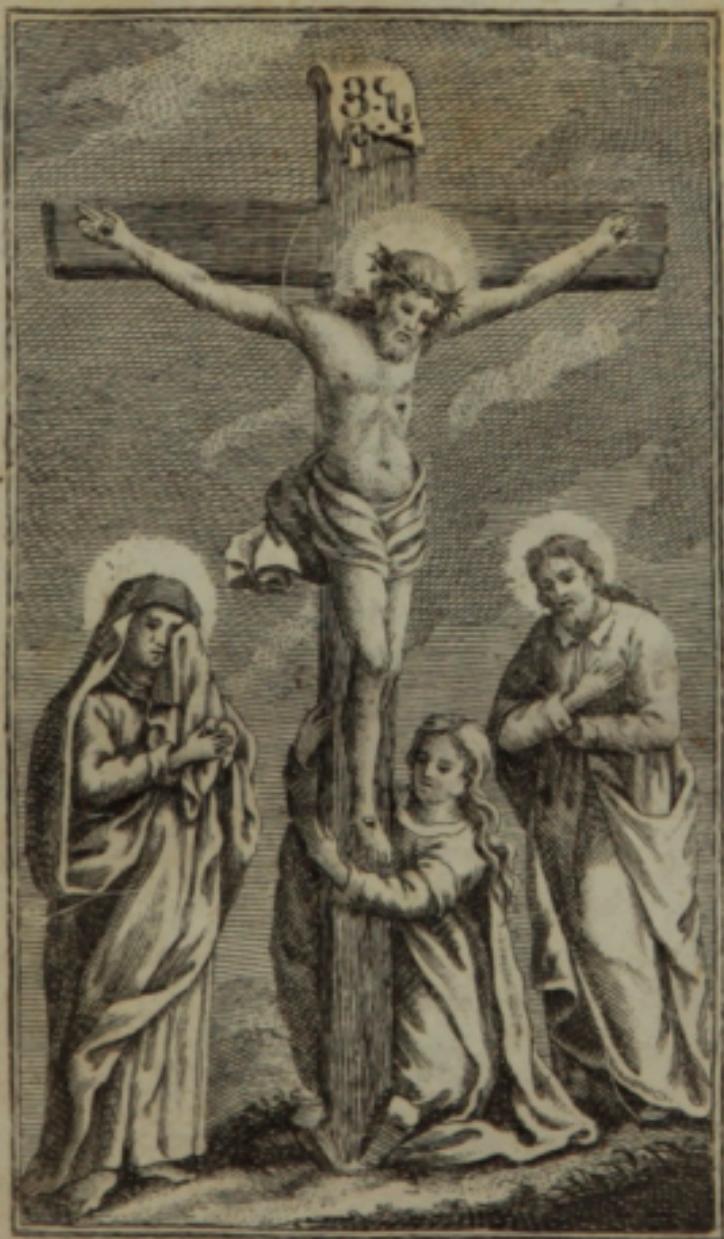
Մաղթան :

՚ գիշերի և ՚ի տունջեան և յամ ժա-
մու անդադար փառաւորեմք ըզ-
հայր և զորդի և զեք հօգիդ , այժմ և
միշտ , և յաւիտեանս :

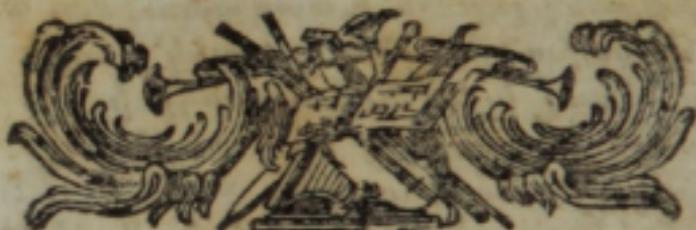
Օրհնեալ տը մեր յս քո . ամեն :
Հայր մեր որ :

Խաչելու մերոյ փրկին:

ՍԵՎՄ ՈՍ. ԼՕ:

Առաջնորդ է Շահնշահ :

- 1 Տ' ՆԱԽԱՆՉԻՔ
Ընդ չարս . և մի ընդ այնու-
"իկ՝ որ գործեն զանօրէն
նութիւն :
- 2 Զի որպէս խոտ վաղվազակի ցամա-
քեսցին . որպէս դալարի խոտոյ վաղ-
վազակի անցցեն :
- 3 Յուսա ՚ի տր՝ և արա զբազցրու-
թե . բնակեա յերկրի , և հովուներ-
ցիս ՚ի մեծութեն նորա :
- 4 Ժատեա ՚ի տնէ , և նա տացէ քեզ-
զինգրունածս սրտի քո . յայտնեա
առաջի տն զՃանաւզարհս քո , և
յուսա ՚ի նա :

- 5 Նա արասցէ և հանցէ որպէս զլոյտ
զարդարուիս քո . և զիրաւունս քո
որպէս զօր հասարակ :

Է 6 Հնա

Հնաղանդ լեռ տն՝ և ծառայեան նման 6
և մի նախանձիր ընդ այնուսիկ՝ որոց
առակեալ իցեն ճանապարհք իւր-
եանց, ընդ մարդոյ՝ որ գործէն զա-
նօրէնութէ:

Լոեան ՚ի բարկութէ, և հանդիր ՚ի 7
սրտմտութէ, և մի նախանձիր ընդ

չորս:

Չի չարք վաղվաղակի սատակեսցին. 8
բայց ոյք համբերեն տն, նոքա ժա-
ռանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբատ 9
բիշտն. խնդրեսցես զտեղի նը, և ոչ
դացես:

Այլ որ հեղքն են՝ նոքա ժտուան 10
դեսցեն զերկիր. և փափկաոցին ՚ի
բազում խաղաղութէ իւրեանց:

Սպասէ մեղաւոր արդարոյ, և կրծ 11
տէ ՚ի վերայ նորա զատամունս իւր-
այլ տր ծիծաղեսցի զնովաւ:

Քանզի յառաջադոյն տեսանէ. զիւ 12
հասեալ է օր նորա:

Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին 13
զաղէդունս իւրեանց՝ հարկանել զադ
քատն և զտնանկին. սպանանել զայն
որ խոնարհն է սրտիւ:

Սուրք նց մացեն ՚ի սիրաւ նց, և 14
աղեւ

- աղեղունք նոցա փշրեսցին :
- 15 Լաւ է սակաւիկի ինչարդարոյ, քան
զբաղում մեծութիւն մեղաւորաց. և բայ
զուկք ամապարշտաց խորտակեսցին :
- 16 Հաստատէ տըր զարդարս, և ձաւ
նաշէ զաւուրս ամբեծից, ժառան
գութիւն նոց յաւիտեան եղիցի :
- 17 Մի ամաշէսցեննոքա'ի ժամանակա
շարութեն. այլ յաւուրս սովոյ յաւ
գեսցին :
- 18 Ահա մեղաւորք կորիցեն. այլ թշնա
միք տն 'ի փառաւորել և 'ի բարձ
րանալ իւրեանց՝ պակասեսցին ոոց
ծուխ, զի պակասէ :
- 19 Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հաւ
տուցանէ. այլ որ արդարն է՝ ողոր-
մի և տայ :
- 20 Ուլք օրհնեն զտըր՝ ժառանգեսցեն
զերկիր. և ոյք անիծանեն, սատա-
կեսցին 'ի նմանի :
- 21 'ի տնէ ուղղին դնացք առն. զճա-
նապարհս նորա նա կամի յոյժ :
- 22 Թէպէտ և գայթագղեսցի, նա մի՛
կործանեսցի. զի տըր ձեռնկուէ նըր:
- 23 Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ. և ոչ
տեսի զարդարն արհամարհեալ, և
ոչ զաւակ նորա՝ թէ մուրանայ հաց:

Զօր.

Զանապազ ողորմի և տայ փոխ . 24
դաւակնը օրհնել Եղիցիյաւիտեան :
Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի . 25
բնակեսցեսյաւիտեանսյաւիտենից
'ի նմա :

ԾՐ սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ 26
վայր հարկանէ զսուրբս իւր . այլ
յաւիտեան պահէ զնոսա :

ԱՆՈՐԷՆՔ հալածեսցին 'ի միասին . 27
և զաւակ ամբարշտաց սատակեսցի :

ԱՆԼ արդարք ժառանգեսցեն զեր . 28
կիր . և բնակեսցեն յաւիտեանսյա-
ւիտենից 'ի նմա :

ԲԵՐՄՆ արդարոյ խորհի զիմաստու . 29
և լեզու նը խօսեսցի զիրաւունս :
ՕՐԷՆՔ ոյ իւրոյ են 'ի սրամի իւրում . 30
և մի դայլժադղեսցին գնացք նորա :
Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և 31
ինդրէ ոպանանել զնա . այլ տր ոչ
թողու զնա 'ի ձեռունը , և ոչդատա-
պարտէ զնա՝ յորժամ դատի զնա :
Համբեր մոն՝ և պահեա զնանապար . 32
հըսնորա . և բարձր արասցէ զքեզ
'ի ժառանգել զերկիր , և զսատս-
կումն մեղաւորաց տեսցես :

ՏԵՌԻ զամապարիշտն վերացեալ , և 33
բարձրացեալ որպէս զմայրսն լիւ

բանանու :

34 Անցի՞ և ահա ոչ էր . իմսդրեցի՞ և
ոչ գտաւ տեղի նորա :

35 Պահեա զամբծուի՞ . և տես զուղը
զութի՞ . զի գոն մնացուածք առն
խաղաղաբարի :

36 Անօրէք հալտծեսցին 'ի միասին . և
շաւակ ամողաբշտաց կորիցէ :

37 Փրկուի արդարոց 'ի տնէ է . վերա
կացու է նց 'ի ժամանակս նեղուն :

38 Օդնեսցէ նց տր՝ և փրկեսցէ զնու .
ապրեցուսցէ 'ի մեղաւորաց՝ և կե
ցուսցէ զնու , զի յուսացան 'ի նա :

ՍԱՆԴՈՎ. ԱՅ:

1 Սադմու 'ի դաւիթ . առ 'ի ավագանէ
զաբանու :

2 **S**մի սրտմտուքքով յան
դիմաներ զիս . և մի բար-
կուքքով խրատեր զիս .
Զի նետքքո հարան յիս
և յիս հաստատեցաւ ձեռն քո :

4 Ո՛չ դոյ բժշկուի մարմնոյ իմոյ յե-
րեսաց բարկութէքոյ :

5 Ո՛չ է խաղաղութի ոտիկերաց իմոց .
յերեսաց մեղաց իմոց :

Անգ

Անօրէնութիք իմ բարձրացան քան ճ
զգլուխ իմ. ողլ բեռն ծանր ծանըա-
ցան 'ի վերայ իմ:

* Աեխեցան և փտեցան վէրք իմ. յե- 7
րեսաց անզդամութեն իմոյ:

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ. 8
զօրհանապաղ տրտում գնայի, զի
անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք. և ոչ
դոյ բժշկութի մարմնոյ իմոյ:

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ 9
յոյժ. մռնչէի առ հեծութեն սրտի
իմոյ:

ՏՌ առաջի քո է տմցանկուն իմ. 10
և հեծութի իմ' իքէն ոչ ծածկեցաւ.
Սիրտ իմ խռովվեցաւ յիս. և եթող զիս 11
զօրութի իմ. լոյս աշաց իմոց. և
այս ոչ եղեւ ընդ իս:

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ աւ 12
աաջի իմ մերձեցան և կացին. և մեր-
ձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն:

Բանադատէին զիս և խնդրէին 13
զանձն իմ. ոյք խորհէին չար 'ի վե-
րայ իմ. խօսեցան զանօրէութի, և
զնենդութի զօրհանապաղ խորհեցան:
ԱՅԼ ես ողլ խուլ՝ զի ոչ լսէ. ողլ 14
համը՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:
ԵՂԷ ես որպէս մարդ, որ ոչ լսէ. 15
և

- 16 Ե ոչ գոն խօսք 'ի բերան նորա :
16Ես 'ի քեզ որ յուսացայ , և դռւ
լունիցես ինձ ած իմ :
- 17Ասացի՝ թէ մի ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ . 'ի սասանել ոտից իւ
մոց՝ 'ի վը իմմեծամեծս խօսեցան :
- 18Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ . և
ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ :
- 19Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից .
և հոգացայց վասն մեղաց իմոց :
- 20Իսկարդ՝ թշնամիք իմկենդանի են .
և զօրացեալ ենքան զիս . և բազում
եին , ոյք ատէին զիս 'ի տարապար
տուց :
- 21Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ . չարախօսէին զինէն ,
զի ես երթայի զհետ արդարութե :
- 22Մի՛ թողուր զիս ած իմ . և մի
'ի բացեայ առնիր յինէն , հայեաց
յօդնել ինձ՝ ած փրկութե իմոյ :

ՍԱԿԱՄ ՈՍ. ԱՅ:

1 'Ի հագարած . յէ՛ ինւլմայ օրհնութե .
'ի դաւին սաղնս :

2 Ասացի՝ թէ պահեցից զմանապար
հնըս իմ . զի մի մեղաց լեզուաւ
իմով :

իմով :

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի 3
հակառակել մեղաւորին առաջի իմ:
Խուլ եղէ և խոնարհցայ . ըսեցի 4
'ի բարութէ , և ցաւք իմ նորոգե-
ցան յիս :

Ջեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում . և 5
'ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր:
Խամեցայ լեղուաւ իմով և ասացի . 6
ցոյց ինձ որ զիատարած իմ , և ըշ-
թիւ աւուրց իմոց՝ քանին է , զի
գիտացից թէ որչափ ինչ պակաս-
եալ է յինէն :

Ահա չափով եղիր զաւուրօ իմ . և 7
կար զօրութե իմոյ ոնդ ոչինչ է ա-
ռաջի իմ . սակայն ամենեւին ընդու-
նայն է ամ մարդ մսեղի :

Ապաքէն որպէս 'ի պատկերի չքջի 8
մարդ , սակայն 'ի զուր խռովին . դան-
ձէ՝ և ոչ դիտէ ում ժողովէ :

Խսկ տրդ ովէ համբերութի իմ , 9
թէ ոչ դու որ . կամ էար զօրուե-
իմոյ՝ թէ ոչ 'ի քէն :

Յամենայն անօրէնուե իմմէ փրկե . 10
ցեր զիս . նախատինս անզդամաց ա-
րարեր զիս :

Խուլ եղէ , և ոչ բացի զսերան իմ , 11
զի

զի գու արարեր :

12 ի բաց արայինէն դտանջանս իմ .
զի 'ի լօրուէ ձեռին քո ես պակա
սեցայ :

13 Կշտամբութ վասն մեզաց խրատե
շեր զմարդ + մաշեցեր ոնդ օարդի
ոստայն զանձն նորա + օտելայն ընդ
ունայն է մամ մարդ :

14 Լուր թր աղօթից իմոց + ունկնդիր
ինդլուածաց իմոց + արտասուճաց
իմոց մի լոեր :

15 Պանդուխտ եմ ես առաջի քո , նըժ
դեհ և անցաւոր՝ ոոկ մամ հարք իմ:
16 Թո՞յլ տրա ինձ զի հանդեայց + մինչ
չե երթել իցեմ , ուստի հչ ես գը-
տանիցեմ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Լ Թ :

1 ՚Ի ի ապարած + սասմաս ՚ի դաւիլ :

2 ամբերելով համբերի տնելնայ-
եցաւ առիս + և լուաւ աղօ-
թից իմոց :

3 Ե հան զիս 'ի գբոյ տառապանաց ,
'ի կաւոյ և 'ի տղմոյ :

4 Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս
իմ . և ուղղեաց զոնացս իմ :

Ա Յ Կ

Արե'ի սերան իմ օքհնութեն նոր . 5
զօրհնութեն տն այ մերոյ :

Տեսցեն բազումք՝ և երկիցեն, և յու⁶
սասցին՝ ի որ . Երանեալ է այր՝ որս
անուն ոռն յոյս է նր :

Ո'չ հայեցաւ նա 'ի նանրութեն . և 7
ոչ 'ի մոլութեն սուտ :

Բազում արաբեր գուշ՝ մը ած իմ 8
զսքանցելիս քո . խորհրդոց քոց՝ ոչ
ոք է որ նման է քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ՝ և բազում 9
եղեն քան զթիւ . ընդ զոհս և ընդ
պատարագս ոչ հաճեցար . լսելիս
հաստատեցեր ինձ . զողջակէզս և
զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ առացի՝ թէ ահաւասիկո
դամես . 'ի գլուխս գրոց գրեալէ
վասն իմ:

Առնել զկամս քո ած իմ կամեցայ , 11
և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :
Աւետարանեցից զարդարուիս քու¹²
յեկեղեցիս մեծս . ահա շըթունս
իմ ոչ արդելից 'ի քէն :

Տի դու գիտացեր , զի զարդարուիս¹³
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում .
զմշմարտուի քո՝ և զփրկութեն քո :
Ասացի՝ և ոչ թագուցի զողորմու¹⁴
թիս

- թիս քո . և զշմարտութիս քո 'ն
ժողովրդենէ մեծէ :
- 15 Ա յլ դու ար մի հեռի առներ ըզ-
գիթութիս քո յինէն . զի ողորմուն
քո , և ճշմարտութիս քո յամենայն
ժամընկալցի զիս :
- 16 Շուրջ եղեն զինե չարք՝ որոց ոչ
էր նց թիւ . հասին ինձ անօրէնու-
թիքիմ , և ես ոչ կարացի տեսանել :
- 17 Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ ե-
մոց . և սիրտ իմ եթող զիս :
- 18 Կամեաց ար՝ փրկել զիս . և ար յօդ-
նել ինձ նայեաց :
- 19 Ա մաշնոցեն և յամօթ լիցին , ոյք
խնդրէին զանձն իմ բառնալ զսա .
գարձցին յետո և ամաշնոցեն՝ ոյք
խորհեին ինձ չար :
- 20 Կրեսցեն զամօթ առ ժամայն վաղ-
վաղակի , որ ասէին ինձ վաշ վաշ :
- 21 Զնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ
ամենեքեան , ոյքինդրեն զքեզ ար :
- 22 Ա սասցեն յամ ժամ , մեծ է ած ,
և ոյք սիրեն զփրկութիս քո :
- 23 Ես աղքատ և տնանկ եմ , ած խոր-
հեա զիս . օդնական և պաշտպան իմ
ես . և դու ած իմ մի յամենար :

ՍԱՆԴՐՈՍ. Խ:

Ի կապարած - սուլման
Ի դառիլ :

Ճ ը րանի որ խորհի զաղքան ։
և զանանկն ։ յաւուր չարի
փրկէ զնա առ :

Տ Փ փրկէ զնա և կեցուցանէ ։ և Յ
բանելի ասնէ զնա 'ի վերայ երկրի ։
և ոչ մատնէ զնա 'ի ձեռք թշնաւ
մեաց իւրոց :

Տ օդնական է նմա 'ի մահիճա ցա ։ 4
ոց իւրոց ։ զամ անկողինս նորա
գարձուցանէ 'ի հիւանդուէ նորա :

Ե ասացի առ ողորմեա ինձ ։ բժշ 5
կեա՛ զանձն իմ, ևս մեղայ քեզ :

Թուշնամիք իմ ասացին ինձ չար ։ Ե՞րբ 6
իցէ՞ զի մեռցի, և կորիցէ անուն նը :

Մ տանէր տեսանել զնանրութիւն, 7
խօսէր 'ի սրտի իւրում ։ և ժողովէր
զանօրէնութիւնս յանձն իւր :

Ա րտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր ։ 8
զինէն շնչէին ամ թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ ։ բան 9
անօրէնութիւն եղին 'ի վերայ իմ :

Մ է թէ որ ննջեցէն, և այլ ոչ ևս 10
Ժա

յաւելուցույառնելքանզի և այլն
խաղաղութե իմոյ, յոր և եսն յու-
սացայ :

11 Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց
առնել ինձ խարեւմթի :

12 Այլ դու ար սղորման ինձ, և
կանգնեան զիս + և ես հատուցեցնի :

13 Յայսմծանեայ, թէ հաճեցար ընթ-
ղի մի ուրախ եղիցին յիս թշնւմիք իմ :

14 Այլ զիս յամբծուե իմում ընկա-
լար + և հաստատեցեր զիս առաջի
քո յաւիտեան :

15 Օրհնեալ ած իսրայէլի յաւի-
տեանս յաւիտենից, եղիցի եղիցի :

ՍԱՀՄՈՍ. ԽԱ:

1 Դ ի կապարած + իմասպուհ ուղարչ
իուիազ, սովոր ՚ի դաւին :

2 Ըսպէս մասկաքէ եղջերու յաղբե-
րըս չուրց, այնպէս մասկաքէ
անձն իմ առ քեզ ած :

3 Ծարաւի է անձն իմ առ քեզ ած,
հզօր և կենդանի + Երբ եկից երեւ-
ցայց երեսացդ այ :

4 Եղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր
՚ի տոճէ և 'ի գիշերի, և ոյն զիս առէ-
լին

ինցիս զօրհանող՝ թէ ուր է ածքու :
Զայս որոկէս յիշեի , տառապէրյիս հ
անձն իմ . քաջալերէի՝ զի մտից ը
յարկաւ սքանչելեաց տանն այ :

' ի ձայն ցնծութե խոստովանուե . 6
և ' ի ձայն բարեկենդանութե :

Արդ՝ ընդէ՞ր տրառումես անձն իմ , 7
կամ ընդէ՞ր խոսովես զիս . յուսա
առ ած , խոստովանեանմա՝ փրկիչ
երեսաց իմոց ած է :

Անձն իմ յոյժ խոռովեցաւ + վա այ 8
սորիկյիշեցի զքեզյէրկրէն յորդա
նանու , ' ի հերմոնէ ' ի լեռնէ փոքուէ :
Խորք ' ի խորօց կարդացին առ քեզ . 9
' ի ձայն սահանաց քոց :

Ամենայն զբօսանք քո . և ալիք քուօ
անցին ' ի վերայ իմ :

' ի տուէէ պատուիրեաց տը զողոր . 10
մուն իւր , ' ի գիշերի զօրհնուի նոր .

և աղօթք իմ առ ած վա կենաց իմոց :

Առացի այ ' ընդունելի իմես . ըն . 12
դէ՞ր մերժեցեր զիս . ընդէ՞ր տըր-
տում գնամես ' ի նեղել թշնամոյ
իմոյ :

' ի վշրեւ ոսկերաց իմոց նախատե . 13
ցին զիս թշնամիք իմ . յասել զիս
շօրհանապաղ , թէ ուր է ած քու :
Ե

Արդ՝

14 Արդ՝ ընդէլր արտում ես անձն
իմ, կամ ընդէլր խռովես զիս. յու-
սա առ ած, խռոտովանեա նմա
փրկիչ երեսաց իմոց ած է :

ՍԱՂՄՈՒՄ. ԽԲ :

Սաղմու 'ի դաւիթ :

1 **Դ**ամտ արա ինձ ած. և իրաւա
րա ինձ' ի դատաստանի իմում:

2 Յազգե որ ոչ է սր, 'ի մարդոյ մե-
ղաւորէ նենդաւորէ փրկեա զիս :

3 Դու ած հզօրիչ իմ ես. ընդէլր մա-
ռացար զիս, ընդէլր արտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամոյ իմոյ :

4 Առաքեա որ զլոյս քո և զնշմար-
տութ քո. զի առաջնորդեսցեն ինձ,
և հանցեն զիս 'ի լեառն սր և 'ի
յարկս քո :

5 Մտից առաջի սեղանոյ այ առ ած.
որ ուրախ առնե զմանկութի իմ:

6 Խռոտովան եղեց քեզ օրհնութ ած
ած իմ:

7 Արդ՝ ընդէլր տրտում ես անձն իմ,
կամ ընդէլր խռովես զիս. յուսա առ
ած, խռոտովանեա նմա՝ փրկիչ ե-
րեսաց իմոց ած է :

ՍԱԼՄՈՒՍ. ԽԳ:

Ի ի տափառածք , ի մասպուն որդւոցն ի որ . 1
խայ . սաղմոն ՚ի դասին :

Տ ականջաք մերով լուսաք . 2
լոր հարգն մեր պատ-
մեցին մեզ :

Զգործն զոր դործեցեր յաւուրս 3
նց յաւուրսն առաջինս :

Ձեռն քո խլեաց զհեթանսս . և 4
զնու տնկեցեր . չարչարեցեր դժո-
ղովուրդո քո , և հաներ զնոսա :
Ոչ թե օրով իւրեանց ժաւանդե-
ցին զերկիր . և ոչ բազուկ նոցա
թէ փրկեաց զնոսա :

Այլ աջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս 6
երեաաց քոց զի հաճեցար դու ընու :
Դրու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և ած 7
իմ . որ հրամայեցեր զփրկուեցն յա-
կորայ :

Քե զթշնամիս մեր հարցուք . և ան 8
սնամբ քով արհամարհեսցուք զյա-
րուցեալսն ՚ի վերայ մեր :

Ո՛չ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ . 9
և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Այլ դու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնա 10
մեազ :

X 99 X

մեաց մերոց . և զատելիս մերյաւ
մօթ արարեր :

11 Աստուծով պարծեսցուք զօրհա-
նապաղ . և անուշան նորա խոստո-
վան եփիցուք յաւիտեան :

12 Բայց արդ մերժեցեր և անարդե-
ցեր զմեզ . և ոչ ելեր ած ը զօրս մեր :

13 Դարձուցեր զմեզ յետս ք զթշնա-
միս մեր . և ատելիք մեր յափշտա-
կեցին զմեզ :

14 Ետուր զմեզ ոնդ զոշխար 'ի զենումն .
և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

15 Վաճառեցեր զժողովուրդս քո ա-
ռանց դնոյ . և ոչ գոյ թիւ աղաղակի
մերոյ :

16 Արարեր զմեզ նախատինս դրաց
եաց մերոց . ծաղը և այսկ կտտա-
կանաց այնոցիկ որ շուրջ էին զմեզ :

17 Արարեր զմեզ յառակս հեթանո-
սաց 'ի շրժել զդլուխս ժողովրդոց :

18 Զօր ամ նախատինք իմ տռաջի իմ
էն . և ամօթ երեսաց իմոց ծած-
կեաց զիս :

19' Ի ձայնէ նախատորդին և չարախօ-
սի . յերեսաց թշնամոյն և հալածչի :

20 Այս ամեկն 'ի վերայ մեր , և մեք
զքեզ ոչ մոռացաք . և ոչ ստեցաք

աւխտիքում, և ոչ դարձաք յետս
սրտիւք մերովք :

Դարձուցեր զշաւիզո մեր՝ ի ճաշ 21
նառարհաց քոց, խոնարհ արարեր
զմեղ՝ ի տեղի չարչարանաց. և ծած-
կեցին զմեղ ստուներք մահու :
Ծակ մոռացեալ իցէ մեր զանուն թյշ 22
մերոյ, կամ ձգեալ իցէ զձեռօս մեր
առ արտոնածո օաարս :

Սակայն ած խնդրէ զայս. զի նաշ 23
քննէ ըդաղտնիո սրտից մերոց :
Վասն քո մեռանիմք զօրհանապազ. 24
համարեցաք ոնզ զոչիսար՝ ի ղենումնի:
Զարթիւր ընդէլը ննջես տր. արի 25
և մի մերժեր զմեղ իսպառ :
Զմէ դարձուցանես զերեսս քո՝ ի 26
մէնջ. մոռանաս զաղքատութիւ և
զնեղութիս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչեւ՝ ի հող անհայնք 27
մեր. և յերկիր կցեցան մէջք մեր :
Արի տր օգնեան մեղ, և փրկեան
զմեղ վասն անուան քո :

Հ Ի Օ Ի Հ

ՍԱՀՄՈՍ - ԽՄ :

1 Ես իսպարած . զառանշելոց ժամանակաց .
որդուրցն իրիսայ իմաստուն . ուղմու օրէն
նուն վասն սիրելուցն :

2 Աղևեսցէ սիրտ իմ զպատգամա
քո բարիս . և ասացից զգործա
իմ թագաւորի :

3 Լեզու իմ որպէս գրիչ արագագիր
գպրի , գեղեցիկ տեսանելով քան
զամ որդւոց մարդկան :

4 Սփռեցան շնորհը 'ի շրթանց քոց .
վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ ած
յաւիտեան :

5 Ան զսուր ընդ մէջ քո հզօր , վայ
ելզութե և գեղոյ քոյ :

6 Լարեա ուղղեա և թագաւորեա 'վ՛՛
ճշմարտութե հեզութե և արդա-
րութե , և առաջնորդեսցէ քեզ ըս-
քանչելապէս աջ քո :

7 Կետք քո սրեալ են հզօր , և ժողո-
վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին , 'ի
սիրտս թշնամեաց թագաւորի :

8 Աթոռ քո ած յաւիտեանս յաւի-
տենից , գաւաղան ուղղութեան քո :

Սիրեցեր զարգարութեն, և ատեցեր 9
զանօրէնութեն:

Վշ այսորիկ օծ զբեղ տծ ած քո 10
իւղով ուրախութեն, առօտելքան
զընկերս քո :

Չմուռս և ստաշին և կասիայ ՚ի ըդ 11
գեստէքումմէն ՚ի տաճարաց փղոս-
կրէից, ուստի ուրտիս արտրին զբեղ
դստերք թագաւորաց ՚ի պատին :
Կացցէ Դշիսոյ ընդ աջմէ քումմէն ՚ի շ
հանդերձս ոսկեհուռս զարդարել
և պաճուճեալ :

Լուր դուստր և տես՝ խոնարհեցու 3
զունկն քո ։ մոռա զժողովուրդ քո ։
և զտուն հօր քո ։ զի ցանկացաւ թա-
գաւոր գեղոյ քո :

Աս ինքն է ֆրքո՞երկիրպադցես սը 14
մա ։ և դուստր ծուրայ երկիր պոդցէ
սմա ։ և սլորդզք զերեսս սորա պաշ-
տեսցեն մեծամեծք ՚ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր թագաւո 15
րի ՚ի ներքոյ ։ ՚ի վերջաւորս ոսկե-
հուռս զարդարեալ և սլաճուճեալ :
Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ 16
նը ։ և զընկերս նը տարցին նմա :
Ածցեն ցնծութիւ և ուրախութիւ 17
և տարցին ՚ի տաճար թագաւորի ։

և վիոկանակ հարց քոյ եղիցին որ
դեք քո :

18 Կացուսցես զնս իշխանս ընդ ամե-
նայն երկիր . և յիշեռցի անուն քո
ընդ ամենայն աղգօ աղգաց :

19 Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոս-
տովան եղիցին առքեզյաւիտեան ,
և յաւիտեանս յաւիտենից :

ՍԱՀՄՈՍ. ԽԵ :

1 'Ի իսպաբած . որդւոցն իսրեայ 'Ի Աւրա
գալցնեաց :

2 **Ա**ծ մեր ապաւէն և զօրուի . օգ-
անական 'ի վերայնեղութեց , որ
դտին զմեղյոյժ :

3 Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք 'ի
խոռվել երկրի . 'ի փոփոխելլերանց
'ի սիրաս ծովու :

4 Գոչեցին և խռովեցան ջուրք նց .
խռովեցան լերինք 'ի զօրութէ նք :
5 Գնացք դետոց ուրախ առնեն զքա-
ղաքն եայ . և սուրբ արար զյարկս
իւր քարձրեալն :

6 **Ա**ծ 'ի մշշնոցա , և նոքա մի՛ սաստ-
նեսցին . օգնեոցէ նոցա նոն 'ի վա-
զորդայնէ մինչե 'ի վազորդայն :
խռու

Խոռովեցան հեթանոսք, և խոնար 7
հեցան թագաւորութիք, ետ զձոյն
իւր բարձրեալն՝ և խոռովեցաւ եր
կիր :

ՏՌ զօրութեց ընդ մեզ. ընդունե 8
լի է մեր ած յակովբայ :
Եկայք և տեսէք զդործս այ, որ ա 9
բար զնշանս և զարունեստս 'ի վերայ
երկրի :

Եհար զոլատերազմ'ի ծագաց մինչ 10
'ի ծագս երկրի. զաղեղունս փշրեաց,
զէնս խորտակեաց, և զասպարս այ-
րեաց հրով :

Կանիւցէք և ծաներուք, զի ես եմ 11
ած, բարձր եղէց 'ի հեթանոսս, և
բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :

ՏՌ զօրութեց ընդ մեզ. ընդունելի 12
է մեր ած յակովբայ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Խ Զ :

'ի կապարած. վասն որդոցն իրիսայ, և
սաղման 'ի դաւիլ :

ա՛փս հարէք ամ հեթա 2
նոսք, աղաղակեցէք առ
ած 'ի ձայն ցնծութե :

Տը բարձրեալ և ահարկու, թա 3
դա :

- 4 φανηρού μέծού της φέρεται πάμερόρι :
 4 Σύνωψιστής αρωρηρός η σύντομη ψηφιστής
 μέγας . καὶ ηγεθανόποιος 'Ενεργειας οικίας
 μέρης :
- 5 Εύντονες θεοί η μέγας ήταν οι θεοί πολιτείας .
 Θεοί . φέρεται η μέγας η γαλαζοφεραίας
 φορού καὶ οι βρετανοί :
- 6 Λαμπρώμενοι απόδοσης οι ιεροί θεοί , καὶ προστάτες
 μέρης άστρων ήταν φορητοί :
- 7 Παραγόμενοι αστροφέρεις οι μέρη πολιτείας , οι αστροφέρεις
 μέρης αστροφέρεις θεοφανεροί ήταν μέρη πολιτείας .
 οι αστροφέρεις αστροφέρεις :
- 8 Θεοφανερού μέծού της φέρεται πάμερόρι πάδος
 ήταν , οι αστροφέρεις ήταν μέρη ήμερης αστροφέρειας .
- 9 Θεοφανερού της φορού μέծού της φέρεται πάμερόρι πάδος
 αστροφέρεις ήταν μέρη ήμερης αστροφέρειας .
 μέρης ήμερης αστροφέρεις :
- 10 Ηγεθανόποιος φορητού φέρεται πάμερόρι πάδος
 απόδοσης αστροφέρεις , η μέγας φορητού φέρεται πάμερόρι πάδος
 λαμπρώμενοι ήταν αστροφέρεις ήταν αστροφέρεις :

Σ Ε Ζ Α Σ Ο Σ Ι Σ Τ Σ

- 1 Παραγόμενοι οι ιεροί θεοί πάμερόρι πάδος
 ήταν ηγεθανόποιοι πάμερόρι πάδος :

- 2 Ηγεθανόποιοι πάδος ήταν , καὶ οι ιεροί θεοί πάδος ήταν
 ηγεθανόποιοι πάδος μέρης πάδος , ήταν ηγεθανόποιοι πάδος

Հաստարմատ ցնծասցէ ցնծութեամ Յ
Երկիր լերինք սիովնինք ողմանք հիւ-

սիսոյ քաղաք Թագաւորի մեծի :

ԱԾ՝ ի տաճարի իւրումյայտնի ՚ի 4
ժամանակի ոռա օդնական լինէրնց :

Ահաւասիկ Թագաւորութիք Երկիրի 5
ժողովեցան , և անցին ՚ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմա 6
ցան . խռովեցան սասանեցան , և

դողումն կալաւ զնոսա :

Անդ երկունք որպէս ՚ի ծննդեան . 7
՚ի հովմ սաստիկ փշրեսցէ զնաւս ՚ի
թարսիս :

Որպէս լուսք , սոյնապէս և տեսաք 8
՚ի քաղաք ան զօրութեանց՝ ՚ի քա-
ղաք այ մերոյ :

ԱԾ հիմունս արկ նմայաւիտեան . 9
ընկալոք ած զողորմութիքո ՚ի մէջ
ժողովրդեան քոյ :

Ըստ անուան քում . սոյնապէս և 10
օրհնութիքո ընդ ամ տիեզերս .

և արդարութե լի է աջա :

Ուրախ եղեցի լետառն սիովն . և ցն 11
ծասցեն գոտերք յուգոյ , վո իրա-
ւանցքոց առ :

Ըօլեցարուք զովովնին , պաշա 12
բե-

ըեցէք զնա . և պատեցէք զաշտա .
րակս նորա :

- 13 Դիմք զսիրտս ձեր՝ ի վերայ զօրու-
թեց նր . բաժանեցէք զամուրս նր ,
զի պատմել կարասջիք յաղդ յայլ .
14 Սա է ած , ած մեր յաւիտեանս յա-
ւիտենից . և սա հովունեսցէ զմել
մինչև յաւիտեան :

ՍԱ ՀՄ ՈՍ . ԽԸ :

1 Ի խագործ որդուոցն իսրիայ . սուզուռ
օրհնուն ՚ի դուին :

2 Ուարուք զայս ամ ազդք , ուն-
կընդիր լերուք ամենեքեան ,
ոյք բնակեալ էք յաշխարհի :

3 Ճնունդք երկրի և որդիք մարդկան ,
՚ի միասին մեծամեծք և տնանկք :

4 Բերտն իմ խօսեսցի . զիմաստութեն ,
և խորհուրդք սրտ , իմոց զհօննեար :

5 Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն
իմ . բացից զառակս օրհնութք ՚ի
սկզբանէ :

6 Ընդէր բնաւ երկնչիմ եւ յաւուը
շարի . զի անօրէնութեք դնացից ի-
մոց շուրջ եղեն զինե :

7 Յուսացեալք ՚ի զօրուի էւրեանց :

՚ի բազմութեա մեծութե իւրեանց
ալարծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ, 8
և ոչ տայ այ զփրկանս իւր • և ոչ
զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :
Վաստակեայտիտեան, և կեցցես 9
մինչ իսպառ • և ոչ տեսցես զապա .
կանութի :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք 10
մեռանին, 'ի միասին անզգամք և
անմիտք կորիցեն • և թողցեն տա-
րաց զմեծութի իւրեանց :

Գերեզմանք տունք նոցա եղիցին 11
յաւիտեան, և յարկքնց աղդէ մին-
չեցազգ • և կարդասցեն անուանք
նոցա 'ի հողս իւրեանց :
Մարդ 'ի պատոնի էր՝ և ոչ իմա 12
շաւ, հաւասարեաց անասնոց ան-
բանից՝ և նմանեաց նոցա :

Այս ճանապարհ է դայթագլուն 13
նց նոցին • յետ այսորիկ բերանք
իւրեանց հաճեսցին :

Ուղ խաչն 'ի դժոխս մատնեսցին, 14
և մահ հովունեսցէ զնոսա • և տիրես-
ցեն նց ուղիղք ընդ առաւօտա :
Օդնունք նց մաշեսցին 'ի դժոխս . 15
և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

16 Բայց սակայն՝ ած փրկեսցէ զանձն
իմ՝ ի ձեռաց դժոխոց յորժամըսու-
նին զիս :

17 ԱՅԻ երկնչեր՝ յորժամ մեծանաց
մարդ, և յորժամ բազում լինին
փառք տան նը :

18 Զի աչ թէ ՚ի մեռանել իւրում
առցէ ընդ իւր զամ. և ոչ թէ իջ-
ցնին փառք տան նը ընդ նմա :

19 ԱՅԼ անձն նը ՚ի կեանս իւրում
օրհնեսցի. խոսառվան եզիցի քեզ՝
յորժամ բարի արասցես գու նմա :

20 ԱՄ տցէ նա մինչեւյազգ հարց իւրոց.
մինչեւ յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

21 ԱՄ արդ ՚ի սրատունի էր՝ և ոչ իմա-
ցու, հաւասարետց անասնոց ան-
բանից՝ և նմանեաց նց :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Խ Թ :

Սաղմոս ՚ի դասին :

1 Ճ ածոց տը խօսեցաւ, կո-
չեաց զերկիր՝ յարեւելից
մինչեւ ՚ի մուտս արեու:

2 ՚Ի սիոնէ մեծ վայելլուն փրկու-
թէ գեղոյ նորա:

3 ԱՃ մեր յայտնապէս եկեսցէ. և
Է Հ

ած մեր մի դադարեսցէ :
Հուր առաջի նը բորբոքեսցի , և 4
շուրջ զնովաւ մրրիկ յոյժ :
Առջեսցէ զերկինս 'ի վերուստ և 5
զերկիր 'ի դատել զժողովուրդ իւր,
ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր , և
զյբ դնեն զպատարադս ուխտից 'ի
վերայ սեղանոյ նը :
Պատմեսցեն երկինք զարդարութի 6
նը , զի ած դատաւոր է :
Լեւր ժողովուրդ իմ , և խօսեցայց 7
ընդ քեզ . և խրայէլ քեզ վկայէ -
ցից . զի ած ած քո ես եմ :
Ո՛չ թէ վո պատարագայքոց կշտամ 8
բեմ զքեզ . զի ովզակէզք քո առա -
ջի իմ են յամենայն ժամ :
Ո՛չ ընդունիմ'ի տանէ քումմէ զուա - 9
րակս . և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս :
Իմ է ամ գաղան անտառի , երէ լեռ 10
րանց և ամ անասուն :
Գիտեմ ես զեմմ թռչունս երկնից . 11
դեղեցկութի վայրի ընդ իս է :
Թաէ քաղցեայց , քեզ ինչ ոչ ասա . 12
ցից . զի իմ է աշխարհ լրիւ իւրով :
Ո՛չ ուտեմ ես զմիս զուարտկացքոց . 13
և ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմզեմ :
Մատն եց պատարագ օրհնութե . 14
կա .

Հ 111 Հ

- կատարեա՞ բարձրելոյն զուխտսքո: 15 կարդացես առ իս յաւուր նեղութե քո. ևս փրկեցից զքեզ և դու փառաւոր արասցես զիս:
- 16 Սակայն մեղաւորին ասէ ած. իսկ դու ընդէ՛ր ընաւ պատմես զարդարութիւն իմ. կմ' առնեուս զուխտս իմ' ի բերան քո:
- 17 Զի գու ատեցեր զիսրատ իմ. մեր ժեցեր. և յետս ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ իմոյ:
- 18 Թաէ տեսանէիր զդողս՝ ընթանայիր ընդ նո. և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո:
- 19 Բերան քո յաճախէր զարութիւ, և լեզու քո նիւթէր զհենդութիւ:
- 20 Սստեալ՝ զեզբօրէ քումմէ չարախօսէիր. և 'ի վերայ որդւոյ մօր քո դնէիր զդայթադզութիւ:
- 21 Զայս ամ արարեր, և լոեցիքեզ. կարծեցեր անօրէնդ 'ի մտի քռւմ, թէ և ես քեզ նմանիցեմ:
- 22 Աւրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս մամառաջի քո. իմացարութամ մենեքեան՝ որոց մոռացել իցէ զած:
- 23 Գրուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ ոք իցէ՝ որ փրկիցէ:

Պատարագ օրհնուե փառաւոր ա²⁴
րասցէ զիս . և անդ է Ճանապարհ ,
ուր ցուցից նմա զիրկութե այ :

ՍԱՆՄՈՍ. Ծ.

'Ի խաղարած . սովոր ՚ի դաւիթ . 'Ի չա-
մանակի զի է ին առ նա նախան մարդարէ .
Էբրւ զի մտէաւ եր նա առ բերաբեկ :

Ազորմեա ինձ ած ըստ մեծի ողոր-
մուեքում . ըստ բազումդ թու-
թե քում քաւեա զանօրէնութիւնիմ :
Առաւել լուա զիս յանօրէնութե 3
իմմէ . և 'ի մեղաց իմոց սբ արա զիս :
Զանօրէնութիւնիմես ինձէն գիտեմ :
և մեղք իմաւաջի իմ ենցամ ժամ :
Քեզ միայն մեղայ տր . և չար ասա- 5
ջի քո արարի :

Որպէս արդար եղիցես 'ի բանսքո . 6
և յաղթող 'ի դատելքեղ :
Անօրէնութք յողացաւ , և 'ի մեղս 7
ծնաւ զիս մայր իմ :

Դու տր զմշմարտութիւն սիրեցեր . 8
զանյայտս և զծածկեալս իմաստու-
թք քով յայտնեցեր ինձ :

Ցողեա յիս մշտկաւ , և տր եղեց . 9
չուա , և բան զձիւն սպիտակ եղեց :

Լուե

10 Հոկելի արա ինձ զցնծութիւ և զու-
րախութեն, և ցնծասցեն ոսկեցք իմ
տառապեալք :

11 Դրաբն զերեսսքո ի մեղաց իմոց, և
զհմանօրէնսւիս իմքաւեամյինէն :

12 Սիրտ ոք հաստատեամ յիս ած, և
հոդի ուղիղ նորոգեամ ի փոքի իմում :

13 Մի ընկենուր զիս տրյերեսացքոց
և զհոդի քո նք մի հաներ յինէն :

14 Տուր ինձ ցնծուի փրկութենքոյ և
հոդւով պետութեան քոյ հաստա-
տեամ զիս :

15 Ուսուցից անօրինաց զնանապարհ
քո և ամպարիշտք առքեզ դրձցինչ
16 Փրկեամ զիսյարենէն ած ած փրկու-
թեն իմոյ ցնծասցէ լւղու իմյար-
դաբութեն քում :

17 Տը եթէ զըրթունս իմ բանաս, բե-
րան իմ երդեսցէ զօրհնութենս քո :

18 Թէ կամեցեալ էիր պատարագո
մատուցանէաք բայց դու ընդ ող-
ջակէզս իսկ ոչ հաճեցար :

19 Պապարագ ոյ հոդի խոնարհ ըշ-
սիրտ ոք և զհոդի խոնարհ ած ոչ
արհամարհէ :

20 Բայի արա տր կամքքով սիովինի-
և շինեսցին պարիստիքերուսարդէմին

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատա-²¹
բագս արդարութեան . ուխտից
պատարագու հանցեն 'ի սեղան քո
զունաըսկո :

ՍԱԴՄՈՍ. ՏԱՅ :

'Ե իսպարած ի մասքառնե , սաղմոս 'ի դա-¹
մբ . 'ի ծամանակի վլ եին դուշտ եդու-
մայ , այսպատմաց աստանուզայ , թէ ահաւասակա-
րաւիլ 'ի պան ադիւելէտայ է :

(Օ լուլարծիցի 'ի չարուե հզօր՝ զա-²
ս անօրէնուե . զօրհանապալ զա-
նիրաւութիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի-
իւրում :

Որպէս ածելի սուր՝ սրեաց զնեն ³
դութի . սիրեաց զւարութիւն քան
զրարուի . զանօրէնուե քան զիօսս
արդարութէ :

Սիրեացնա զամ խօսս կործանման , ⁴
և զլեզուս նենդաւորս :

Վն այսորիկ մծ կործանեսցէ զնա ⁵
իսպառ . խլեսցէ և հանցէ զնայար-
կաց իւրոց , և զարմատս նորայերկ-
րէն կենդանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնու ⁶
զաւ ծիծաղեսցին , և աստոցեն :

Առյո

- 7 Այս այր է, որ ոչ արար զնծ իւր
օդնական . այլ յօւսացաւ սա 'ի բա-
զում մեծութե իւր, և զօրացաւ 'ի
նանըութե իւրում :
- 8 Այլ ետ որպէս ձիթենի սլաղալից
'ի տան այ . յուսացայ յովորմութե
այ յաւիսեան՝ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից :
- 9 Խոստովան եղէց քեզ որ յաւիտ-
եան, զի արարեր . և համբերից ան-
ուան քում, զի քաղցր ես առաջի
որբոց քոց :

ՍԱԿՄՈՍ · ԾԲ :

- 1 'Ի հապարած . վասն ճաղաղեթայ . ի-
հապառութի 'Ի դաւիլ :

- 2 սաց անզգամն 'ի սրտի իւ-
րում թէ ոչ զօյ ած . ատա
կանեցան և պղծեցան
յանօրէնուե իւրեանց .
և ոչ ոք է որ առնե զքաղցրութե :
- 3 Ած յերկնից նայեցաւ յամ որդիս
մարդկան, տեսանել թէ իցէ ոք
իմաստուն՝ որ խնդրիցէ զտծ :
- 4 Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին,
և անոլիտանացան :

Ունք է որ առնել զբարի , և չէ ոք Տ
մինչև 'ի մի :

Որպէս ո՞չ ծանիցեն ամենեքեան , 6
որ դործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ ոնդ և
կերակուր հացի . և առ ած ո՞չ կար-
դացին :

Անդ երկիցեն երկիւղ՝ ուր ո՞չ իցէ 8
երկիւղ . զի ած ցրուեացէ զոսկերս
մարդահաճոյից :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի ած 9
անարգեաց զնոսա :

Ո՞տացէ 'ի սխովնէ զփրկութիւն իս-10
բայէլի . 'ի դարձուցանել մն զգե-
րուն ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացէ
յակովը , և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . ՃԳ :

'Ի իապարած . շնոր օբհունդու իմաստունդ 11
'Ի դասին . 'ի ժամանակի զի եին շն-
չացին , և առն շնաւուղ՝ ահաւասին
դաւին ըագուստիալ նսդի առ մեզ :

Ած յանուան քում կեցո՛ զիս , և 2
մ'ի զօրուն քում իրաւարա ինձ :

Ած լուր աղօթից իմոց . ունկն դիք 3
բանից բերանոյ իմոյ :

Օտարք

- 4 Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ . և
հզօղք ինդրեցին զանձն իմ և ոչ հա-
մարեցան զքեզ տնծ առաջի իւրեանց
5 Անա տնծ օգնական իմ . և տր ըն-
դունելի հոգւոյ իմոյ :
- 6 'Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս
իմ ճշմարտութ քով սատակեա զնու :
- 7 Ես կամօք իմովք պատարադս մա-
տուցից քեզ . խոստովանեղէց ան-
ուան քում տր , զի բարի է :
- 8 Յամնեղուել իմմեւ փրկեցեր զիս-
ե 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

ՍԱՀՄՈՍՏ ԾԴ:

- 1 'Ի իտպարած + ընդ օրհնուելիս իմասպուել +
սաղմոս 'ի դասին :
- 2 Անկնդիր ած աղօթից իմոց . և մի
անտես առներ զինդրուածս իմ :
- 3 'Այեա առ իս և լուր ինձ . զի տըրա-
մեցայ ես 'ի ձանձրանալ իմում , և
խռովեցայ :
- 4 'Ի ձայնէ թշնամոյն և 'ի նեղել մե-
զաւորին , խոտորեցան յիս անիրա-
ւութ . բարկութ ոխա պահէին ինձ :
- 5 Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւշ
մահու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Ա և դողումն եկն 'ի վլրիմ և ծած 6
կետց զիս խաւար :

Ա մէի տայը ոք ինձ թես ոոլ դա 7
դունւոյ . զի թուզէի՝ վերանայի , և
հեռացեալ դադարէի յանապատի :
Ա կն ունէի ոյ , որ փրկէր զիս 'ի 8
կարճմտութենէ 'ի զայրանալոյ՝ 'ի
մըրկեալ նեզօրտութէ :

Ը նկլն որ և բաժանեա զլեզուս նց . 9
զի տեսի զանօրէնութի , և զհակա-
ռակութի 'ի քաղաքի :

'Ի տունէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն 10
զպարսպօք նը՝ անօրէնութիք . չա-
րիք և մեղք են 'ի մէջ նց . և ոչ սպա-
կասեաց 'ի հրապարակաց նց վաշխ
և նենգութի :

Զ ի թէ թշնամոյն նախատեալ էր , Ա
համբերէի արդեօք . կամ տաելոյն
մեծաբանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագ-
շէի արդեօք 'ի նմանէ :

Խ սկ դու մարդ հաւասար իմ , ա 12
ոաջնորդ իմ և ծանօթ իմ :

Ա պաքէն 'ի նոյն քազզրացուցեր ինձ 13
և քեզ կերակուր . զի դնայաք միտ-
բանութիք 'ի տան ոյ :

Ե կեսցէ մահ 'ի վլր նց , և կենդան 14
ւոյն իջցեն 'ի գժոխս . զի չարուն է
'ի

- 'ի բնակութե՛նց' և 'ի մէջ նց' :
- 15 Ես առ ած կարդացի, և լուսաւ ինձ
յերեկոյս՝ 'ի վաղօրդայն' և 'ի հա-
սարակ տւուր :
- 16 Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայշ
նի խմում, փրկեսցէ խաղաղութք
զանձն իմ 'ի մերձաւորաց իմոց • զի
կարեօք հասին 'ի վերսոյ իմ :
- 17 Լուիցէ ած' և խոնարհ արասցէ զնոտ。
որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :
- 18 Զի ոչ գոյր նոցա փոխանակ + և ոչ
երկեան յայ :
- 19 Հեաց զձեռն իւր 'ի հատուցա-
նել նց. և նոքա պղծեցին զօրէնս նը :
- 20 Բաժանեցան 'ի սրտմութէ երե-
սաց նը • և եհաս 'ի սիրտս նց :
- 21 Կակուղ էին բանք նց քան զձելը,
և ինքեանք որպէս ոլաք :
- 22 Ընկեամ 'ի տը զհոդս քո՝ և նա կե-
րակրէ զքեզ. և ոչ տայ յաւիտեան
սասանութիւ արդարոյ :
- 23 Դրու ած իջուցես զնոտ 'ի գուր ա-
պականութե. արք արիւնահեղք և
նենդաւոլք մի հասարակեսցեն զա-
ւուրս իւրեանց • այլ ես 'ի քեզ տը
յուսացայ :

ՕՇՀԱԿԱՑՈՒՅԻՆ ՏԵՇԻՆ ՄԱԼՍԵԿԱՆԻ ԱԺԱՊԻՆ ՄԱՐ-
ԳԱՐԵԵՆ : ԲԱ + ՕՇԻՆ + ԼՇԻ :

 Ե հուր բորբոքեցաւ 'ի 31
բարկուէ խմմէ . այրեսցէ
և իջցէ մինչ 'ի գժոխս
ներքինս :

ԿԵՐԵցէ զերկիր՝ և զամբոյս երկրի 32
նց . վառեսցին հըով . բորբոքեսցին
հիմունք լերանց նոցա :

Կուտեցից զարիս ամ' ի վերայ նց . 33
և նետիւք խմավք սպառեցից զնո՞ :

Մաշեալք և հիւծեալք 'ի սովոյ , 34
գաղանաբեկ գէշ անկետլ ամենայն
թռչոց երկնից :

Լարս առանց բժշկութե արձակե . 35
ցից 'ի վերայ նոցա՝ զբաղանս անա-
պատի . որ այսոր՝ և անդր քարշես-
ցեն զնոսա ընդ երկիր :

Արտաքուստ մանկակոտորս արաս . 36
ցէ զնոսա սուր, և 'ի ներքուստ շտե-
մարանաց նց անտի արհաւիրք ահից:
Զերիտասարդս կուսանօք հան . 37
դերձ , և զտղայս հաստատելը ծե-
լովք հանդերձ :

- 38 Աւացի թէ ցրեցից զնո՞ւ . և դադա-
րեցուցից զսիշատակս նց յաղգաց :
- 39 Թէ ոչ վարկութե՛ սրտմտութե՛
թշնամնոյն . զի մի Երկայնակեացք
եղիցին , և մի բարձրասցին հպար-
տացեալ թշնամիքն , և աստացեն :
- 40 Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ
մեր հզօր . և ոչ ան արոր զայս ամ:
- 41 Զի աղդ մի խորհրդակորոյս են նո-
քա . և ոչ դոյ 'ի նոսա իմաստուն ,
և ոչ խորհեցան 'ի միտ առնուլ զայս
ամենայն . և արդ՝ ընկալցին զամօթ
- յանձինս խւրեանց :
- 42 Զարմանք մի մեծ տյս են . զիարդ
մի զհաղարս հալածեսցէ . կամ եր-
կուք զբիւրս շարժեսցեն :
- 43 Թէ ոչ այ մատնեալ էր զնոսա ,
և տունեալիցէ զնոսա 'ի ձեռս թշնա-
մեաց նոցա :
- 44 Զի ոչ են դիք նց որտէս զնծ մեր :
այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք :
- 45 Յայգւոյն սոդոմայ էր որթ նոցա ,
և տունկ նոցա 'ի գոմարայ :
- 46 Խստղող նոցա խաղող դառնուն . և
ողիոյզ նոցա 'ի դառնութե՛ լեղւոյ :
- 47 Սրտմտութե՛ բարկութե՛ վիշապաց
չինի նոցա . սրտմտուն իժից՝ ան-
հեաւ

Հնարին առանց բժշկութե :
 Ոչ այս առմ ժողովեալ է առ իս . և 48
 կնքեալ պահի 'ի դանձի իմում :
 Յաւուր վրիմուց հատուցման հա . 49
 տուցից նոցա . 'ի ժամանակի յու^թ
 րում հարցի զքարի ոտն նց :
 Մերձ է օր կորստեան նց . հասեալ 50
 է պատրաստութե ար ՚ի վր նց :
 Դատէ ար զժողովուրդ իւր . և 'ի 51
 ծառայս իւր միսիթարի :
 Զի ետես զնոսա լքեալս լուծեալս , 52
 և մատնեալս 'ի գերութի :
 Եւ ասիցէ ար , ուր են դիքն ձեր՝ 53
 յորսյուսացեալ էիք դուք 'ի սոսա .
 Չըրոց զճարալ սալանդիցն ուտէիք ,
 և լմակէիք զդինի զոհիցն :
 Արդ՝ յարիցեն օգնեացեն , և եղի . 54
 ցին ձեզ թիկունք :

‘Երին հովեսի :

() աներուք և տեսէք՝ զի եռ եմ . 55
 և ոչ գոյ այլ անծ բացյինէն :
 Ես սալանանեմ՝ և ես կեցուցանեմ . 56
 հարկանեմ՝ և ես բժշկեմ . և ոչ ոք
 իցէ՝ օր հանիցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց :
 Համբարձի յերկինս զձեռս իմ . 57
 Երդուայ աջուլ իմով , և ասացի թէ
 կեն

կենդանի եմ ես յաւլուեան :

58 Աըեցից ոտք փայլակն զսուսեր իմ,
և 'ի խնդիր վրիժուց արձակեցից
զաջ իմ :

59 Հատուցից զհատուցումն թշնաւ
մեաց իմոց . և ատելեաց իմոց հա-
տուցից զհատուցումն նոցա նոցին :
60 Աըբեցուցից զնետս իմյարենէ նց .
և սուր իմ կերիցէ միս , յարենէ վի-
րաւորելոց գերելոց գլուրց իշխա-
նաց՝ թշնամեաց նոցա :

61 Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ . և
երկիր պազցեն նմա ամ որդիք ոյլ :
62 Ուրախ եղերուք հեթանուք ըս ժո-
ղովրդեան նը . և զորացուսցեն զնա
մմ հրեշտակք ոյլ :

63 Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ ար-
եան սրդւոց նոցա . հատուցումն
թշնամեաց նոցա՝ հատուցաւ նց :
64 Հատուցումն ատելեաց նոցա հա-
տուցաւ նց . սրբեսցէ տը զերկիր
ժողովրդեան իւրոյ :

Մաղթանի :

Առու ես մըր մեր՝ դու ես քո փր-
կիչ մեր, դքեզ օրհնեն անձինք
մեր : Մարդասէր տը վասն սրբուհ-
ոյ

ւոյ անարատ մօր քոյ և կուսի . և վա
խաչի քոյ պատուականի , որ ընկալ
շաղաւանս մեր , և կեցո զմեղ =
Քարհան և ազեթ + Մի նախանձիր , և
Խոստովան իտիռացն :

Ասն ուղելոյ զգնացս մեր 'ի ճա
նապարհս խաղաղութե , զտր ա
ղաջեսցուք : Տր ողորմեա :
Վասն ցրելոյ 'ի մէնջ զամբխորհուրդս
շարին , զտր աղաջեսցուք :
Վասն պարգևելոյ մեղ առաղջ խոր
հուրդս և առաքինի վարս ' զտր աղ =
Վասն պահելոյ զմեղ ընդ հովանեաւ
ամենազօր աջոյն իւրոյ , զտր աղաջ =
Վասն խորտակելոյ զհակառակիորդն
վաղվաղակի ը ոտիւք մերովք , զտը
աղաջես :

Ան հոգւոցն հանգուցելոյ ' որք ճըշ
մարիս և ուղիղ հաւատով 'իքն ննջեւ
ցին , զտր աղաջեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիս և որ ,
Զանձինս : Ողորմեա :

Աշեթ + :

Տ Երկնի և Երկբի ' արարիչ ամ
արաբածոց երեելեաց և անեւ
ըեռւ-

բեռւթից : Առ քեզ կարդամք յամ
ժամ . զի ընդ ամենայն տեղիս է տէ-
րութիքո , և արքայութիքո ավանե-
ցուն տիրէ : Ծնորհեա մեզ երկիւղիչ
'ի պաշտօնքո կանխել հանապազ . սի-
րել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ՝ և 'ի բովան-
դակ մտաց . և յամ զօրութէ մերմէ-
պահել զպատութիրանոքո : Համբառ-
նալ առ քեզ զձեռս մեր 'ի սրբութիւ-
առանց բարկութէ և Երկմառութէ .
և դտանել 'ի քէն զնորհս և զողորմու-
թի , և զառաքինասէր գործոցն յաջո-
զութի : Վասն զի դու ես թը կենաց
և ոճ ողորմութէց . և քեզ վայելեն
փառք իշխանութի և պատիւ . այժմ և
միշտ և յաւ իտեանոյաւ իտենից ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Առտուծոյ Երկիրսպագեսցուք :

Վառմ ամենազօր և յաղթօղ տէրու-
թէդ կրկնի ամ ծունը յերկրսպագու-
թիւն . և փառաւորի յամենեցունց
թագաւորութիքո : Կայեա յերկր-
սպագութիս մեր , և ուսն մեզ առնել
զարդարութիւն Ճշմարտուե : Վասն զի
դու ես ան խաղաղութիւն , որ բարձեր
զթշնամութիւն միջոյ , և արարեր իտա-

զաղութեալերկինս և յերկրի . հեռաւ
ւորաց և մերձաւորաց աւետաբանե-
ցեր վնոր պարդես քոյին բարեացդ :
Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժա-
նի արասցես , դասելով ընդ հշմարիտ
երկրագաղուսքո . ած մեր՝ և տոր մեր ,
և փրկիչյալ քո : Որ ես օրհնեալ ընդ
հօր և ընդ մը հոգւոյդ . այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Մաղմանի :

Յերդս օրհնաւե և 'ի ձայն սաղմոսաց
անդադար փառւորեմք զհայր և զորդի
և զնք հոգիդ , այժմ և միշտ , և յա-
ւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տոր մեր յալ քո : ամէն :
Հայր մեր ոք :

Արքայական առաջնորդութիւն

ՍԱՀՄՈՍ. ՏԵ:

1 ՚Ի իտպարան - շան ժողովրդեանն : ու
՚Ի սրբոյն հեռացեալ էին . ՚Ի ժամանեալին
ու իտլոն զնա այլադիտն : ՚Ի գեր . Յար-
յանագիր . սովոր ՚Ի դասին :

ԴՈՐՄԵԱ ԻՆ Զ ած, զի կօխեաց զիս մարդ . զօրհանապաղ պատերազ- մունք նեղեցին զիս :

3 Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհա-
նապաղ . ըազում եղեն՝ ոյք մարտն-
չեին ընդ իս ՚ի բարձանց :

4 ՚Ի տունե ես ոչ երկեայց . զի ՚ի այ
յուսացայ . աստուծով դովեցից
զբանս իմ . յած յուսացայ՝ և ոչ եր-
կեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

5 Զօրհանապաղ զբանս իմ անարդե-
ցին . զինէն էին խօրհուրդք ՚ի յարութե :

Պահ.

(130)

Պահդուխօք եղիցին , և թսկթա
քուրք շըջեսցին . նք գալշապարի
խմում սպասեսցեն՝ ոնդ և սպասէին
անձին իմոյ :

Որպէս առ ոչնչէ մերժեսցես զնո՞ . 7
բարկութք զժողովուրդս հնազան-
դեցուսցես :

Աֆ զկեանս իմ պատմեցից քեզ . 8
եդից զարտասուս իմ առաջի քո ,
ոնդ խօստացար դու ինձ :
Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւր . 9
եանց . յաւուր յորում կարդացից
առ քեզ :

Ահա ծանեայ զի ած իմ ես դու . 10
զած օրհնեցից 'ի բանս իմ , և զար
դովեցից 'ի խօսս իմ . յածյուսացայ
և ոչ երկեայց , զի արասցէ ինձ մդ :
Յինէն են ուխտք իմ , զոր տացքեզ 11
օրհնութք ած ած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ 'ի մահուանէ , 12
զաչս իմ յարտասուաց , և զոտս իմ
'ի դայթագլութէ . հաճոյ եղից ա-
ռաջի մնյերէրին կենդանեաց :

ԱԱՂ

ՍԱՂԱՄՈՍ. ՏՀ:

1 Ի խարսրած մի ապահովեր . Ի դասին
յաըշանագիր . Ի ծամանակի ու քակառ
նեալ ըտիուցեալ եր նու յերեսաց առառա-
շայ՝ յայրի անդ :

- 2 **Ա**ղորմեա ինձ ած՝ ողորմեա ինձ,
զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :
- 3 ՚Ի հովանի թեաց քոց յուսացայց,
մինչեւ անցցէ անօրէնութի :
- 4 **Ա**ղաղակեցի առ ած բարձրեալ,
առ ած բարերար իմ :
- 5 **Ա**ռաքեաց յերկնից՝ և կեցոյց զիս .
եդ ՚ի նախատինս՝ որ կոխէին զիս :
- 6 **Ա**ռաքեաց ած զողորմութի և զնշ
մարտութի իւր . և փրկեաց զանձն
իմ ՚ի միջոյ դազանաց , զի ննջէի ես
խռովեալ :
- 7 **Ո**րդւոց մարդկան ատամունք իւր-
եանց զէն և նեռք են , և լեզուք նց
ոնդ սուր սուօերի :
- 8 **Բ**արձրեալ ես գու յերկինս ած .
և յամ երկրի են փառք քո :
- 9 **Ո**րոգայթ պատրաստեցին ոտից ի-
մոց . խոնարհ արարին զանձն իմ .
փորեցին առաջի իմ խորխորատ , և
ան-

անկան ինքեանք 'ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ ած , պատ 10
բասա է սիրտ իմ . օրհնել և սաղ
մոս ասել քեզ փառօք իմովք :

Զարթիք փառք իմ , զարթիք սաղ 11
մոսիւք և օրհնուք . և ետ զարթեայց
առաւօտուց :

Խոստովան եղեց քեզ 'ի ժողո 12
վուրդս ար + և սաղմոս ասացից քեզ
յաղինս :

ՄԵծ եղև մինչև յերկինս ողորմութեան
քո + մինչև յամակս Շմարտութեան
Բարձրեալ ես դու յերկինս ած . 14
և յամ երկրի են փառք քո :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ է :

Դ ի ապարած . մը ապահներ . յաշխանա
գիւր . սաղմոս 'ի դասին :

Ու արդարեւ զարդարութեան լաւ
սէիք . և ուղիղս դատեիք որ .
դիք մարդկան :

Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում 3
զանօրէնութեան դորթէիք յերկրի + ա-
նիրաւութեան ձեռք ձեր նիւթեն :

Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ . խա- 4
բեցան յարդ մեղէ , և խօսեցան սուտ:

Է

Արտ.

- 5 Արամտութենոցաըստնմանութեն
օձի . որպէս իժի և քարբի , զի
խցեալ է զականջս իւր :
- 6 Զի մի լունիցէ նա զձայն թուշի ճար-
ատրի . և մի առցէ դեղ 'ի դեղա-
տունէ իմաստանոյ :
- 7 Ած փշրեսցէ զատամունս նոցա 'ի
բերանս իւրեանց . և զժանիս առ-
իւծուց խորտակեաց տր :
- 8 Անարգ եղիցին նոքա ուղ ջուր՝ զի
հեղու . 'ի լարել աղեղան նը՝ տկա-
րասցին որպէս մոմ զի հալի , և
սպառեսցին :
- 9 Անկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարե ,
մինչչե 'ի միտ առեալ էր զփուշս իւ-
րեանց . ուղ զբնիկ բարկուք՝ կեն-
դանեոյն կիցցէ զնո :
- 10 Ռերախ եղիցի արդարն՝ յորժամ-
տեսցէ զհատուցումն . և զձեռս իւր
լունացէ յտրեան մեզաւորի :
- 11 Եւ տասացէ մարդ . թէ արդարեւ
դուցէ պտուղ արդարոյ , և է ան-
որ դատի զնու յերկրի :

ՏԵՇԻ
Հ

(134)
ՍԱԴՄՈՍՏ ՃԸ:

Դի կապարած . մի ապահանելը . յարչանաւ 1
գեր . ի ժամանակի պի առաջի վատառու ,
և պաշտը առ պատան նորա , պի սպանեցէ զնոտ
առընդառ ի դասին :

Ծկեա զիս 'ի թշնամեացի 2
մոց ած , յայնցանէ որյա-
րուցեալ են 'ի վերայ
իմ , ասրբեցն զիս :
Փրկեա զիս յայնցանէ , ոյք գործեն 3
զանօրէնութի . յարանց արիանահե-
ղաց ապրեցն զիս :

Արսալ զանձն իմ կամեցան . և հա 4
սին 'ի վերայ իմ հզօռք :

Ո՛չ մեղք իմ 'և ո՛չ յանցանք , առանց 5
մեղաց ընթացայ 'և ուղիղ եղէ :
Զարթիք ը առաջ իմ , և տես գու 6
տր զօրութեց ած իսրայէլի :

Նայեաց և այց արա ամ հեթանո 7
աաց , մի ողորմիր ամենեցուն , ոյք
գործեն զանօրէնութի :

Դարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին 8
ոոկ շունք , և շրջեոցին զքաղաքու :

Նոքա զօղանջեսցն բերանօք իւր 9
եանց . և սուը է 'ի շրթունս նոցա :
իսկ

- 10 Իսկ արդ՝ ովլ լունաւ զայս . զի դու
մը ծիծաղեսցիս զնոքք , և արհաւ
մարհեսցես զամ հեթանոսս :
- 11 Չզօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից ,
զի ած օգնական իմ է :
- 12 ԱՃ իմ , ողորմութիւնը՝ կանխեսցէ
առ իս . և ած իմ ցոյց ինձ՝ ի թշր
համիս իմ :
- 13 Մի սպանաներ զնոսաա , զի մի մո-
ռասցին զժողովուրդս քո :
- 14 Յրուեա զնու զօրութ քով , և ընկ-
ճեա զնոսա . զի գու ես պաշտպան
իմ տէր :
- 15 Մեղք բերանոյ նոցա՝ և բանք թ-
թանց նոցա , ընկլցին նոքայա ուր-
տաւանսութեան իւրեանց :
- 16 Յանեծո և 'ի ստութ մատնեսցին .
'ի կատարածի բարկութ օպառես-
ցին , և մի գացին :
- 17 Գիտասցեն՝ զի ած տիրե յակով
բոյ , և ամ ծագաց երկրի :
- 18 Ուարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին
ոոլ շաւլք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :
- 19 Եռքա սփռեսցին յուտել . ապա թէ
ոչ յագեսցին , տրտնջեսցեն :
- 20 Ես օրհնեցից զօրհնութիւն ած . և
ցնծացոյց առաւօտուց յողորմութ

(136)

բում:

Զիեղեր իմ պաշտպան՝ և տուն աշխատուինի, յաւուր նեղութեան իմոյ
օգնական իմ:

Քեզ սաղմոս ասացից՝ ած ապաւէն իմ.
իմ. ած սղորմութե իմոյ:

ՍԱՀՄ ՈՍ. ԾԹ:

Ի իապարած. պատանցը ժամանակաց
առա ուսմանէ, 'ի ժամանակի՞ ով հրյուգ ա-
քար նա ովիճագիւղու և պատոր ըագանու սիս-
դայ, և 'ի դաշնին հարդիանէ՛ յովաբ պարուն
ապահու յէլիոպատան հառարս:

Յարիանագիր. սաղմոս 'ի դաւիլ:

Ա մերժեցերև աւերեցեր զմեզ.
Եբարկացար. և գթասցիս'ի մեզ:
Ըարժեցեր զերկիր, և խռովեցու-
ցեր զոտ. բժշկեա զհարուածս սո-
րա՝ զի սասանեցաւ:

Յուցեր ժողովը գեն քում իստութեա. 4
և ետուր ըմալել մեզ գինի յիմարութե:
Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի 5
ապրեսցին յերեսաց աղեղան:

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցն 6
աջով քո, և լուր մեզ:
Ա խօսեցաւ 'ի սրբութե իւրմէ. 7
բարձր

- բարձր եղեց՝ բաժանեցայց զախոքէմ
և զհովիտսն յարկաց չափեցից =
8 իմ է գաղայագ, և իմ է մանասէ.
եփրեմ հզօքիչ գլխոյ իմոյ :
9 Յուդայ թադաւոր իմ. մովաք ու-
ւազան յուսոյ իմոյ :
10 Յեղովմէ ուղղեցից զգնացս իմ. և
ինձ այլազգիք հնաղանդ եղեն :
11 Ա տորցէ զիս 'ի քաղաք ամուր -
կամ ո առաջնորդեսցէ ինձ մինչե-
յեղովմէ :
12 Եթէ ոչ դու ած, օք մերժեցեր
զմեզ, և ոչ ելեր ած ը զօրս մեր :
13 Տնուր մեզ օգնութե 'ի նեղութե .
զի ընդունայն է փրկութ մարդոյ :
14 Աստուծով արասցուք զօրութե .
և նա արհամարհեսցէ զայնոսիկ՝ որ
նեղեն զմեզ :

ՍԱՀՄՈՒԿ.

- 1 'Ի խաղաբած. ընդ օրհնութ + սաշմու 'ի
դաւին :
- 2 Ա ուր ած ազօթից իմոյ . և նայեա
մը յաղօթս իմ :
- 3 'Ի ծադաց երկրէ կարդացի առքեւ
մինչ 'ի վաստակեւ որտի իմոյ :
Հ 3 'ի

՚Ի վեմք բարձր արարեր զիս . ա 4
ռաջնորդեցեր ինձ , և խմեղերյոյս՝
և աշատըակ հղօր եղեր ինձյերեսաց
թշնամոյն :

Բնակեցայց ՚ի յարկսքոյաւ իտեան . 5
և ծածկեցայցընդ հովանեաւ թեոց
քոց :

Դու ան , լուար ազօթից խմաց . 6
ետուր ժառանգութիւն , ուք երկն
շին յանուանէ քումմէ :

Աւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւ 7
ւորի ամաց նը , աւուրս ազգաց
մինչև յազդս նորա :

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի այ 8
ողորմութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք
խնդրեսցեն ՚ի նմանէ :

Այսնկս սաղմոս ասացիցքեզ յաւիւ . 9
տեանս յաւիտենից . և տաց քեզ
զազօթս իմ օրըստօրէ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . ԿԱ :

՚Ի իադարած . ՚Ի վերայ իդինովայ . 10
սաղմոս ՚Ի դաւին :

այց միայն այ հնազանդ լեր 2
անձն իմ . զի ՚ի նմանէ է ինձ
փրկութիւն :

Կա

- 3 Աս է ած իմ և փրկիչ իմ. ապաւեն
իմ, զի մի սասանեցայց առաւել :
- 4 Մինչեւ յերբ յառնէք 'ի վերայ մարդ
գոյ, սպանանել ամենեքեան. ոող յոր
մոյ թիւրելոյ, և 'ի ցանկոյ մերժելոյ :
- 5 Բայց միսյն զպատիւ իմ խորհեցան
մերժել յինէն . և ընթացան 'ի ծա-
րաւս իւրեանց :
- 6 Բերանօք իւրեանց օրհնէին, և ոըր-
ախք 'անիծանէին :
- 7 Բայց սակայն այ հնազանդ լիցի
անձն իմ, զի 'ի նմանէ է ինձ համ-
բերութի :
- 8 Աս է ած իմ և փրկիչ իմ, ապաւեն
իմ. զի մի սասանեցայց :
- 9 Յայ է զօրութիւն իմ և փառք իմ.
ած օգնութ իմոյ, յոյս իմ է առ ած :
- 10 Յուսացարուք 'ի նա ամ ժողովք
ժողովրդոց. սփռեցէք առաջինորա
զսիրտս ձեր, զի ած օգնական է
մեր յաւիտեանս ժամանակաց :
- 11 Սակայն ընդունայն են որդիք մարդ-
կան . սուտ են որդիք մարդկան, 'ի
կը իւս իւրեանց մեզանցեն, և ին-
քեանք յունայնութ են 'ի միասին :
- 12 Մի յուսայք յանիրաւուի, յափը-
ակութե մի ցանկոյք . և մեծուե

Հ 140 Հ

Ըեառունիւ գոյցէ, մի յօժարեսցին
սիրտք ձեր :

Միանգամ խօսեցաւ ած, և երկուս Յ
զայս լուաք :

Յոյ է զօրութիւն, և քո ար ողոր 14
մուխ. և դու հատուցանես խրա-
քանչիւր ըստ գործս նց :

ՍԱՂՄՈՍ. ԿԲ :

Սակաս 'ի դաւիթ. մնալու նորէր Նա 1
յանապատի անդ հրեասպանի :

Է ած իմ, ես առ քեզ առաւօտ 2
հառնեմ. ծարաւեաց առ քեզ
հոգի իմ. քանի ողատիկ ևս և մար-
մին իմ :

Որպէս Երկիր անապլատ և անջուը, 3
ուր ոչ դոյ 'ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս 'ի օթօ երկեցայց քեզ տես 4
սանել ինձ զզօրութիքու զփառաքո :
Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիքո 5
քան զկեանս իմ. և շրթունք իմ գու-
վեոցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս 6
իմ, և յանուն քո համբարձից ըշ-
ձեռս իմ :

Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ 7
լոցէ

- լոցի անձն իւր, շրթամբք ցնծութէ
օրհնեսցէ զքեղ բերան իմ:
8. Զի թէ յիշէի զքեղ յանկովնի իւ-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ քեղ:
9. Զի եղեր իմ օդնական, 'ի հովանես
թևոց քոց ցնծացայց:
10. կն զկնի քո անձն իմ. և զիս ըն-
կալաւ աջ քո. և նորա 'ի նանելը
խնդրեցին զանձն իմ:
11. Մտցեն 'ի ներքոց անդնդոց երկրի-
մատնեսցին 'ի ձեռս որոյ, և բա-
ժինք աղոճեսուց եղիցին:
12. Թաղուառոր յուսացաւ 'ի տր. գո-
վեսցին ամենեքեան՝ որ երդնուն
նովաւ. խցցին բերանք այնոցիկ՝ ոյթ
խօսէին զանիրաւութիւն:

ՍԱՀՄՈՒ. ԿԳ:

1. 'ի խսպարած. սովոր 'ի ուախիլ:
2. նւր ած աղօթից իմոց յաղաչել
ինձառքեղ. յերկիւղէ թշնամ
ոյն փրկեա զանձն իմ:
3. Ճածկեսցես ըիս 'ի ժողովոց շարաց.
'ի բողմուէ ոյք դործեն զինօրէնուի:
4. Այք սրեցին որպէս առւսեր զւ-

զուս

զուս իւրեանց . լարեցին զաղեզունս
 իւրեանց յիրս դառնութե :
Զգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյքու 5
 շիղեն սրտիւք . յանկարծակի ձգես-
 ցեն 'ի նոսա , և մի երկիցեն :
Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց 6
 զբանս չորութեան . խորհեցտն թա-
 գուցանել ինձ որոդայթ . և ասացին
 ոչ տեսանէ զայս տր :
Քննեցին զանօրէնութե , պատրաս 7
 տեցան 'ի քննել զքննաւթե :
Մատիցէ այր 'ի խորութե սրտի 8
 իւրոյ , և բարձր եղիցի ած :
Նետք տղայոց եղեն վէրք նց . տկա 9
 բացան 'ի նա լեզուք իւրեանց , և
 խոռվեցին ամենեքետն 'ոյք հայե-
 լին ընդ նո՞ :
Երկեաւ ամ մարդ . և պատմեցին 10
 զդործս այ , և զարարածս նորա 'ի
 միտ առին :
Ուրախ եղեցի արդար 'ի տր , և 11
 յուսացի 'ի նա . նովաւ գովեցին
 ամենեքեան , ոյք ուղիղ են սրտիւք :

ՍԱՀՄԱՆԱԿԻՆ:

1 'Ի կապարած . սաղմոս 'Ի դաւիթ . Օք-
նոսի էրեմայի՝ էղելիեւի՝ և ծովովու-
էանն , յարժամ 'Ի պահովիստուեն
իամէին էլանեւ :

2 Եղ վայելէ օրհնուեն ած
'ի սիոն . և քեզ տացին
աղօթք յերուսաղէմ :

3 Լուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեսցէ :

4 Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ
մեր . պամբարշտութիւնս մեր դու
քաւեսցես :

5 Երանի զոր ընարեցեր և ընկալար ,
և ընակեսցեն 'ի գաւիթս քո :

6 Լցցուք մեք 'ի բարուէ տանքո . Աբ
է տաճար քո՝ սբանչելի արդարութէ :

7 Լուր մեզ ած փրկիչ մեր , յոյս ամ
ծագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռափ :

8 Ո՞պատրաստէ զլերինս զօրութ իւ-
րով . և զգեցեալ է զօրութն :

9 Ո՞խուզէ յուցանէ զմնձուի ծովու ,
և զձայն ալեաց նը յածուցանէ :

10 Խուզէսցին հեթանոսք , և երկիցեն
ընակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց :
Յեւ

ՅԵԼՍ: առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զը¹¹
ունաբնասցին։ հայեցարյերկիր՝ ար-
քեցուցեր զնա, և բազում արարեր
զմեծութիւնը :

ԳԵտոն այլի եղեջուրը ։ ալատրաստ¹²
արարեր զկերակուր նորա, զի այս-
պէս է սկսարաստութիւն :

Զակօսնը արբեցուցեր, և բազում¹³
արարեր զարմանիս նը :

՚Ի ցողել նը զունարթ եղիցի բոյս¹⁴
նորա ։ օրհնեսցի պսակ տարւոյ
քազցրութել քոյ :

Դաշոք քո լցցին պարարտութել ։¹⁵
պարարտասցին գեղեցկութիւն անա-
պատի :

ԲՀՄՆ ցնծուն զգեցցցին, և զլեց¹⁶
ցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն ցորեան,¹⁷
ազազակեսցեն և օրհնեսցեն :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . ԿԵ :

՚Ի հարաբած ։ սաղմոս ՚ի դաւիթի ։ յարուն :

Ղ զաղտկեցէք առ ոճ ամ երկիր ։²
Զսաղմոս առացէք անունան նը,
և տուք զիառս օրհնութել նորա :
Ասացէք այ, որպէս զի ահեղ են Յ
ը գործք

- 4 Քործք քո - 'ի բազում զօրութեն
քում ստեցին քեզ թշնամիք քո :
5 Ամենայն երկիր երկիրապատցեն քեզ
սաղմոս ասասցեն քեզ , և սաղմոս
ասասցեն անունան քում :
6 Եկայք և տեսէք զգործս այ , ոոլ
զի ահեղ են խորհրդովք քան զա-
մենայն որդւոց մարդկան :
7 Ո դարձոյց զծովիս 'ի ցամաք + և ընդ
դետս անցին յուսանաւորք :
8 Անդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա , որ
տիրէն զօրութ իւրով յաւիտենից :
9 Օրհնեցէք հեթանոսք զան մեր .
լսելի արարէք զձայն օրհնուեն նը :
10 Այն որ ետ զանձն իմ 'ի կետնս ,
և ոչ ետ գողութեն ոտից իմոց :
11 Փորձեցէր զմեզ ած և քննեցէր ,
որպէս և քննի արծաթ :
12 Իջուցեր զմեզ յորոգայթ , եդիր նե-
ղուն 'ի թիկունս մեր . և անցուցեր
զմարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց :
13 Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր ,
և հաներ զմեզ 'ի հանդիստ :
14 Մտից 'ի տուն քո պատարադք .

տուց քեզ զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութե :

Չողջակեզս ուղղալեցս մատուցից 15
քեզ խոյօք և խնկօք . և քեզ մատուցից զունարակս և նոխազս :
Եկայք լունարուք ինձ և պատմեցից 16
յեց ձեզ ամենեքեան՝ ոյք երկնչեք յայ, զոր ինչ արար անձին իմոյ :
Առնաքերանովիմով կարդացի . և 17
բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով :
Չմեզո թէ տեսանէի 'ի սրտի իմաւմ, 18
միթէ լսէ՞ր ինձ ար :

Վասն այսորիկ լունաւ ած, և նայեցաւ 19
'ի ճայն խնդրունածաց իմոց :
Օրհնեալ է ած՝ որ ոչ 'ի բացեայ 20
արար զաղօթո իմ, և ոչ զողորմուն իւր յինէն :

ՍԱՀՄՈՍ. ԿԶ:

'ի խափարած . ընդ օրհնեալ ին, սաղմուն և երգուն :

Լուն ողորմեած մեզ և օրհնեած զմեզ . 2
բերեեցն զերեսս քո 'ի մեզ և ողորմեած մեզ :
Ճանալելարկրի զատիկապարհոքո Յաս :

- յաղինս ամ զփրկութիս քո :
- 4 Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ած , խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամ :
- 5 Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք . զի դու դատիս զժողովուրդս յուղ զութիւն . և ազգաց երկրի դու առաջնորդես :
- 6 Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ած . դոհասցին զքէն ժովուրդք ամենայն :
- 7 Երկեր ետ զպտուզիւր , և օրհնեաց զմեզ ած ած մեր :
- 8 ԱՃ մեր օրհնեացէ զմեզ , և 'ի նմանէ երկիցեն ամ ծաղք երկրի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . ԿԻ :

1 Դ ի ս տ ա բ ա ծ . ս տ լ մ ո ս ' ի դ ա ս ի լ :

- 2** արիցէ տծ՝ և ցրուեսցին ամթշնամիք նր , փախիցեն ատելիք նրյերեսաց նորա :
- 3 Ո՞զ պակասէ ծուխ՝ պակասեսցին . ո՞զ հալի մոմ առաջի հրոյ , այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց այ :
- 4 Արդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի նորա , և զուտը ճասցին

յուրախութե իւրեանց :
Օրհնեցէք զած՝ և սաղմոս ասացէք Տ
անունան նր, ճանապարհ արարէք
այնդիկ՝ որ նստի ընդ արևմուտս :

և առ է անուն նորա :

Ցնծասցեն առաջի նորա, և խռո 6
վեսցին յերեսաց նորա :
Որ հայրն է որբոց՝ և դատաւոր ալ 7
ըեաց, ուժ ՚ի տեղւոջ արբութե
իւրում :

ԱՃ բնակեցուցանէ զմիակրօնս 'ի 8
տան, և հանէ զկապեալս քաջութ
իւրով. սոյնապէս և զդառնացօղմ՝ որ
բնակեալ են 'ի գերեզմանս :

ԱՃ՝ ընդ ելանելքեղ առաջի ժողո 9
վրդեան քո. ընդ անցանել քեղ ը
անապատ՝ երկիր շարժեցաւ :

Քանդի և երկինք ցողեսցին յերե 10
սաց այ' ի սինէ՝ առաջի այ իսրայէլի:

ԱՆՃՐԵ կամաց պատրաստեցէր ած 11
ժառանգութե քում. [ԵԼԱԿԵ հի
Շանդացաւ, սակայն դու հաստա-
տեցէր դնա, և գաղանք քո բնակես-
ցեն 'ի նմա :

Պատրաստ արտօրեր քաղցրութ քո 12
աղքատի ած. առ տացէ զբան, ոյք
աւետարանեն զօրութք բազմաւ :
Թա-

13 Յնագաւոր զօրութեց սիրելոյ ,
զգեղեցկութիւնան քո բաժանեալ
յաւարի . թէպէտ և ննջեսջիք 'ի
մէջ վիճակաց :

14 Թէք տղաւնոյ արծաթապատ , և
թիկնումէջք նը 'ի գոյն ոսկւոյ :

15 'ի գումարել երկնաւորին զթագա-
ւորս 'ի վընը , չիւնացին 'ի սաղմոն :

16 Լեռն այլեառն պարարտ , լեառն
մածեալ , և լեառն պարարտ . և զի՞նչ
կարծէք լերինք հպարաացեալք :

17 Լեառն , ընդ որ հաճեցաւ ած ընա-
կել 'ի նմա . քանզի և թը իսկ ընա-
կեցէ 'ի նմա իսպառ :

18 Կառք այլ բիւրապատիիք , հազարք
ուղղիք , և թը 'ի նոսա 'ի սինէ սըր-
բութէ իւրմէ :

19 Ել 'ի բարձունս 'և գերեաց զգե-
րութիւն . առ աւար՝ բայխեաց պար-
գևս 'և ետ որդւոց մարդկան . քան-
զի թերահաւատից ևս ընակեալ ե-
ղիցի 'ի նմա :

20 Տը ած օրհնեալ՝ օրհնեալ որ զօր-
հանապազ , առաջնորդեսցէ մեղմծ
փրկիչ մեր :

21 Աջ մեր ած կենարար , և 'ի տնե-
ն ելք մահու :

Բայց սակայն՝ ած փշրեսցէ զդլուխն
թշնամեաց մերոց. և զհերն կարճնու-
վին, որ գնան յանօրէնուե իւրեանց:
Ասաց առ՝ 'ի խորոց անդնդոց դար. 23
ձուցից, և 'ի միջոյ ժանեաց զայն
'ի դուրս կորզեցից:

Ուղ թացցի ոտն քոյարեան, և լե. 24
զուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց
քոց:

Երկեցան գնացք քո ած, գնացք 25
այ թագաւորին մերոյ սրբոյ:
Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնու. 26
թի, 'ի մէջ կուստանաց և գովչաց:
Յեկեղեցիս օրհնեցէք զած, և զոր. 27
յաղբերացն խորայէլի:

Անդ բենիամին 'ի աղայութե զար. 28
մանուլի. իշխանքյուդայ առաջնորդք
նորա՝ իշխանք զարուղոնի, և իշ-
խանք նեփթաղիմայ:

Հրամայեա՛ ած զօրուք քուլ. զօրա. 29
ցոյ զայս, զոր հաստատեցեր 'ի մեզ:
'ի տաճարէ քումմէ յերուսաղեմէ, 30
քեզ մատուցեն թագաւորք զպա-
տարադս:

Սաստեա՛ 'ի դազան եղեդան, 'ի ժո. 31
զովս զուարակացն 'ի գասու երնջոց:
Խոտեսցին այնոքիկ՝ որ ընտրեալ 32
են

Են արծաթով. ցրուեա զհեթանոսս
և ոյք կամին ընդ պատերազմ:
33 Եկեսցեն հրեշտակք յեգիալտոսէ.
Հնդիկք յառաջագոյն ձեռնտու լի-
ցին առ ած :

34 Թագաւորութիւն երկրի օրհնեցէք
զած, և սաղմուս ասացէք ան :

35 Ճանապարհ արարէք այնմիկ, որ
նստի յերկինս երկնից ըյարեւելս :

36 Ահա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն դր-
բութե. և տէւք դփառս ան :

37' Ի վր իսրայէլի մեծ վայելչուննր.
զօրութիւննր մինչև յամաս երկնից :

38 Աքանչելի է ած 'ի վերայ սրբոց
իւրոց, ած իսրայէլի :

39 Աս տացէ զօրութիւն հաստատութիւ-
ժողովրդեան իւրոյ օրհնեալ է ած :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս . Կ Ը :

1 ՚Ի կատարած. վասն զատանցէլոցն.
առզնու 'ի դաւիլ :

2 Եցո զիս ած, զի հասին ջուրք
յանձն իմը ընկլայ ես 'ի խորս
անդնդոց, ուր ոչ գոյ ինձ
հանդիսա :

3 Եկի ես 'ի խորս ծովու, և շրջանիք
I 4 լի.

ընկղմեցին զիս :

Վաստակեցի ես առ աղաղուկել, և 4

կերկերեցաւ կոկորդ իմ :

Նուաղեցին աչք իմ, առ յուսալ 5
ինձ առ տր ած իմ :

Բաղումեղենքան զհեր գլխոյ իմոյ, 6
ոյք ատէին զիս 'ի տարասկաբարտուց :

Զօրացան յիս թշնամիք իմ' և ատէ 7
լիք իմ' ի նանիր . ինչ զոր ոչ յա-
փշտակեալ էր՝ տուժէի նոցա :

Աֆ դու ծանեար զանդդամութե 8
իմ. և յանցանք իմ' ի քէն ոչ ծած-
կեցան :

Մի ամաչեսցեն վասն իմ, ոյք համ 9
բերեն քեզ տր՝ տր զօրութեց . մի
պատկառեսցեն վո իմ, ոյք խնդրեն
զքեղ ած իսրայէլի :

Վասն քո համբերի նախատանաց , 10
և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց , և 11
հիւր որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . նա 12
խատինք նախատչաց քոց անկան' ի
վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ , 13
և եղեն ինձ այս նախատինք . արա-
քի շնանդերձո իմքուրձ , և եղե-

առակ նոցա :

14 Զինէն խորհէին , ոյք նստէին առ
դըունս . զիս այսկն առնէին , ոյք
ըմպէին դինի :

15 Ես յաղօթս կայի առ քեզ տը , 'ի
ժամանակ ընդունելի :

16 Ա ՚ի բազում ողորմունք քում լուր
ինձ , 'ի ծշմարտութե փրկունք քո :

17 Ապրեցն զիս 'ի կաւոյ՝ զի մի ընկ
լոյց - ապրեցայց ես յատելեաց ի-
մոց , և 'ի խորոց ջուրց բաղմաց :

18 Մ' ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց ,
և մի ընկլմեսցեն զիս անդունդք խո-
րոց . ջօհոր մի կափուսցէ ղբերան
իւր 'ի վերայ իմ :

19 Լուր ինձ տը , զի քաղցր է ողորմու-
թե քո . ըստ բազում գլծութե քո
հսոյեա յիս , և մի դարձուցաներ զե-
րեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ . զի նե-
ղեալ եմ ես , վաղվաղակի լուր ինձ :

20 Հայեա յտնձն իմ , և փրկեա զիս .
և վն թշնամեաց իմոց ապրեցն զիս :

21 Զի դու դիտես զնախատինս իմ ,
զամօթ իմ , և զպատկառանս իմ :

22 Առաջի քո են ումնեղիչք անձին ի-
մոյ . նախատանաց համբեր սիրտ իմ ,
և թշունառութե :

(154)

Ակն ունէի՝ թէ ո՞տրտմեսցի ընդ 23
իս, և ոչ էր • և միսիթարիչ ինձ ոք
ոչ դտաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի • և 24
'ի ծարաւ իմարբուցին ինձ քացախ:
Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նց 25
յորոգոյթ, 'ի հատուցումն և 'ի
դայթագլութի :

Խաւարեսցին աչք նց, զի մի տես 26
ցեն • և զթիկունս նոցա հանապաղ
կորացն :

Արեցես 'ի վերայ նոցա զբարկու 27
թի քո • սրամառութի բարկութի
քոյ հասցէ 'ի վերայ նց :

Եղիցին բնակութիք նց աւերակ • և 28
'ի յարկս նց մի ոք իցէ՝ որ բնակիցէ:
Զե զոր դուն հարեր, հալածեցին • 29
և 'ի վերս ցաւոց իմոց յաւելին:

Դի՛ր զմեղս 'ի վերայ մեղաց նց, 30
զի մի մացեն յարդարութի քո :

Ծնջեսցին նոքա 'ի դպրութի քումմէ 31
կենաց • և ըլարդարսքո մի գրեսցին:

Աշքատ և ցաւած եմ ես, փրկու 32
թի քո ած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից դանուն այ իմոյ օրհնու 33
թի, և բարձր արարից զնա դովութի:
Հաճոյ եղիցի եյ քան զորթ մատաղ, 34

- որ բերէ եղջիւրս և կճղակս :
- 35 Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիւցին . խնդրէցէք զած , և կեցցեն ահաճինք ձեր :
- 36 Չելումաւ տըր տնանկաց . և զկաւ պեալս իւր ոչ արհամարհեաց :
- 37 Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր , ծով և ամոր զեռայ ՚ինոսա :
- 38 Ա փրկէ զսիուխ , և շինեսցինքազ զաքք հրէաստանի . շինեսցեն բնակեսցեն՝ և ժառանգեսցեն ՚ինոմա :
- 39 Չաւակ ծառայից քոց հաստատեացի անգ . և ոյք սիրեն զանուն քո , բնակեսցեն ՚ինոմա :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս . կթ :

- 1 ՚Ի հապարտծ . ՚Ի դաւիլ առ ՚Ի զիւադու էրիւլոյ զնա դն . սաղմա :
- 2 Ա ծյօդնելինձ նսյեաց . և երյըն կերել ինձ փութա :
- 3 Ա մաշեսցեն և յամօթ լիցին , որ խնդրէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաշեսցեն , ոյք խորհէին ինձ շար :
- 4 Դարձցին առ ժամայն ամաշեցեալ . որ ասէին ինձ վաշ վաշ :
- 5 Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ՚իքեղ

ամենեքեան , որ ինդըեն զքեղ տը :
Ասասցեն յամ ժամ , մէծ է ած . 6
 և ոյք սիրեն զիրկութես քո :
 Ես աղքատ և տնանկ եմ , ած օդ . 7
 նեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես
 և տը իմ՝ մի յամենար :

Ս Ա Դ Ա Մ Ո Ս . 2 :

' ի հապաշած . որդւոցն յաջադաբայ . յէս 1
 առաջնոյ գերսուն . սաղմոս 'ի դաւիլ :

Քեղ տը յուսացայ , մի ամա 2
 չեցից յաւիտեան , յարդա-
 րութե քում փրկեա զիս և
 ապրեցն զիս :
Խոնարհեցն առ իս զունկն քո , և 3
 կեցն զիս :

Լեր իմած ապաւէն , և տեղի ամուր 4
 կեցուցանել զիս . զի հաստատուե
 իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Ած իմ , փրկեա զիս 'ի ձեռաց մե 5
 զաւորի , 'ի ձեռաց անօրինի և ա-
 նիրաւի :

Դու ես համբերութե իմ տը , ուր 6
 յոյս իմ 'ի մանկութէ իմմէ :

'ի քեղ հաստատեցայ ես յարդան 7
 դէ . յորովայնէ մօր իմոյ դու ես

- ասլաւէն իմ . և առ ՚իքէն է օդ
նութի , իմ յամենայն ժամ :
- 8 Ո՞ղ զի նշաւակ եղէ ես բազմաց .
և դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ :
- 9 Լցցի բերան իմ գովութք , որպէս
օրհնեցից զփառսքո . զօրհանապաղ
զմեծ վայելցութիս քո :
- 10 Մի ընկենուր զիս ար ՚ի ժամա-
նակս ծերուե . ՚ի պակասել զօրու-
թե իմոյ մի թողուր զիս :
- 11 Ասացին թշնամիք իմ ինձ . և որ
պաշարեցին զանձն իմ , խորհեցան
՚ի միասին և ասացին :
- 12 Աջ եթող զնա , հալածեսցուք և
հասցուք նմա . զի ոչ ոք է որ փրկէ
զնա :
- 13 Աջ իմ , մի հեռի առնիր յինէն . և
ած յօդնել ինձ նայեաց :
- 14 Ամաչեսցեն և պակասեսցին՝ ոյք
չարախօս կային զանձնէ իմմէ . զդեց-
ցին զամօթ և զպատկառանս , ոյք
խնդրէին ինձ չար :
- 15 Ես յամ ժամ ժամ յուսացայց , և յաւե-
լից յօրհնութիս քո :
- 16 Բերան իմ պատմեսցէ զարդարու-
թիւնս քո , զօրհանապաղ զդովու-
թիւնս քո :

Որոյէս ո՛չ թէ խարդախութելն ինչ 17
դիտէի ես դպրութե՞ . այլ մտից 'ի
զօրութիս տն . և որ՝ յիշեցի զար-
դարութիս քո միայն :

Աշ իմ, ուսուցեր զիս 'ի մանկու 18
թէ իմմե . և ցարդ ևս պատմեցից
զարդարութիս քո :

Մինչև յալեորել և 'ի ծերանալ , 19
ած իմ մի թողուք զիս :

Մինչև պատմեցի բազուկ քո՝ աղ 20
գի ամենայնի որ դալոցն է :

Զզօրութիս քո և զարդարութիս 21
մինչ 'ի բարձունս , զոր արարեր
մեծամեծս . ած ո՞նման է քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութե բա 22
զում և չարչարանս , դարձար և միսի-
թարեցեր զիս . և 'ի խորոց անդն-
դոց երկրէ հաներ զիս :

Յաճախեցեր 'ի զօրութե քո , դար- 23
ձար միսիթարեցեր զիս . և 'ի խորոց
երկրէ միւսանգամ հաներ զիս :

Աւդ՝ և ես խոստովան եղէց քեզ 24
'ի պատրաստութե սաղմօսաց ճըշ-
մարիտդ ած . սաղմօս աւացից քեզ
օրհնութե սուրբդ խորայէլի :

Յնծասցեն շրթունք իմ , յորժամ , 25
սաղմօս ասիցեմքեզ , և անձն իմ

զոր և փրկեցեր :
 26 Եւս՝ և լեզու իմ՝ զօրհանապաշ
 խօսեսցի զարդարութիւն քո :
 27 Ի ժամանակի ոտք յամօթ լիցին և
 ամաչեսցեն, ոյք խնդրէին ինձ չար :

ՍԱ ՀՄ ՈՍ · ՀԱ :

Դ սովորու սաղմու :

- 1 Ը զերաւունս քո արքայի տուր,
 և զտրդարութիւնս քո որդւոյ
 թագաւորի :
- 2 Դատել դողովուրդս քո արդարու-
 թիք, և զաղքատս քո իրաւամբք :
- 3 Առցեն լերինք զիսաղաղութիւոյու-
 մբեան, և բլուրք զարդարութիւ :
- 4 Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովը
 դեան, և կեցուսցէ զորդիս տնան-
 կաց, և խօնարհեցուսցէ զամբար-
 տաւանս :
- 5 Կացցէ և մնասցէ ընդ արևու, յա-
 ռաջքան զլուսին տղդէ մինչե յազդ :
- 6 Իջցէ ոտք զանձրէ ի վերայ գեղման,
 որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :
- 7 Ծագեսցէ յաւուրպ նորա արդա-
 րութիւ, բաղում խսաղաղուի՝ մինչե
 կատարեսցի լուսին :

Տե-

(160)

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչև 'ի ծով . 8
'ի գետոց մինչև 'ի ծագս աշխարհի :
Առաջի նը նախ հնդիկք անկցին . 9
և թշնամիք նը հաղ կերիցեն :
Թագաւորք թարսսի և կղզեաց՝ 10
պատարագս մատուցեն նմա . թա-
գաւորք արաբայ և սաբայ՝ պատա-
րագս բերցեն նմա :

Երկերպագցեն նմա ամթագաւորք 11
երկրի . և ամթազդք ծառայեցեն նմ :
Չե փրկեաց զաղքատն 'ի հղօրէ . 12
զաղքատն և զանանկն , որոյ ոչ է
իւր օդնական :

Անխայեցէ նա յաղքատն և 'ի աը . 13
նանկն . և զանձինս տնանկաց կե-
ցուսցէ . 'ի վաշխից չարեաց փրկեո-
ցէ զանձինս նց :

Պատուական է անուն նը առաջի 14
նց . կեցցէ , և տացի նմա յոսկւոյն
արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առնա յամ ժամ . 15
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :
Կղիցի հաստատութիւն ընդ ամ եր . 16
կիր . և 'ի վերայ գլխոց լերանց :
Բարձրացիքան զլիբանան պառզ . 17
նը . Նտղկեսցի 'ի քաղաքի առ ոպ
խոտ երկրի :

Եղի.

18Եղիցի անուն ո՞ն օրհնեալ յաւի-
տեան . զի յառաջքան զարկ է ա-
նուն նորա :

19' | նա օրհնեսցին ամաղղք երկրի,
և ամաղինք երանիցեն նմա :

20 Ὁράνεως ἵππος ἀδελφὸς τοῦ Ιωάννου πατέρος
τοῦ Αριστοφάνηος τοῦ Λαζαρίου τοῦ Αριστοφάνηος
τοῦ Αριστοφάνηος τοῦ Λαζαρίου τοῦ Αριστοφάνηος
τοῦ Αριστοφάνηος τοῦ Λαζαρίου τοῦ Αριστοφάνηος
τοῦ Αριστοφάνηος τοῦ Λαζαρίου τοῦ Αριστοφάνηος

1 աստատեցաւ սիրտ իմ 'ի
որ, և բարձրացաւ եղջիւր
իմ յանձ փրկիչ իմ:

2 Ընդարձակեցաւ բերան իմ
'ի վը թշնամեաց իմոց.ուրախ եղեց
'ի փրկութե քում:

3 Զե՞նչդոյ ԱԲ սակ զմբր , և ո՞ւ արդար
որպէս զիած մեր . և չի՞ք ԱԲ Բաց յայ
մերմէ :

4 Մի սլարծիք և մի խօսիք զամբար-
տաւանս . և մի ելցէ ընդ բերանս
ձեր բան հպարտ մէծաբանութէ :

5 ԱՅ գիտութեց՝ մը ած սպասրաս-
տէ

աւէ իւրով լիմաստութե՛ զդիտութե՛
յարարածս իւր :

Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլաց 6
ցան, և տկարք վառեցան զօրութե՛:
Յադք և լիք հացին նուշաղեցին. և 7
քաղցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եօթն, և բաղմանինն 8
նուշաղեաց 'ի ծննդոց :

Տը մեռուցանէ, և որ կեցուցանէ. 9
իջուցանէ 'ի դժոխս' և հանէ :

Տը աղքատացուցանէ, և որ մեծացուցանէ. 10
խոնարհ տռնէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր, և բարձր
առնէ զտառապեալս յաղբեաց :

Կստուցանէ զնոն իշխանս՝ լը իշխանս 11
ժողովրդեան. և ամժոռ փառաց ժառ
ուանգեցուցանէ նոցա :

Կատարէ զուխտո ուխտաւորաց .12
և օրհնեաց զամս արդարոց :

Զի ոչ թէ իւրով զօշութե՛ զօրաց 13
նոյ հզօր + այլ որ տկար առնէ զհակառակորդս իւր. + որ սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն 'ի 14
խորհուրդս իւր. + և մի պարծեսցի
հզօրն 'ի զօրութե՛ իւրում. և մի պարծեսցի մեծն 'ի մեծութե՛ իւրում:

Այլոր պարծին, 'ի որ պարծես 15
ցի .

ցի . 'ի խորհուրդս գետութե՛ն զմբ
Ճանաչել :

16 Առնել ղերաւունս , և գործել զար-
դարութե՛ն 'ի վը երեսաց երկրի :

17 Տը ելյերկինս ' և որոտաց . և ինքն
դատի առանց բարբառելոյ :

18 Տայ զօրութե՛ն թագաւորաց մերոց . և
բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

Մաղման :

Պարձրացաւ եղջիւր իմյած փրկիչ
իմ . հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի
թր՝ տերամբ և հաւատով :

Մարդասեր թր՝ վասն սրբուհւոյ ա-
նարատ մօր քոյ և կուսի . և վասն խա-
չի քոյ պատուականի , թր ընկալ զա-
ղացանս մեր , և կեցն զմեզ :

Քարոշ և աղման՝ Ողորմեայ , և 'ի
նեղութե կանոնացն :

Վասն դտանելոյ մեղ զնորհս և զ-
զորմութե 'ի բարերար թնէ մերմէ ,
զմբ աղաչեսցուք : Տը ողոր :

Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զլոպարտու-
թենէ մարդկան՝ և յորոգայթեց սա-
տանայի , զմբ աղաչեսցուք :

Ան ամ անձանց քլիստոնէից , և տանց
հա-

հաւատացելոց, զեր աղաչեսցուք :
Վասն որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փա-
պը ըս ընակեալ են սուրբ հոգքն մեր,

զեր աղաչեսցուք :

Վասն որք սաղմոսիւք և օրհնուք կա-
տարեն զամենայն ժամանակո կենաց
իւրեանց, զեր աղաչեսցուք :

Վ ոդւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմա-
րիտ և ուղիղ հաւատով 'ի քնննջեցին .
զեր աղաչեսցուք :

Եւ ևս՝ միտբան վասն ճշմարիտ և նք
հաւատոյս մերոյ զեր աղաչեսցուք :
Զանձինս . Աղորմեաց :

Աղօթեա :

Պառհանամք զքէն տը ած մեր, որ
զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ
քնոյ շնորհիւ ողորմուե քո : Զարթո
զմիտս մեր արդարութեամբ առքեզ
տը ած մեր, զետեսցեն աչք մեր զփրր-
կութիքո : Եկեսցէ և բնակեսցէ առ
մեզ ածուի քո . և ողորմուի քո հովա-
նի և պահապան լիցի 'ի վերայ պաշտօ-
նէիցքոց : Եւ զմեզ զծառայքս քո ար-
ժանի արա 'ի տուէ և 'ի դիշերի և յամ
ժամու միշտ խորհել 'ի սէր պատուի-
րանացքոց : Եւ գոհանալով փառաւո-
լել

բել զհայր և զորդի և զոր հոգիդ ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Խաղաղութեամենեցուն :
Աստուծոյ երկիրպագեսցուք :

Աենդանարար զօրուեն և աղբիւր ան-
մահուեն , դու ևս քո ան փրկիչ մեր :
Որ չնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գլշերի յառ-
նել և խոստովան լինել առ քեզ՝ վո՞
իրաւանց և արդարուե քս : Եւ այժմ
աղաշեմք զքեղ ան մեր , արա զմեզ
արթունու և պատրաստա 'ի ժամառա-
ռուու ըստ քո : Եւ ընդնոսին դո՞-
հանարավ փառաւորեսցուք զքեղ ընդ-
հօր և ընդ հոգւոյդ սբյ , այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Մազմանք :

Գառհութեք և ճշմարիտ խոստովանու-
թեք անդադար փառաւորեմք զհայր և
զորդի և զոր հոգիդ այժմ և միշտ , և
յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ ար մեր յա քս ամէն :
Հայր մեր որ :

Աւետումն սրբ կուսին :

ՍԱԼՄՈՍ · ՀԲ ·

- 1 Սաղմոս յաստիք · օրհնութեա :
- 2 ԲԻԵՒ ԶԻ ԲԱՐԻ Է
իսրայէլի ած, և ոյք ուզել
են սրտիւք :
- 3 Բայց զի իմ փոքր մի ևս սա-
սանեալ էին սոտք · սակաւիկ մի՞և
դայթագղեալ էին դնացք իմ :
- 4 Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս,
զիսաղաղութի մեղաւորաց ոնդ ան-
սանէի, զի ոչ դոյցը վթէալ մահունց :
- 5 Հատստատուն էին տանջանք նց, 'ի
վաստակս մարդկան չեն նոքա · և
ըստ մարդկան ոչ տանջեսցին :
- 6 Վասն այսորիկ կալաւ զնո՞ւ ամբող-
տաւանութի · արկան զիւրեամբք
զամբարշտուն և զանիրաւութիւն
իւրեանց :
- 7 Ելքէ ոոկ 'ի ճարպոյ աներաւութեա
նց ·

նց . զի գնացին նոքա ըստ խորհրդ-
դոց սրտից իւրեանց :

Խորհրդան և խօսեցան չարութ . զա- 8
պիրատուի 'ի բարձունս խորհրդան :
Եղինյերկինս ղբերանս իւրեանց : 9
ղեղուս իւրեանց ածեին ղերկրաւ :
Վն այսորիկ ժողովուրդ իմ դարձ . 10
ցի այսրէն . և աւուրք իմ լի կատա-
րեալ գտցին 'ի նոսա :

Ասացին՝ զիարդ դիտաց ած . կամ 11
գուցէ արդեօք դիտուի առ 'ի բարձ-
րելոյն :

Ահա մեղաւորք են և յաջողեալ է 12
նց , կան և ունին զմեծուի աշխարհի :
Ասացի՝ 'ի զուր ուրեմն արդարա . 13
ցուցի զսիրտ իմ . լուսացայց սրբու-
թը զձեռս իմ . և եզէ ես խոշտան-
կեալ զօրհանապաղ . և կշտամբանք
իմ ընդ առաւօտս :

Ռեկպէտ և ասէի 'թէ այսպէս պատ . 14
մեցից . ահաւասիկ յազդ որդւոց
քոց՝ որոց և ուխտեցի :

'Ի մտի եղի , թէ սակայն և այս ջան 15
է առաջի իմ , մինչեւ մտից 'ի սրբուի
այ . և 'ի միտ առից ղկատարած նց :
Ասկայն վն նենգուեն նց տարագիր . 16
արասցես զնոսա . և կործանեսցես
թ զնո-

զնոսայամբարտառանուե իւրեանց :
 17 Իսկ զիարդ եղենյաւերյանկարծա-
 կի , սատակեցան պակասեցան կո-
 րեան վասն անօրէնուե իւրեանց ,
 և եղեն որպէս երազք զարթուցե-

լոց :

18 Տը 'իքաղաքի քում զպատկերս նց
 անարդեսցես . զի հուր բորբոքե-
 ցաւ 'իսրափի իմում , և երիկամունք
 իմ այլապունեցան :

19 Ես արհամարհեալ եղեւ , և ոչ գի-
 տացի . ուղ զանասուն համարեցայ ս-
 ռաջիքո , և ես յամժամը քեզ եմ :

20 Կալոր զաջոյ ձեռանէ իմմէ , 'ի խոր-
 հուրդո քո առաջնորդեցեր ինձ , և
 փառօք ընկալար զիս :

21 Զի՞նչ կայ իմբնաւյերկինս , կամ 'ի
 քէն զի՞նչ ևս խնդրեցից յերկրի :

22 Վուշազեաց սիրտ իմ և մարմին իմ-
 ած սրտի իմոյ , բաժին իմ ած յա-
 լիտեան :

23 Այսաւասիկ ոյք հեռի արարին զան-
 ձինս իւրեանց 'իքէն , կորիցեն -
 սատակեսցես զամենեսեան 'որ ապս
 տամբ եղեն 'իքէն :

24 Ինձ մերձենալ առ ած բարի է , և
 գնել առ ար զայս իմ :

Ճ

Կ

Պատ-

(170)

Պատմել զամօրհնութես քո, 'ի դը-²⁵
ըունս գստեր սիովնի :

ՍԱՀՄՈՒՄ ՀԳ :

Խմասպութեաւանք :

I

Ինդէ՛ր մերժեցեր տծ խսդառ . 2
բարկացաւ սրտմտութե քո 'ի
վլր խաշին արօտի քո :

Յեւեա զժողովուրդ քո, զոր ստա- 3
ցար 'ի սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ
ժառանգութե քո :

Լեառն սիօվն այս՝ ուր բնակեցեր 4
գու 'ի սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի
վերոյ ամբարտաւանութեան նոցա
իսպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին 'ի 5
սրբութ քում . պարծեցան ատելիք
քո 'ի մէջ բարեկենթ նուն իւրեանց:
Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս և ին- 6
քեանք ոչ ծանեան զէլս 'ի վերուստ:

Ուզ յանտառի՝ փայտատօք կոտորե- 7
ցին զդրունս նը , 'ի միասին փայտա-
տօք և մրճովք կործանեցին զնա :

Այրեցին 'ի հուր զարբունքոյերկ 8
րի . պղծեցին զիսորան անուն քո :

Ասացին 'ի սիրոս իւրեանց ազդք 9
նոցա

Նոցա 'ի միտասին , եկայքը լռեցուս
ցուք զամ տօնս այ յերկրէ :
10 Աշանս մեք ինչ ո՛չ տեսաք , և ո՛չ ևս
դուցէ մարդարէ . և զմեղ ինչ ոք
ո՛չ հանաչիցէ :

11 Մինչեւ յերբ ած՝ նախատէ թշնամին
բարկացուցանէ հակառակորդն զա-
նուն սուրբ քո :

12 Ընդէր դարձուցանես զձեռնքո , և
զավքո 'ի միջոյ ծոցոյքումմէ իսպառ:
13 Աֆ թագաւոր մեր յառաջ քան
զյաւիտեանս . որ արարեր շիրկաւ-
թէ 'ի մէջ երկրի :

14 Դու հաստատեցեր զօրութէ քով
զծով . դու խորտակեցեր զդլուխ
վիշապաց 'ի վերայ ջուրց :

15 Դու փշուցեր զդլուխ վիշապին ,
և ետուր զնա կերակուր զօրացն
հնդկաց :

16 Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և ըդ-
լտակս . դու ցամաքեցուցեր զդետա-
սաստիկս :

17 Քո է տիւ , և քո է դիշեր . զըյս
և զարե դու հաստատեցեր . և դու
հաստատեցեր զամենայն սահմանս
երկրի . զդարուն և զամառն դու
ստեղծեր :

Այս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին էն
նախսատեաց զորը . ժողովուրդ անըլ
դամ բարկացոյց զանուն որ քո :
Մի մատներ դազանաց զանձն՝ որ 19
խոստովան առնի առ քեզ . և զան-
ձինս անանկացքոց մի մոռանար իս-
պառ :

Հայեա յուխտ քո . զի լցան տունք 20
ափշելոց յերկրի անիրաւութիւն :
Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . և
այլ աղքատն և տնանկ օրհնեսցեն
զանուն սուրբ քո :

Արի ած , և դատեա զգատաստանս 22
քո : Աիշեա զնախատինս՝ որյան զգա-
մէն զօրհանապաղ :
Մի մոռանար զքայն պաշտօնէից 23
քոց . ամբարտաւանուն ատելեաց
քոց վերասցի հանապաղ :

ՍԱԴԱՄ ՈՍ. ՀԴ:

- 1 ՚Ի իապարած . մի ապահովներ . ընդ օրհնուա
թիս = Սաղմոս յասագ . էրգ առ
տառի էսպան էայս :
- 2 ոստովան եղիցուք առ քեզ
ած , խոստովան եղիցուք
և կարդասցուք զանուն որքո :
- 3 Պատմեցից զամ սքանչելիս քո .
յորժամ ժամ առից՝ ես ուղիղ դա
տեցայց :
- 4 Մաշեցաւ երկիր՝ և ամ բնակելք
նր . ես հաստատեցի զսիւնս նր :
- 5 Ասացի անօրինաց , թէ մի անօրի
նիք . և մեղաւորաց , թէ մի բարձ
րացուցանէք զեղջիւրս ձեր :
- 6 Մի համբառնայք՝ ի բարձունս զեղ
ջիւրս ձեր . և մի խօսիք զայ անի-
րաւութիւ :
- 7 Զի ոչ յարևելից՝ և ոչ յարևմտից ,
և ոչ յանապատել լերանց . այլ ած
դատաւոր է :
- 8 Զայս խոնարհ առնէ , և զսոյն բարձ-
րացուցանէ . բաժակ ՚ի ձեռին թն
դինի լի անտոլակ արկեալ . և խռ-
նարհեցոյց յայսմանէ յայս :

Աակայն մրուր նորա թչսպառեսցի . 9
և արքցեն զնա մամմեղաւորք երկրի :
Ես ցնծացայց յաւիտեան + ստղմոս 10
ասացից այ յակովբայ :
Չնմ եղջիւրս մեղաւորաց փշրես 11
ցես . և բարձր եղիցի եղջիւր ար-
դարոյ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս · Հ Ե :

Ի ի ապաբած . ընդ օբհնուիս . մէ ապա- 1
իաներ : Սաղմաս յասագ . երգ առ առ
ընսպանեայս :

Յայտնի է 'ի հրեաստանի ած , և 3
յիսրայէլ մեծ է անուն նորա :
Եղե խաղաղութեամբ տեղի նը . և 3
բնակութի նը սիոնիս :

Անդ խորտակեաց ար զզօրութ աղեւ 4
դան զզէն զսուր և զճակատամարտ:
Լուսատու ես դու սքանչելապէս 5
Երանցն յաւիտենից . խռովեսցին
ամենեքեան որ անմիտ են սրտիւք .
ննջեցին զքունս իւրեանց՝ և ինչ ո՛չ
դոին :

Ամենայն արք 'ի մեծութե ձեռաց 6
իւրեանց . 'ի սաստէ քումմէ ած
յակոբայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ
էին

Էին 'ի ձիս :

- 7 Դու ահաւոր ես՝ և ով կարէ կարչ
առաջի քո • ոող երեւցար դույերկ-
նից, յայտնի եղեւ բարկութե քո :
- 8 Երկիր երկեաւ և սարսեաց ըլյառ-
նելն այ 'ի գատաստան • ընդ ապ-
րեցուցանել զնմ հեզս երկրի :
- 9 Խորհուրդք մարդկան խոստովան
առնին առ քեզ • և ծածկեալք ի-
մաստութք օրհնեսցեն զքեզ :
- 10 Ով խտս դիք՝ և կատարեցէք ո՞ն այ
մերոյ, ամենեքեան որ շուրջ էք
զնովաւ :
- 11 Մատուցէք պատարագս ահաւո-
րին • ո քաղէ զհոգիս իշխանաց, ա-
հաւոր է նա քան զնմ թագաւորա
երկրի :

ՍԱՀՄՈՍ. ՀԶ:

- 1 'Ի հապարած • Հասն իդիւնզայ • սաղմա-
յասագ :

- 2 **Ձ**այնիւն իմով ես առ ո՞ր կար-
դայի • ձայնիւն իմով ես առ
ո՞ծ, և նայեցաւ առ իս :
- 3 Յաւուր նեղութե իմոյ զնծ խնդ-
րեցի ձեւոք իմովք • 'ի դիշերի ա-
ռաջի

ռաջի նորա ոչ խաբեցայ :

Ոչ կամէր միսիթարել անձն իմ . յի 4
շեցի զած՝ և ուրախ եղէ . հոգայի ,
և նուաղէր յիս հոգի իմ :

Ժամանեցին պահուց աչք իմ . խռո 5
վեցայ և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զա-
ւուրսն զառաջինս . և զամոյաւի-
տենից յիշեցի :

Խօսեցայ 'ի դիշերի ըստափի իմում . 6
հոգայի՝ և տառասլէր յիս հոգի իմ :
Մի թէ յաւիտենից մերժեցէ՞ զիս 7
տր . և ոչ ևս յառելուցու 'ի հաճել
և ևս :

Կամիսպա՛ռ արդելցէ՞ զողորմութի 8
իւր յինէն . կամ կատարեաց զբան
իւր ազգէ մինչեւ յազդ :

Կամ մոռասցի՞ դթալ ած իմ և ևս . 9
կամ արդելցէ՞ զգ թուեն իւր՝ բար-
կութիւն իւրով :

Ասոցի՞ թէ այժմ սկսայ . այս է 10
նորոգումն աջոյ բարձրելոյն :

Յիշեցի զգործս տն 'ի սկզբանէ . 11
յիշեցի զսքանչելիս նորոյ :

Խորհեցայ յամ գործս քոհ և 'ի ձեւ 12
ռադործս քո խորհեցայ :

Ա՞՞ 'ի սրբութեւ են ճանապարհ 13
քո . ով է ած մեծ՝ ոսկ զած մեր .
դու

դու ես մծ , որ առնես զսքանչելիս :

14 Ճողովական քում զզօրու
թիւն քո . փրկեցեր բազկաւ քով
դժողովուրդս քո , զորդիսն յակո-
քայ՝ և յովսեփու :

15 Տեսին զքեզ ջուրք մծ , տեսին
զքեզ ջուրք՝ և երկեան . և խորը
խոռովեցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց :

16 Զսյն ետուն ամպք . քանզի և նետք
քո գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո
անունի :

17 Երեեցան փայլատակունք քո տիե-
զերաց , խոռովեցաւ և դողացերկիր:

18 'Ի ծովու են ճանապարհք քո , շաւ-
իլք քո 'ի ջուրս բղմա . և հետք քո
ոչ երեին :

19 Առաջնորդեցեր որպա խաշին ժո-
ղովրդեան քո . 'ի ձեռն մովսէսի և
ահարոնի :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Հ Ե :

1 'Ի իստուած . իմաստութի յառաք :

այեցարուք ժողովուրդք
յօրէնս իմ . խոնարհեցու-
ցէք զունկն ձեր . 'ի բանք
բերանոյ իմոյ :

Բա

Բացից առակաւ զբերան իմ, խո 3
սեցայց զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուսաք՝ և ծանեաք ղայս, և 4
հարքն մեր պատմեցին մեզ :

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նցյազգ 5
յայլ, պատմել զօրհնութեան տն, զզու-

բութ և զսքանչելիս իւր՝ զոր արար:

Հաստատեաց զվկայութիւր առյա 6
կովք, և օրէնսեգ'ի վերայ իսրայէլի:

Որ ինչ միանդամ սրատունիրեաց հար, 7
շըն մերոց, ցուցանել ղայս որդւոց

իւրեանց. զի ծանիցեն յազգ յայլ:

Որդիք որ ծնանին յարիցեն և պատ 8
մեսցեն զպյս որդւոց իւրեանց. զի

դիցեն առ մծ զյոյսս իւրեանց, և
մի մոռասցին զդորձս մյ :

Զպատունիրանսնը խնդրելով խնդր 9
քեսցեն. և մի եղիցին ոոկ և հարք
իւրեանց :

Աշդ չար և դառնացօղ. ազգ որ 10
ու ուղղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաս-
տատեաց առ մծ զհոդի իւր :
Որդիք եփրեմի լիաձիգք և սկնդա 11
ձիգք, յաւուր պատերազմի կա-
պարձս դարձուցին :

Ոչկացին նոքայուստի տն. և ըստ 12
իրաւանց նը ոչ կամեցան դնալ :

Մո-

- 13 Առաջան զերախտիս նը, և զսքան
չելիսն՝ զոր եցոյց նոցա :
- 14 Առաջի հարց նց զոր արար զսքան
չելիս իւր, յերկրին եգիովտացւոց
և 'ի դաշտին տայյանու :
- 15 Հերձ զծովին՝ և անցոյց զնոսա ·
կտցոյց զջուրսն ոնդ 'ի տիկս :
- 16 Առաջնորդեաց նց ամպով 'ի տունէ,
և զամ գիշեր 'ի լոյս հրոյ :
- 17 Հերձ զվեմն յանապատի, և ետ
ըմպել նց ոնդ 'ի խորոյ մեծէ :
- 18 Հան զջուրսն 'ի վիմէն · և հոսեաց
որպէս զբետս զջուրսն :
- 19 Սակայն յաւելին 'ի մեղանցել · և
ևս բարկացուցին զբարձրեալնյան
ջրդի :
- 20 Դիորձեցին զած 'ի սիրտն իւրեանց,
'ի խնդրել զկերակուր անձանց իւ-
րեանց :
- 21 Տըտնջեցին զայ՝ և ասացին · միթէ
կարօղ իցէ ած պատրաստել սեղան
յանապատի :
- 22 Քամնդի հարկանէր զվեմն՝ և հոսէին
ջուրք, և վտակք խաղային 'ի նմանէ :
- 23 Ա'զէ հաց ևս կարասցէ տալնա մեղ-
կամ ովատրաստեացէ սեղան ժողո-
վրդեան իւրոյ :

Ան այսորիկ լուսաւ զայս մը , և յա 24
պաղեաց . հուը բորբոքեցաւ 'ի յա-
կովք , և բարկութիւն եւ 'ի վերայ
իօրայէլի :

Զե՞նչ հաւատացին յած , և աչլու 25
սացան 'ի փրկութիւնը :

Հրաման ետ ամպոց 'ի վերուստ , 26
և զդրունս երկնից երաց . և տեղ-
եաց 'ի նոսա մանանայ 'ի կերակուր:

Զհաց երկնից ետ նց , զհաց հրեշ 27
տակաց կերան մարդիկ . և իջոց 'ի
նոսա կերակուր 'ի լիութիւն :

Հան զհողմհարաւոյ , և ած զօրութէ 28
իւրով զհիւսիսիւն :

Տեղեաց 'ի նոսա միս ոնդ զհող . ոնդ 29
զաւազ ծովու զմուզունս թեաւորս:

Արկ 'ի մեջ բանակի նոցա , և շուրջ 30
զվրանօք նոցա :

Կերան և յագեցան յոյժ . զցանկու 31
թիւնց ետ նց . և ոչինչ կարօտ ե-
ղեն 'ի ցանկութիւն իւրեանց :

Մինչդեռ կերակուրք 'ի բերանս 32
իւրեանց էին , բարկութիւն յայ եւ
'ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ . և 33
զնտիր ընտիրս յիսրայելէ սատա-
կեաց :

- 34 Յայսմ ամի մեղան և ևս . ոչ հաւ
ւատացին սքանչելեաց նը :
- 35 Պակասեցան յունայնուե աւուրբ
նց . և ամք նց փութապէս անցին :
- 36 Յորժամ սպանանէր զնոսա , խնդ
րէին զնա . դառնային և առաւօտ
առնէին առ ած :
- 37 Յիշեցին զի ած սպնական էր նց .
ած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :
- 38 Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց ,
և լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա .
և սիրտք նց ոչ էին ուղիղ ը նմա ,
և ոչ հաւատացին ուխտի նը :
- 39 Այլ նա ինքն գթած էր , բաւելը
զմեզս նց՝ և ոչ ապականէր :
- 40 Յաճախէր դարձուցանել զբարկու
թի իւր . և ոչ բորբոքեաց զամենայն
օրտմտութիւնն իւր :
- 41 Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հոդի
որ երանէ՝ այլ ոչ ևս դառնայ :
- 42 Քանից անդամդառնացուցին զնա
յանապատի . և բարկւցուցին զբարձ
րեալն յանջրդի :
- 43 Դարձան՝ և փորձեցին զած . և զբն
իսրայէլի զայրացուցին :
- 44 Ո՞չ յիշեցին զձեռն նորա . յաւուր
յորում փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց
ժա

(X 182 X)

նեղաց նոցա :

Ուր արար զնշանս՝ և ղաքունեստսկ,
իւր յերկրին եգիպտացւոց, և 'ի
դաշտին տայանու :

Դարձոյց յտրիւն զգետս նոցա + և գ
զանձրես նոցա, զի մի արբցեն :

Աւաքեաց 'ի նոսա շանաձանձ և գ
եկեր զնո, և դորտին ապականեաց
զնո :

Ետ ժանկոյ զպտուղ նց, և զվաս գ
տակս նոցա մարախոյ :

Հար կարկտին զայդիս նոցա, և գ
ղթղենիս նոցա եղեմամբ :

Մատնեաց 'ի կարկուտ զանասունահո
նոցա. և զստացուածս նոցա հրով
դատեցաւ :

Աւաքեաց 'ի նոսա զսրտմտութելի
բարկութե իւրոյ, զսրտմտութե բար,
կութելի և զնեղութիւն :

Աւաքեաց 'ի նոսա տանջանս 'ի հ
ձեան հրեշտակի չորի. դիմեցոյց 'ի
նո զսրտմտութե բարկութե իւրոյ :

Ո՛չ անխայեաց 'ի մահուանէ զան հ
ձինս նոցա. և զանասունս նոցա 'ի
մահ մատնեաց :

Եհար զնմ անդրանիկս եգիպտաց հ
ոց, զոկիզըն ամ վաստակոց նց
'ի

՚ի յարկս քամայ :

55 Հորդան ետ որպէս խաշին ժողով
վրդեան իւրոյ . և էհան զնո՞ որպէս
հօտյանապատ :

56 Առաջնորդեաց նոցա յուսով , և
ոչ երկեան , և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց :

57 Եհան զնո՞ ՚ի լեառն սրբութեան
իւրոյ , լեառն այն՝ զոր ստացեալ
էր աջոյ նորա :

58 Մերժեաց յերեսաց նոցա զհեթու
նոսս . վիճակեցոյց ՚ի նոսսա զվիճակ
ժառանգուե իւրոյ , և բնակեցոյց
՚ի յարկս նոցա զազդն խրայէլի :

59 Փորձեցին՝ դունացուցին զած բարձ
րեալն , և զվկոյութին ոչ ոչպահեցին :

60 Խարճան խոտորեցան ուղ և հարք
իւրեանց , դարձան՝ և եղեն որպէս
զազեզն թիւր :

61 Դարճան բարկացուցին զնա ՚ի բա
գինո իւրեանց . և դրօշելովք իւ
րեանց նախանձ արկին նմա :

62 Լուաւած , և արհամմարհեաց զնո՞ .
և անարդեաց յոյժ զիսրայէլ :

63 Մերժեաց յիւրմէ զիսրանին ՚ի սէ-
լով . խորան , զոր բնակեցոյց ՚ի մէջ
մարդկան :

Ա առնեաց 'ի գերուն զորունք .64
 և զգեղ նց 'ի ձեռս թշնամեաց նց :
 Արդել 'ի սուր զժողովուրդ իւր .65
 զժառանդուն իւր անտես արար :
 Զերիտասարդս նոցա եկեր հուր .66
 և վն կուսանաց նց ոչ ոք սփացաւ :
 Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր .67
 և զայրիս նոցա ոչ ոք էր 'որ լայր :
 Զարթեաւ ոնդ 'ի քնոյ տը , որակէսմի
 հզօր զի թափէ զգինի :

Ե հարյետս զթշնամիս իւր , նախա .69
 տինս յաւիտենից արար զնու :

Մերժեաց նա զխորանն յովսէփու .70
 և զազդն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Այլ ընտրեաց նա զազդն յուդայ .71
 զլեառն սիուն , զոր և սիրեաց :

Ընեկաց ոնդ միեզներոյ զսրբունք .72
 յերկրի հասաւանեաց զնայաւիտեն :
 Ընտրեաց զդաւիթ ծառայ իւր , և 73
 ընկալաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց . 'ի
 վերջին ծնելոցն ընկալաւ զնա :

Հովունել զյակովք ծառայ իւր , և 74
 զիսրայէլ ժառանդութիւն իւր :

Արածէր զնոստ իմաստութ սրտի .75
 իւրոյ , յանմեզութիւն ձեռաց իւ-
 րոց առաջնորդէր նոցա :

ՍԱՀՄՈՒՍ. ՀԱՅ.

Սահման յասակ :

- 2 Տ մոխին հեթանոսք՝ ի ժառանգութեա քո + պղծեցին
զտաճար սուրբ քո :
- 3 Արարին զերուսաղէմ
որպէս հիղա մրգապահաց + տրկին
զդիակունս ծառայից քոց՝ դէշ
թռաջնոց երկնից, և զմարմինս սըր-
բոց քոց՝ դաշտանաց երկրի :
- 4 Հեղին զարիւն նոցա որպէս ջուր՝
շուրջ շերուսաղէմաւ, և ոչ ոք եր՝
որ թաղէր զնո՞ւ :
- 5 Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մե-
րոց + ծաղր և այսկն կատականաց
այնոցիկ, որ շուրջ էին զմեօք :
- 6 Մինչև յերբ թրքարկանաս գու իս-
պառ, բորբոքեսցի որպէս հուր նա-
խանձ քո :
- 7 Հեղ զբարկութեա քո՝ ի վրա աղքաց՝
որ զբեղ ոչ ճանաչիցեն.՝ ի վրա թա-
գաւորաց որ զանուն քո ոչ կարդա-
ցին. զի կերան զյակովք, և զտեղի
նորա աւերեցին :
- 8 Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս.

վաղվաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմուն
քո տր + զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա մեզ ած փրկիչ մեր, վասն 9

փառաց անուան քոյ :

ՃՌ փրկեա զմեզ և քառեա զմեզու 10
մեր վասն անուան քոյ :

ՄԵՐԲԷՔ ասասցեն 'ի հեթանոսա, 11
թէ ուր է ած նոցա :

ԱՆՅԼՅԱՅՏԱՆԻ ինչ լիցի 'ի վերայ հե- 12
թանոսաց, առաջի աչաց մերոց + առ
'ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից
քոց՝ որ և հեղաւ :

ՄԵՐԵ առաջի քո հեծուն կապե 13
լոց + ըստ մեծուն բաղկի քո՝ շահեա
գու զորդիս սպանելոց :

Հատու դրացեաց մերոց եօթնազա 14
տիկ 'ի ծոց նոցա, նախատինս զոր
նախառաեցին զքեզ տր :

ՄԵՔ ժողովուրդք և խաչն արօտի 15
քոյ, խոսատովան եղիցուք առ քեզ
յաւիտեան, աղքէ յաղդ սպառմես
շուք զօրհնութիւնս քո :

ՍԱՀՄՈՒՄ ՀՅ.

1 ՚Ի իսպարած . ՚Ի վերայ պատանցելոցն վնայ-
ուիս . աստիայ սաղմոս . ՚Ի վերայ եթու-
ապաշտոցն :

2 **Ո**ր հովուեսդ խօրայէլի՝ նայեաց ,
որ առաջնորդես որպէս խաշին
յովսեփու :

3 Որ նստիսդ ՚ի քրովբէս՝ յայտնեա
առաջի եփրեմի , բենիամենի և մա-
նառէի :

4 **Զ**արթոն զզօրութիւնս քո , և Եկ ՚ի
կեցուցանել զմեզ :

5 **Ա**ծ զօրուեց դարձոն զմեզ , երեւցոն
զերեսս քո ՚ի մեզ՝ և կեցցուք :

6 **Տ**ի ած զօրութեց՝ մինչև յերբ բար-
կանաս յազօթս ծառայից քոց :

7 Համբեցեր մեզ հաց արտասուաց .
և արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

8 **Ա**րարեր զմեզ նախատինս դրաց-
եաց մերոց այսին կտառականաց թըշ-
նամեաց մերոց :

9 **Ա**ծ զօրուեց դարձոն զմեզ , երեւցոն
զերեսս քո ՚ի մեզ՝ և կեցցուք :

10 **Ա**յդի յեգիսկառուէ փոխեցեր . հա-
ներ զշեթանոսս՝ և զնո՞ տնկեցեր ?

L 4

և առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նը՝ և ելից 11

զերկիր . ծածկեաց զլերինս հովանի

նը , և բարունակ նը զմայրս այ :

Զգեաց զորթ իւր մինչև 'ի ծով . 12

մինչև 'ի գետս են շտուաւիղք նը :

Ընդէ՛ր քակեցեր զտանկ նորա , և 13

կթեն զնա անցաւորք ձանապարհի :

Ապականեաց զնա իող անտառի , 14

և էրէ վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Ած զօրուեց՝ դարձ , հոյեաց յերկ 15

նից և տես . այց արա այդւոյս այս-

մէկ , և դարման տար սմա , զոր տըն-

կեաց աջքո :

* Ե վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրաւ 16

ցուցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի

հուր և աւերեալ , 'ի սաստէ քումմէ

կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ 17

քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր

զրացուցեր զնա 'ի քեզ :

Ո'չես 'ի բայեայ եղիցուք մեք 'ի 18

քէն . կեցուսցես դու զմեզ , և զո-

նուն քո մը կարդացուք :

Ած զօրուեց դարձն զմեզ , երևեցն 19

զերեսս քո 'ի մեզ՝ և կեցցուք :

ՍԱՀՄՈՒ. Զ:

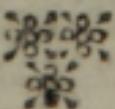
- 1 ՚Ի կապարած . վասն հնյանաց . սաղմու
յաստի . հինգերութ շաբաթուց :
- 2 զնացէք առ ած , օդնական է
մեր . աղաղակեցէք առ ած
յակովքայ :
- 3 Առէք սաղմոս , և առէք օրհնութ .
սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղց
ըութե :
- 4 Փող հարեէք'ի գլուխս ամսոցյաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :
- 5 Հրաման է այս իսրայէլի , և իրա
ւունք են ոյ յակովքայ :
- 6 Վկայութն յովսեփու՝ զոր եղ ընդ
նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն
եգիպտացւոց , լեզու զոր ոչ գի-
տէր՝ լուսաւ :
- 7 ՚Ի բաց արար 'ի բեռանց զթիկունս
նը . և զձեռս նը յորթ և 'ի թի ծա-
ռայելոյ :
- 8 ՚Ի նեղութե կարգացեր առիս՝ և
փրկեցի զքեզ . լուսոյ քեզ'ի գաղա-
նութե մըրկին , և փոքձեցի զքեզ'ի
վերայ ջուրցն հակառակութե :
- 9 Լուր ժողովուրդ իմ 'և վկայեմքեզ .

և իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ :
Մի՛ ևս եղիցինք քեզ աստուծածք առ 10
ժամայնք . և մի երկիր պագանիցես
դու աստուծոյ օտարի :

Ես եմ առ ած քո՝ որ հանի զքեզ 11
յերկրէն եգիտացւոց . բաց զբե
րան քո՝ և լցից զդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի ի 12
մաւմիւ իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :
Բարձի թողի զնո՞ւ երթալ զհետ կա 13
մաց սրաից իւրեանց . զե գնացին
նոքտ բատ կամս անձանց իւրեանց :
Զի թէ ժողովը եան իմոյ լուեալ 14
էր ինձ, կամ իսրայէլի զնանասլարհո
իմ գնացեալ էր :

Արպէս զոչինչ խռնարհ տրաբեալ էր 15
իմ զթշնամիս նը , 'ի վերայ նեղաց
նորա արկեալ էր զձեռն իմ :
Թշնամիք տն ստեցին նմա , և եղի 16
ցին ժամանակիք նոցա յաշխարհի :
Կերակրեաց զնո՞ւ 'ի պարարտութէ 17
ցորենոյ , և 'ի վիմէ մեղք յագեցոյց
'ի նո՞ւ :

ՍԱՆԴՈՍ ՉԱ

Սաղմոն յաստել :

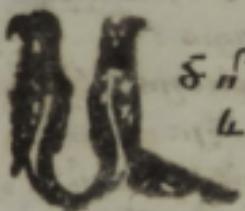
- 2 Ա թ եկաց 'ի ժողովս աստուածոց,
և 'ի միջի նց դատէր զնոսա :
3 Մինչև յերբ դատիք անիրաւուք ,
և ակն առնուք մեղաւորաց :
4 Դատ արարէք որբոյն և այրոյ :
իրաւունս արարէք տնանկին և խո
նարհի :
5 Աշորեցուցէք զաղքատն և զտնանին,
'ի ձեռոց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :
6 Բ' չիմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի
խաւարի գնացին , և շարժեցան ա
մենայն հիմունք երկրի :
7 Ես ասացի՝ թէ աստուածք իցէք .
կամ որդիք բարձրէլոյ ամենեքեան :
8 Դաւք ահաւագիկ ոռղ մարդիկ մեռաւ
նիք . և օռղ զմիյիշանաց անկանիք :
9 Արի ած , և դատեալ զերկիք . զի
դու ժառնդեոցես զամհեթ անոսա :

X 192 X
ՍԱԴՄ ՈՍ. ԶԲ.

Օրհնութեալ առաջնական յասագի ։

1

Ճ ո՞քեզ նմանիցէ . մի լոեք 2
և մի դադարեր տծ ։
Զի ահա թշնամիք քո 3
դոչեցին, և ատելվք քո

Համբարձին զդլուխո իւրեանց ։
Դվերայ ժողովը եանքո խորաման 4
կեցին զգիտութե . խորհեցան ՚ի վը
սրբոց քոց, և ասացին ։

Եկայք սատակեսցուք զնոյագգաց, 5
և մի յիշեսցի անուն իսրայէլի և ևու
Խորհեցան միաբանութե ՚ի միասին . 6
վը քո ուխտ արարին ։

Բանակը եզօվմայեցւոց՝ և իսմայէլ 7
լացիք, մովաք և հադարացիք ։

Գերազ՝ ամուլը՝ ամաղէկ, և այլազ 8
գիքն տմբենակչօքն հնդերձ ծուրայ:

Նաեւ ասուր եկեալէր ընդ նու . ա 9
մենեքեան սոքմ զօրավիգն էին որդւ
և ոցն զովաայ :

Արա զնոսա ոոկ մադիամ, ոոկ սիսա 10
ըայ, որպէս զաբին՝ ՚ի ծործորսն
կիսովնի :

Սատակեցան նոքայականս դովբայ, 11
և

- և Եղեն ոնզ զաղբ երկրի :
- 12 Աւած զիշխանս նոցա ոնզ զովքէբն ,
զէբն , զովքէէ , զաղմանա , և զա-
մենայն իշխանս նոցա :
- 13 Ուր ասացին՝ ժառանգեսցուք 'Ե
մեզ զսրբութիւն ո՞յ :
- 14 ԱԾ իմ՝ արած զնոսա ոնզ զանիւ ,
որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ :
- 15 Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս ,
օրպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս :
- 16 Այսպէս հալածեսցես զն՛ մրրկառ
քով . և բարկուք քով խոռվեցուո-
ցես զն՛ :
- 17 Ավեց զերեսս նոցա անարգանք , և
խնդրեսցեն զանուն քո որ :
- 18 Ամաչեսցեն և խոռվեսցին յաւի-
տեանս յաւիտենից , և ամսթալից
կորիցեն :
- 19 Ճանիցեն զի անուն քո որ է . և
դու միայն բարձրեալ ես 'ի վր ամ
երկրի :

ՍԱԴՄ ՈՍ. ԶԴ :

- 1 'Ի խափարած . վասն հնիանայն . որդւսցն
կորիայ սազմոս :
- 2 Որպէս սիրելի են յարկք քո որ
զօրուեց . ցանկայ և վասիադէ
անձն

անձն իմ՝ ի գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցնծասցէ Յ
առ ած կենդանի :

Քանզի Ճնճղուկ եգիտ իւր տուն ։ Կ
տատըակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձադս
իւր :

Սեղան քո տըր զօրութեց, թագաւոր ՚
իմ և ած իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որ բնակեալ ՚
են 'ի տան տն։ յաւիտեանս յաւէ-
տենից օրհնեսցէն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութ իւր ՚
'ի քէն է . ելս եղ՝ ի մախ իւրում
'ի հովուէս արտմութե՛ ՚ի տեղւոջ
յորում ուխտեաց :

Զօրհնութ ստասցի՝ որ զօրէնս դնէ . Ց
գնասցէ նա 'ի զօրութ՝ 'ի զօրութ . և
Երեեսցի ած հրեշտակաց 'ի սիովին .

Տի ած զօրութեց՝ լուր աղօթից ՚
իմոց . ունկն դիր ած յակովքայ :

Ընդունելի ես դու մեր . տես ած ՚
և նայեա՛ յերեսս օծելոյ քոյ :

Վասն զի լաւ է ինձ՝ մի օր 'ի գա- ՚
ւիթս քո , քան զհազարս :

Ըստրեցի ընդ ազբ դալ 'ի տան այ ՚
առաւել , քան բնականալ 'ի յարկս
մեղաւորաց :

- 13 Զողորմութեա զջմարտութե սիրէ տը
տած մեր + զշնորհս և զփառս տացէ :
- 14 Տի ոչ պակաս առնէ զողորմութե
իւր յայնցանէ , որ գնան յանբժուե :
- 15 Տի ած զօրուեց , երանեալ է այր՝
որ յուսայ ՚իքեղ :

ՍԱՆՄՈՍ. ԶԴ :

- 1 ՚Ի կապարած + սրբասոցն իւրիայ սաղմոս =
- 2 աճեցար տը ընչ երկիր քո , և
դարձուցեր զգերութեակովբայ :
- 3 Ծողեր զանիրաւութե ժողովրդեան
քոյ , ծածկեցեր զամ մեզս նոցա :
- 4 Լուցուցեր զամ սրամտութիս քո ,
դարձար ՚ի բարկուէ սրամտուե քո :
- 5 Դա՛րձ առ մեզ ած փրկիչ մեր , և
դարձու զսրամտութիս քո ՚ի մէնջ :
- 6 Մի յաւիտեան բարկանար մեզ տըր .
և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգե
մինչե յազգ :
- 7 Ան դու դարձել կեցուսցես զմեզ .
ժողովուրդ քո ուրախ եղեցի ՚ի քեղ :
- 8 Ցոյց մեզ տը զողորմութիս քո , և
զփրկութիս քո տուր մեզ :
- 9 Լուաք զի՞նչ խօսի տը ած մեր . խօ
սեսցի զիսաղաղութե ժողովրդեան իւ

բոյ առ սուրբս իւր՝ և առ այնոսիկ,
որ դարձեալ Են առ նա սրտիւք :
Սակայն մերձ է առ Երկիւղածս իւր¹⁰
փրկուի նորա . բնակել փառաց նը
յերկրի մերում :

Ոզորմութեա ճշմարտութեպատահես¹¹
ցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն
համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . ար¹²
դարութիւն յերկնից երեւցու :
ՏՐ տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր¹³
մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն
առաջի նը գնասցէ . դիցէ 'ի ճա-
նապարհի զգնացս իւր :

Ս Ա Ն Ա Ր Ա Վ Ա Շ Ե :

Սաւման 'ի դաւիթ . աշուլ :

սնարհեցն առ զունկն քո' 1
և լուրինձ . զի աղքատ և
անանկ եմ ես :

Պահեա զանձն իմ սուրբ առ . փրք . 2
կեա զծառայս քո ած իմ, որ 'ի
քեզ յուսացայ :

Ոզորմեա ինձ առ, զի առ քեզ աղա- 3
զակեցի զօրհանապաղ . ուրախարա
զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ առ
համ

Համբարձի զանձն իմ:

- 4 Զի գու տրքաղցը և ուղիղ ես . քազումողորմառ ամենեսեան, որ կարդան առ քեզ :
- 5 Ունին դիր թր աղօթից իմոց, և նոյեա 'ի ձայն իմնդրուածաց իմոց :
- 6 Յաւուր նեղութե՛ իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ :
- 7 Ունիք է նման քեզ, աստուածս տր . և ոչ ոք է ոնդ զբործս քո :
- 8 Զամենայնազդս զոր արարեր եկեռցեն և երկիր պագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան :
- 9 Մեծ ես գու տր՝ և առնես սքանչ չելիս, և գու միայն ես ած :
- 10 Առաջնորդեա ինձ 'ի ճանապարհի քում, և գնացից 'ի ճշմարտութե քում, և ուրախ եղցի սիրտ իմ՝ յերկնչելյանուանէ քումմէ :
- 11 Խստովան եղեց առ քեզ տր ած իմբութրով սրտիւ իմով . փառաւոր արարից դանուն քո յաւիտեան :
- 12 Մեծ եղեց 'ի վերայ իմ ողորմութե քո, փրկեցեր գանձն իմ՝ ի դժոխոց ներքնոց :
- 13 Առ անօրէնք յտրեան 'ի վը իմ . իւ

և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն
իմ . և ոչ համարեցան զբեզ տծ ա-
ռաջի իւրեանց :

Այլդու ու որ տծ իմ գթած ևս և ո 14
զորմած . երկայնամիաբաշումողորմ
և ճշմարիտ . նոյեա առիս և ոզոր-
մեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայիքո . կեցու 15
զորդի ազախնոյ քո . և արա առիս
նշան բարօւթեան :

Տեսցեն առելիք իմ և ամաչեսցեն . 16
զի դու որ օգնեցեր ինձ , և միսի-
թարեցեր զիս :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Զ Հ :

Ասովս օրհնաւնէ . որդասցն իորիսայ :

Իմունիք նը 'ի լեառն նը նը . սիւ 2
րէ որ զդրունս սիովնի առւել
քան զամենայն յարկան յակովլքայ :
Քառաւորեալն խօսեցաւ վասնքո : 3
ահաւսդիկ քաղաքդ ողյ :

Յիշեցի զռահար և զբարելովն՝ ոյք 4
ճահաչեն զիս . ահա ոյլազդիք և
ծուր 'և ժողովուրդք հնդկաց , սոքա
եղեն անդ :

Աիովնի ասի մայր , և մարդ ծնաւ 5
'ի

՚ի՞նմա . և ի՞նքն հիմունո արե ՚ի՞նմա
բարձրեալն :

- 6 ՏՇՐ պատմեսցէ գրովք ժողովրդեն,
իշխանացս այսոցիկ՝ որ եղեն անդ :
- 7 Որպէս զի ուրախ լիցին ՚իքեզ ա-
մենեքեան . որոց բնակութիւն իւ-
րեանց ՚իքէն է :

ՍԱՀՄՈՍ. ԶԵ :

1 ՚ի կապարած . վահապէնաց իմասպու-
թի . ով պապասիանի եման իմասպու-
թի իսրայէլի :

2 ՏՇՐ ան փրկուե իմոյ , ՚ի տուեէ
կարդացի և գիշերի առաջի
քո :

3 Մացեն աղօթք իմ առաջի քո որ ,
խոնարհեսցի ունկն քո ՚ի խնդր-
ուածս իմ :

4 Զե լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և
կեանք իմ ՚ի գժոխս մերձեցաւ . և
համարեցայ ես ընդ այնոսիկ , որք
իջանեն ՚ի գուբ :

5 Եղէ ես ոնդ մարդ առանց օգնակա-
նի , և ՚ի մեռեալս ազատ :

6 Որպէս վիրաւորս , որ ննջեն ՚ի գե-
րեշմանս :

Զորս

Զորս գուն ոչ յիշեցեր , նոքա 'ի 7
 ձեռանէ քումմէ մերժեցան : 8
 Եղին զիս 'ի դբիներընումն 'ի խո
 ւարի և 'ի ստումերս մահու :
 Յիս հաստատեցաւ որտամտութ քս : 9
 զամ զբօսանս քո ածեր 'ի վր իմ :
 Հեռի արարերյինէն զծանօթս իմ : 10
 և եղին զիս նշաւակ իւրեանց :
 Մատնեցայ և ոչ ելանէի , աչք իմ 11
 տկարացան յաղքատութե :
 Ազաղակեցի առ տր զօրհանապազ , 12
 և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :
 Մի թէ մեռելոց առնիցես սքանչե : 13
 լիս քո . կամբժիշեքյարուցանիցեն՝
 խոստովան առնիցին առ քեզ :
 Մի թէ ոլատմեսցէ ոք երբէք 'ի գե : 14
 բեզմանի զոզորմութեսքո , կամ զճշ
 մարտութիւնս քո 'ի կոբստեան :
 Մի թէ ճանաչիցին 'ի խաւարի : 15
 սքանչելիք քո , կամ արդարութիւն
 քո յերկիր մոռացեալ :
 Ես առ քեզ տր աղաղակեցի . առ 16
 ուտօտու աղօթք իմ ժամանեսցեն
 առ քեզ :
 Ըսդէր տր մերժես զանձն իմ . կամ 17
 դարձուցանես զերեսս քո յինէն :
 Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի : 18
 ման

մանելութե իմմէ . 'ի բարձրութե
խոռնարհեցայ և ափշեցայ :
19 Յիս հաստատեցաւ բարկութ քո .
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :
20 Երջեցան զինեւ ուղ ջուր , զօր ա-
մենայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :
21 Հեռի արարեր յինէն զբարեկամո-
իմ և զծանոթո իմ , վո՞ թշուառու-
թե իմոյ :

ՍԱՂՄ Ո Ս . ԶԲ :

1 իմասպասիւն չմանայ յէպարհ-
չացայ :

2 ողորմութիս քո ողը յաւի-
տեան օրհնեցից ազդէ
յաղդ պատմեցից զջըշ-
մարտութիւնս քո բե-
րանով իմով :

3 Ասացեր՝ թէ աշխարհո ողորմուք
չինեցի . յերկինս պատրաստ եղիցի
ճշմարտութի քո :

4 Եգի ուխա ընարելոց իմոց . երդ-
ուայ դաւթի ծառայի իմոյ :

5 Յաւիտեն հաստատեցից զաւակքո
և շինեցից ազդէ յաղդ զաթոռ քո :

6 Խոստովան եղիցին երկինք ոքանչե-
լեաց

լեաց քոց ար, և ձշմարտութիւն քո
յեկեղեցիս սրբոց :

Ավե է յամպս որ հաւասարէ քեզ. 1
կամ ով նմանիցէ տն յորդիս այ:

Ած փառաւորեալէ 'ի խորհուրդս 8
սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վը
այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ :
Ծը ած զօրութեց, ո՞նման է քեզ. 9
հզօր ես գու տր' և ձշմարտութիւն
քո շուրջ է զըւ :

Դու ակրես զօրութեց ծովու . 410
զխուովուն ալեաց նը գու ցածու
ցանես :

Դու խոնտըհեցուցանես ոող վերա 11
ւորս զամբարաւանս . 'ի զօրութիւն
բազկիի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո:
Քո են երկինք՝ և քո է երկիր . 12
զաշխարհս լըին իւրով գու հաստա-
տեցեր . զհիւսիս և զհարաւ դու ա-
րարեր . թաքոր և հերժման յանուն
քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ՝ և քո է զօրուն . զօ . 13
բասցի աջ քո՝ և բարձր եղիցի ձեռն
քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաս 14
ատաեալէ աթոռ քո . ողորմուն և
ձշմարտութիւն գնասցէ առաջի երե-
սաց

սաց քոց :

15 Երանի՛ ժողովրդեան , որ դիտեն
զօրհնութեան քո մըր . 'ի լոյս երեսաց
քոց գնասացեն , և յանուն քո ցնծառ
ցեն զօրհանուղաղ , և յարդարութե՛
քում բարձր եղեցին :

16 Պարծանք զօրութեց մերոց դու եւ
մըր . և 'ի կամս քո բարձր եղեցի եղ-
ջեւր մեր :

17 'ի տնէ է օգնութիւն սրբոյն իս-
րայէլի՝ թագաւորին մերոյ :

18 Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ-
որդիս քո , և ասացեր . եղից զօդ-
նութե՛ իմ 'ի վը հզօրին , և բարձր
արարից զընտրեալն 'ի ժողովրդե-
նէ իմմէ :

19 Գտի զգաւիթ ծառայ իմ , իւղով
սրբով իմով օծի զնա :

20 Զեռն իմ ընկալցի զնա . և բազուկ
իմ զօրացուսցէ զնա :

21 Մի մեղեցէ նմա թշնամի , և որդի
անօրէնութե՛ մի չարչարեսցէ զնա :

22 Հարից տռաջի նը զթշնամիս նը .
և զատելիս նը 'ի պարտուն մատ-
նեցիս :

23 Շշմարտութե՛ իմ և ողորմութե՛ իմ
ընդ նմա . և յակաւն իմ բարձր եղեցի
եղ :

Եղջիւր նորա :

Եղից ի ծովու զձեռն նորա . և ի 24
վերայ գետոց զաջ նորա :
Աս կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես 25
գու , ած ընդունելի փրկուե իմոյ :
Ես անդրանիկ արարից զնա , և 26
բարձրքան զամթափաւորս երկրի :
Յաւիտեան պահեցից նմա զողոք 27
մաւթի իմ , և ուխտ իմ հաւատա-
րիմ ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւի 28
տենից զզաւակ նորա . և զաթոռ
նր որսիս զաւուրս երկնից :
Թաէ թողցեն որդիք նր զօրենս իմ , և այ
յիրաւունս իմ ոչ կամեսոցին գնալ :
Թաէ զարդարուենս իմ անարդեցեն . 30
և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :
Հարից բաւազանաւ զանօրէնուեն :
Նց , տանջանօք զանիրառուեն նց :
Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից 32
ի նոցանէ . և ոչ նենդեցից ճշմար-
տութիւն իմում , և ոչ անարդեցից
զուխտ իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ
շրթունս իմ , զայն ոչ արհամարհե-
ցից :

Միանդամերդուայ ի սրբութիւն 33
իմ , թէ դաւթիւ ևս ոչ տաեցից :
Ժա

34 Զաւակ նը յաւիտեան կացցէ և ա-
թոռ նը սնկ արեգակն առաջի իմ. սնկ
լուսին . զի հասատատեալ է յաւի-
տեան վկայ հաւատարիմ յերկինս :
35 Իսկարդ՝ դու մերժեցեր և անար-
դեցեր . և ը վայր հարեր զօծեսլ

Քո :

36 Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ
քումմէ . պղծեցեր յերկրի զսրբու-
թիւն նորա :

37 Քակեցեր զնմ պարիսպս նը , և
եդիր զամուրս նորա 'ի դողումն :

38 Յափշտակեցին զնա անցաւորք հա-
նասլարհի . եղե նա նախատ դրա-
ցեաց իւրոց :

39 Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նը . ու-
րախ արարեր զնմ թշնամիս նորա :

40 Դարձուցեր զօդնուն 'ի սրոյ նը . և
ոչ ընկալար զնա 'ի պատերազմի :

41 Անարդեցեր զսրբութիւն նը , և
զաթոռ նը յերկինը կործանեցեր :

42 Նուազարարեր զաւուրս ժամանա-
կաց նը . և հեղեր զնովու զամօթ :

43 Մինչեյբ դարձուցանես զերեսս
քո իսպառ . բորբոքեսցի ուղ հուր
բարկութիւն քո :

44 Իսկարդ յիշեա և տես թէ ով է
ժը

M

իմ

իմ հանդիսաւ . միթէ ՚ի զո՞ւր ի՞նչ
ստեղծեր զամ որդիս մարդկան :
Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՝ և ոչ տեսցէ գիւ
զմահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր'ի
ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ողօրմութիւնք քո առ առ առ 46
ուաշենք , զոր երդուար դաւթի
ճշմարտութիւն քով :
Յիշեա զնախատինս ծառայի քոյ 47
զօրընկալայ'ի ծոց իմյաղդաց բաշ
մաց :

Զօր նախատեցին թշնամիք քո առ 48
նախատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ :
Օրհնեալ առ ած յաւիտեանս յա 49
ւիտենից . եղիցի եղիցի :

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Օրհնեալիւն էսայէայ որդառյն ումովայ
Եսայէայ . ի՞լ :

Դիշերաց կանխէ հոդի իմ է
առաւօտառնելառքէզ զած :
Վասն զի լոյս են հրամանք 5
քո ՚ի վը երկրի . ուսարուք զար-
դարութիւն բնակիչք երկրի :
Կարկեցաւ ամսպարիշտն , և այլ ո՞չ 5
եա ուսցի առնել յերկրի զարդա-
բու-

բութիւն ծամարտութեւ :

4 Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
տեսցէ զփառս այ :

5 ՏԻ բարձր ես՝ և բազուկ քո հզօր .
և նոքա ոչ գիտացին :

6 Ծանիցեն՝ ամաչեսցեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և
արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ :

7 ՏԻ ած մեր՝ տուր մեղ զփաղալուի
քո . զի ըստ ամենայն դործոց մերոց
հատուցաւ մեղ :

8 ՏԻ ած մեր՝ ստացի՞ր զմեղ . զի բաց
իքէն զոյլ ոք ոչ գիտեմք . և զանուն
քո տնօւնանեմք զօրհանապաղ :

9 Իսկարդ՝ մեռեալք զկենդ անութեն
այլ ոչ աեսանիցեն . և ոչ բժիշկք
յարուցանիցեն :

10 Այսորիկ ածեր հարեր՝ ստատ
կեցեր ջնջեցեր՝ զամ տրու մանուկ
նոցա :

11 Յաւելոր զար՝ ի վերայ չարի նց .
և ած զար՝ ի վը անօրինաց երկրի :
12 Տի՝ ի նեղութե յիշեցոք զքեղ . զի
փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո՝ ի
վերայ մեր :

13 Ուղերկունք յլոյ՝ զի հասեալ իցէ
ժամանակ ծննդեան , և առ դաւս

(208)
իւր ճշլցէ :

Այնպէս եղաք սիրելոյքում. յահ 14
և յերկիւղքոյլացեալ երկնեցաք,
և ծնոք զհոդի փրկութե քո :
Ու ևս կործանեցուք մեք, այլ կոր 15
ծանեսցին բնակիչք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք . և կենդանաս 16
ցին ամենեքեան, որ եղեալ են 'ի
դերեզմանս :

Զարթիցեն ցնծասցեն, և ուրախ են 17
զիցին դագարեալք յերկրի :
Առ զի՝ ցօղդ որ ցօղէ 'ի.քէն, այդ 18
բժշկուի է նց . բայց երկիրն ամ
բարշտեալ ստակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ. գնան 19
մաւու ՚ի շտեմարանս քո . փակեա՛
զդրունս քո առաջի երեսաց քոց :
Փախիր և թադիր առ ժամանակ 20
մի՝ մինչև անցցէ բարկութե առն :

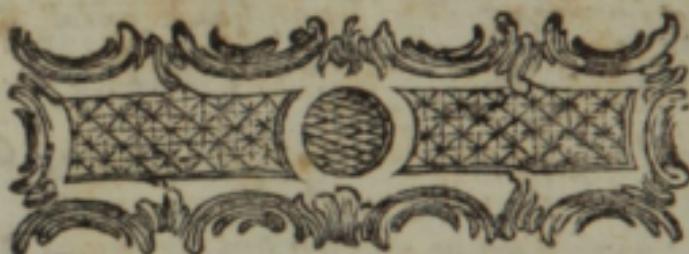
Ու աղլանի :

Այսաղաղութեց տուօղ քն՝ զիսաղա
զութի և զերկինային ողորմուի
քո սկարդեեալ յարարածս քո :
Մարդասէր որ՝ վասն որբուհւոյ :

Զգարովն և պաղօնս ՚ի վերջն Երանեալ
հանունին գայիւս 'ի 37 . երեսն :

Ամենասր երրորդութիւն

ՍԱՀՄՈՍ. ԶԹ:

Աշխարհ ի մուշկո յայբն այ :

- 1 **ԱՊԱՒԵՆ, ԵՎԵՐ**
մեր ազգէ մինչեւ յաղդ։
մինչեւ լեռինք հաստա-
տեալ է ին, մինչեւ ստեղ-
ծել զերկիր՝ և զամենայն տիեզերաւ։
- 2 Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու-
ես. և մի դարձուցաներ զմարդ ի
տառապանս. և ասացեր, դարձա-
րուք առիս որդիք մարդկան։
- 3 Հաղար ամյալս տնորսպէս օր երե-
կի՝ զի անց. և աղ պահ մի դիշերոյ. և
ամքնոյա անարդութք եղեցին։
- 4 Ընդ առաւօտս ոնդ դալտրի բուս-
ցին. ընդ առաւօտս ոնդ դալտրի
զուարձառցին և ծաղկեսցին. ընդ
երեկոյս թարշամեռցին՝ չորասցին
և անկցին։

Կոնտ.

‘Առաջարկեցաք մեք ’ի բարկուէ քում 5
մէ , և ’ի սրտմտութէ քումմէ խոռ
վեցաք :

Եղիր զմեղս մեր առաջի քո , և ըդ 6
կեանս մեր ’ի լոյս երեսաց քոց :
Ամենայն աւուրք մեր նունազեցան . 7
և ’ի բարկուէ քումմէ խոռովիցաք :
Ժամանակ ամաց մերոց անդադար 8
ոնդ սարդի . և թիւ աւուրց ամաց
մերոց ’ի նոսա՝ եօթանասուն ամ :
Ապա թէ առաւել ևս՝ ութսուն 9
ամ . որ ինչ առելիքան զայն , ցաւօք
և հեծութեամբ :

Եկն ’ի վր մեր հեծուի , և խրատե 10
ցաք . իսկարդ՝ ո՞գիտասցէ զզօրուի
բարկութէ քո , կամ յահէ քումմէ¹¹
զսրտմտութիւն քո համարեսցի :
Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որ խո 12
նարհ են սրտիւք , զիմաստուիս քո :
Շարձ տր՝ մինչել յերբ . միսիթարեա 13
’ի ծառայս քո :

Լցաք առաւօտու ողորմութքո . ցըն 14
ծացաք և ուրախ ելաք՝ զամաւուըս
կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն . 15
որ խոնարհ արարին զմեզ , և ամսցն
յորս առսաք զչարչարանս :
Հայեա

15 Հայեա' տր 'ի ծառայս քո' և 'ի
դործս ձեռացքոց, և առաջնորդեա՛
որդւոց նոցա. և եղիցի լոյս տն այ
'ի վերայ մեր :

16 Զգործս ձեռաց մերսց ուղիղ արա
'ի մեջ տր . զգործս ձեռաց մերոց
յաջողեա' մեջ :

ՍԱՆՄՈՍ. Դ:

Օրհնեալի Գովարեան 'ի դասին :

1 Բնակեալն է յօդնութիւ բարձ
ըելոյն, ընդ հովանեաւ այյեր-
կինս հանդիցէ :

2 Ասասցէ տն՝ ընդունելի իմես, տպա
ւէն իմ ած, և ես յուսամ 'ի նա :

3 'Սա փրկեսցէ զիսյորոտայթէ որսօ-
ղին, և 'ի բանիցն խռովութէ :

4 'Ի թիկնամեջս իւրի ընկալցի զքեզ-
'ի հովանի թեւոց նր յուսասցիս :

5 Ուր զէն շուրջ եղիցի զքե՝ ճշմար-
տութիւ նորա :

6 Ո՛չ երկիցես դույերկիւղէ դիշերի,
և ոչ 'ի նետէ՝ որ թուչի 'ի տուէ :

7 Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի, 'ի գայ-
թագղուէ դիւնի 'ի հասարակ աւուր:

8 Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հազարք,
և

և բերք ընդաջմէ քումմէ . որ առ
քեզ ինչ ոչ մերձեսցին :

Բայց միայն աչօքքով հայեսցես դու , 9
և զհատուցումն մեղաւորաց տես-
ցես . զի դու առ յոյս իմես :

Չբարձրեալն արարեր . քեզ տպա-¹⁰
ւէն . ոչ հասցեն առ քեզ ըարք , և
ուանջանք մի մերձեսցին 'իյարկս քո:
Հրեշտակաց իւրոց սկասուիրեալ¹¹
է վո քո , պահել զքեզ յամ ճա-
նապարհո քո :

*Ի բազուկո իւրեանց ընկալցին ըղ-¹²
քեզ զի մի երբեք հարցես զքարե-
զոտն քո :

*Ի վերայ իժից և քարբից դնասցես¹³
գու . և առ ոտն կոխեսցես զառիւծն
և զվիշապն :

Միանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից¹⁴
զնա . հովանի եղէց նմա , զի ծա-
նեաւ զանուն իմ :

Այսրդասցէ առ իս ' և ես լուսոյցնմ .¹⁵
և առ նմա եղէց 'ի նեղութե :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա .¹⁶
Երկայն աւուրբք լցուցից , և ցու-
ցից նմա զփրկութիւն իմ :

ՍԱՀՄՈՍ. ՂԱ :

1 Առաջաւ օրհնութեաւ առաւր շնորհնաց,
'ի դաւիլ :

2 Արի է խոստովան լինել ան ,
սաղմօս ասել անուան քում
բարձրեալ :

3 Պատմել առաւօտուր զողորմութեա
քո , և զՃշմարտութեա քո 'ի դիշերի :

4 Տասնազեաւ սաղմօսարանաւ , 'ի
ձայն օրհնութե դովել :

5 Ուրախ արարեր զիս մորյարարանս
քո և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծա-
ցայց :

6 Արակէս զի մեծ են գործքքո մը , և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

7 Աւ անզգամ զայս հչ ծանիցէ . և
անմիտն զայս ոչ առնու 'ի միտ :

8 Դ բուսանել մեղաւորաց ոնկ խոտ .
'ի ծաղկել այնոցիկ որ գործեն զա-
նօրէնութիւն :

9 Սատակեսցին յաւիտեանս յաւիտէ
նից . և գու բարձրել եսյաւիտեանս
տէր :

10 Զի ահա թշնամիք քո մը - զի ահա
թշնամիք քո իորիցեն , ցրուեսցին ա-
մե-

(216)

մենեքեան՝ ովք գործեն զանօրէն տւի:
Բարձր եղիցի ուղ միեղջերոյ եղջիւրի
իմ, և ծերութիւն իմ' ի ձէթ պա-
բարտութեան :

Եաւս ակն իմ' ի թշնամիս իմ, ովք լա-
յացուցեալ են' ի վերայ իմ չարու-
թը, 'ի նս լուիցէ ունկն իմ:
Արդարքն ուղ զարմաւենիս ծաղ! }
կեսցին - որպէս մայրքն լեռանանու
բազումք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տն, և 'ի ու-
գաւիժս ոյ մերոյ ծաղկեսցին :
Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւ-
սպարարտութե . դիրդք և փափուկք
եղիցին' 'ի պատմել, ուզիզ է տեր
ած մեր, և ոչ դոյ 'ի նմա անիրաւու-
թիւն :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս . Դ Բ :

Յառարն առաջին շաբանու, յոր հաս-
պոցիցաւ երիեւ . օրհնութիւն գուշնիւ-
'ի դասին :

Sէր թագւորեաց՝ վայելու՝
թի զգեցաւ, զգեցաւ տը զօ-
րութիւնը մէջ իւր ածաւ:
Հաստատեաց զախարհմ՝ զի մի սա-
ժը

- ստոնեսցի . սկատրաստ է աթոռ քո՞
՚ սկզբանե յաւիտեանս դու ետ :
3 Ամբարձան գետք ար , և ամբարձին
գետք զձայնս իւրեանց . յարիցեն
գետք ՚ի գնացս իւրեանց :
4 ՚Ի ձայնե ջուրց բաղմաց , ոքանչելց
եղեն զբօսանք ծովու :
5 Աքանչելի ես դու ար ՚ի բարձունս .
վկայութեց քոց մէք յոյժ հաւա
տացաք :
6 Տան քում վայելէ սրբութիւնն եր
ընդ երկայն աւուրս :

ՍԱՆԱՄ ՈՍ . 29 :

Ապահով ՚ի դաւիթ - լոյնաւանինս :

- 1 ՚Ծ վրէժինդիր . ար աճ՝ վրէժ
ինդիր յայտնեցար :
2 Բարձր լեր որ դատիս զերկիր . հա
տո՛ զհատուցումն ամբարտաւանից :
3 Մինչեւ յերբ մեղաւորք ար , մինչեւ
յերբ մեղաւորք սկարծեցին :
4 Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու
թիւն . խօսեացին ամենեքեան՝ ոյ
դործեն ըսնօրէնութիւն :
5 Զժողովուրդս քո ար խօնարհ ա-
բարին , և զժառանդուն քո չար-
ժիք

Х 218 Х

շաբեցին :

Զայրին՝ և զսլանդուխտն սպանին, և
զորբոն կոտորեցին, և ասացին. ոչ
տեսանէ զայս տը, և ոչ 'ի միտ առ-
նու մած յակովբայ :

Խմացարժւք անզգամք ժողովրդոց՝ և
և անմիտք, մինչև յերբ ոչ առնուք
'ի միտ :

Որպէս զի թէ որ անկեաց զունին՝ ի
ինքն ոչ լունիցէ. կմոր ստեղծ զակն՝
ինքն ոչ տեսանիցէ :

Ո խրատէ զաղինա, ոնդ թէ ոչ յան, գ
գիմանեսցէ. ո ուսուցանէ մարդոց
շգիտուն. տը հանաչէ զխորհուրդն
մարդկան՝ զի են ընդունայն :

Երանի՞ մարդոց՝ զոր խրատես դու10
տը. և յօրինաց քոց ուսուցանես
դու նմա :

Յածուցանես. դու նմա զաւուրս11
շարուն, մինչև փորեսցի խորխորատ
մեղաւորի :

Ո՛չ մերժէ տը զժողովուրդ իւր, և 12
զժառանդունի իւր ոչ առնէ անտես:

Մինչև դարձցին իրաւունք յար13
դարութիւն. ընկալցին զնա ամե-
նեքեան որ ուղիղ են սրտիւք:

Ո՞յարիցէ ը իս 'ի վր չարաց, կամ14
մ

ո՞ հաւասարեսցէ ինձ 'ի վլր այնու-
ցիկ , որ գործեն զանօրէնութե :
15 թէ ոչ տնօգնեալ էր ինձ , փոքր մի
ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս:
16 Եթէ ասէի 'թէ ահա սասանեցան
ոտք իմ , ողորմութիւն քո որ օգնէր
ինձ :

17 Աստբաղումցաւոց սրտի իմոյ՝ միսին-
թարուի քո ուրախ առներ զանձն
իմ :

18 Մի հաւասարեսցէ քեզ աթոռ ա-
նօրէնութե , ո՞ պատճառէ զվաս-
տակո ընդդէմ հրամանի :

19 Որսացան զանձն արգարոյ . և զա-
րիւն անթիծ ողարտաւոր առնեին :

20 Եզե աէր ապաւէն իմ . ան օդնա-
կան յօւսոյ իմոյ :

21 Հատուսցէ նց որ ըստ անօրէնու-
թեան նց . ըստ շարուենց կործա-
նեսցէ զնոսա որ ան մեր :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ղ Դ :

Օբնուի գովու ՚ի դաւիթ :

1 Ակայք ցնծասցուք 'ի որ , աղա-
զակեսցնք առ ան փրկիչ մեր :
2 Կանխեսցուք առաջի նորա խոստո-

վանութենք . սաղմոսիւք աղաղակեց
յոնւք առ նա :

Ա մեծ է տր . թադաւոր մեծ' ի Յ
վերայ ամերկրի :

'Ի ձեռս նը են ամախեզելք երկրի , և
և բարձրութենք լերանց նը են :
Նորա է ծով և նա արար զնա , և Տ
զցամաք ձեռք նը ստեղծին :

Եկայք երկիրպագցուք նմա . անկ
ցոնւք և լացցուք առաջի տն արար
չին մերոյ :

Կա ինքն է տր ած մեր . մեք ժո . Դ
ղովուրդք ձեռին նորա , և խաշնա-
րօտի նորա :

Ա յսօր եթէ ձայնի նը լսիցէք , Ֆ Յ
խսացուզանեք զսիրտօ ձեր՝ ուղ
ի գառնութե :

Յաւուրն փորձուե յանապատին . Գ
ուր փորձեցին զիս հարքն ձերքնե
ցին զիս՝ և տեսին զդործս իմ զքա-
ռասուն ամ :

Զանացայ ը աղդին ընդ այնմիկ , և Հ
ասացի միշտ մոլորեալ հն սրտիւք . և
նորա ոչ ծանեան զնանապարհս իմ :
Ուզ երդուց ՚ի բարկուե իմում . Ե
թէ մոցեն ՚ի հանդիսա իմ :

ՍԱՂՄՈՍ. ԱԵ.

1 Սաղմոս 'ի բառին . 'ի ծամանավիր զի պա-
մարն շնչեցաւ :

2 () Ըհնեցէք զտը յօրհնութե-
նոր . օրհնեցէք զտը մա-
երկիր :

3 Օրհնեցէք զտը և օրհնեցէք զանուն
նորա . աւետարանեցէք օրբստօրէ
զփրկութիւն նորա :

4 Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս
նորա , յամ ժողովուրդս զսքանչե-
լիս նորա :

5 Մեծ է տր՝ և օրհնեալ է յոյժ .
սհարկու է նտ 'ի վլը մամկուց :

6 Ամենայն կուռք հեթանոսաց գեք
են . և մը զերկինս արար :

7 Խոատովանութիւն և վայելցութիւն է
տոռջինը , սրբուն և մեծ վայելցու-
թիւն 'ի սրբութեան նը :

8 Մասուցէք տն առհմք աղանց . մա-
տուցէք տն զփառս և զպատիւն . մա-
տուցէք տն զփառս անուան նը :

9 Առէք պատարագու և մոէք 'ի սրահա
նը . երկիր պագէք տն 'ի դաւիթո
պրբունը . և խոռվեսցի յերեսաց

Նը տմերկիր :

Ալսացէք 'ի հեթանօսս՝ թէ տէրո
թագաւորեաց . հաստատեաց ղաշ-
խարհս զի մի սասանեսցի . և դատի
զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :
Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծասցէ՛՛
երկիր . զուշարձասցի ծով լրիւ իւ-
րով . ցնծասցեն դաշտք՝ և տմ որ
է 'ի նոսա :

Յայնժամ ցնծասցեն տմծառք ան .
տառի յերեսաց տն՝ զի դայ , և դայ
նա 'ի դատել զերկիր :
Դատի զտիեզերս իրաւամքք , և
զժողովուրդս տմ ճշմարտութ իւ-
րով :

Ս Ա Հ Մ Ո Ս . 22.

Ասումու 'ի դանիլ . 'ի ժամանակի դի եւ .
ի դին հասպատեցաւ :

Տի թագաւորեաց՝ ցնծառք եր-
կիր . ուրախ եղիցին կղզիք
բաղումք :

Ամսէ մէգ շուրջ է զնովաւ . յիրա-
ւունս և յարդարութիւն ուղղեալ
է աթոռ նորա :

Հուրառաջինորա դնասցէ , այրես . 4
ցէ

- ցէ շուրջ զթշնամիս նորա :
- 5 Երեւեցան փայլատակունք նը տիեզերաց և տես՝ և սասնեցաւ երկիր :
- 6 Լերինք ուղ մոմ հալեսցին յերեսաց տն , յերեսաց տն ամ երկիր :
- 7 Պատմեսցեն երկինք զարդարութեն նորա . տեսին ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա :
- 8 Ամաչեսցեն ամենեքեան՝ որ երկիր պատանեն կռոց , և ոյք ուարծին 'ի դրօշեալս իւրեանց :
- 9 Երկիրպադցեն նմա ամ հրեշտակք նը , զի լուսաւ և ուբախ եղեւ սիովն և ցնծացեն դատեցք յուդայ վասն իւրաւանց քոց տը :
- 10 Զի դու բարձրեալ ես 'ի մը ամենայն երկրի . յոյժ բարձրացար 'ի վերայ ամենայն կռոց :
- 11 Այքսիրէք զտը՝ ատեցէք զչարուեն . ուսհէ տը զանձինս որբոց իւրոց . 'ի ձեռաց մեղաւուի փրկեացէ զնոսա :
- 12 Լոյս ծաղեաց արդարոց . ուղոց սշտից եղեւ ուրախութիւն :
- 13 Ուղութիս եղերուք արդարք 'ի տը . խոստուլան եղերուք յիշատակի ուըրբութեան նորա :

ՍԱՆՄՈՍ. ԱԵ.

Սաղման 'ի դաւիթ օքանութեան :

(Օ)րհնեցէք զար յօրհնուենոր . 1
զի ոքանչլեա արար :
Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ 2
սուրբ իւր :

Եցոյց տը զփրկուեն իւր , առաջի ազ 3
դաց յայտնեաց զարդարուեն իւր :
Յիշեաց ովորմութեն իւրով զյակովք , 4
ճշմարտութեն իւրով զտունն խրայէ-
լի . և տեսին ամ ծագք երկրի զփր-
կութիւն այ մերոյ :

Ազաղակեցէք առ տը ամ երկիր . 5
օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմաս ա-
սացէք :

Սաղմաս առացէք այ մերումօրհնու-
թեն , օրհնութեն և 'ի ձայն սաղմասաց :
'ի ձայն օրհնութեն կռանցոյ փաղոյ . 7
օրհնութեն ցնծութեն 'ի ձայն եղիշը
փողոյ . և ազաղակեցէք առաջի թա-
դաւորին տն :

Խռովեսցի ծովլոիւ իւրով , ոիեն . 8
զերք և ամ բնակիչք նորա . և գետք
ծափս հարցեն 'ի միասին ձեւամբ :
Երինք ցնծացեն առաջի տն , զի 9

դայ և հասեալ է որ ՚ի դատել
զերկիր :

Է Օ Դ բատի զաշխարհա արդարութե, և
շմողովուրդս իւր ուղղութեք :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Դ Յ :

Սառնա ՚ի դատել :

1 **Տ** էր թագաւորեաց, բարկա-
ցան ժողովուրդք՝ որ նո-
տիս ՚ի քրովբէս, սասա-
նեցաւ երկիր :

2 **Տ** ՚ի սիով մեծ է, և բարձր է ՚ի
վերայ ամ ժողովրդոց :

3 Խոստովան եղիցուք անունան քում
մեծի, զի ահաւոր և սուրբ է. և պա-
տիւն թագաւորի զիրաւունս սիրել :

4 Դու պատրաստեցեր զուղղութեն
զիրաւունս և զարդարուել յակով
բայ դու արարեր :

5 Բարձր արարեք զար ած մեր. եր-
կիր պագեք պատունդանդանի ստից
նորա՝ զի սուրբ է :

6 Մովակս և ահարոն երիցունք նը-
սամուելընդ այնոսիկ, որ կարդան
զանուն նորա :

7 Կտրղացին առ որ, և նա լսէր նց.
N 5 և

և 'ի սիւն ամսպոյ խօսեր ընդնոսա :
Պահեին զվկացյուլեն նորա , և զհրա 8
մանս՝ զոր ետ նոցա :
ՏԻ ած մեր՝ դու լսեիր նոցա , ած 9
դու քաւիչ լինեիր . վրէժինդիր
'ի վը ամենայն գործոց նոցա :
Բարձր արարէք զոր ած մեր . եր 10
կիր պադեք 'ի լեառն սուրբ նը .
զի սուրբ է տը ած մեր :

ՍԱՀՄՈՍ. ԴՅ :

Սահմոս Խոսպավանութեան 'ի դասին :

Ս զազակեցէք առ տը ամերիիր . 1
ծառայեցէք տն ուրախութը :
Մ տէք առաջի նորա ցնծուք . ծա 2
ներուք զի նա է տը ած մեր :
Նա արար զմեղ , և ոչ մեք էաք . մեք 3
ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա :
Մ տէք ը դրունս նը խոստովանու 4
թը , և օրհնութը 'ի յարկս նորա :
Խոստովան եղերուք տն , և օրհնեւ 5
ցէք զանուն նորա :
Քաղցր է որյաւրեան է ողորմու 6
թիւն նորա . աղդէ մինչև յաղդ է
ճշմարտութիւն նորա :

ՍԱՀ.

ՍԱ ՀՄ ՈՍ. Ճ:

Ապահով է դասին:

1. **Յ**ողորմութեւ և յիրաւունս օրէ
նեցից զքեզ տըր ։ ստղմոս ասա-
ցից, և 'ի միտ առից :
2. **Ճ**անապարհ ամբիծ մինչև եկեսցէ
առ իս ։ զի գնայի ես յամբնութե-
սրախ իմոյ՝ 'ի մէջ տան իմոյ :
3. **Ո'**չ եդի առաջի աչաց իմոց իրս ա-
նիրաւուն . ոյք առնեին զուրացու-
թիւն, ատեցի :
4. **Ո'**չ մերձեցաւ առ իո՞ որ թիւրն էր
սրախ . խոտորեալ յինէն անդգա-
մին, և եռ ինչ ոչ փոյթ առնեի :
5. **Ո**ր իօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ,
զնա բացէ 'ի բաց հալածէի :
6. **Ո**ր ամբարտաւան էք աչօք՝ և ադահ
սրախ . ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :
7. **Ա**չք իմ՝ 'ի հաւատացեալս երկրի,
զի նստցին նոքա ընդ իս :
8. **Ո**ր գնսյր 'ի ճանապարհ տմբիծ,
նաև պաշտէր զիս :
9. **Ո'**չ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ
առնէր զամբարտաւանութիւն . որ
իօսէր զանիրաւուն, չէրյաջողեալ

նմա տռաջիւ աչաց իմոց :
 Ընդ առաւօսս սպանանէի զամմեւ
 զաւորս երկրի . սատակեցից 'իքա-
 զաքի տն դամենեսեան՝ որ դործեն
 զանօրէնութիւն :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս . Ճ Ա :
 Աշեն + աւրի . իբրև յանձրասի՞ առաջի 1
 ուն աժուեսիէ պահպահածու
 իւր :

Տ լուր տղօթից իմոց . ա 2
 զաղակիմսու քեղեկես-
 ցէ . մի գարձուցանելը
 զերեան քո յինէն :
 Յաւուը նեղութե խոյ խոնարհեցո 3
 առ իս զունին քո . յորում աւուը
 կարդամ առ քեղ վաղվաղակի լուր
 ինձ :

Սպառեցան ուղ ծուխ աւուրք իմ . 4
 և ուկերք իմ ուղ խոիւ չորացան :
 Հարաւ որպէս խոտ և յամաքեց 5
 սիրտ իմ . մառացայ ուտել զհաց իմ
 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Կցեցաւ ոնկրիմ 'ի մարմին իմ . նմա 6
 նեցոյ ես հաւալիսան յանապատի .
 Եղէ ես ուղ բու յաւերակի . աքնեւ 7
 ցայ'

- ցայ և եղէ ես ոոկ Ճնճղուել միայն
'ի տանիս :
- 8 Կախատեցին զիս թշնամիք իմ զոր
հանապաղ , և գովիչք իմ ինեւ երդ-
նուեին :
- 9 Զմոխիր ոոկ հաց կերայ . և զըմպելի
իմ արտասոռօք խառնեցի :
- 10 Յերեսաց բարկուե սրտմտուե քո .
զի դու բարձրացուցեր , և խոնար-
հեցուցեր զիս :
- 11 Աւուրք իմ ոոկ հովանի անցին . և
ես որպէս խոտ ցամոքեցայ :
- 12 Դու տր յաւիտեան կաս , և յիշա-
տակ քոյ ազգէ մինչեւ յազգ :
- 13 Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վը
օխոնի , ժամանակ գթալոյ նը հա-
ռեալ է ժամ :
- 14 Հանեցան ծառայք քո ը քարինս
նը , և 'ի հողս նորա գթասցին :
- 15 Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ-
քումմէ . և ամենայն թագաւորք
երկրի 'ի փառաց քոց :
- 16 Շինէ տր զսիովին , և երեւսցի փա-
ռօք իւրովք 'ի նմա :
- 17 Հայեցաւ նայազօթո խոնարհաց , և
ոչ արհամարհեաց զիսնդրուածոնց :
- 18 Գրեթցի ոյսյազդյայլ ժողովուրդ
զոր

զոր ստացեալ է՝ օրհնեսցէ թր :
Հայեցաւնա 'ի բարձանց 'ի սրբու 19
թէ իւրմէ . թր յերկնից յԵրկիր
հայեցաւ :

Լսել զհեծութի կապելոց , և ար 20
ձակել զորդիս մահապարտաց :
Պատմել 'ի սիօն զանուն թն , և զօրհ 21
նութիս նորա յերուսալէմ :
Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին , և 22
թագաւորաց ծառայել թն :

Պատասխանի ետնմա 'ի ճանապար 23
հի զօրութեն իւրոյ . զնունազութի
աւուրց իմաց ասա ինձ , և մի հաներ
զիս 'ի կէս աւուրց իմոց . զի ազգէ
յաղթ են ամք քո :

Խսկըբանէ թր զհիմունս երկրի հաս 24
տատեցեր . և գործք ձեռաց քոց
Երկինք են :

Կոքա անցանեն , և դու կաս և մնաս 25
յաւիտեան :

Ամենեքեան ոող ձորձա մաշեսցին . 26
ոող վԵրարկուս փոխեսցես զնոսա ,
և փոխեսցին :

Բայց դու նոյն խսկ ես , և ամք քո 27
ոչ անցանեն . որդիք ծառայից քոց
բնակեսցեն 'ինմա . և զաւակի նց
յաւիտեան յաջողեսցի :

ՍԱՀԱՄՈՍ. ՃԲՆ:

Սաղմոս ՚ի դասելին:

- 1 (Օրհնեած անձն իմ զոր, և նմ
ոսկերք իմ՝ զանուն նը նը:
- 2 Օրհնեած անձն իմ զոր, և մի մօռա-
նար զամ տուրս նորա:
- 3 Ո.քաւէ զմեղս քո. բժշկէ զամե-
նայն հիւանդութիս քո:
- 4 Ո փրկէ յապականութէ զկեանս
քո. պսակէ զքեզ ողորմութեամբ
և դթութեամբ:
- 5 Ո լնու ՚ի բարութենէ զցանկութ
քո. նորոգեսի որպէս արծուոյ
մանկութիւն քո:
- 6 Առնէ ողորմութիս տր, և իրաւունս
ամենայն զթկելոց:
- 7 Եցոյց տր զձանապարհս իւր մովուշ-
սի, և որդւոցն իսրայէլի զկամս
իւր:
- 8 Գթած ողորմած է տր, երկայնա-
միտ և բազումազորմ:
- 9 Ո՛չ իսպառ բարկանայ մեղ տր, և
ո՛չ յաւիտեան սպահէ ոխս:
- 10 Ո՛չ ըստ մեղաց մեբոց արար մեղ
տր, և ո՛չ ըստ անօրէնուե մերում
հա-

Հատոյց մեզ :

Այլ սրպէս բարձր են երկինքն
յերկրէ, այնպէս զօրացոյց առ զո-
գորմութեւ իւր 'ի վերայ երկիւղա-
ծաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արևելք յարևմը 12
ամից, այնպէս հեռի արար 'ի մէնջ
զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս գթայ հայր 'ի վերայ որդ 13
ւոց իւրոց, այնպէս գթասցի առ
յերկիւղածու իւր :

Զենա գիտաց զատեղծուածս մեր 14
և յիշեաց թէ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրբնէն
իւր • որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս
ծաղկի :

Ընդ 'ի նմա հողմ, և ոչ է և ոչ 16
և երեխ տեղի նորա :

Բայց ողորմութի ան յաւիտեանս 17
յաւիտենից 'ի վերայ երկիւղածաց
իւրոց, և արդարութի նը յորդւոց
մինչև յորդիս :

Ոճք սկահեն վուխտոնը, յիշեն ըզ-18
պատուիրանս նը՝ և առնեն զնա :
Տի յերկինս պատրաստեաց զաթոռ 19
իւր • արքայութիւն նը տմենեցուն
աիրէ :

20 Օրհնեցէք զմբը ամենայն հրեշտակք
նորա՝ հղութ զօրութեամբ . որ առ-
նէք զբան նը 'ի լսել ձայնի պատ-
գամաց նորա :

21 Օրհնեցէք զմբը ամենայն զօրութք
նը , պաշտօնեայք և արարօղք կա-
մաց նորա :

22 Օրհնեցէք զմբը ամ գործք նը . ը
ամենայն տեղիս է տէրութի նը .
օրհնեա անձն իմ զմբ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ Գ :

1 Սաղմոս 'ի դասին . 'ի վերա աւետքեա-
գործ արարածոյ :

2 օրհնեա անձն իմ զմբ . նը
ած իմ մեծ եղեր յոյժ :
3 իսոստովանութիւն և մեծ-
վայելութե զբեցար . արկար զբյո
սոկ զօթոց , ձգեցեր զերկինս սոկ
խորան . և յարկար 'ի վերայ ջռւրց
զվերնայարկս նորա :

4 Ո գնեց յամպս զբնացս իւր . և շրջե
նա 'ի վերայ թեոց հողմոց :

5 Ո արար զհրեշտակս իւր հոգիս , և
զպաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիղելոյ .
6 Հաստատեաց զերկիր 'ի վը հաս-
տա .

տատութեան իւրոյ , զի մի՛ ստոա-
նեսցի յաւիտեան :

Խորք ուղ զգեստ վերարկու է նը . 7
'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :
'ի սասաէ քումմէ փախիցեն , և 'ի 8
ձայնէ որոտալոյ քումմէ սորսիցեն:
Ելանեն լեռնանան՝ և իջանեն դաշ 9
տանան , 'ի տեղի յոր հաստատեցեր
զնոստ :

Սահման եդիր՝ և ոչ անցանեն , 410
ոչ ևո դառնան 'ի ծածկել զերկիր :
Առաքեցեր զաղբիւրս ը ծործորս . 11
'ի մէջ լերանց գնասցեն ջուրք :
Արբուցանել զնմ դաղանս վայրի . 12
յալեսցին ցիոք 'ի ծարաւո իւր-
եանց :

Անդ թուղունք երկնից բոյնս դի . 13
ցեն . և 'ի միջոյ վիմաց տացեն ըլ-
ձայնս իւրեանց :

Արբուցանէ զլերինս 'ի շտեմարա . 14
նաց իւրոց . 'ի պաղոյ դործոց իւրոց
լցցի երկիր :

Բաւսուցեր զխոտ 'ի լերինս , զգա . 15
լարի 'ի ծառայութեն մարդկան :
Հաներ զհաց յերկրէ . դինի ուրախ 16
առնէ իւղ զուարթ , և հաց հաստա-
տէ զսիրտ մարդոյ :

17 Յագեսցին ծառքն ո՞ն , և մայբեն
լիբանանու՝ զորս դու տնկեցեր :
18 Անդ թուջունք երկնից ձագս հան-
ցեն . և բոյն արագլի աղաւէն է
նոցա :

19 Լերինք բարձունք են եղջերուաց ,
և վեմք ապաւէնք նապաստակաց :
20 Արարեր զլուսին վո՞ ժամանակի .
արեգակն ծանեաւ զժամ մատնե-
լոյ իւրոյ :

21 Արարեր զիսաւար՝ և եղեւ գիշեր .
'ինմա դնան մմ գազանք անտառի :
22 Կորիւնք առիւծուց մանչեն՝ և յափշ-
տակեն . և խնդրենյայ զկերակուրս
իւրեանց :

23 'Ի ծադել արեւու ժողովին , և 'ի
մորիս իւրեանց գագարեն :
24 Ելանէ մարդ 'ի գործո իւր , և 'ի
վաստակս ձեռաց իւրոց մինչեւ յե-
րեկոյ :

25 Որոկէս զի մեծ են գործք քո թր .
զնմ ինչ իմաստութե արարեր . և
լցաւ երկիր ստեղծուածովլք քովլք :
26 Այս ծով մեծ և անգորր . 'ի սմա-
են սողունք , որ ոչ գոյ թիւ , գա-
զանք մեծամեծք և մանունք . 'ի սմա-
ենաւք գնան . վիշտակն զորս ստեղծեր
խա .

իսաղալ նովաւ :

Ամենեքեան քեզ սպասեն . և դու 27
տաս կերակուր նց 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բա 28
նաս զձեռն քո , կերակրես զամենե-
սեան կամքք քավլք :

Գարձուցանես զերեսս քո 'ի նոցա 29
նէ ' և խռովին . հանես զոգի 'ի նո-
ցանէ , պակասին և 'ի հող դառնան:

Առաքես զոգի քո՝ և ստանաս զնա . 30
և նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տնյաւիտեան . թը 31
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ոհայի յերկիր , և տայ դողալ սմա . 32
մերձի 'ի լերինս՝ և ծխեսցին :

Օրհնեցից զտր 'ի կեանս իմ . տաղ 33
մոս սսացից այ իմոյ մինչև եմես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութի իմ . 34
և ես աւրախ եղից 'ի ար :

Պակասեսցին մեշաւորք յերկրէ , և 35
ամոգարիշտ մի ևս դացի 'ի նմա . օրհ .
նեա անձն իմ զար :

ՍԱՀՄՈՍ. ՃՐ :

ԱՂՋԵՄ-Է :

- 1 **Վ**ոստովան եղերուք տն՝ և կար
դացէք զանուն նորա . սլաշ
մեցէք՝ ի հեթանոսս զգործս նը :
- 2 **Օ**րհնեցէք՝ և սաղմօս ասացէք նմա-
պատմեցէք զնմ՝ սքանչելիս նը . և
դօվեցարուք յանուն ոք նորա :
- 3 **Ո**ւրախ եղիցին սիրոք այնոցիկ՝ ոք
խնդրեն զոր . խնդրեցէք զոր՝ և
հղօրք եղերուք . խնդրեցէք զերեսս
նորա յամենայն ժամ :
- 4 **Յ**իշեցէք զսքանչելիս նորա՝ զոր
արար . զարուեստս և զերաւունա
բերանոյ նը :
- 5 **Զ**աւակն աբրահամեան ծառայք նը
որդիք յակոբայ ընտրեալք նորա :
- 6 **Կ**ա ինքն է տր ած մեր . յամ՝ երկը
են իրաւունք նորա :
- 7 **Յ**իշեաց յաւիտենից զուխտ իւր .
և զբանն՝ զոր պատուիրեաց մինչեւ
ի հազար ամ:
- 8 **Զ**ուխտն զոր եդ ընդ աբրահամու .
և զերդումն իւր ընդ սահակայ :
- 9 **Հ**աստատեաց առ յակոր զհրաման
իւր .

իւր . և առ իսրայէլ զուխտ իւր
յաւեաննից :

Ասէ՝ ձեզ տաց զերկիրն քանանու , 10
զվեճակ ժառանգութե ձերոյ :

Չե էին նոքա թուրով սակաւք , նու
Հաղք և պանդուխտք 'ի նմա :

Անցին նոքա աղդէ յազդ , 'ի թա
11 գաւորութէ 'ի ժողովուրդ յայլ :

Ո՛չ եթող մարդկան մեղանցէլ նց . 13
կշտամբեաց զթագաւորս վշ նց :

Մ' ի մերձենայք առէ՝ յօծեալս իմ . 14
և 'ի մարդարէս իմ մի մեղանցք :

Կոչեաց սովլ յերկիր նց . զամենայն 15
զօրութիւն հացի եթեկ :

Առաքեաց առաջի նց այլը , 'ի ծա
16 ռայութի վաճառեցաւ յովսէփ :

Խոնարհ արարին 'ի կապանս զստու
նը . և անց ընդ երկաթս անձն նը :

Մ' նցև եկեսցէ բան նորա . և բան 18
ուն փորձեաց զնա :

Առաքեաց թագաւորն՝ և Ելոյծ 19
շնա . իշխան ժողովրդեան եթող
զնա :

Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշ
20 իւան 'ի վը մոմատացուածոց իւրոյ :
Իսրաաել զիշխանո նց ոոկ զինքն . 21
և զծերս նց իմաստունս արասցէ :

Եմուտ

- 22 Եմուտ իսրայէլ յեղիպտոս + յա
կովք ալանդիստեցաւ յերկիր քամայ:
- 23 Ամեցոյց զժոզովուրդ իւր յոյժ, և
զօրացոյց զնն քան զթշնամիս իւր:
- 24 Դարձոյց զսիրտս նոցա ատել զժո-
զովուրդ իւր, և 'ի նենդել զծա-
ռայս իւր:
- 25 Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր, և
զահարով ընտրեալ իւր:
- 26 Ետ նոցա զբան նշանաց իւրոց, և
զարոնեստս իւր յերկիր քամայ:
- 27 Առաքեաց խաւար՝ և խաւարեցոյց
զնն, զի դառնացուցին զբան նր:
- 28 Դարձոյց յարիւն զդեաս նց, և
սպան զնմ ձկունս նց:
- 29 Եռաց յերկիր նոցա գորա, և 'ի
շտեմարանս թադաւորաց նոցա:
- 30 Ասաց՝ և եկն շանաձանձ, և մժեխ
ընդ մամ սահմանս նց:
- 31 Դարձոյց զանձրես նց 'ի կտրկուտ.
և հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ:
- 32 Եհար զայդիս և զթզենիս նց, և
փշրեաց զնմ ծառս սահմանաց նց:
- 33 Ասաց՝ և եկն մարախ, և խառնիձ
զի ոչ գոյր թիւ:
- 34 Եկեր զնմ խոտ երկրի նոցա . սպա-
ռեաց զնմ ոկտուղ անդոյ նոցա,
Եհար

Եհար զամանդրանիկո Եղիալաւց . 35
 ևոց , զսկիզբն մամ վաստակոյ նց :
 Եհան զնա ոսկեով և արծաթով . 436
 ոչ գոյր յաղպի նոցա հիշանդ :
 Ուրախ եղե եղիպտոսընդ ելանել . 37
 նց . զի անկաւ ահ տն 'ի վր նց :
 Սփռեաց ամալ՝ հովանի առնել նց . 38
 'ի տունէ . և հրով լոյս տայլը նոցա
 'ի գիշերի :

Խնդրեցին՝ և եկն լորամարդի . 439
 հացիւ երկարոց լցոյց վնսսա :
 Եհար զվեմն՝ և բղխեցին ջուրք , 440
 դնացին գետք ընդ անջրդիս :
 Յիշեաց ղբան իւր սուրբ , որ ընդգլ
 աբրահամու ծառայի իւրում :
 Եհան զժողովուրդ իւր ցնծութք . 42
 և զընտրեալս իւր ուրախութք :
 Ետ նոցա զգաւառս հեթանոսաց . 43
 'ի վաստակս ժողովրդոց ժառան
 գեցոյց զնա :

Զի պահեսցեն զվեայուն նորա . 44
 և զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

ՍԱԴՄ ՈՒ ՃԵ:

፪፻፲፭-፳፭፻፯

- 1 **Ս** Սոստովան Եղերուք տն՝ զե
քաղցը է . զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա :

2 Ո՞ խօսեսցի զզօրութիւն . լսելի
արասցէ զամ օրհնութես նորա :

3 Երանի՝ ոյք պահեն զիրտւունս , և
առնեն զարդարութիւնամբ ժամամամ :

4 Յեշեա զմեզ ար ընդ հաճոյս ժողո-
վրդեան քոյ . և այց արա մեզ ՚ե
փրկութեան քում :

5 **Տ**եսցուք մեք զքաղցրութիւնորելոց
քոյ . ուրամիս եղիցուք յուրախուն
ազգի քոյ . և դովեսցուք մեք ՚ի ժա-
ռանգաւթե քում :

6 **Մ**եղաք մեք ընդ հարսն մեր , անօ-
րինեցաք և յանցեսք :

7 Հարքն մեր յեգիպտոս ոչ խմացան
զսքանչելիս քո . և ոչ յիշեցին զբա-
ղում ողորմութիւն քո :

8 Բարկացուցին զքեզյանցանելն իւ-
րեանց ընդ ծով կարմիր . փրկեաց
զնոսա վասն անունան իւրոյ . զի ծա-
նիցեն զզօրութիւն նորա :

Սաստեաց 'ի ծով կարմիր՝ և ցամա_ 9
քեցաւ . առաջնորդեաց նոցա ընդ
անդունդս ուղ ընդ անապատս :
Աեցոյց զնն 'ի ձեռաց տտելեաց նց , 10
և փրկեաց զնն 'ի ձեռաց թշնամեաց
նոցա :

Ճաճկեաց ծով զնեղից նց . և միւն
'ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւտտացին 'ի բաննորա . և օրհ_12
նեցին զօրհնութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մոռացան զդործու 3
նց . և ոչ անսացին խորհրդոց նց :

Յանիացան զցանկութիւ յանապա_14
տի . և փորձեցին զնծ յանջրդի :

Ետ նոցա զինդրուածո նց . առա_15
քեաց լիութիւ յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմնվսէս 'ի բանակի , 16
և զահարուին սուրբ տն :

Բացաւ երկիր՝ և եկուլ զդադան . 17
և ծաճկեաց զբանակս զաբիրովինի :

Հուր վառեցաւ 'ի ժողովս նոցա . 18
և բոց մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զտրթ 'ի քորեթ , երկիր պա_19
գին պատկերի . և փոխեցին զփառս

իւրեանց 'ի նմանութիւ որթու խո_
տտկերի :

Մոռացան զնծ կենաւար իւրեանց . 20

ար արար զմեծամեծա իւր յեգիսկ
տոս , զոքանչելիս իւր յերկիր քա-
մայ , և զահ իւր ՚ի վերայ կարմիր
ծովուն :

- 21 Ասաց սատակել զնո՞ . եթէ ոչ մօվլ-
սէս ընտրեալ կայր առաջի նոցա :
- 22 Դարձաւ առ տո՞ և անցոյց զբար-
կուն նր . զի մի սատակեսցին նոքա :
- 23 Անարդեցին զերկիրն ցանկալի . և
ոչ հաւատացին բանի նորա :
- 24 Տրտնջեցին ՚ի բանակո իւրեանց .
և ոչ լունան ձայնի տոն :
- 25 Համբարձ զձեռն իւր ՚ի վերայ նց .
հարկանել զնո՞ յանապատի :
- 26 Յրունեսցի զաւակ նց ը հեթանոսա .
ցրունեսցի զաւակ նց ը դաւառս :
- 27 Պղծեցան նոքա ՚ի բէլփեգովը . զի
կերան զոհեալ և զմեռելոտի :
- 28 Բարկացուցին զնա ՚ի դործս իւր-
եանց . յանախեաց ՚ի վր նոցա բե-
կուն :
- 29 Ապա եկաց ՚ի մէջ փենէհէս , քաւ-
եաց և արդելաւ մա՞ . համարեցաւ
նմա յարդարուն ազգեցազ մինչեւ
յաւիտեան :
- 30 Բարկացուցին զնա ՚ի ջուրսն հա-
կառակութե . չարչարեցաւ մրվսէս

վե նց , զի դառնացուցին զոդի նը :
Հրամայեաց շրթամբք իւրովք . և ՅԱ
նչ սատակեցին զազգն՝ զոր ասաց
նոցա տէր :

Խառնակեցան ընդ հեթանօսս , և ՅԱ
ուսան զգործո նոցա . ծառայեցին
կոց նոցա , և եզե նոցա 'ի գայ
թագղութիւն :

Զոհեցին զուստերս և զդստերս իւրՅՅ
եանց դիւաց . և հեզին տըիւն ամբիւ :

Արիւնուստերաց և դստերաց իւրՅՅ
եանց զոր զոհեցին կոոցնքանանու :

Շաղախեցաւ երկիրյարենէ նոցա , ՅՅ
և պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա . զի

ոլոռնկեցան 'ի գնացո իւրեանց :

Բարկացաւ սրամառութ տր 'ի վրՅՅ
ժողովրդեան իւրոյ . և դարշեցոյց :

զժառանդութիւն իւր ոյժ :

Մատնեցաց զնա 'ի ձեռո հեթանո ՅՅ
սաց . տիրեցին նց ատեւիք իւրեանց ,
և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնա .
և խոնարհ եզեն 'ի ներքոյ ձեռաց
նոցա :

Բաղում անփամ փրկեց զնա , և ՅՅ
նոքտ դառնացուցին զնա 'ի խորհուր-
դըս իւրեանց . և կորացան յանօ-
րէնութեան իւրեանց :

Հայեւ

- 39 Հայեցաւ տր 'ի նեղութեա նոցա -
 'ի լսել ձայնի աղօթից նոցա :
 40 Յէշեաց զուխա իւր , և զզջացաւ
 ըստ բազում ողորմութե իւրում .
 ետ զնոսա 'կ դժութիւնս առաջի
 ամենայն գերչաց նոցա :
 41 Փրկեա զմեզ տր ած մեր . և ժողո -
 վեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :
 42 Խօստովան եղիցուք անուան քում
 սիյ . և սպարծեցուք յօրհնու նաքո :
 43 Օրհնեալ տր ած իսրայէլի . յա -
 ւիտեանս յաւիտենից :
 44 Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն .
 եղիցի եղիցի :

Աշուն + նկելիայ արտայի յարդայ
 Եսայիայ . լը :

- 1 ս ասացի 'ի վերանալ լինեն
 աւուրց իմոց , թէ գնացի
 ես 'ի դրունս դժոխոց :
 2 Ժողի զամ յետին իմ , և առացի
 թէ այլ ոչ ևս տեսից զփրկուի տն
 3 յերկրին կենդանեաց . և ոչ ևս տե -
 սից զմարդ բնակչօք իւրովք հնդձ :
 3 Պակասեցայ եսյազգատոհմէ իմմէ

այսուհետև թողի լքի դամենայն
զկեանս իմ :

ԵԼ գնաց՝ մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, 4
որպէս զայն՝ որ քակէ զոաղաւար,
և եղէ ես որպէս զոռաւայն ստաւ-
րաց՝ մերձ 'ի հատանել :

Յաւուր յայնմիկ՝ մատնեցայ եսյա, 5
ուաւութէ որպէս 'ի ձեռս առիւծու-
այնպէս խորտակեաց մանրեաց զու-
կերս իմ. զի յառաւութէ մինչ 'ի գե-
շեր մատնեցայ :

Ող ծիծառն՝ այնպէս ճշեցի, ող 6
շաղաւնի՝ այնպէս մնշեցի, զի նուա-
զեցին աչք իմ 'ի տեսանելոյ :
Հայեցայ 'ի բարձունս առ տը նած 7
իմ, որ փրկեաց զիս. և փարատեցոյց
յինէն զցաւս անձին իմոյ :

ՏԻ վն այսորիկ ոպտոմեցաւ քեզ, 8
զարթուցեր զանձն իմ, գարձուցեր
զհոգի իմ. միսիթարեցայ և կեցի :
Ահա 'ի խաղաղուն գարձաւ դառ 9
նուի իմ. փրկեցեր զանձն իմ, զի մի
կորեայց. և ընկեցեր յետոյ դամե-
նայն զմեղս իմ :

Զի ոչ թէ որ 'ի դժոխո են, խոստո 10
վան առնին առ քեզ. և ոչ մեռեալք
որհնեացեն զքեզ, և ոչ յուրասցին
'ի

*ի Հըմարտութեա քո ամենեքեան , որ
իջանեն 'ի դժոխս :

11 Առաջ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեղ՝
ար . ռազ և ես այսուհետեւ մանկունս
ծնայց : որ պատմեսցեն զարդարու-
թեա քո՝ ար փրկութեան իմոյ :

12 Ես ոչ ես դադարեցից օրհնել ըգ-
քեղ յօրհնութիւն նոր զամնայն
աւուրս կենաց իմոց՝ յանդիման տա-
ճարիդ այ :

Մարմանք :

Յոյս կենդանուե՛ , յոյս և ապաւէն
փրկութեան ար յ՛ փրկիչ . փըր-
կեա և փարատեցո՞ զցաւս անձին իմոյ :
Մարդատէ՛ր ար՝ վասն սրբուհոյ ա-
նարաա մօր քոյ և կուսի . և վասն իսո-
չի քոյ պատօնականի . ար ընկամալ զա-
պարմանս մեր , և կեցուզմեղ :

Չարուն և պաղընս 'ի վէրըն Երկինք պատ-
մեն իանոնին գոյնէ 'ի 81 . Երես :

ՍԱՀՄՈՍ. ՃԶ:

ՎԱՐԵՒՄԻԱ :

- 1 Խայոստովան եւե-
րուք տոն՝ զի քաղցր է, զի
յաւիտեան է ոզորմութի նը :
- 2 Աւասցեն փրկեալք տոն, զորս փըր-
կեաց 'ի ձեռաց թշնամոյն :
- 3 Յամենայն դաւառաց ժողովեաց
զնոսա, յարեւելից և յարեւմոից 'ի
հիւսիսոյ և 'ի ծովէ :
- 4 Մոլորեցան նոքա յանապատի յան-
ջոդի ճանապարհի քաղցրք բնակու-
թեան ոչ դաբն :
- 5 Քաղցեան, և ծարաւեցան . և ան-
ձինք նոցա 'ի նոսին նուշաղեցան :
- 6 Ազաղակեցին առ տր'ի նեղուե իւր-
եանց . 'ի վշտաց նց փրկեաց զն՛ց :
- 7 Աւաշնորդեաց նոցա 'ի ճանապարհ
ուղեղ . զի երթիցեն 'ի քաղցրք բնա-
կու :

կութե իւրեանց :

Խոստովան եղիցին ոն ողորմութեց 8
նորա . սքանչելեաց նորա որդիք
մարդկան :

Չի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս . 9
և զանձինս կարօտեալս լի արար
բարութեամբ :

Ոյք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ըստ 10
ուներս մահու . կապեալ էին յաղքա-
տութեան որպէս յերկաթու :

Չի դառնացուցին զբանն ոյ , և 11
զխորհուրդս բարձրելոյն բարկա-
ցուցին :

Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրոք նու 12
ցա . տկարացան , և ոչ ոք էր 'որ
օդնէր նոցա :

Աղաղակեցին առ որ 'ի նեղութե 13
իւրեանց . 'ի վշտաց նոցա եհան
զնոսա :

Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ' և 'ի 14
ստուներաց մահու . և խզեաց զկա-
պանս նոցա :

Խոստովան եղիցին ոն ողորմութեց 15
նորա . սքանչելեաց նորա որդիք
մարդկան :

Չի փշտեաց զդրունս սպանձիս , և 16
զնիգս երկաթիս խորտակեաց :

Օդ .

- 17 Օգնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօ-
րէնուե իւրեանց + զի վասն մեղաց
իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ :
- 18 Յամ կերակրոց դարշէին սիրտք
նոցա . մերձեցան մինչև 'ի դրունս
մահու :
- 19 Աղաղակեցին առ Թր 'ի նեղութե
իւրեանց , 'ի վշտաց նց ապրեցոյց
զնոսա :
- 20 Առաքեաց զբան իւր՝ և բժշկեաց
զնու . և փրկեաց զնու յապականու-
թէ իւրեանց :
- 21 Խոստովան եղիցին տն ողորմութց
նը . սքանչելեաց նը որդեք մարդ-
կան :
- 22 Մատուսցեն նմա սպատարադ օրհ-
նութեան . և սպատմեսցեն զդործո
նը ցնծութը :
- 23 Ումք իջանէին 'ի ծով նաւովք + և
առնէին զդործո 'ի ջուրս բազումու
- 24 Սոքա տեսին զդործո տն . և զսքան-
չելիս նորա 'ի խորս անդնդոց :
- 25 Ասաց՝ և յարեաւ հողմ և մրրիկ .
և բարձրացան ալիք նորտ :
- 26 Ելանէին յերկինս . և իջանէին յան-
դունդու . և անձինք նոցա յանձինս
իւրեանց մաշեցան :

Խոռվեցան սասանեցան որսլես ար- 27
քեալք . և ամենայն իմաստուն նց

ընկլաւ :

Աղաղակեցին առ թր 'ի նեղութե 28
իւրեանց . 'ի վշտաց նց կեցոյց զնա :
Դարձոյց մրրիկն յօդ՝ և դադարե- 29
ցին ալիք նիր . ուրախ եղեն զի դա-
դարեցին . և առաջնորդեաց նց 'ի
նաւահանդիստ կամաց իւրեանց :
Խոստովան եղեցին տն ողորմութեց 30
նորա . սքանչելեաց նորա որդիք
մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովաչէ
ժողովրդոց . և յաթոռս ծերոց օրհ-
նեսցեն զնա :

Չե դարձոյց զդետո 'ի ցամաք , և 32
զգնացս ջուրցյերկիր ծարաւուտ :

Արար զերկիրն պտղաբեր յաղագ 33
տուկս , վու չարուն բնակչաց նոցա :

Արար զանապատն 'ի ճահիճն ջուրց 34
և զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս

ջուրց :

Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և 35
շնեցին քաղաք բնակուն իւրեանց :

Վարեցին արտս 'և տնկեցին այգիս . 36
և արարին պտուղ արմաեաց իւր-
եանց :

ԺԴ

ՕՐՀ

- 37 Օրհնեաց զնոսա և բաղմացան յոյժ .
և անասունք նց ոչ նուազեցան :
- 38 Եռնաղեցան նոքա և չարչարեցան ,
՚ի նեղութէ չարեաց և ՚ի վշտաց :
- 39 Եկն անարդուն ՚ի վերայ իշխանաց
նոցա . մոլորեցոյց զնոյ յանապատի՝
և ոչ ՚ի ձանապարհի :
- 40 Օգնեաց տնանկին յաղքատուե .
առաջնորդեաց որպէս խաշին ազդէ
նոցա :
- 41 Տեսցեն ուղիղք . և ուրախ եղիցին .
և ամ անօրէն խցցէ զբերան իւր :
- 42 Ովկ է իւրաստուն , որ պահեսցէ
զայս . և ՚ի միտ առցէ զողորմու-
թիւնս տն :

Ս Ա Ն Ա Ր Ո Ս . ՃԵ :

Օբնուի սաղմոսաց ՚ի դաւիթ :

1. ատրաստ է սիրտ իմ նետ ,
պատրաստ է սիրտ իմօրհ
նել և սաղմոս ասելքել
փառք իմովք :
2. Զարթիք փառք իմ , զարթիք՝ սաղ-
մոսիւք և օրհնուք . և ես զարթեայց
առաւտօտուց :
3. Խոստովան եղէցքեղ՝ ՚ի ժողովուրդս
ժէ Բ բը .

թր . և սաղմոս ասացիցքեզ յազնս :
Մեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմուն է քո :
 մինչեւ յամսկս ճշմարտուն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս ած . 6
 և յամ երկրի են փառք քո :
Ոբալէս փրկեցան սիրելիք քո . կեցն Դ
 աջովքոյ՝ և լուր մեզ :
Ած խօսեցաւ 'ի սրբութէ իւրմէ . 8
 բարձր եղեց՝ բաժնեցոյց զսիւքէմ,
 և զհովիտսն յարկաց չափեցից :
Իմ է գաղայադ և իմ է մանասէ . 9
 եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :
Յուդայ թագաւոր իմ . մովաք ա .¹⁰
 աշան յուսոյ իմոյ :
Յեգովմէ ուղղեցից զդնացս իմ , և 11
 ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :
Որ տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր .¹²
 կամ ո՞ւ առաջնորդեսցէ ինձ մինչեւ¹³
 յեգովմէ :
Ռմէ ոչ դու ած , որ մերժեցեր զմեզ .¹⁴
 և ոչ նլեր ած ընդ զօրս մեր :
Տուր մեզ օդնութիւն 'ի նեղուն .¹⁵
 զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :
Աստուծով տրասցնւք զօրուն . և 16
 նա յամօթ տրասցէ զթշնամիս մեր :

X 255 X

Ս Ա Ն Մ Ո Ս Վ Ճ Ը .

- 1 ՚Ի էագարած . սաշմու ՚ի դաւիլ :
- 2 ՚Ծ օրհնութե իմոյ մի լռեր , զի
բերան մեղաւորի՝ բերաննեն
դաւորի բացաւ ՚ի վերայ իմ :
- 3 Խօսեցան զինէն լեզուաւնենդաւո
րաւ . և բանին ատելութք պաշա
րեցին զիս :
- 4 Մարտեան ընդ իս ՚ի տարապար
տուց . փոխանակ սիրոյ իմոյ մատ
նէին զիս , այլ ես յազօթս կայի :
- 5 Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ , ատելութիւն փոխանակ
սիրոյ իմոյ :
- 6 Կացո՛ ՚ի վերայ նը մեղաւոր . սա
տանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :
- 7 ՚Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դա
տասլարաեալ . և աղօթքնը ՚ի մեղս
դարձցին :
- 8 Եղիցին աւուրք նը նուշազ . և զայ
ցելութի նը , զայն այլ տարցի :
- 9 Եղիցին որդիք նը որբ , և կին նը
այրի . սահեսցին փոփոխեացի՛ , որ
դիք նը մուրողք եղիցին . և ելցեն
՚ի բնակութէ իւրեանց :
- 10 Քննեսցէ փոխատու զամենայն ինչս

(256)

նը . յափշտակեսցեն օտարք զվաս-
տակս նորա :

Սէ գոցի օդնուկան նմա . և մի ոքու
ողորմեսցի 'ի վերայ որբոց նորա :
Եղեցին որդիք նը 'ի ստատակումն , 12
և յազդէ ջնջեսցի անուն նը :

Յիշեսցին մեղք հօր նը առաջի տն . 13
և մեղք մօր նը մի ջնջեսցին . և եղի-
ցին առաջի տն յամենայն ժամ :

Ստատակեսցի յերկրէ յիշատակ նը . 14
փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զո-
զորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զտնանի . 15
սպանանել զոյն , որ խոնարհ է
սրտին :

Սերեաց զանեծս՝ և ելցէ նմա . ոչ 16
կամեցաւ զօրհնութիւն , հեռի եղի-
ցի 'ի նմանէ :

Զգեցաւ շանեծս ոնդ հանդերձ . 17
մոցէ ոնդ չուր 'ի փոր նորա . ոնդ
ձէթ ընդ ոսկերս նորա :

Եղեցի նմա որդէս հանդերձ զի ա- 18
դանի . ոնդ գօտի 'որ ածի հանապազ
ընդ մէջ :

Այս գործ է այնոցիկ , որ չարա . 19
խօս կային զինէն առ մը . և ոյք
խօսէին չար զանձնէ իմմէ :

Այլ

- 20 Այս դու նոր՝ մոր՝ արա՛ ը իս ըստ
անունան քում, զի քաղցր է ողոր-
մութիւնու. և փրկեալ զիս՝ զի աղ-
քատ և տնանկ եմ ես :
- 21 Սիրտ իմ խոռովնցաւ 'ի փորի ի-
մումն և ես որպէս ստուեր 'ի խու-
ստիւլ իմում պակասեցայ . և թօ-
թափեցայ որպէս մարտիւ :
- 22 Ծոռնկք իմ տկարացան 'ի պահոց +
և մարմին իմ այլագունեաց յիւղոյ :
- 23 Եղէ ես նախատ նոցա . տեսին զիս՝
և շարժեցին զդլուխս իւրեանց :
- 24 Օդնեան ինձ առ ած իմ, և փրկեալ
զիս՝ ըստ ողորմութեւ քում:
- 25 Ծանիցեն զի ձեռն քո այս է , և
դու առ արարեր զայս :
- 26 Կոքա անիծանիցեն, և դու օրհ-
նեսցես . ոյք յարուցեալ են 'ի վր
իմ ամօթ կրեսցեն . այլ ծառայ քո
ուրախ եղիցի 'ի քեզ :
- 27 Զգեցցին զամօթ' որ չարախոս կային
զանձնէ իմթէ . և արկցեն ոոկ կրկ-
նոց՝ զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :
- 28 Այս ես խոստավան եղէց առ առ
յոյժ բերանով իմով . 'ի մեջ բազ-
մաց օրհնեցից զցեզ :
- 29 Զի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին,

՚ի Փրկել զիս յայնցանէ , ոյք հա-
լածէին զանձն իմ :

ՍԱՀՄՈՍ ՇԹ :

՚ի Խափառած + սաղմոս ՚ի դաւիթ :

Լսաց տը ցտը իմ , նիստ ը աջմէ 2
իմմէ , մինչև եղից զմշնամիս
քո պատուանդան ոտից քոց :

Գաւազան դօրու ե առաքեսցէ քեզ 3
տը ՚ի սիոնինէ . և տիրեսցեա գու
՚ի մէջ թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրց զօ . 4
լութեան . ՚ի վայելցութիւն սրբոց
քոց՝ յարդանդէ յառաջ քան զա-
րուսեակ ծնայ զքեզ :

Երդուաւ տը՝ և ոչ ևս զյջասցի . 5
թէ գու եռ քահանայ յաւիտեան լը
կարդին մհլքիսեդեկի . և տը ընդ
աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութե 6
զմադաւորս . դատի զհեթանոսս .
և բազումառնէ զհարուածու և խոր-
տակեսցէ զդլուխս բազմացյերկիրի:
Զուղիսս ՚ի ճանապարհի արբուսցէ . 7
վասն այսորիկ և բարձր արասցէ
զդլուխս :

ՍԱՀ

ՍԱ ՂՄՈՍ. ՃՒ:

ՎՐԱՆԻԱ:

- 1 Ոստովան եղեցքեզ թրբու-
լորով սրտիւ իմով, ի խոր-
հուրդս ուղղոց, ի ժողո-
վուրդս մեծ են գործք թն, և քննել
են յամենայնի կամք նորա :
- 2 Խսոստովանութիւն և վայելութիւն, են
գործք նր արդարութիւններ մնայ
յաւիտետնօ յաւիտենից :
- 3 Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց
ուղղոց, ողորմած դժած է թը, կե-
րակուր տայ երկիւղածաց իւրոց :
- 4 Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր ։
զզօրութիւն գործոց իւրոց պատուի-
րեաց ժողովրդեան իւրում :
- 5 Տալնոցա ժառանգութիւն հեթանո-
սաց, և գործք ձեռաց նր արդարու-
թիւն և իրաւունք են :
- 6 Հաւատարիմ են յամենայնի պատ-
ուիրանք նր հաստատեալ են յա-
ւիտեանսյաւիտենից արարեալ են
հշմարտութիւն և ուղղութիւն :
- 7 Փրկութիւն առաքեաց թր ժողովրդեան
իւրում, պատուիրեաց յաւիտենից

զուխտ իւր. սբ և ահեղէ անուննը:
Սկիզբն զգօնութերկիւղ տն. իմաս 8
 տուն բարի ամենեցուն՝ որ առնեն
 զնա. և օրհնութիւնը մնայ յաւի-
 տեանս յաւիտենից :

ՍԱԴՄ Ո Ս. ՃԱԱ:

Ալլաւիս. 'Ի չերայ ապաշնարութեան,
 անդեայ և պատարիայ :

Երանեալէ այր' որ երկնցի' ի տնէ. 1
 շպատունիրնս նընա կամիյոյժ:
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա. 2
 և ազդ ուղղոց օրհնեսցի :
Փառք և մեծութիւն են 'ի տան նըն. 3
 արդարութիւնը մնայ յաւիտեանս
 յաւիտենից :

Ծագեաց 'ի խաւարի լոյս ուղղոց . 4
 ողորմած գթած և արդար է տըր :
Քաղցը այր' ողորմի և տայ փոխ . 5
 յօրինէ զբան իւր 'ի դատաստանի .
 զի յաւիտեան նա մի սասանեսցի :
Յիշատակ յւիտենից եղիցի արդարն 6
 'ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :
Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ 7
 առ տած :

Հաստատէլ է սիրտ նորա . և նա 8
 մի

(2 6 1)

մի երկեցէ մինչև տեսցէ 'ի թշնա-
միս իւր :

9 Սփռեաց՝ և ետ աղքատաց • արդա-
րուն նը մնայ յաւիտեանս յաւիտե-
նից • և եղջիւր նորա բարձր եղիցի
իփառօք :

10 Մեղաւորն տեսցէ՝ և բարկասցի •
զատամթնս իւր կրծտեսցէ, և հա-
լեսցի • և ցանկութիւն մեղաւորաց
կորիցէ :

Ս Ա Ղ Ա Ր Ո Ս . Ճ Ֆ Բ :

Ա Ղ Ա Ր Ո Ս :

1 () օրհնեցէք մանկունք՝ զոր • և
օրհնեցէք զանուն ան :

2 Եղիցի անուն ան օրհնեալ, յայտմ
հետէ մինչև յաւիտեան :

3 Յարևելից մինչև 'ի մուտս արևու
օրհնեալ է անուն ան :

4 Բարձր է 'ի վերայ տմաղգաց առ •
և յերկինս են փառք նորա :

5 Ո՞վ է ոող առ ած մեր 'ի բարձունս
բնակեալ. և զիստնարհս տեսանեյեր-
կինս և յերկրի :

6 Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ • և
բարձր առնէ զտառապեալս յաղ-
թաւաց :

բեաց :

Եստուցանէ զնո իշխանս՝ ը իշխանս 7
Ժողովրդեան իւրոյ :
Բնակեցուցանէ զամուլն՝ ի տան ու 8
լախամիտ, ոնց մայր որդւոց բերկ-
ըեալ :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ ճ Գ :

Ա կ է լ ս է խ :

Յելանելն իսրայէլի յեգիպտոսէ . 1
տանն յակովքայ 'ի ժողովրդե-
նէ այլազդեաց :

Եղե հրեաստան որբութենորա , և 2
իսրայէլ իշխանութիւնորա :
Ճամկես և փախեաւ , և յորդա . 3
նան անդրէն դարձաւ :

Լերինք ցնծացին որպէս խոյք . և 4
բլուրք որպէս դառինք մաքեաց :
Զե՛է քեղծով, զո՞տեսէր և փա . 5
խեարկամ դույորդանան՝ զի՞դար-
ձար անդրէն :

Լերինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք , և 6
բլուրք ոնց դառինք մաքեաց :

Յերեսաց այ յակովքայ :
Ո դարձոյց զի՞մն՝ ի վտակօջուրց , 8
և

- և զապառաժն յաղբերակունսա :
9 ՄԵՇ մեղ թը՝ մի մեղ ։ այլ անտան
քում տաւր զփառս , վա ողորմուն
և չշմարտութե քոյ :
- 10** ՄԵՇ երեք ասասցեն՝ ի հեթանոսա,
թէ ուր է ած նոցա :
- 11** ԱԾ մեր յերկինս և յերկրի , զամ
զոր ինչ կամեցաւ ։ և արար :
- 12** Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ
են . ձեռագործ են որդւոց մարդ-
կան :
- 13** Բերան ունին՝ և ոչ խօսին . աչս
ունին՝ և ոչ տեսանեն :
- 14** Ականջս ունին՝ և ոչ լսեն . ունչս
ունին՝ և ոչ հոտոտին :
- 15** Ձեռա ունին՝ և ոչ շօշափին . ոտա
ունին՝ և ոչ դնան . և ոչ դոյ բար-
բառ . ի կոկորդս նոցա :
- 16** Կան նոցա եղիցին , ոյք արարին
զնոսա . ամենեքեան որյուսացեալ
են . ի նոսա :
- 17** Տուն խրայէլի յուսացաւ 'ի թը .
օդնական ընդունելի է նոցա :
- 18** Տուն ահարանի յուսացաւ 'ի թը .
օդնական ընկերելի է նոցա :
- 19** Երկիւզածք թն յուսացան 'ի թը .
օդնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տր և օրհնեաց զմեզ . 25
 օրհնեաց տր զտունն խրայէլի .
 օրհնեաց տր զտունն ահարոնի :
Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , 21
 զփոքրկունս և զմեծամեծս :
Յաւելցէ 'ի ձեզ տր , 'ի ձեզ՝ և յոր . 22
 դիս ձեր :

Օրհնել էք դուք 'ի տնէ , որ արար . 23
 զերկինս և զերկիր :

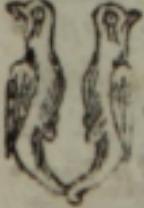
Երկինք երկնից տն են . և զերկիր . 24
 ետ որդւոց մարդկան :

Ո'չ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ , 25
 և ո'չ ամքեան՝ որ իջանեն 'ի գժոխս :

Այլկենդանիքս օրհնեսցուք զտր , 26
 յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ Ա Դ :

Ավելանիս :

 Երեցի՝ զի լուիցէ տր զճայն և
 լաղօթից խմոց . խոնարհեցոյց
 զունկն իւր առ իս , և ես
 յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

Ըրջեցան զինեւ երկունք մահու . և 2
 վեշտք դժոխոց գտին զիս :

Զնեղութիւ և զանձկութիւ գտի , և 3
 զանուն տն կարդացի :

- 4 Ո՞ւ առ փրկեալ զանձն իմ. ողորմած
տծ մեր ողորմի և պահէ զտղայս տր:
5 Ես խոնարհ եղէ և տր կեցոյց զիս.
դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո.
զի տր օգնեաց քեզ:
- 6 Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ,
զաւս իմ յարտասուաց, և զոտս իմ
'ի դայթագութենէ, հանոյ եղէց
առաջի տն յերկրին կենդանեաց:

ՍԱՀՄՈՍ. ՃՒԵ:

ԱՀՅԱՒԵՒԻԱ:

- 1 Հաւատացի զոր և խօսեցայ. և
ես խոնարհ եղէ յոյժ:
- 2 Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում, թէ
տմ մարդ սուտ է:
- 3 ԶԵ՞նչ տաց տրիտուր տնընդ ամե-
նայնի՝ զոր և ետ ինձ:
- 4 Բաժակ փրկուե ընկալաց, և զա-
նուն տն կարդացից:
- 5 Զաղօթու իմ տն տաց՝ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա:
- 6 Պատուական է առաջի տն մահ սբց
իւրոց. ո՞ւ տր ես ծառայ քո եմ, ծա-
ռայ և որդի աղախնոյ քո:
- 7 Հատեր զիապանս իմ, քեզ մատու-
ցից

ցից պատարագ օրհնուե՛, և զանուն
տն կարդացից :

Զաղօթս իմ տն տաց առաջի ամ 3
ժողովրդեան նը . 'ի դտւիթս տան
տն, և 'ի մէջքո երուսալէմ :

ՍԱՆՄ ՈՍ. ՃԺՀ :

Աշխատեան :

() Օրհնեցէք զնոր ամ ազինք . գու 1
վեցէք զնա ամ ժողովուրդք :
Զօրասցի ողորմութիւննորա 'ի վը 2
մեր . ճշմարտութիւնն տն մնասցէ
յաւիտեան :

ՍԱՆՄ ՈՍ. ՃԺԷ :

Աշխատեան :

Ա յոստովանն եղերուք տն, զի բարի 1
է . զի յաւիտեան է ողորմու-
թիւննորա :

Ա սասցէ տուն իսրայէլի՝ զի բարի 2
է . զի յաւիտեան է ողորմուի նը :

Ա սասցէ տուն տհարոնի՝ զի յաւիւ 3
տեան է ողորմութիւննորա :

Ա սասցեն երկիւղածք տն՝ զի բարի 4
է , զի յաւիտեան է ողորմուի նը .
՚Ի

- 5 'Ինեղութե՛ կարդացի առ մը , և
լուսաւ ինձ յանդորր :
- 6 Տի՛ է իմ օդնական . և ես ո՛չ եր-
կեայց , զե՞րասցէ ինձ մարդ :
- 7 Տի՛ է իմ օդնական . և ես տեսից
'ի թշնամիս իմ :
- 8 Բարի է յուսալ 'ի մը՝քան յուսալ
'ի մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի մը՝
քան յուսալ յիշխանս :
- 9 Ամենայն աղինք շրջեցան զինեւ , և
անուսամբ տն յաղթեցի նոցա :
- 10 Շրջելով շրջեցան զինեւ , պաշարե-
ցին զիս 'ի միասին . և անուսամբ տն
վանեցի զնոսա :
- 11 Շուրջ եղեն զլնեւ ոնդ մեղուք , վա-
ռեցան բորբոքեցան ոնդ փուշք 'ի
հուր և անուսամբ տն՝ մերժեցի
զնոսա :
- 12 'Ի մերժելն դրգունեցայ , և եղէ
մերձ 'ի դլորել . և մը ընկալաւ զիս *
- 13 Զօրութիւն իմ՝ և օդնութիւն իմ մը ,
և եղև ինձ 'ի փրկութիւն :
- 14 Չայն ցնծուե՞ փրկուե՞ 'ի յարկա
արդարոց :
- 15 Ալ տն արար զօրութիւն աջ տն բարձր
արար զիս . և աջ տն արար զօրութիւն :
- 16 Ո՛չ մեռայց , այլ կեցից՝ և պատ-
մցից

մեցից զգործո տն :

Խըրատելով խրատեաց զիս տը . և 17
'ի մահ ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զգունօ արդարուն , 18
զի մաից ը այն և խոստովան եւ¹
զէց տն :

Այս դուռն տն է, և արդարք մտա 19
նեն ընդ սա :

Խոստովան եղէցքեզ տը , զի լուար 20
ինձ . և եղեր ինձ 'ի փրկութի :

Վէմն զոր անարդեցին շինօղքն , նաւ 1
եղեւ դլուխ անկեան :

'Ի տնէ եղեւ այս . և է պքանչելի ա 22
ռաջի աչաց մերոց :

Այսօր է՝ զոր արար տը . եկայք 23
ցնծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի
նմա :

Ո՞ տը փրկեա ո՞ տը առաջնորդեա . 24
օրհնեալ որ դալոցդ ես յանուն տն .

և օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տն :

ՏՅ ած մեր երեկցաւ մեզ . արա 25
բէք տօնս ուրախութե կանիխաւ ,
մինչեւ յանկիւնս սեղանսոյ :

ԱՅ իմ ես դու՝ խոստովան եղէց 26
քքեզ . ած իմ ես դու՝ և բարձր ա
բարից զքեզ :

Խոստովան եղէցքեզ տը , զի լուար 27
ինձ ,

ինձ , և եղեր ինձ 'ի փրկութե :
28 Խսոստովան եղերուք մն , զի բարի
է . զի յաւիտեան է ողորմուն նը :

ՍԱՆԴՐՈՍ. ՃԺՀ :

Վահակունակ :

- 1 բանեալ են անբիծք 'ի ճաւ
նապարհի , և ոյք գնան
յօրէնս մն :
- 2 Երանի , ոյք քննեն զվկայութենը .
բոլորով սրտին իւրեանց խնդրես
ցեն զնա :
- 3 Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնութե ,
'ի ճանապարհս նը գնասցեն :
- 4 Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս
քո 'ի պահել ինձ յոյժ :
- 5 Երանի թէ յաջողեալէին ինձ ճաւ
նապարհք իմ , 'ի պահել ինձ զար-
դարութես քո :
- 6 Յայնժամ ես ոչ ամաչէի , 'ի զդու-
շանալ ինձ 'ի պատուիրանս քո :
- 7 Խսոստովան եղեց քեզ մոր յուղու-
թիւն սրտի իմոյ . ոոկ ուսայց զի-
րաւունս արդարութե քո :
- 8 Զերաւունս քո պահեցի . մի թո-
ղուր զիս մինչ իսպառ :

ի՞ւ ուղղեցէ երիտասաթրդ զՃանաւ 9
պարհա իւլայլ'ի պահել զբանսքո:
Բոլորով սրախիւ խմովխնդրեցի ըլ. 10
քեզ. մի մերժեր զիս 'ի պատուի-
բանաց քոց :

'Ի սրտի իմում թագուցի զբանս 11
քո, ուղ զի մի մեղայց քեզ:

Օրհնեալ ես դու տէր. ուստի ինձ 12
զարդարութիս քո :

Ըրթամբք իմ վք պատմեցից զեմ 13
իրաւունս բերանոյ քո :

'Ի ճանապարհու վկայութեց քոց 14
զուարճացայ, ուշլյամ'ի մեծուե :

'Ի պատուիրանս քո հոդացայ. և 15
զդուշացայ 'ի ճանապարհու քո :

Զիրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մո 16
ռացայ զբանս քո :

Հատու ծառայի քում, զի կեցից և 17
պահեցից զբանս քո :

Զարթու զաշո իմ, և նայեցայց 'ի 18
սքանչելիս օրինաց քոց :

Պահդուխտ եմ ես յերկրի. մի թա 19
պուցաներ յինէն զպատուիրանսքո:

Փափագեաց անձն իմ, 'ի ցանկալ 20
ինձ յիրաւունս քո յամ ժամ:

Սաստեցեր տմբարտաւանից, անի. 21
ծեալ ոյք խոտորեցան 'ի պատուի-

բա-

բանաց քոց :

- 22' Ի բաց արա յինէն զնսախատինս և
զարհամարհանս . զի զվկայութեա
քո խնդրեցի :
- 23 Քանզի նստան իշխանք՝ և չարա-
խօսէին զինէն . այլ ծառայքո խոր-
հէր յիրաւունս քո :
- 24 Զեվկայութիւնք քո խօսք իմէին .
և խորհուրդք իմ արդարութեաքո :
- 25 Մերձեցաւ անձն իմ 'ի հող . որ
կեցո զիս ըստ բանի քում :
- 26 ԶՃանապարհս իմ ողատմեցի քեզ՝
և լուսար ինձ . ուստ ինձ զարդա-
րութեաքո :
- 27' Ի Ճանապարհս արդարութեց քոց
իմաստուն արա զիս . և քննեցից
զոքանչլիս քո :
- 28 Հքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ճանհձրա-
նալ . հաստատեա զիս 'ի բանս քո :
- 29 ԶՃանապարհս մեղաց 'ի բաց արա
յինէն . և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :
- 30 ԶՃանապարհս Ճշմարտութեան . քո
ընարեցի . և զիրաւունս քո ես ոչ
մոռացայ :
- 31 Մերձեցայ ես 'ի վկայութեա . քո ,
որ մի յամօթ առներ զիս :
- 32' Ի Ճանապարհս ողատունիրանացքոց
ըն-

ԸՆԹԱԳՈՅ. զի անդորր արարեց որտի
իմոյ :

Օրէնսդէտ արա զիս տըր, 'ի ճանա 33
սլարհու իրաւանցքոց . և խնդրեցից
զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս . և քննեցից դօ 34
բէնսքո, և պահեցից զնա բոլորով
որտին իմով :

Առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատ 35
ու իրանացքոց . զի ընս հանեցայ :
Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայու 36
թիւ քո, և մի յագահութիւ :

Դարձն զաջո իմ զի մի տեսից զնան 37
բութի . 'ի ճանապարհու քո կեցո զիս :
Հաստատեա ծառայի քում' զբան 38
քո յերկիւդ քո :

Ճան յինէն զնախատինս, զոր և կալը 39
ծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ահա յանկացոյ պատուիրանաց 40
քոց, յարդարուե քում կեցո զիս :

Եկեսցէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւ քուտ
տըր . և փրկութիւ քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոչք նախառեն 42
զիս բանիւք . զի ես 'ի բանս քոյու-

սացայ :

Մի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ 43
իմմէ զբան ճշմարտուե մինչեւ յոյժ .

զի

- զի յիրաւունս քո յուսացայ :
- 44 Պահեցի զօրէնս քո յամժամ, յաւիւ
տեան, և յաւիտեանս յաւիտենից :
- 45 Գնայի ես յանդորրու, զի պատուիւ-
րանս քո խնդրեցի :
- 46 Խսոսէի զվկայուիս քո առաջի թա-
գաւորաց, և ոչ ամաչէի :
- 47 Խսորհէի 'ի պատուիրանս քո, զոր
սիրեցի :
- 48 Համբարձի զձեռս իմ'ի պատուիւ-
րանս քո, զոր սիրեցի. և խորհէի
յարդարութեան քում :
- 49 Յեշեա զբան ծառայի քո, յոր և
յուսացուցեր զիս :
- 50 Սա միսիթարեսցէ զիս'ի խոնարհու-
թե իմում. զի բան քո կեցոյց զիս :
- 51 Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս
յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խո-
տորեցայ :
- 52 Յեշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից
տր, և միսիթարեցայ :
- 53 Տրտմութիւն կալաւ զիս'ի մեղաւո-
րաց, և ոյք թողին զօրէնս քո :
- 54 Գովէլի են ինձ իրաւունք քո, 'ի
տեղւոջ պանդխտութե իմոյ :
- 55 Յեշեցի 'ի գիշերի զանունքո տր, և
պահեցի զօրէնս քո :

Սա

Սա եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կետանս .56
զի զարդարութիւն քո խնդրեցի :

Fաժին իմ ես գու ար , ասա 57
ցի պահել ինձ զօրէնս քո :
Աղաջեցի զերեսս քո բոլո՞յն
բով որտիւ խմով . ողորմեան ինձ ըստ
բանի քում :

Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ . և 59
դարձուցի զոտս իմ ի վկայութիւնքու :
Պատրաստեցայ և ոչ խոռովիցայ . զի 60
պահեցի զպատօնիրանս քո :
Տուունք մեղաց պատեցան զինե . 61
այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
Դմէջ գիշերի յառնեի խոստովաննե
լինել առ քեզ , վասն իրաւանց և
արդարութեան քո :

Հաղորդ էի ես ամենայն երկիւղաւ . 63
ծաց քոց . որոց պահեալ է զպատ-
օնիրանս քո :

Աղորմութիւնն լի եղեւ երկիր . զար . 64
դարութիւն քո ուսոն ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառային . 65
քում առ , ըստ բանի քում :

Քաղցրութիւն զխրատ , և զդիտու . 66
թի ուսոն ինձ . զի 'ի պատօնիրանս

քո ես հաւատացի :

67Մինչև խոնարհեալ եի ես՝ մեղայ :

վա այսորիկ զբանսքո պահեցի յոյժ :

68Քաղցր ես դու ար, և քաղցրու-

թք քով ուսո՞ ինձ զարդարութիսքո :

69Քաղմացան յիս անիրաւութիւն ամ-

բարտաւանից . այլ ես բոլորով ար-

տիւն իմով քննեցի զպւառնիրանսքո :

70Մածեաւ ողի կաթն սիբով նոցա :

այլ ես զօրէնսքո խօսեցայ :

71Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեր

զիս . ողի ուսույց զարդարութիսքո :

72Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո :

քան զհազարս ոսկոյ և արծաթոյ :

73Չեաքքո արարին՝ և ստեղծին զիս :

իմաստուն արա զիս՝ և ուսույց ըշ-

պատուիրանսքո :

74Երկիւզածք քո տեսցեն զիս՝ և ու-

րախ եղեցին . զի ես 'ի բանս քո

յուսացայ :

75Ծանեայ ար զի արդարութեամբ

են դատաստանք քո . յիրաւի խո-

նարհեցուցեր զիս :

76Եղեցի ողորմուի քո 'ի միսիթարել

զիս . ըստ բանիքում, զծառայսքո :

77Եկեսցեն յիս գթութիւնքո՝ և կե-

ցից . զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

Ամաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որ ՚ի 78
 տարապարտուց անիրաւեցան յիս .
 այլ ես հոգացայ՝ ի պատռնիրանսքու:
Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո . 79
 և ոյք ճանաչեն զվկայութիս քո :
Եղիցի սիրտ իմ անբիծ յարդարու . 80
 թե քում . զի մի ամաչեսցից :
Կարօտացաւ անձն իմ՝ ի փրկութագու .
 քո . զի ես՝ ի բանս քո յուսացայ :
Սպասեցին աշք իմ բանի քում . 82
 ասացի՝ երբ միաթարեսցէ զիս :
Եղէ ես ողղ տիկ՝ ի պարզի . զի զար . 83
 դարութիս քո ես ոչ մոռացայ :
Քանի՛ ինչ են աւուրք ծառայի քո . 84
 երբ որասցես ինձ իրաւունս ՚ի հա-
 լածաց իմոց :
Պատմեցին ինձ անօրէնք զիսորհուը . 85
 դըս . այլ ոչ ողղ զօրէնս քո :
Ամենայն որատռնիրանք քո ճշմարիտ . 86
 են . ՚ի նանիր հալածեցին զիս , ոդ-
 նեան ինձ :
Փոքր մի ես՝ և կորուսանէին զիս . 87
 յերկրի . այլ ես ոչ թողի զպատռնի-
 րանս քո :
Ըստ ողորմուենք քում կեցն զիս . և 88
 պահեցից զվկայութիս բերանոյ քո :
Յաւիտեակ նոր՝ բան քո կայ յեր . 89
 ժե կինս :

կինս . աղդէ մինչև յաղդ է ճշմարտ
առւթիւնքո :

90 Հաստատեցեր զերկիր և կայ :

91 Հրամանի քում մնայ տիւ . զի ա
մենայն ծառայքո :

92 Եթէ ոչ օրէնք քո խօպք իմ էին ,
կանխաւ ևս արդեօք կորուսեալ էի
'ի խոնարհութե իմում :

93 Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդա
րութիսքո . զի նոքօք կեցուցեր զիս :

94 Քո եմ ես , և կեցն զիս . զի զար
դարութիս քո խնդրեցի :

95 Ինձ սպասեցին մեզաւորք 'ի կո
րուսանել . զի զվկասութիս քո ես 'ի
միտ առի :

96 Յամենայն կատարածի տեսի զվախ
ճան . յոյժ անդորր էին ինձ պատ
ունիրանք քո :

97 Որպէս սիրեցի զօրէնս քո . զօր
հանապաղ խօպք իմ էին :

98 Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արա
րեր զիս 'ի պատռնիրանս քո . զի
յաւիտեան իմ էին :

99 Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս
տուն էզ . զի վկայութեք քո խօպք
իմ էին :

100 Քան զծերս իմաստուն էզ . զի
ժշ

զօրատունիրանս քո քննեցի :
Յամ ճանապարհաց չարաց արդեւ 101
 լի զոտս իմ . որպէս զի պահեցից
 պրանս քո :
Յիրաւանց քոց ես ո՛չ խոտորեցայ . 102
 զի դու օրէնսդէտ արարեթ զիս :
Անդ զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք 103
 քո քան զմեզը՝ բերանոյ իմոյ :
 'ի պատունիրանաց քոց իմացեալ՝ ա 104
 տեցի զամ ճանապարհս չարաց . զի
 դու օրէնսդէտ արարեթ զիս :
Ճրագէ բանքո ոտից իմոյ , և լոյո 105
 տոյ շաւզաց իմոյ :
Երդունայ և հաստատեցի . զի սլա . 106
 հեցից զամ իրաւունս արդարու
 թեան քո :
Խոնարհեղէ մինչեւյոյժ . առ՝ կեցն 107
 զիս ըստ բանի քում :
Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեան 108
 առ . և զիրաւունս քո ուսն ինձ :
Անձն իմ 'ի ձեռս քո յամ ժամ . 109
 և զօրէնս քո ես ո՛չ մոռացայ :
Եղին ինձ մեղաւորք որոդայթ . 'ի 110
 պատունիրանաց քոց ես ո՛չ մօլորե .
 ցայ :
 Ժառանգեցի զվկայունս քո յաւի . 111
 տեան . զի յնծունի է սրտի իմոյ :
 լոր

- 112 Ասոնարհեցուցի զսիրտ իմ, առնել
զարդարութիւնս քոյաւիտեան,
վասն հատուցման :
- 113 Զանօրէնս ատեցի, և զօրէնս քո
սիրեցի :
- 114 Օգնական և փրկիչ իմ ես դու .
և ես 'ի բանս քոյաւսացայ :
- 115 'ի բաց եղերուք յինէն չարք . և
քննեցից զպատունիրանս ոյ իմոյ :
- 116 Օգնեա ինձ ըստ բանի քում, և
կեցո զիս . և միյամօթ առներ զիս
'ի յուսոյ իմմէ :
- 117 Օգնեա ինձ, և ապրեցո զիս . և
խորհեցայց յիրաւունս քոյամեն
նայն ժամ :
- 118 Անարդեցեր զամենեսեան՝ որ ա
պստամբ եղեն յարդարութեանց
քոց . զի անիրաւութեամբ եին
խորհուրդք նոցա :
- 119 Յանցաւորս համարեցայ զամմեն
զաւորս երկրի . վայսորիկ՝ սիրեցի
զի զպատունիրանս քո :
- 120 Բեեռեա ը երկիւղքո զմարմին
իմ. զի 'ի դատաստանաց քոց եր
կեայց յոյժ :

բարի իրաւունս և արդա 121
ըռւթե . մի մատներ զիս
'ի ձեռս նեղաց իմոց :

Ընկալ զժառայսքո 'ի բարի . զի մի 122
ամբարտաւանք զզուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութե բում 123
տր , և բանից արդարութեքո :

Արա ընդ ծառայի քում տր ըստ 124
ողորմութեան քում . զարդարու-
թիս քո ուսո՞ ինձ :

Ծառայ քո եմ եօ . իմաստուն ալ 125
բա զիս . և ծանեայց զվկայունս քո :
Ժամէ պաշտել զտր . խափանեցին 126
զըրէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատռնի 127
բանս քո , քան զամենայն ոսկի և
զտպազիոն :

Ամենայն պատռնիրանք քո յաջու 128
զեցան ինձ . զի տոեցի եօ զհանա-
պարհս չարաց :

Աքանչէլի են վկոյութեք քո , վի 129
այսորիկ սիրեաց զնու անձն իմ :

Յայտնութե բանից քոց լուսաւոր . 130
և իմաստուն առնել զտղայս :

Զբերան իմ բացի , և առի զհու 131
գի .

դի . 'ի ողատունիրանս քո փափա
գեաց անձն իմ :

132 Եսյեա առիս և ողորմեա ինձ , ը
իրաւունս սիրովաց անուան քո :

133 Զհանապարհս իմուղիղ արա ինձ
ըստ բանի քում . և մի տիրեսցեն
ինձ եամ մեղք :

134 Փրկեա զիս 'ի զրապարտուն մարդ-
կան . և պահեցից զպատունիրանս
քո :

135 Երևեցո՛ զերեսս քո 'ի ծառոյա
քո , և ուսո՞ ինձ զարդարուխս քո :

136 Վատեկք ջուրց իջին յաչաց իմոց .
զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :

137 Արդար ես դու տոր , և ուղիղ են
դատաստանք քո :

138 Պատրւնիրեցեր զարդարուն վկայ-
ուեց քոց . և ճշմարիտ են յոյժ :

139 Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մո-
ռացան զբանս քո թշնամիք իմ :

140 Ըհարեալ է բան քո յոյժ , և ծա-
ռայ քո սիրեաց զսա :

141 Մանուկ եմես և տրհամարհեալ .
և զարդարունս քո ես ոչ մոռացայ :

142 Արդարունքո՞ արդարուն յաւի-
տենից . և օրէնք քո ճշմարիտ են :

143 Սեղութեք և վիշտք դատին զիս . և

պատուիրանք քո խօսք իմ է ին :
Արդարութե են վկայութիւնք 144
 քո յաւիտեան . իմաստն արա և
 կեցն զիս :

Կարդացի առ քեզը լորով սրտիւ 145
 իմով . լուր ինձ տր , զի զարդարու-
 թես քո խնդրեցի :

Ազաղակեցի առ քեզ և փրկեա 146
 զիս . և պահեցից զվկայունս քո :
Կանխեցի տարաժամու աղաղակե 147
 ցի . և ես 'ի բանս քո յուսացայ :
Կանխեցին աչք իմ առաւոտու . 'ի 148
 խօսել ինձ զբանս քո :

Զայնի իմում լուր տր՝ լո ողորմու 149
 թե քում . տր յիրաւունս քո կե-
 ցն զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ 150
 զանօրէնութիւն . զի յօրինաց քոյ
 հեռի եղեն :

Մերձես դու տր . և ամպատուի 151
 լանք քո ճշմարիտ են :
Իսկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեց 152
 քոյ . զի յաւիտեան հաստատե-

ցեր զնա :
Տես զիսնարհուի իմ , և փրկեա 153
 զիս . զի զօրէնս քո եսու մոռացայ :
Դատեա զդատաստանս իմ , և 154
 ՓԸՐ :

փրկեամ զիս . և ըստ բանի քում
կեցն զիս :

155 Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութե ,
զի զիրաւունս քո ոչ պահեցին :

156 Գրթութեք քո բազում են ար , և
ըստ իրաւանց քոց կեցն զիս :

157 Բազումեն , որ հալածեն և նեղեն
զիս . 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ
խոտորեցայ :

158 Հայէ ի յանագորոյնո՝ և մաշէի , զի
զպատունիրանս քո ոչ պահեցին :

159 Տես՝ զի զպատունիրանս քո սիրեցի .
ար՝ ոզորմութեք քո կեցն զիս :

160 Ակիզբն բանից քոց ճշմարտուի է .
յաւիտեան են ամ իրաւունք ար-
դարութեան քո :

161 Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր .
և 'ի բանից քոց երկեաւ սիրու իմ :

162 Յնձացայ ես 'ի բանս քո , ոող այն՝
որ գտանէ աւար բազում :

163 Զմեղտաեցի և անարդեցի , և զ-
րէնս քո սիրեցի :

164 Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից
զքեզ վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո :

165 Խսաղաղութեն բազում է այնոցիկ ,
որ սիրեն զօրինս քո , և ոչ գոյ 'ի
նու

Նոսա գայթագղութեա :
Սպասեցի փրկութե քում տը , և 166
զպատունիրանս քո սիրեցի :
Պահեաց տնձն իմ զվկայութեա քո , 167
և սիրեաց զնոյ յոյժ :
Պահեցից զպատունիրանս և զվկայ . 168
ունս քո . զի ամենայն ճանապարհը
իմ առաջի քո են :
Մերձեսցին խնդրունածք իմ առաւ . 169
զի քո տէր . ըստ բանի քում իմաս-
տուն արա զիս :
Մացեն աղօթք իմ առաջի քո տը . 170
և բանիւ քո փրկեա զիս :
Բղիսեսցեն շրթունք իմ զօրհնու . 171
թիւնս քո . յորժամուսուսցես ինձ
զարդարութիւնս քո :
Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո . զի . 172
տմ ոլատունիրանք քո արդարութ
են :
Եղեցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս . 173
զի զպատունիրանս քո ընտրեցի :
Յանկացայ փրկութե քում տը , և 174
օրէնք քո խօսք իմ էին :
Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զքեզ . 175
և իրաւունք քո օդնեսցեն ինձ :
Մոլորեցայ ես ոնդ զոչիսար կո . 176
ըուսեալ . խնդրեա զծառայս քո ,
զի

զի ղպատունիրանս քո ես ոչ մու
ռացայ :

* * * * *

Օբհուսընիւն էսայէայ մարդարէնի :
Եսայէայ + խթ :

- 1 Արհնեցէք զած յօրհնութեն
նոր . զի իշխանութեն նը 'ի
բարձունս փառաւորի :
- 2 Եւ անուն նը փառաւորեալ է՝ 'ի
ծագաց մինչև 'ի ծագս երկրի :
- 3 Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւօք + կղզիք
և ամբնակիչք նոցա ընդ նո՛ :
- 4 Ուրախ եղիցիանապատն 'և ամբնա
կիչք իւր . ուրախ եղիցին բանակք
և բակիք կեդարու . և ուրախ եղիցին
բնակիչք վկամին :
- 5 'ի գլխոց լերանց գոչեսցեն , տա-
ցեն զփառս այ . և զքաջութենորա
կղզիք պատմեսցեն :
- 6 Տի ած զօրուեց դիմեալ դայ զար-
թուցանել զպատերազմ , յարուցա-
նել զնախանճ . փող հարկանել 'և
դոչել 'ի վերայ թշնամեաց իւրոց
զօրութեամբ բազմաւ :
- 7 Ուրախ եղիցին երկինք 'ի վերուստ-

և ամսկը յօղեսցեն զարդարութե :
Բղխեսցէ երկիր զոզորմութե և զար 8
դարութ՝ առ հասարակ բղխեսցէ :

Ալուստ յոշանու մարգարէին :

Անեղութե իմում ես առ տր կար 1
դացի . լուսաւ ած յանդնդոց
դժոխոց աղաղակի իմում :
Լուր տր ձայնի իմում , զի ընկեցեր 2
զիս 'ի խորս ծովու . և շրջանք դե
առց պաշարեցին զիս :

Ամենայն զբօսանիք քա՞և և ալիքքո ան 3
ցին 'ի վը իմ . և ասացի , թէ մերժե
ցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :
Արդ 'իցէ թէ յաւելից հայել 'ի տա 4
ճար սուրբքո՞զի հեղան զինև ջուրք
մինչեւ յանձն իմ . և անդունդք անհը-
նարինք պաշարեցին զիս :

Եմուտ դլուխ իմ լ ֆասպարու լե 5
րանց . իջե ես 'ի խորս երկրի , և
տեսի զնիգս նը , զի էին ոող տղիք
յաւիտենից . և ելցեն յապակա-
նութէ կեանք իմ :

Առ քեզ տր ած իմ , 'ի նուազէլ 6
անձին իմոց կարդացի , և զըեզ տր
միշեցի . և մոցեն աղօթք իմ 'ի տա-
ճար նբ քո :

Զի

7 ԶԵ սյբ պահէին զունայնութիւն
և զստութիւն, յողորմութէ իւ-
րեանց մերժեցան:

8 ԱՆՅԼ ես 'ի ձայն օրհնուել խոստո-
վան եղեց քեզ. մատուցից պատա-
րագս տն, և կատարեցից զուխտ իմ
'ի փրկութեան :

Մարդանք :

Ակեցեն աղօթք մեր 'ի տաճար
որ քո. խոնարհեսցի ունկն քո
'ի խնդրուածս մեր: **Մարդանք :**
Զարովն և պառչւս 'ի վերջն ԱՅԻ նախան-
ձիր իտնանին դպշես 'ի 127. երեսն :

ԱՅ Գ. բիգոր լուսաւորիչ:

ՍԱՀՄՈՒՍ. ՃՇԹԻ
Օբհութիւնն Աշխիմանաց :

- 1 Ն Ե Զ Ո Ւ Թ Ե Ա Վ
իմումեսառ տր կարգացի ,
և լուաւ ինձ տր . փրկեաց
զանձն իմ 'ի շրթանց նեն
պաւորաց , և 'ի լեզուէ չարէ :
2 Զերտացիքեղ՝ կամ զի՞նչ յաւելցի ,
լեզու նենդաւոր :
3 Որպիս նետք հզօրի , զի մխետը են
կայծակամբք կտղնւոյ :
4 Վայ ինձ զի ը երկար եղեւ պանդըն
տութիւն իմ . զի քնակեցայ ես 'ի
վրանս կեդարու :
5 Բազումանդամբնակեաց անձն իմ
ընդ այնոսիկ , ոք ատէին զողջոյն :
6 Ես էի խաղաղաբար . յորժամ խօ-
սէի , մարտնչէին ընդ իս :

Ճ

R

ՍԱՀ

Ս Ա Ր Ա Մ Ո Ս . Ճ Ի :

Օբհութիւն + Վշտիմանաց :

ամբարձի զայս իմ'ի լերինս , 1
ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն :
Օդնութիւն ինձ'ի տնէ եկեսցէ , որ 2
արար զերկինս և զերկիր :
Մէտար'ի սասանութիւն զոտն քո . 3
և մի ննջեսցէ պահապան քո :
Որպէս ոչ ննջէ և ոչ'ի քուն երթայ 4
պահապան խսրայէլի :
ՏԻ պահեսցէ զքեզ , և որ ընկալցի 5
աջով ձեռամբն իւրով :
Արեգակն'ի տունէ քեզ մի մեղիցէ , 6
և մի լուսին 'ի գիշերի :
ՏԻ պահեսցէ զքեզ յամշարէ + պահ 7
հեսցէ որ զանձն քո :
ՏԻ պահեսցէ զմուտ և զել քո՝ 8
յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Ս Ա Ր Ա Մ Ո Ս . Ճ Ի Ա :

Օբհութիւն + Վշտիմանաց :

Աւրախ եղէ ես՝ ոյք ասեին ցիս , 1
'ի տուն տն երթիցուք մեք :
Հասեալ կային ստք մեր առ դրունս 2

X 291 X

Քո Երուսաղէմ:

- 3 Զերուսաղէմ շինհալ ո՛ոք քաղաք +
և բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ :
- 4 Անդ ելին աղդ՝ աղդ տն + վկայու-
թիւն խշայէլիւ , խօսառվան լինել
անունան տն :
- 5 Անդ արկեալ էր աթոռ գատաստա-
նիւ . աթոռս արկեալ 'ի տան գաւթիւ :
- 6 Հարցէք զողցունէ զերուսաղէմի ,
և զշինութէ՝ ոյք ոիրէք զնա :
- 7 Եզիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութե՛ն
քում , և շինութիւն յաշտարակս
յամուրս քո :
- 8 Վասն Եղբարց և ընկերաց խմոց խօ-
սեցայ զխաղաղութիւն . վասն քոյ և
վասն տան տն այ մերոյ խնդրեցաք
զբարթութիւն 'ի քէն :

Ս Ա Ն Մ Ո Ս . ՃԻԲ :

Օրհնութիւն + Աշխեմանաց :

- 1 Ա քեզ տօր համբարձի զաքս իմ .
որ բնակեալդ ես յերկինս :
- 2 Արպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տն
իւրոյ . ոնդ աչք աղախնոյ 'ի ձեռն
տիկնոջ իւրոյ :
- 3 Ա յնուկս են աչք մեր առ քեզ տօր
R 2 ած

ան մեր . մինչև ողորմեսցիս 'ի վե-
րայ մեր :

Ողորմեա մեղ տր ողորմեա մեղ . զի 4
բազում լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նա . 5
խատանօք , սր նախատէին զմեղ . և
արհամարհանօք ամբարաաւանից :

ՍԱՆԱՄ Ո Ս . ՃԻԳ :

Օրհնութիւնն ԱՀայի մանաց :

Լիթէ ոչ տր էր առ մեղ , ասասցէ 1
իսրայէլ , եթէ ոչ տր էր առ
մեղ :

Ընդ յառնել մարդկան 'ի վը մեր . 2
կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :
'ի բարկանալ սրտմառւթք նոցա 'ի 3
վերայ մեր . առա և ջուրիք ուրեմն
ընկղմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր . ան 4
ցին անձինք մեր՝ ը ուղիս անդա-
դարս :

Օրհնեալ է տր . որ ոչ ետ զմեզ 5
յորս ատամանց նոցա :

Անձինք մեր առլեցան ոնկ Ճնճ 6
զուկ՝ յորոգայթէ որսողաց :

Որոդայթք նոցա փշքեցան և մեք 7
ապրե-

ասլրեցաք :

3 Օդնութեն է մեղյանուանէ տն ,
որ արար զերկինս և զերկիը :

ՍԱԼՄՈՍ. ՃԻԴ :

Օրհնութեն + Աշխիմանաց :

- 1 **||** յուսոյ'ի տր, ողլեառն սիովս,
մի ստսանեսցի յաւիտեան՝ որ
բնակեալն է յերուաաղէմ:
- 2 Կերինք շուրջ են զնովաւ . տր շուրջ
է զժողովրդեամբ իւրով յայսմհեւ
տէ մինչեւ յաւիտեան :
- 3 Ո՞չ թողու տր զդաւազան մեղաւու
բաց 'ի վլիճակս արդարոց . և ար
դարք մի ձգեսցեն դձեւոս իւրեանց
յանօրէնութիւ :
- 4 Բարի առնէ տր բարեաց . և այնու
ցիկ . ոյք ուղիղ են սրտիւք :
- 5 Խոկ զթիւրեալսն յափշտակութք ,
տանի զնն տր ը այնոսիկ ոյք դոր-
ծեն զանօրէնութիւ . խաղաղութիւն
'ի վերայ իսրայէլի :

ՍԱՂՄ ՈՍ. ՃԻԵ:

ՕՐԻՆԱԿԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱՅ :

Դդարձուցանել տեառն զգեւ
բութիս սիօնիս, և եղաք մեք
միսիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդու-
թը, և լեզոք մեր ցնծութը :

Յայնժամ ասասցեն 'ի հեթանոսս, 3
մեծ արար տր զառնել իւր ընդ.
մեծ արար տր զառնել իւր ը մեզ
և մեք եղաք բերկրեալք :

Դարձու տր զգերութիս մեր՝ ողջ 4
զուղիս 'ի հարաւոյ. ոյք վարեին
արտասոճօք, ցնծութք հնձեսցեն:
Երթալով երթային՝ և լային, ոյք 5
բարձեալ տանէին զսերմանս իւ-
րեանց :

Գալով եկեսցեն՝ և ցնծասցեն, ոյք 6
առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :

ՍԱՂՄ ՈՍ. ՃԻԶ:

ՕՐԻՆԱԿԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ԱՅ :

Եթէ ոչ տր շինէ զտուն, 'ի նա-
նիր վաստակին շինողք նը :
Եթէ

(295)

- 2 Եթէ ոչ մը պահէ զքաղաք, ընդու-
նայն տքնին պահապահ նորա :
- 3 'ինանիր է ձեզ յառնել կանխաւ-
արդ՝ արիք մինչեւ եք ննջեցեալ,
ոյք ռւտեք զհաց ցաւոց :
- 4 'ի ժամանակի, ոող տացի քուն սի-
րելեաց իւրոց ժառանգուի առն
որդիք են . որոյ վարձք իւր են, այն
է պառւզ որովայնի իւրոյ :
- 5 Որպէս նետք ՚ի ձեռս հզօրի . այն-
ոլէս են և որդիքն թօթափելոց :
- 6 Երանի, որ ելից զցանկուի իւր ՚ի
նոցանէ . մի ամացեսցեն՝ յորժամ
խօսեօցին թշնամիք նց ը նմ առ-
դրանն :

ՍԱՀՄ ՈՍ. ԶԻՒ :

Օբնութիւն + Վշտիմանաց :

- 1 Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչն
՚ի անէ, և գնան ՚ի ճանապարհա-
նորա :
- 2 Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես .
երանի է քեզ, և բարի եղիցի :
- 3 Կին քո ոող այդի վայելուչ յան-
կիւնս տան քո . որդիք քո ոող նո-
րատունկ ձիթենւոյ՝ շուրջ զսե-

R. 4 Պա-

զանով քո :

Այսպէս օրհնեացի ամենայն մարդ, և
որ երկնչի 'ի տնէ . օրհնեացէ զքել
տը 'ի սիոնիւ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն յե 5
բուսաղեմ՝ զնմաւուրս կենացքոց:
Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց . 6
խաղաղութե 'ի վերայ խորայէլի :

ՍԱԴՄ ՈՍ · ՃԻԸ :

Օբհութիւնի ՀՀայէմանաց :

Բազում անդամ մարտեան ը իս 1
'ի մանկութէ իմմէ , ասասցէ իս
բայէլ :

Բազում անդամ մարտեան ը իս 'ի 2
մանկութէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղ-
թեցին :

Չթիկունս իմ հարին մեղաւորք . 3
ընդ երկար արարին զանօրէնուիս
իւրեանց :

Տր արդար է , և խորտակէ զուլն 4
մեղաւորաց :

Ամաշեսցէն և յետս դարձցին ա 5
մեհեքեան՝ ոյք տակն զսիոնի :

Եղիցին նոքա ուն խոտ տանեաց . որ 6
մինչեւ 'ի բուռն եկեալ՝ չորացաւ .
Ուստի

7 Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն ,
և ոչ զդիրկո իւր՝ որ զորայն ժո
ղովէր :

8 Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոյք անցա
նէին առ նոքօք , թէ օրհնութիւն
ոն ընդ ձեզ է . և օրհնեցաք զձեզ
յանուանէ ոն :

ՍԱՀՄՈՍՏԻԹ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆՔ ԱՂԱՎԻՃԱՆԱՐ :

1. **Ի** խորոց կարդացի առ քեզ տր՝
տր՝ լուր ձայնի իմում :

2. **Ե**լիցին տկանջք քո՝ ի լսել զձայն
աղօթից իմոց :

3. **Յ**ուէ զանօրէնուիս քննես տր՝ տր ,
իսկ ո՞կարէ կալ առաջի քո . զի՞ե
քէն է քաւութիւն :

4. **Վ**տսն անուան քո համբերի տր .
համբեր անձն իմ բանի քում . յու
սացաւ անձն իմ՝ ի տր :

5. **Ի** պահէ առաւօտու՝ մինչեւ յերե
կոյ , 'ի պահէ առաւօտու՝ յուսա
ցաւ իսրայէլ՝ ի տէր :

6. **Ի** տնէ է ողորմութիւն բազում . 'ի
նմանէ է փրկուի . և նա փրկեաց
զիարայէլ յամ նեղութեանց նը :

Կ 298 Կ

ՍԱԴՄ ՈՍ. ՃԼ.

ՕՐԻՆԱԿԻՆ + ԱՀԱԲԻՏԱՆԱՅ :

Տ ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ . 1
և ոչ զբօսան աչք իմ :
Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծո . և 2
ոչ ընդ տյնոսիկ , որ սքանչելի եղեն
քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես՝ որպ մա 3
նուկ սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւ-
րոյ . և դարձ նը անդրէն 'ի նոյն :
Այլ թէ հօգարտացուցի արդեօք 4
զանձն իմ , այսպէս եղիցի հատու-
ցումն անձին իմոյ . յուսացաւ իս-
բայէլ 'ի որյայսմհետէ մինչեյաւի-
տեան :

ՍԱԴՄ ՈՍ. ՃՎԱ :

Երժ լուսայ :

Տիշեա ար զդաւիթ , և զամէ . 1
նայն հեզութին նորա :
Որպ երդումաւ ան , և ուխտս 2
եդ այ յակովբայ :
Թէ ոչ մաից 'ի յարկս տան իմոյ . 3
Թէ ելից յանկողինս մահճայ իմոյ :
Թէ

- 4 Ուէ տաց քուն աշաց իմոց կամ նինջ
արտեանաց իմոց . կամ հանգիստ
իրանաց իմոց . մինչև դժիջ զաեղի
յարկի ժն այ յակովբայ :
- 5 Ահա լուսք զնմանէ յեփրաթայ . և
դատաք զնա . 'ի դաշտս մայրեաց :
- 6 Մացուք 'ի յարկս նը . երկիր պատ-
ցուք 'ի աեղւոջ ուր կացեալ են
ուաք նը :
- 7 Արե ար 'ի հանգիստ քո՞ դու և
տապանակ կտակի սրբութե քո :
- 8 Երիցունք քո զգեցցին զարդարու-
թե . և սուրբք քո ցնծալով ցնծաս-
ցեն :
- 9 Վասն դաւթի սիրելոյ քո , մի
դարձուցաներ զերեսս քո յօծելոյ
քումմէ :
- 10 Երդուաւ ար դաւթի ճշմարտուք
և ոչ ստեաց նմա . 'ի պաղոյ որովայ-
նէ քումմէ նստուցից յաթոռ . քո :
- 11 Ծէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս
իմ . և զվայութես իմ , զոր ուսու-
ցից նոցա :
- 12 Ուրդիք նց նստցին յաւիտեանս յա-
ւիտենից յաթոռ . քո :
- 13 Հաճեցաւ ար ընդ սիոլս . և ընտ-
րեաց ընակել 'ի նմա . ասէ՝ այս է
R 6 հան

Х 300 Х

Պանդիստ իմյաւիտեանս յաւիտե-
նից . 'ի սմա բնակեցայց՝ զի հանե-
ցայ ընդ սա :

Զորս սորա օրհնելով օրհնեցից . 14
և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :
Երիցանց սորա զդեցուցից զփրկու . 15
Թիւն . և սուրբք սորա ցնծալով
ցնծացեն :

Անդ ծագեցից զեզչիւը 'ի գաւիթ . 16
պատրաստ արարից զՃրագ օձելոյ
իմոյ :

Ռաշնամեաց նորա զդեցուցից զա . 17
մօթ . այլ 'ի վերայ նորա ծաղկեսցի
սրբութիւն իմ :

ՍԱՆՄՈՒ. ՃԼԲ :

Երգ բառ :

(Ե՞րարի , կամ զի՞վոյելուց զի 1
բնակեն եղբարք 'ի միասին :
Ուզ իւզ զի իջանէ 'ի գլուխ' և 'ի 2
մօրուսն ահարովնի . 'ի մօրուտցն
իջանէ 'ի գրասլանս զգեստու նը :
Որուէս ցող՝ զի ցողէ 'ի հերմոնէ 'ի 3
վը լերին սիովնի :

ՏՐ անդ պատրաստեաց զօրհնուի , 4
և զկեանսն յաւիտենից :

ՍԱՆ

Հ ՅՈՒ Հ

ՍԱԴՄ Ո Ս. ՃԼԴ:

ԵՐԿ ՀԱՅԻ :

1 Աստ օրհնեցէք ամ ծառայք տն
զլոր . ո կայք 'ի տուն տն , և
'ի գաւիթս այ մերոյ :

2 'Ի գեշերի համբարձէք զձեռս ձեր
'ի սրբութի . և օրհնեցէք զլոր :

3 Օրհնեցէ զմեղ տըր 'ի սիովնէ . որ
արար զերկինս և զերկիր :

ՍԱԴՄ Ո Ս. ՃԼԴ:

ԱՀԱՅԻ :

1 (Օրհնեցէք զանուն տն . օրհնեցէք ծառայք տն զլոր . ո կայք
'ի տուն տն , 'ի գաւիթս այ մերոյ :

2 Օրհնեցէք զլոր 'զի բարի է . ո աղմօս
ասացէք անուան նը 'զի քաղցը է :

3 Զյակովք ընտրեաց իւր տըր , և զիս
բայէլ ժառանդութիւն իւր :

4 Ես ծանեայ 'զի մեծ է ար . և տը
մեծ է քան զամ կուռս :

5 Զամենայն զոր ինչ կամեցաւ 'և
տըրար տըր . յերկինս և յերկը 'է
ծով և յամ խորս :

Ճառ

Հանէ զամապս 'ի ծագաց երկրէ . 6
զփայլատակունս իւր յանձրես ա-
րար . և հանէ զհողմ'ի շտեմարա-
նաց իւրոց :

Եհար զնմանգրանիկս եդիպտաց . 7
ւոց , 'ի մարդոյ մինչև յանասուն :
Առաքեաց զնշանս և զարուեստս 8
իւր 'ի մէջքո եդիպտօս , 'ի փարա-
ւոին՝ և յամենայն զօրս իւր :

Եհար զաղդս բազումս . և սպան 9
զթագաւորս հզօրս :

Զսեհովը թագաւոր ամուրհացւոց , 10
զովդ թագաւոր բասանու , և զտմ
թագաւորութիս քանանացւոց :

Ետ զերկիր նց 'ի ժառանգութի . 11
ժառանգութի իսրայէլի ժողովը -
դեան իւրոյ :

ՏԻ անունքոյաւիաեան . տրյալշա . 12
տակ քո ազդէ մինչև յազդ :

Դառի տրյալ զժողվուրդ իւր . և 'ի 13
ծառայս իւր մխիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ուկի և արծաթ 14
են , ձեռագործք են որդւոց մարդ-
կան :

Բերան դոյ՝ և ոչ խօսին . աչք են 15
և ոչ աեսանեն :

Ականչք են՝ և ոչ լսեն . և ոչ դոյ 16
շունչ

շունչ 'ի բերանս նոցա :
17 Աման նոցա եղեցին ոյք արարին
զնո . ամենեքեան ոյք յուսացեալ
են 'ի նո :

18 Տուն իսրայէլի օրհնեցէք զտէր .
տուն ահարոնի օրհնեցէք զտր :

19 Տուն զեեայ օրհնեցէք զտր . երկիւ
զածք տոն օրհնեցէք զտր :

20 Օրհնեալ տր 'ի սիրվակ . որ բնա
կեալն է յերուսաղէմ :

ՍԱՂՄՈՒՄ · ՃԼԵ :

ԱՀԱՅԻՆ :

1 ոստովան եղերուք տոն . զի
բարի է . զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նը :

2 Խոստովան եղերուք տոյն աստու-
ծոց . զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

3 Խոստովան եղերուք տոն աերանց .
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նը :

4 Արար զոքանչելիս մեծամեծս միայն
զի յաւիտեան է ողոր :

5 Զերկինս արար իմաստութ իւրով .
զի յաւիտեան է ողոր :

6 Հաստատեաց զերկիր 'ի վրջուրց .
զի

զի յաւիտեան է ողոր •

Արար զլուսաւորս մեծամեծս մը 7
այն • զի յաւիտեան է ողոր :

Զարեգակն արար իշխանական աը 8
ունվեան • զի յաւիտեան է ողոր :

Զլուսին և զաստեզս իշխանական 9
գիշերոյ • զի յաւիտեան է ողոր :

Եհար զերկերն եգիպտացւոց անգ 10
քաննկօք իւրովք հանդերձ • զի յաւ :

Եւ եհան զիսրայէլ՝ ի միջոյ նը • զի 11
յաւիտեան է ողոր :

'ի ձեռն բարձր՝ և 'ի բազուկ հզօր .12
զի յաւիտեան է ողոր :

Եհերձ զժովին մեծ , և բաժանեաց 13
յերկուս մասունս • զի յաւիտ :

Եւ անցոյց զիսրայէլընդ մէջ նը .14
զի յաւիտեան է ողոր :

Ընկղմաց զփարաւոն և զզօրս իւր 15
'ի ծով կարմիր • զի յաւիտ :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանաւ 16
պտտ • զի յաւիտեան է ողոր :

Եհար զազդս մեծամեծս միայն . զի 17
յաւիտեան է ողոր :

Եւ սոլան զթադաւորս հզօրս . զի 18
յաւիտեան է ողոր :

Զրէհովին թադաւոր ամովլքացւոց .19
զի յաւիտեան է ողորմութի նը :

Զովէ

- 20 Զովկ Թագաւոր բասանու . զի յաւիտեան է ողոր :
- 21 Ետ զերկիր նց 'ի ժառանգութե . զի յաւիտեան է ողոր :
- 22 Ժառանգութե իսրայէլի ծառայի իւրոյ . զի յաւիտեան է ողոր :
- 23 Յիշեաց զմեղ մըր 'ի խոնարհութե մերում . զի յաւիտեան է ողոր :
- 24 Եւ փրկեաց զմեղ 'ի ձեռաց թշնամեաց մերոց . զի յաւիտեան է ողոր :
- 25 Ո առյ կերակուր ամկենդանեաց . զի յաւիտեան է ողոր :
- 26 Խսոստովան եզերուք ոյ երկնաւուի . զի յաւիտեան է ողորմութենորա :

ՍԱՆՄ ՈՍ . ՃՆՁ :

'Ի Շաւիլ . 'Ի Յեւան երեմայի . անհայտ աեբայնեառան :

- 1 Առ գետս բարելացւոց, անդ նըստէաք և լայաք . ոող յիշեցաք մեք անդ զսիովն :
- 2 'Ի մէջ ուռեացնց՝ կախեցաք Շկտակարանս մեր :
- 3 Անդ հարցանէին գերիչք մեր ըղբանս օրհնութե . գերեվարք մեր ստի .

(306)

ստիպէին զմեզ և տաէին :
Օրհնեցէք մեզ յօրհնուէ սիուխի . 4
իսկ զիարդ օրհնեսցուք զօրհնուիս
տն՝ յերկիր օտար :
Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ . 5
մոռացի զիս աջ իմ :
Կցեցի լեզու իմ 'իքիմո իմ, թէ ոչ 6
յիշեցից զքեզ . թէ ոչնախնուադե-
ցից զքեզ երուսաղէմ, սկիզբն ու-
րախութեն իմոյ :
Յեշա տը զորդիսն եգովմայ, յաւ 7
ւուրսն երուսաղէմի :
Այք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք, 8
մինչև 'ի հիմն հասուցէք :
Դուստր բարելոցւոց թշուառաւ 9
կան . երանի որ հատոյց զհատու-
ցումն քո, զոր դու մեզ հատուցեր :
Երանի որ կալաւ զմանկունս քո, 10
և եհար զքարի :

Ս Ա Զ Մ Ո Ս . Ճ Վ Հ :

Ասումու 'ի դաւիլ :

Այստովան եղէցքեզ տը բոլորով 1
սրտիւ իմով . առաջի հրեշտա-
կաց սաղմոս ասացից քեզ :
Զիշուար զբանս բերանոյիմոյ, եր-
կիր

- կիր պագից 'ի տաճար նըքու և խոս-
տովան եղեցանուան քում վասն ո-
ղորմութե և հշմարտութե քոյ :
- 3 Մեծ արարեր յամի զանուն նըքու-
յորում տւուր կարդամ առ քեզ,
վաղվաղակի լուր ինձ և բազումա-
րասցես զօրութես յանձն իմ :
- 4 Խոստովան եղեցին առ քեզ ամ
թադաւորք Երկրի , զի լուան ըզ-
բանս բերանոյ քո և օրհնեսցեն
զանապարհո քո :
- 5 Մեծ են փառք տոն , բարձր է տր .
զիսոնարհս տեսանէ , և զբարձունս
'ի հեռաստանէ ճանաչէ :
- 6 Ուէ գնոցից ես 'ի մէջ նեղուեց ,
կեցուսցես զիս 'ի բարկաւէ թշնամ
ւոյն :
- 7 ԶԵցեր զճեռն քո և փրկեաց զիս
աջ քո . և տր հատուսցէ ընդ իմ :
- 8 ՏԻ ողորմուն քո յաւիսմեան . ըլ-
դործս ձեռաց քոց մի անտես առ
նել :

Հ 308)
Ս Ա Ն Մ Ո Ս . Ճ Կ Բ :

'Ի ի ա պ ա ր ա ծ . ս ա ղ մ ո ս 'Ի
դ ա ւ ի լ ։

փորձեցեր զիս՝ և ծաւ 1
նեար զիս. դու ծննեար
զնստելիմ; և զյառնել
լիմ:

'Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ 'ի հե 2
ռաստանէ . զշաւիզս իմ և զվեճակս
իմ դու քննեցեր, և զտմ ճանապար.
հըս իմ յառաջագոյն տեսեր . զի ո՛չ
գոյ նենգութի 'ի լեզուի խմում:

Ահա դու տր՝ ծանեար զյետին իմ, 3
և զառաջին իմ . դու ստեղծեր զիս .

և եդիր զձեռն քո 'ի վերայ իմ:
Աքանցլի եզեւ դիտուի քո յինէն . 4
զօրացաւ, և ո՛չ հանդարտեմամա :

Յորերթայց եսյոդւոյ քումմի . կամ 5
յերեսաց քոց ես յո փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես . 6
և թէ իջանեմ 'ի դժոխս, և անդը
մօտ ես :

Թէ առից զթես իմ ը առաւօտս, 7
և բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնոր 8
դես.

- գեսցէ ինձ , և աջքը ընկալցի զիս :
- 9 Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց զիս , կամ գիշեր փոխա-
նակ լուսոյ փափկութե իմոյ :
- 10 Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարեսցի .
և գիշերն ոտք տիւ լուսաւոր եղիցի .
և խաւար նը ոնդ զլոյս նորա :
- 11 Դու ստացար զերիկամունս իմ . և
ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :
- 12 Խոստովան եղեցքեղար , զի ահեղ
և սքանչելի ես . սքանչելի են դործք
քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :
- 13 Ո՞չ թագեաւ սակը իմ 'ի քէն՝ զոր
արարեր 'ի ծածուկ . և կար զօրու
թե իմոյ ընդ ստորինս երկրի :
- 14 Չանդործս իմ տեսին աչք քո . և
'ի գիրս քո ամենեքեան գրեցան :
- 15 'ի տունէ մոլորեցան . և ոչ ոք էր
որ առաջնորդէր նոցա :
- 16 Ինձ յոյժ մեծարոյ եղեն՝ բարեկամք
քո ած . և յոյժ զօրացան իշխանք նց :
- 17 Թոռնեցի զնո՞ւ և քան զաւազ բազ-
մացան , զարթեայ և արդ ընդ
քեզ եմ :
- 18 Յժեւ սպանանես զմեղաւորս՝ մն .
արք արեան 'ի բազ եղերուք յինէն :
- 19 'ի հակառակութե և 'ի նախանձ ,

առցեն 'ի նանիր զբաղաքս քո :
Զատելիս քո տը՝ ատեցի , և 'ի վը 20
 թշնամեաց քոց մաշեցայ :
Ատելութիւն կատարեալ ատեցի 21
 զնոսա , և եղեն ինձ թշնամիք :
 Փորձեա զիս տծ՝ և ծանիր զօիր տ 22
 իմ , քննեա զիս և ծանիր զշաւիր
 իմ . և տես թէ իցեն անօրէնունք 'ի
 ճանապարհս իմ . և առաջնորդեա
 ինձ 'ի ճանապարհս քոյաւիտենից :

ՍԱՂՄ Ո Ս . ՃԿԹ :

'Ի իտպարած + սաղմու 'ի դաւիլ :

Վալրեցա զիս տը 'ի մարդոյ չարէ . 2
 Տյառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :
 Խորհեցան զանօրէնութի 'ի սիրտս Յ
 իւրեանց . զօր ամենայն պատրաս-
 տեցան 'ի պատերազ :

Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս 4
 զօձի . և թոյնք իժից 'ի ներքոյ շըր-
 թանց նոցա :

Պահեա զիս տը 'ի ձեռաց մեղաւո . 5
 բի , և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :
 Խորհեցան խափանել զդնացս իմ . և
 թագուցին ամբարտւանք որոդայլժ
 ինձ :

Լորս

- 7 Լարո ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց
շուրջ զշաւղօք իմովք եղին ինձ գոյ.
թագղութի :
- 8 Ասացի՝ տր ած իմ ես դու . ունկի
դիր տր՝ ձայնի ազօթից իմոց :
- 9 ՏՌ մր գօրութի փրկութե իմոյ .
հովանի դլսոյ իմոյ յաւուր սլատե-
րազմի :
- 10 ՄԻ մատներ զիս տր 'ի ցանկուն
մեղաւորաց , ոյք խորհեցան վո՛ իմ .
մի ընդ վայր հարկաներ դիս :
- 11 Զի մի երբէք բարձրասցին , և խոր-
հուրդք նց մի կատարեսցին . վախ-
ճան կատարածի նց՝ վաստակ շըր-
թանց իւրեանց ծածկեսցէ զնսսա :
- 12 Արկցես 'ի վերայ նց կայծակունս
հրոյ , և կործանեսցես զնո՞ . 'ի տա-
ռապանաց մի կարասցեն կեալ :
- 13 Մարդոյ լեզուանեոյ մի յաջողեսցի
'ի վը երկրի . զայր մեղաւոբ՝ չարկք
իւր որսասցեն 'ի կորուուս :
- 14 Ճաննեայ . զի առնես տր՝ գատաստան
աղքատի , և իրաւունս տնանկի :
- 15 Արդարք գոհասցին զանուանէ
քումմէ . և բնակեսցեն ուղիզք ա-
ռաջի երեսաց քոց :

મ ક ર મ દ સ . જીસ :

U- μ δ μ = 't' - μ - δ

կարդացի առ քեզ և լուր է
ինձ , նայեա 'ի ձայն աղօթից
իմոց 'ի կարդալ իմում առ քեզ =
Ուղիղ եղիցին աղօթք իմ ողկ խունկ 2
առաջի քո տր + համբարձումն ձե-
ռաց իմոց՝ պատարագ երեկոյի :
Դի՞ք տր՝ պահապան բերանոյ իմոյ . 3
և դուռն ամուր շրթանց իմոց . զի մի
խոտորեսցի սիրտ իմբանից շարուել :
Պատճառել զպատճառս մեղաց ըլ 4
մարդս , որ գործեն զանօրէնուել .
և ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց նց ,
Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմու-
թք և յանդիման արասցէ . իւղ մե-
ղաւորի մի օծցե զդլուխ իմ , և ա-
ղօթք իմ 'ի կամս նորա :

Արդելան մերձ առ վիմին գատա
որք նոցա • լուսիցեն բանից իմոց
և քաղցրասողին :

Առ Թանձրութեա հողոյ զի սփռեալ
է Եվ երկրի ցրուեացին ոսկելք
նոցա մեռձ ի սժոհա,

Առ քեզ արք եղած է կաթողիս :

յուասցայ , մի հաներ զհոգի յինէն :
 9 Պահեած զիսյորօգայթէ , որ թագուցաւ ինձ , 'ի գայթագղուէ դործուն զին զանօրէնութիւն :
 10 Անկցին 'ի ցանցս նը մեղաւորք , միայն եմ ես՝ մինչև անցից :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս . Ճ Խ Ա :

1 Ի մասդաւիլ ՚ի բառին . Աղջուն , ՚ի ժանակի վ եր նա յայրի անդ :

2 Հայնիւ իմով ես առ առ կարգացի . ձայնիւ իմով զտր աղաչեցի :

3 Սփռեցից առաջի սոն զաղօթու իմ . և զնեղութիւնս իմ առաջի նորապատմեցից :

4 'Ի նուաղել յինէն հոգւոյ իմոյ , դու առ ծանեար զշաւիղս իմ . 'ի ճանապարհյոր և գնայի , թագուցաւ ինձ որոգայթ :

5 Հայելի յաջմե՝ տեսանէի , և ոչ ոք ճանաչէր զիս . կորեաւ յինէն փախուստ իմ , և ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ :

6 Աղաղակեցի առ քեզ առ ասացի . դու եսյոյս և բաժին իմյերկը ին կենդանեաց :

Կայեա տոր յազօթս իմ, զի ես խո- 7
նարհ եղէ յոյժ. ապրեցն զիս 'ի
հալածաց իմոց, զի հզօր եղեն
քան զիս :

SԵ հան 'ի բանտէ զանձն իմ. գո- 8
հանամ զանուանէ քումմէ :

Hնձ սպասեն արդարք՝ մինչե հա- 9
տուսցես ինձ :

Ս Ա Ր Ա Մ Ո Ս . Ճ Խ Բ :

Uաղմոս 'ի դա-ին, 'ի ժամանակ զի հա- 1
լսձէց զնու աբիսուլը որդի նորա :

Sէր լուր աղօթից իմոց . շ
ունկն դիր խնդրուածաց
իմոց ճշմարտութք քով :

Lուր ինձ արդարութք քով, 3
ե մի մտահեր 'ի դատաստան ընդ
ծառայի քում. զի ոչ արդարանայ
առաջի քո տմ կենդանի :

Aլածեաց թշնամին զանձն իմ. խո- 4
նարհ արարյերկիր զիեանս իմնըս-
տոյց զիս 'ի խաւարի ոնդ մեռեալ
յաւիտենից :

Qանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ 5
իմ խռովեցաւ յիս :

Bեշեցի զաւուրսն զառաջինս - խոր, 6
հե-

Հեցայ յամ գործո քո • յարարածո
ձեռացքոց խորհեցայ, և համբարձի
առ քեզ զձեռս իմ:

7 **Ա**նձն իմ ող երկիր ծարաւի է առ
քեզ • վաղվաղակի լուր ինձ տը, զի
նուազեաց յինէն հոգի իմ:

8 **Մ**ի գարձուցաներ զերեսս քո յի-
նէն • նմանիցէմ այնոցիկ, որ իջա-
նեն 'ի գուբ:

9 **Լ**սելի արա ինձ առաւօտու զողոր-
մութիս քո, զի ես 'ի քեզ տը յու-
սացայ:

10 **Յ**ոյց ինձ ճանապարհ յոր դնա-
ցից • զի առ քեզ տը համբարձի
զանձն իմ:

11 **Փ**րկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց տը •
զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի:

12 **Ո**ւսո՞ ինձ առնել զկամս քո • զի դու-
ես մած իմ:

13 **Հ**ոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ
յերկիր ուղիզ:

14 **Վ**ասն անուան քո տը կեցուսցեա
զիս, արդարութիք քով հանցես 'ի
նեղութէ զանձն իմ:

15 **Ո**զորմութքով սատակեսցես զթշնա-
միս իմ • կոցուսցես զտմնեղիչս ան-
ձին իմոյ • զի ես ծառայ քո եմ:

ՍԱՀՄՈՍ. ՃԽԳ:

Դ Պատիւ. առ Գողվան:

(Ը հնեալ ար ած իմ. որ ուսոյց 1
զձեռս իմ'ի պատերազմ, և
զմատունս իմ'ի ճակատամարտ:
Ողորմութիւն իմ և տպաւէն իմ, օգ 2
նական իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ,
և ես յուսամ'ի նս:

Ո հնազանդ առնե, զժողովուրդս ը 3
ինե, ար՝ ով է մարդ՝ զիյայտնեցար
դու նմա. կամ որդի մարդոյ՝ թէ
համարիս ինչ զնա:

Մ արդ նանըութեան նմանեաց. և 4
աւուրք նորա ոնդ հովանի անցին:
Տը խօնարհեցն զերկինս և էջ. մեր 5
ձեա 'ի լերինս' և ծխեսցին:

Փայլատակեա զփայլատակունսքո, 6
և խռովեա զնո՞առաքեա զնետոքո'
և ցրուեա զնոսա:

Առաքեա զձեռնքո 'ի բարձանց, և 7
փրկեա զիս 'ի ջուրց բազմաց, և 'ի
ձեռաց որդւոց օտարաց:

Ուրոց բերանք իւրեանց խօսեցան 8
զնանըութ. և աջ նց աջ է մեղաց:

Աջ յօրհնութ նոր օրհնեցից զքեղ 9
տաս:

տասնազետւ սազմոսարանաւ սազ-
մօս ասացից քեզ :

- 10 Ո՞ տացէ զփրկութիւն թագաւորաց
մերոց . որ փրկելոցն իցէ զդաւիթ
ծառայ իւր 'ի սրոյ չարէ :
11 Փրկեա զիս՝ և ապրեցո՛ զիս 'ի ձե-
ռաց որդւոց օտարաց :

12 Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան
զնանըութիւն . և աջ նց աջ է մեղաց :

13 Որոց ուստերք իւրեանց ոող նորա-
տունկ հաստատուն են 'ի մանկուէ
իւրեանց . դստերք նց զարդ որեալ և
պաճառւճետլ 'ի նմանութեան ատաճարի :

14 Ըստեմարանք նց լի են՝ և բղխեն
'ի միմեանս . խաշլնք նց բազմա-
ծինք են՝ և բազմանան 'ի գնացա
իւրեանց . և անդեսայք նոցա պա-
րաբառք են :

15 Ո՛չ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նց .
և ո՛չ աղաղակ 'ի հրապարակս նց :

16 Արդ երանեցից ժողովրդեան՝ ո-
րոց այս այսպէս է . նա երանի ժո-
ղովրդեան , որոյ ոոր ած է նց :

ՍԱԴԱՄ Ո Ս. ՃԻՄ:

ՕՐՀԱՆԱԲԵԼԵՎԱՆԻ ԱՎԱՋԻՆ 'Ի ԴԱԼԻԲԱ:

Աարձր առնեմ զքեղ տծ իմ, և 1
թագաւոր իմ, և օրհնեմ զա-
նուն քոյաւիտեան, և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Զօրհանապազ օրհնեցից զքեղ, և 2
դովեցից զանունքո, յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից :

ՄԵծ է տր, և օրհնեալ է յոյժ, և 3
մեծութենորա ոչ դոյ ըափ :

Ալդք, և ազդք, դովեսցեն զտործս 4
քո, և զզօրութեսքո սկատմեսցեն :

Զմեծ վայելութ փառաց որբուն 5
քո խօսեսցին, և զոքանչելիս քո
սկատմեսցեն :

Զզօրութեն ահի քո ասասցեն, և 6
զմեծութիս քո սկատմեսցեն :

Զմիշտատակ բազում քաղցրութեան 7
քո բղիսեսցեն, և արդարութեամբ
քո ցնծասցեն :

Գլթած ողորմած է տր, երկայնա- 8
միտ և բազում զորմ :

Քաղցր է տր տռ տմենեսեան, և 9
դթութենորա 'ի վերայ տմենայն
ա-

- արարածոց իւրաց տ
10 Խսոստովան Եղիցին առքեղ մը ամ
գործք քո . և սբք քո օրհնեսցեն
զքեղ :
- 11 Զփառս արքայութեն քո ասասցեն ,
և զզօրութեն քո պատմեսցեն :
- 12 Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրութեն քո . և զփառս մեծ վայելուն
արքայութեան քո :
- 13 Արքայութեն քո արքայութեն ամ
յաւիտենից . և տէրութեն քո ազդէ
մինչեւ յազդ :
- 14 Հաւատարիմ է տէր յամ'ի բանս
իւր , և արդար է յամ'ի գործս իւր :
- 15 Հաստատէ մը զմագայթադղեալս .
և կանգնէ զամ դլորեալս :
- 16 Աշք ամենեցուն 'ի քեզյուսան , և
դու տաս կերակուր նց 'ի ժամու :
- 17 Տաս դու նց և կերակրին . բանաս
զձեռն քո , և լցուցանեմ զամենես
եան քաղցրութեն կամք քով :
- 18 Արդար է մը յամ' ճանապարհս
իւր . և որ է յամ'ի գործս իւր :
- 19 Մերձ է մը առ ամենեսեան , որ
կարդան առ նա . առ ամենեսեան
որ կարդան առ նա ճշմարտութեն :
- 20 Զկամս երկիւզածաց իւրոց առնէ
տէր ,

ակը + ազօթից նոցա լսէ՝ և կեցու-
ցանէ զնո՞ :

Պահէ ար զամենեսեան ոյք սիրենք
զնա. և զամեղաւորս սատակէ ար:
Զօրհնութիւն ան խօսեսցի բերան 22
իմ. օրհնեսցէ ամկենդանի զանուն
նը նորա յաւիտեան, և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Ա Ա Դ Մ Ո Ս . Ճ Խ Ե :

() բհնեա անձն իմ զտր • օրհ 1
նեցից զտր 'ի կեանս իմ •
սաղմոս ասացից ոյ իմոյ՝ մինչեւ եմ
ես :

ՄԵՐՈւՄԹՔՅԵՇԽԱՆՆԾՅՈՐԴԻՄ ՄԱՐԴ 2
կան . զի ո՞չ գոյ փրկութեն ՚ի նոսա :
ԵԼՍԵ հոգի ՚ի նոցանե՝ և դարձցին 3
անդրէն ՚ի հող . եյայնմաւուր կո-
րիցեն ամ խորհուրդը նոզա :

Եղանի աղջի՝ որում ար ածյակու 4
բայ օգնական է նմա. և յոյս նը 'ի
տէր ած է :

Ար արար զերկինս և զերկիր , զծով 5
և ցամոր է 'ի հնոսա :

Ապահել զնշմարտության իտեան . 6

- և առնե՛ իրաւունս զբկելոց =
 7 Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ
 զկապեալս տէր :
 8 Տը բանայ զաչս կուրաց . և կանդնէ
 զգլորեալս տէր :
 9 Տը սիրէ զարդարս . տէր պահէ
 զպանդուխտս . զորբս՝ և զայրիս
 ընդունի տր . և զՃանապարհս ամ
 բարշտաց կորուսանէ :
 10 Թագաւորեոցէ տր յաւիտեան, ան
 քո սիուին՝ ազգէ մինչեւ յաղդ :

ՍԱՆՄՈՒ ՃԽԶ :

ՎԱՀԵ Ի անդէայ և պատարիայ :

- 1 (Պօհնեցէք զտր զի բարի են սաղա
 մոսք . այ մերում քաղցր եղիւ
 ցի օրհնութիւն :
 2 Ընէ զերուսաղէմ տէր . և զցըրւ
 ունեալսն իսրայէլի ժողովէ :
 3 Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և պատէ
 զամենայն վէրս նոցա :
 4 Ո թունէ զբազմուի աստեղաց . և զա
 մենեւեան զիսայ յանունանէ կոչէ :
 5 Մեծ է տր , և մեծ է զօրուն նը .
 իմաստութեն նորա ոչ դոյ բաւ :
 6 Ծնդունի զհեղս տր . և խոնարհ առ
 նէ

ՆԷ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր :
Օրհնեցէք զեր խոստովանութք . 7
 օաղմոս ասացէք նմա օրհնութք :
Ոշդեցոյց զերկինս ամսովք սկառ 8
 բաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր :
Բուսոյց զիսոտ 'ի լերինս , զդալար 9
 'ի ծառայութեն մարդկան :

Ոտոյ անասնոց կերտկուր . ճագուց 10
 ագռաւուց՝ որ կարդան առ նա :
Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կա 11
 մեցաւ տր . և ոչ ընդ իրանս առն
 սկայի հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ տր ը երկիւղածս 12
 իւր . և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան
 յողորմութեն նորա :

ՍԱԴՄ ՈՍ. ՃԽԵ :

Զեւսիա . անդէայ և պատարիա :

Պավեամ երուսաղէմ զոր : 1
 Եւ օրհնեամ զած քո՝ սիովի : 2
Զեւ զօրացոյց զնիւդս դրանցքոց , և 3
 օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ :
Ոեդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութեն . 4
 սրարտարտութ ցորենոյ լոյց զքեզ :
Առաքէ զբան իւրյերկիր . վաղվաղ 5
 ընթանան սկառագամք նորա :
Դնէ

6 Դնէ զձիւն ող զասր , և զմշտ ող
փոշի ցանեաց :

7 Արկանէ զսաւն ող պատառս . ա-
ռաջի ցրտոյ նորա մ' կարէ կեալ :

8 Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնու-
շնչեսցեն հողմք՝ և գնասցեն ջուրք :

9 Պատմէ զբան իւր յակովբայ , զար-
դարութիւն և զիրաւունս իսրայէլի :

10 Ո՛չ այսպէս արար մամ ազդաց մր-
և զդատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց
նոցա :

Առօհն ամբակամայ ճարդարէի :

1 զլուր քո լուսայ՝ և եր-
կեայ . մր՝ հայեցայ՝ ի
գործս քո՝ և զարհու-
րեցայ :

2 'Ի մեջ երկուց կենդա-
նեացն ծանիցիս դու , 'ի մերձենալ
ամոցն յայտնեսցիս , 'ի հասանել
ժամանակին երեւեսցիս :

3 'Ի խռովել անձին իմոյ՝ 'ի ժամանա-
կի բարկուե , զողորմութիւ յիշետ-
ցես :

4 ԱԾ 'ի հարաւոյ եկեսցէ , և որն 'ի
փա .

(324)

փառան լեռնեւ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելցութեն 5
փառացնորա . և օրհնութեամբ նը
լցան տիեղելք :

Ճառադայթք որպէս զլոյս հատան 6
'ի նմանեւ . և եղջիւրք 'ի ձեռին նը
դտան . և անդ հասաատեցաւ զօ-
րութիւն փառացնորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուճածք . 7
և զհետշաւզաց նորա երթիցեն մե-
ծամեծք 'ի թուչնոց :

Եկաց՝ և չափեաց զերկիր . հայեցաւ 8
և դիտեաց զհեթանոսս :

Լերինք հալեսցին , և անտառք վատ 9
նեսցին . յաւիտենից ձանապարհք՝
որ 'ի սկզբանէն էին , կուրասցին .
և 'ի նմանեւ դողասցի ամերկիր :

Տեսի զբանակսքուշացւոց . խոռվեւ 10
ցան բնակիչք վրանացն մագիամոււ :

Մի թէ 'ի վը գետոց բարկասցիսու
դու տր . կամ սրամառունքո 'ի վը
գետոց . կամ բարկութեւքո 'ի վեւ
րայ ծովու :

Ելեր դու 'ի կառսքո . հեծելուն 12
քո փրկութիւն եղել յելանելդ քո :
Զարթեաւ աղեղն քո . զնեւտս կա 13
սպարհից քոց արբուցեր , զդետս
ժը ցըունեւ .

ցրուեցելը . զերկիր դողացուցելը՝ ի
սաստկութենէ անձրեխ . որ անցաւ
նեն ընդ սա :

14 Անդունդք աղաղակեցին մէծաւ
պէս . լոյս փայլումն արեգական
արգելաւ , և ծագումն լուսնին
գագարեաց :

15 Ուղ 'ի նշոյլս ոլաբացքոց գնասցես ,
ուղ 'ի լոյս փայլատակման սրոյքոյ :

16 Բարկութ զարթիցես 'ի վլրերկրի .
և դողութ կասցես զհեթանոսս :

17 Երեւեցար 'ի փրկութիւն ժողովը -
դեանքո , 'ի փրկել զրնտրեալս քո :

18 Աեաաձիդ եղեր 'ի գլուխս մարդ -
կան ամբարտաւանից . մինչեւ յան -
դունդս ծովու ընկղմեցան :

19 Խնդրեցեր զվրէժ զօրութ քով 'ի
զօրագլխացն մեղաւորաց , որք յու -
սացեալ էին յանդգնութիս իւրեանց .
զի կերան զաղքատն 'ի գաղտնիս :

20 Առաքեցեր 'ի վլր ծովու զերիվարս
քո , խոռովեցան յազդթ ջուրք անդն -
դոց :

21 Կացի Ես և գելան աղիք իմ 'ի
ձայնէ բերանոյ իմոյ . եմուտ դո -
զումն յոսկերոյ իմ , և Ես յանձն իմ
իտովեղայ :

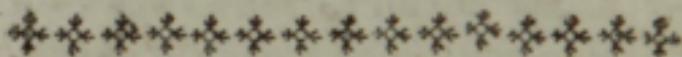
Չայս պահեսցես յաւուր նեղուե .22
ածել 'ի վերայ ազգի , որ մարտն .
չին ընդ ժողովրդեան քում :
Թաղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր , և .23
յայգւոյ բեր մի դացի . ձիթենիք
սնասցին , և երկիր մի բուսուսցէ
զգալարի :

Պակասեսցին հօտք 'ի ճարակաց .24
և եղինք մի դացին առ մսուրս :
Ես 'ի տրյուսացայ . ցնծացայց 'և .25
ուրախ եղեց յած փրկիչ իմ :
Տը տր ետ ինձ դօրուի , և կացոյց ան
զոտս իմ 'ի հաստատութե . 'ի վը
պարանոցի թշնամոյն կացոյց զիս
և հանդոյց զիս երադ երադ :

Մաղթանի :

|| ուր մեղ տր լուր մեղ , ածային ու
աղորմութ և գթութթ քո խնայեա
յարարածս քո :
Զարոնն և պաղօնս 'ի վէրջն Ողորմեայ
իտնոնին գրոնս 'ի 163 . եւեն :

ՍԱԴՄՈՍ. ՃԽԸ:

ՀԱՅՆԵՐԻ անդէայ և պատարիայ :

- 1 Օրհնեցէք զարյակերկնից. օրհնեցէք զնա 'ի բարձանց :
- 2 Օրհնեցէք զնա մամհրեշտակը նր. • օրհնեցէք զնա մամզորութիւնք նր :
- 3 Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին. օրհնեցէք զնա մամաստեղք և լոյսք :
- 4 Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից. ջռւրք օր 'ի վերոյ քան զերկինս . օրհնեցէք զանուն տն :
- 5 Զենաասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝ և հաստատեցան :
- 6 Կացոյց զնոսայաւիտեանսյաւիտենից. սահման եդ՝ և ոչ անցանեն :
- 7 Օրհնեցէք զարյակերկը, վիշապք և մամխորք :
- 8 Հուր և կարկուտ՝ ձիւն և սառն հողմ և մըրիկ, որ առնէք զբան նր :
- 9 Լերինք՝ և ամենայն բարձունք՝ ծառք պտղաբերք՝ և մամմայրք :
- 10 Գաղանք՝ և ամանաստնք. սողունք

(328)

և ամ թռչունք թեաւորք ։
Թագաւուորք երկրի և զօրք իւրեանց . 11
իշխանք և ամ դատաւորք երկրի ։
Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և 12
տղայք՝ օրհնեցէք զանուն տն ։
Բարձրացաւ անուն նը միայն + խոս . 13
տովանուն նմայ յերկինս և յերկրի ։
Բարձր առնել տէր զեղջիւր ժողո . 14
վրդեան իւրոյ + օրհնուն յամսրբոց
նմա + յորդւոցն իսրայէլի ժողո-
վուրդ՝ որ մերձ է առ տէր ։

ՍԱՆՄՈՍ. ՃԻՄ:

ԱՀԱՅԱՅԻԱ + անդիւայ և պահարիայ ։

(Յօրհնեցէք զարյօրհնուն ինոր . 1
օրհնուն նմայ յեկեղեցիս սրբոց :
Ուրախացի իսրայէլյարիչ իւր . 2
որդիք սիոնի ցնծասցեն 'ի թա-
գաւորն իւրեանց :
Օրհնեացեն զանուն նը օրհնուք + 3
սաղմոսիք և օրհնութեամք սաղմոս
ասասցեն նմա :

Հաճի տրընդ ժողովուրդ նը իւր . 4
և բարձր առնել զիեզս 'ի փրկուն :
Պարծեսցին սըքն փառօք՝ և ցնծաս . 5
ցեն 'ի հանդիսաս իւրեանց . և բարձր
արառ .

- արասցեն զնծ բերանօք իւրեանց :
- 6 Սուր երկսայրի ետ 'ի ձեռս նց ,
առնուլհատուցումն'ի հեթանոսաց,
յանդիմանութիւնմ ժողովրդոց :
- 7 'Ի կապելզթագաւորսնց կապանօք
զջօրավարսնց ձեռնակապօք երկա-
թեօք :
- 8 **Աւնել նց գատաստանս 'ի գրոց .**
փառք այս են ամ սըբոց նը :

Ս Ա Դ Մ Ո Ս . Ճ ճ :

Ա շ ե լ ո ւ ի ւ . ա ն գ է ա յ և և պ ա ր ի ա յ ։

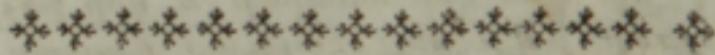
- 1 **(Օ**րհնեցէք զնծ 'ի սրբութ նը -
օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութ
'ի զօրութեան նորա :
- 2 **Օ**րհնեցէք զնա 'ի զօրութ նը . օրհ-
նեցէք զնա 'ի բազում մեծութ նը :
- 3 **Օ**րհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութ .
օրհնեցէք զնա սովորմասիւք և օրհնու-
թեամբ :
- 4 **Օ**րհնեցէք զնա ցնծութ , գովեցէք
զնա ուրախութեթ :
- 5 **Օ**րհնեցէք զնա 'ի բանուքաղցը . գո-
վեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :
- 6 **Օ**րհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութ .
ամհոգիք օրհնեցէք զմբը :

Ազատ սաղմոս ինքնագիր Պատմի արաւա-
չոյ թուաց : Դժամանակի պատման նա-
հապակ ընդողելմ գողվարու , առաջի սա-
ւաղայ , և ամ զօրացն ինքայէլի :

ոքը էի ես յեղբարս իմ , և 1
կրտսեր 'ի տան հօր իմոյ .
արածէի ղխաշինս հօր իմոյ :
Զեռք իմ արարին սաղմոսարան . և 2
մատունք իմ կազմեցին դործի օրհ-
նութեան :

Իսկ արդ՝ ո՞պատմեսցէ զայս տնի . 3
մում . ինքնին ար ամի լուիցէ զամ :
Եւ առաքեաց ար զհրեշտակ իւր . 4
և համբարձ զիս 'ի հօտէ խաշանց հօր
իմոյ . և օծ զիս յօծումն իւզոյ իւրոյ :
Եղբարք իմ մէծամեծք և գեղեցիկք . 5
և ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա ար :
Ելի ես ընդ առաջ այլազդւոյն , և 6
նզովեցի զկուռս նը :
Հանի զսուսերն 'ի նմանէ , և հատի 7
պէլուս նորին . և բարձի զնախա-
տինս յորդւոցն իսրայէլի :

Օ Բ Հ Ն Ո Ւ Թ Ւ Ի Ն

Եւիշ յանիանց : Դաստիելէ . դ :

Ծհնեալ ես մը ած հարցն
մերոց . օրհնեալ փառաւ
ուրեալ անուն քո յաւիւ
տեան :

Յիրաւունս անցուցելը
դայս մմմ ը մեղ . արդար ես դու մը ,
և ամենոյն գործք քո ճշմարիտ են :
Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամգդաւ
տաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարուե ածեր 'ի վը
մեր . ըստ ամի զոր ինչ ածեր 'ի վը
մեր , և քաղսկի սրբոյ հարցն մերոց
երուսաղեմի :

Ասդարութ ը և յիրաւի ածեր զայտ
մմ 'ի վը մեր ' վո մեղաց մերոց :
Անօրինեցաք ' և յանցեաք ապստամբ
լինել 'ի քէն . մեղաք յամի ' և պատուի
րանաց քոց մեք ո՛չ անտացաք :

Աչ պահեցաք ' և ո՛չ արարաք ' ոող պատաւ
տէիրեցեր դու մեղ , զի զբարիս դըտ-
ցուք մեք 'ի քէն :

ԱՆՐԴ՝ զամար արարեր՝ և զոր ինչ
ածեր՝ ի վլը մեր, արդար դատաս-
տանաւ արարեր:

Մատնեցեր զմեզ՝ ի ձեռս թշնամ-
եաց մերոց. անօրինաց՝ խստաց և ա-
պստամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի
քան զամերկիր, մատնեցեր զմեզ:
Եւ արդ՝ ոչ գոյ մեզ ժամբանալ զբե-
րանս մեր. զի ամօթ և նախատինք ե-
ղաք ծառայից քոց պաշտօնէից :

ԱՅԼ մի մատներ զմեզ խսպառ՝ վն-
անուան քո. մի ցրեր զուխտս քո. և
մի ՚ի բացեայ առներ զողորմութիւնս
քո ՚ի մէնջ :

ՎՌ աբրահամու սիրելոյ քո, խսահա-
կայ ծառայի քո, և խորայէլի սրբոյ քո:
Խոստացար ՚եց՝ և ասացեր, բաղմա-
ցուցից զղաւակ ձեր որպէս զաստեղմ
երկնից բազմութք. և ոնց զաւաղառ
եղք ծովու :

Եւ արդ ՚եր՝ նուաղեցաք մեք քան զամ-
ազդս. և եմք տառապեալ յամերկիրի
այսօր՝ վասն մեզաց մերոց :

Ո՛չ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ՝ իշխան
մարդարէ և առաջնորդ, ո՞չ ողջակէզ
պատարագաց, ո՞չ խունկ օրինաց, և
ո՞չ

ո՞չ տեղի պատարագո մատուցանելոյ
առաջի քո . և զովորմութե գտանել
'ի քէն :

Այլ անձամբ խոնարհեալ՝ և հոդով
տառապանաց , ընդունելի լիցուք մեք
ո՞ղ զովակեցս խոյոց և զուարակաց , և
ո՞ղ բիւրաւորս գառանց պարարտաց :
Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագ
մեր այսօր առաջի քո , զի կատարեալ
գոցուք զինիքո , և չիք ամօթ յուսա-
ցելոցս 'ի քէն :

Եւ արդ՝ դամք զհետ քո ամ սրտիւք
մերովք , երկնչիմք 'ի քէն , և խնդրեմք
զերեսս քո . մի յամօթ առներ զմեղ :
Այլ արա առ մեզ ըստ հեզուե քում ,
և ըստ բազում ոզորմուե քում . փըր-
կեա զմեզ վաստանչելեաց քոց , և փա-
ռաւորեսցի անռւն քո յաւիտեան :
Յամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչա-
րեն զծառայս քո . ամաչեցեալ լիցին
բռնուելիք նոցա , և ամ զօրուելիք նոցա
խորաակեոցին :

Եւ ծանիցեն՝ զի դու ես ամ մի-
այն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ
ամ տիեզերաց :

()ընեալ ես դու աէր ամ հարցն
մերոց գովիեալ՝ և առաւելքարձ

բացեալյաւիտեան :
Եւ օրհնեալ է անուն ուր փառացքոց
գովեալ և առաւել բարձրացեալյա-
ւիտեան :

Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց ուր
բութե քո • գովեալ :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ ար-
քայութե քո • գովեալ :

Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի քրովբէս
և հայիս յանդունդս • գովեալ :

Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատուե
երկնից • գովեալ :

Օրհնեցէք ամ գործք տն զար • օրհ-
նեցէք և բարձր արարէք զնա յաւի-
տեան :

Օրհնեցէք երկնիք զար • օրհնեցէք և
բարձր արարէք :

Օրհնեցէք հրեշտակք տն + ջուրք որ
'ի վերոյ երկնից զար • օրհնե :

Օրհնեցէք զօրութէք տն + արեգակն
և լուսին զար • օրհնե :

Օրհնեցէք աստեղք երկնից • անձրեք
և ցողք զար • օրհնե :

Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուը և ջեր
զար • օրհնե :

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցող և ձիւ-
նաբեր զար • օրհ :

Օրհ

Օրհնեցէք սառն և պարզ, Եղեամն և
ձիւն զտր + օրհ :

Օրհնեցէք ախճք և դիշերք, լոյս և խա-
ւար զտր + օրհ :

Օրհնեցէք ամակք և փայլատակունք
և երկիր զտր + օրհ :

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք, և ամե-
նայն բոյսք երկիրի զտր + օրհ :

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և դետք
զտր + օրհ :

Օրհնեցէք կետք և ամ կայտառք, որ
՚իջուրս, և թռչունք երկնից զտր + օրհ :

Օրհնեցէք դաղանք և անասունք, և
որդիք մարդկան զտր + օրհ :

Օրհնեսցէ իսրայէլ զտր + օրհնեսցէ
և բարձր արասցէ զնայաւիտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զտր + օրհնե-
ցէք և բար :

Օրհնեցէք ծառայք տն զտր + օրհնե-
ցէք և բար :

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդա-
րոց զտր + օրհնե :

Օրհնեցէք սրբ՝ և խոնարհք սրտիւք
զտր + օրհնե :

Օրհնեցէք անս իա աղարիա և միտայ-
էլ զտր + օրհնեցէք և բարձր արարէք
զնայաւիտեան :

Օրհնութիւն մարդու ածածնին :

Դ ա ւ ի . և :

Ա Եծացուսցէ անձն իմ զտր :
և ցնծացէ հոգի իմ տստու-
ծով փրկչաւ իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութե-
աղախնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երանի-
ցեն ինձ մամ աղքք :

Արար ընդ իս մեծամեծո հզօրն . և
ոք է անուն նորա :

Ողորմութեն արար աղդաց յազդս եր-
կիւղածաց իւրոյ . արար զօրութիւն-
բազիաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց
սրտից . և քակեաց զհզօրսյաթուոց:
Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս ե-
լից բարութ . և զմեծատունս արձա-
կեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւ-
րոյ , յիշելով զողորմութիւն իւր :

Ող խօսեցաւ առ հարսն մեր , ը ար-
բահամու , և զաւակի նը յաւիտեան :

Օբհասութիւն պատարիայ հօրն յամշանուա
մէջպէ՞ : 'Ղակ ։ ա :

() հնեալթր ած խօրայէլի, որյայց
ել . և արար փրկութիւն ժողով
վրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեղ եղջիւր փրկութե՞ի տանէ
դաւթի ծառայի իւրոյ . որպէս խօսե-
ցաւքերանով սրբոցն՝ որյաւիտենից
մարդարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և
'ի ձեռաց մամ ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն առ հարսն մեր, և
յիշել զկտակարանս սրբութե իւրոյ :
Երդումն՝ զոր երդումաւ աըրահամու-
հօր մերոյ . տալ մեղ առանց երկիւղի
զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութե և արդարութե ա-
ռաջինը, զնամ աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարդարէ բարձրե-
լոյն կոչեսջիր, գնասցես առաջի տն
պատրաստել զճանապարհս նորա :
Տալ զգիտութիւն փրկութե ժողովրդեան
իւրոյ . 'ի թողութե ամենայն մեղաց
մերոց :

Այս դթոյ ողորմութեանց տն այ մե-
րոյ, որով երևեցաւ մեղ արեգակն 'ի
բար-

Հ 338 Հ

բարձանց, լուսաւոր առնել զիսաւար
մեր :

Ճագել լոյս 'ի վր այսոցիկ, որ նըս-
տէաք 'ի խաւարի, և 'ի ստուերո մա-
հու. ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս
խաղաղութե :

Ա զօն+ սիմեոնի ծերանեաց : Ղուկ + բ :

Ըդ արձակեա՛ զծառայս քո տէր՝
ըստ բանի քում 'ի խաղաղութե .
զե տեսին աչք իմ զփրկութ քո, զոր
պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժո-
ղովրդոց :

Լոյսյայտնեցար հեթանոսաց, և փառք
ժողովրդեան քում խրայէլի :

Ա.

Աղօթա Տանաւելի Բագաւուրին =

S ամենակալ ած աբրուհամու
իսահակայ յակովբայ՝ և
զաւակինոցա արդարոց ·
ամենակալ տոր՝ թող զմեղս
իմ:

Որ տըարեր զերկինս՝ և զերկիր, և
զամ զարդ նոցա - ամենակալ տէր :
Որ կապեցեր զծովլքանիւն հրամանաւ-
քո. փակեցեր զխորս, կնքեցեր ահւոր
և փառաւորեալ անուամբ քով - ամե :
Որ ամենայն ինչ սարսէ և դողայ յե-
րեսաց ահի զօրունք քո. ամենակալ տըր :
Անբաւ է մեծ վայելտութիւն փառաց
սրբութենքո - սաստիկ է բարկութեն
սպառնալեացքոց 'ի վը մեղաւորաց -
Փնչափ և անքննին են ողորմութելք ա-
ւետեացքոց - ամենակալ :

Դու մըր բարձրեալ՝ գթած, երկալ
նամիտ, բազումողորմ. և զղանաս՝ ի
վր չարեաց մարդկան. ամենակալ:
Դու ած՝ ոչ եգիր ապաշխարութիւն
վու արդարոցն՝ աբրահամու խահակայ
ելակտվայ, որ ոչ մեղան քեզ. ամե-

U. S.

Այլ եղիր տպաշխարութեալու իմմեց
զաւորիս . զի մեզայ աւելի քան զաւազ
ծովու , և բազմացան անօրէնութիւնք
իմ . ամե :

Չեմարժանի հայել և տեսնել զբարձ
բութիւնս Երկնից , 'ի բազմութէ աւ
նօրէնութե իմոյ . ամենակալ :

Կորացեալ եմես 'ի բռնուե կապանաց
Երկաթեաց . և ոչ դոյ ինձ հանդիսատ .
ամե :

Բարկացուցի զօրտմառւե , և չար աւ
ուաջի քո արարի . կանգնեցի սպատկեր
և բազմացուցի զցասումն . ամենակալ :

Եւ արդ առ խոնարհեցուցնեմ զծունը
սրտի իմոյ , և խնդրեմ 'ի բազրութէ
բումմե . ամենակալ :

Մեզայ՝ առ մեզայ , և զանօրէնութիս
իմես ինձեն գիտեմ . ամենակալ :

Աղաջեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ
առ , թող ինձ . և մի կորուսաներ զիս
ըստ անօրէնութե իմոյ . ամենակալ :

Մի յւան բարկանար ինձ տէր , և մի
յիշեր զարիս իմ . և մի սպարաւորեր
զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ Երկրի չա
րեզ . ամե :

Չի դու ած ած ապաշխարովաց ես .
և յես ցոյց զբարերարութիս քո , որ

անարժան եմ. ամենակալ :

Կեցուսցես զիսըստքաղում օղորմուեն
քում. և օրհնեցից զքեզզամենայն ա-
ւուրս կենաց իմոց. ամենակալ :
Զքեզ ար՝ օրհնեն ամ զուարթունք
Երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս՝
ամէն :

Փառք հօր, և որդւոյ : Այժմ և
միշտ և :

Պաշեմ և խնդրեմ 'իքէն ար, թաղ
ինձ զմեղս իմ :
Բազումողորմ տէր, ողորմեա ինձ :
Ած քաւեան զիս զմեղաւորս 'ի մե-
ղաց, և կեցո :

Արարիչ իմ և յոյս ած, գթայիս 'ի
մեղուցեալ ծառայս. և ողորմեա ինձ
բազմամեղիս :

Ամէնօրհնեալ սրբուհի՝ և միշտ կոյս
ածածին մարիամ. բարեխօսեցէք
առ հայր 'ի յերկինս վոյ մեր մեղաւո-
րացս :

Քո որդի այ անօխակալ, ընկամալ զա-
ղաշանս մեր. զի 'իքեզ են ապաւի-
նեալ անձինք մեր :

Յաղթօղ զօրութք՝ սուրբ և կենդա-
նաւ

Նարար և պատուական խաչիւ քո տը
սլահպանեա զմեղ:

Առաքեա տը զհրեշտակ խաղաղութե
քո + որ եկեալ պահեսցէ զմեղ անխը-
ռովս 'ի տռնէ և 'ի դիշերի:

Եւ մարդասիրութք քո յիշեա զմեղ
տէր՝ յիշեա զմեղ, յորժամ գաս ար-
քայութք քո, և ողորմեա մեղ:

Ա ս թ ա վ ա ն ս ի ւ ր ա ն յ ի ն հ ա ւ ա պ ա շ ե լ ո յ
 ՚ ի գ ը հ ա պ ա ն :
 Զ ա ր ա ր ե ա լ է ս ք դ ն Ս ե ր ս է ս ի հ ա յ ա ց
 կ ա լ ո ւ ս ղ ի ս ս ի :

 աւատով խոստովանիմ, և եր-
 կ ի ր պ ա գ ա ն ե մ ք ե զ հ ա յ յ ր և որ-
 դ ի և որ հ ո գ ի ։ ա ն ե զ և ա ն-
 մ ա հ ը ն ո ւ թ ե ։ ա ր ա ր ի չ հ ր ե շ-
 տ ա կ ա ց և մ ո ր դ կ ա ն և ա մ ե ն ա յ ն Ե ղ ե-
 լ ո ց ։ ո ղ ո ր մ ե ա ք ո ր ա ր ա ծ ո ց , և ի ն ձ
 բ ա զ մ ա մ ե զ ի ս :

Հ ա ւ ա տ ո վ խ ո ս տ ո վ ա ն ի մ , և ե ր կ ի ր
 պ ա գ ա ն ե մ ք ե զ ՝ ա ն ք ա ժ ա ն ե լ ի լ ո յ ս ,
 մ ի ա ս ն ա կ ա ն ո ր ե ր ր ո ր դ ո ւ թ ե և մ ի
 մ ծ ո ւ ի ։ ա ր ա ր ի չ լ ո ւ ս ա յ ։ և հ ա լ ա ծ ի չ
 խ ա ւ ա ր ի ։ հ ա լ ա ծ ե ա ։ ի հ ո գ ւ ա յ ի մ մ ե-
 զ ի ս ա ւ ա ր մ ե զ ա ց ։ և զ ո ն դ ի տ ո դ ւ թ ե ։
 և լ ո ւ ս ա ւ ո ր ե ա զ մ ի ս ո ս ի մ ՚ ի ժ ա մ ո ւ ս
 յ ա յ ա մ ի կ ։ ա ղ օ թ ե լ ք ե զ ՚ ի հ ա ն յ ս , և
 ը ն դ ո ւ ն ե լ ՚ ի ք է ն զ ի ն դ բ ո ւ ն ծ ս ի մ . և

ո ղ ո ր մ ե ա ի ն ձ բ ա զ մ ա մ ե զ ի ս :

Հ ա յ յ ր ե ր կ ե ա ւ ո ր ո ծ ն շ մ ա ր ի ս , ո ր
 ա ռ ա ք ե ց ե ր զ ո ր դ ի դ ք ո ս ի ր ե լ ի ՚ ի
 ի ն դ ի ր մ ո լ ո ր ե ա լ ո չ ս ա ր ի ն ։ մ ե զ ա յ
 յ ե լ ։

յերկինս և առաջի քո . ընկալ զիս
ոող զանառակ որդին , և զդեցն ինձ
զպատմունանն զառաջին՝ զոր մերկա-
ցոյ մեղօք . և ողորմեա քո արարա-
ծոց , և ինձ բազմամեղիս :

Որդի այ ան ճշմարիտ , որ խօնարհե-
ցար 'ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մար-
մին 'ի սրբոյ կուսէն մարիտմայ . վա-
մերոյ փրկութե . խաչեցար՝ և թաղե-
ցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց՝ և համ-
բարձար առ հայր . մեղայ յերկինս և
առաջի քո . յիշեա զիս ոող զաւազակն
յորժամ գաս արբայութե քոլ . և ո-
ղորմեա :

Հոդի այ ան ճշմարիտ , որ իջեր 'ի
յորդանան և 'ի վերնատունն , և լու-
ստուորեցեր զիս մկրտութ որ աւազա-
նին . մեղայ յերկինս և առաջի քո . մաք-
րեա զիս վերստին ոծոյին հրովարո՞
որուէս հրեղէն լեզունք զաւաքեալսն .
և ողորմեա :

Ահեղ բնութիւն , մեղայ քեղ մազք ի-
մովք , հոգւով և մարմիով իմով . մի
յիշեր զմեղս իմզաւաջինս՝ վասն ան-
ուանդ քում սրբոյ . և ողորմեա :
Տեսզ ամի , մեղայ քեղ խորհրդով
բանիւն և գործով . ջնջեա զձեռագիր
յան-

յանցանաց իմոց , և դրեա զանուն իմ
 'ի գպբութի կենաց , և ողորմեա :
 Քննօղ դաղտնեաց , մեղայքեղ կամու
 և ակամայ , դիտութիւ և անդիտութ
 թողութի շնորհեա մեղաւորիս . զի
 'ի ծննդենէ աւազանին մինչև ցայսօր
 մեղուցեալ եմ առաջի ածութեանդ
 քո զգայարանօք իմովք , և ամենայն
 անդամովք մարմնոյս . և ողորմեա :
Ամենսկինամ առ , դիր ուահապան
 աչաց իմոց զերկիւղ քո ոք՝ ոչ և ոս
 հայելյարատ , և ականջաց իմոց՝ ոչ
 ախորժել լսել զբանս չորութիւն , և
 բերանոյ իմոց՝ ոչ խօսել զստութիւն ,
 և սրտի իմոց ոչ խորհել զւարութիւն ,
 և ձեռաց իմոց՝ ոչ գործել զահիրա-
 ւութիւն , և ոտից իմոց՝ ոչ գնալ 'ի
 ճանապարհս անօրէնութեան . այլ
 ուղղեա զըտրժումն սոցա լինել ըստ
 ովատութիրանաց քոյց յամենայնի . և
 ողորմեա :

Ճնւր կենդանի քո , զհուր սիրոյ քոն
 զոր արկեր յերկիր , բոբբոքեա յանձն
 իմ . զի այրեսցէ զաղտ հոդւոյ իմոց ,
 և սրբեսցէ զիսիզն մատոց իմոց , և
 մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ , և
 վտռեսցէ զոյս գիտունն քո 'ի սրտի

իմաստութիւնը և ողորմեան :

իմաստութիւնը հօրյուն տուր ինձ իմաստութիւնի զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քոյ յամ ժամ ։ 'ի չար խորհրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փըրկեան զիս և ողորմեան :

կամեցազ բարեաց ար կամարար , մի թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ դնալս այլ տռաշնորդեան ինձ լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց և ողորմեան :
Արքայի երկնաւոր , տուր ինձ զարքայութիւնը , զոր խոստացար սիրելեաց քոց և զօրացն զսէրտ խմատել զմեղու և սիրել զբեղ միայն , և առնել զկամս քո և ողորմեան :

խնամող արարածոց , պահեան նշանաւ խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրահաց մեղաց 'ի փորձութեց դիւց , և 'ի մարդոց անիրաւաց , և յամվտան գից հոգւոյ և մարմնոյ . և ողորմեան :
Պահապան ամի , քո , աջ քո հովանի լիցի 'ի վը իմ , 'ի տունէ և 'ի գիշերի 'ի նստել 'ի տան և 'ի դնալ 'ի ճանապարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել . զի մի երբէք սասանեցայց և ողորմեան :
Ած իմ , որ բանաս զձեռն քո , և լնուազմամ արարածս ողորմութիւն քով . քեզ

յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հոգա
և պատրաստեա զպէտս հոգւոյ և մար-
մնոյ իմոյ՝ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան
և ողորմեա :

Դարձուցիք մոլորելոց, դարձո զիս
'ի չար սովորուեց իմոց 'ի բարի սովո-
րուի . և քեւուեա յոդի իմ զսուկալի
օր մահուն, և զերկիւղ գեհենին, և
զսէր արքայուեց . զի զջացայց 'ի մե-
ղաց, և գործեցից զարդարութի . և
ողորմեա :

Ազբիւր անմահուե , ազբերացո 'ի
սրաէ իմմէ զարտասուս ապաշխարու-
թն՝ ուղ պոռնկին . զի լուցացից զմեղա
անձին իմոյ՝ յառաջ քան զելանելն իմ
յաշխարհէս . և ողորմեա :

Պարգեիք ողորմուե , պարգեհաւ ինձ
ուղղափառ հաւատով և քարի գոր-
ծով . և ոք մարմնոյ և արեանքո հաղոր-
դութի գալ առ քեզ . և ողորմեա :

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ
յանձն արասցե՛տ զիս, քաղցրուե՛տ
ւանդել զհոդի իմ, և անխռով ան-
ցուցանել ը չարուի այսոցն . որ են
'ի ներքոյ երկնից . և ողորմեա :

Լոյս Հշմարիտ քն, արժանաւորեաւ
զհոդի իմ ուրախուե՛տ տեսանել զւյո
փաւ

փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն , և
հանդչել յուսով բարեաց յօթեանս
արդարոց՝ մինչեյօր մեծի դաշտեան
քո . և ողորմեա :

Դատաւոր արդար , յօրժամգաս փա-
ռօք հօր դատել զկենդանիս և զմեռ-
եալս , մի մտաներ 'ի դատաստան ընդ-
ծառայիս քո , այլ փրկեան զիս 'ի յաւի-
տենակոն հրոյն , և լոելի արա ինձ զե-
րանաւէտ կոչումն արդարոց՝ յերկնից
արքայութիւն . և ողորմեա :

Ամենողօրմ ուր՝ ողորմեանմ հաւա-
տացելոց 'ի քեզ , իմոց և օտարաց՝ ծա-
նօթից և անծանօթից , կենդանեաց և
մեռելոց . չնորհեան և թշնամեաց իմոց
և ատելեաց զթողուի՝ որ առ իս յան-
ցանաց . և դարձն զնո՞ 'ի չարեացն .
զոր ունին վն իմ . զի ողորմուե քում
արժանի եղիցին . և ողորմեա :

Փառաւորեալ ուր , ընկամ զաղազանս
ծառայիս քո , և կատարեան 'ի բարի
զենդրուածս իմ . բարեխօսութիւնը
ածածնին , և յովհաննու մկրտչին , և
սրբոյն ստեփաննոսի նախավկային , և
սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին :
Եւ սրբոց առաքելոցն և մարդարեիցն
և մորտիրոսացն , և սրբոց հոյրապե-
տաց

տաց՝ և ճգնաւորաց՝ և կուսանեաց,
և ամենայն սբբոց քոց՝ Երկնաւորաց
և Երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և
Երկրպագութ՝ անբաժանելի ոք Եր-
քորդութեղ՝ յաւիտեանս յաւիտե-
նից։ Ամեն։

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ՄԱԼԹԱԿ ԶՈՐԱԿԱՐՔ ԱՅՆ-ՀԱՅ ԳԻՒՅՐԱՅԻՆ :

ՍԵՐ ԳՐԻԴՐԻ ՆԱՐԵՒԱԴԱ ԱԽԱԴԵԱԼ : ԲԱՆ ՃՐ :

Ընկաւլքաղցրութե՛ որ աճ հզօր՝
զդառնացողիս զաղաճանս . մա-
տի՛ր գթութե՛ առ պատկա-
ռեալս դիմօք : Փարատեա ամենա-
պարդեւ զամօթական տիրութիս .
բա՛րձ յինէն ողորմած՝ զանբերելի
ծանրութիս . անջրպետեա հնարա-
ւոր՝ զմահացու կրթութիս . աւա-
րեա միշտ յաղթող՝ զիսաբողին հաճու-
թիւնս . բացադրեա վերնային՝ զմո-
լելոյն մառախուղ . կնքեա կեցուցիչ
զկորուսչին ընթացմունս . ցրուեա
ծածկատեօ՝ զըմբռնողին չար դըտ-
մունս . խորտակեա անքննին՝ զմար-
տողին դիմեցմունս : Տեառնադրեա
քո անունամբդ՝ զլուսանցոյց երդ
յարկիս . պարփակեա քո ձեռամբդ՝
զառաստաղ տաճարիս . դժադրեա քո
արեամբդ՝ զմուա սկմոց սենեկիս .
կեր-

կերպացն զքո նշանդ՝ 'ի հետս ելեց
 մաղթողիս . ամրացն քո աչովդ՝ ըդ-
 հանգստեանս խշտի . մաքրեսցե՞ս 'ի
 հաղբից՝ զծածկարան անկողնոյս .
 սպահեսցե՞ս քո կամօքդ՝ զտառապեալ
 անձն ուգւոյս . անխարդախ արաս-
 ցես՝ զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս .
 կացուսցե՞ս ըրջափակ՝ զպար զօրուդ-
 երկնայնոյ . կարգեսցե՞ս 'ի դիմի՝ ընդ-
 դէմ դիւացն դասոււ : Տուր հանգիստ
 բերկրութեան մահահանդոյնս նիրհ-
 ման՝ 'ի խորութե գիշերիս , բարեխօ-
 սութե հայցուածոց սրբոյ ածածնիդ՝
 և ամենայն ընտրելոց : Ամփոփեալ
 պարուրեան զպատուհան տեսութեց
 զգայարանացս իմաստից՝ անզարհու-
 րելի զետեղմամբ՝ 'ի ծփական խոռ-
 վութեց , կենցաղական զբաղմանց ,
 անրջական երազոց , խօլականաց ցնո-
 րից , յիշատակաւ քոյուսոյդ անվնա-
 սելի պաշտպանեալ : Եւ սթոփեալ
 վերսախին՝ 'ի ննջմանէ ծանրուե՝ ամե-
 նազդաստ արթնութեամբ , հոգենո-
 րոգ զուարթութեամբ՝ 'ի քեղ արձա-
 նացեալ , զայս ձայն մաղթանաց՝
 բուրմամբ հաւատոց , քեղ ամէնօրէ-
 նեալ թագաւոր փառաց անձառից՝

փառաբանողաց Երկնագումար խմբեց
Երդակցեալ՝ յերկինս առաքել։ Զե-
դու փառաւորեալ ես յամ արարա-
ծոց՝ յաւիտեանսյաւիտենից։ Ամեն։

Ա Ն Օ Թ Ք Զ Օ Ր Ա Ւ Ա Բ ։

Ն Մ Ի Խ Ա Ր Բ Ո Վ Գ Ի Ռ Ի ։
Բ ա ն ։ Խ ա ն ։

բդի ևյ կենդանւոյ օրհնեալ
յամենայնի, հօրդ ահաւորի
անքնին ծնունդ, որ տկարա-
նայ առ ՚ի քէն և ոչ ի՞նչ։ Ար
՚ի ծագել անստուներ նշուլից ողորմու-
թեան քոյ փառաց, հալին մեղք, հա-
լածին գեք, ջնջին յանցանք, խզին
կապանք, խորտակին շղթայք, կեն-
դանածնին մահացեալք, բժշկին հար-
ուաճք, ողջանան վերք, բառնին ա-
սղականութիւնք, տեղի տան տիմրու-
թիւնք, նահանջին հեծութեք, փախ-
նու խաւարն, մեկնի մեղն, մերժի մա-
ռախուղն, փարատի մռայլն, սպառի
աղջամուղն, վերանայ մութն, գնայ
գիշերն, տարագրի տագնապն, չբա-
նան

Նան չտրիքն . հալածին յուսահառու
թիքն . և թագաւորէ ձեռն քո ամե-
նակալ քաւիչդ ամենայնի : Որ ոչ
եկիր կորուսանել զմարդկան ոդիս
այլ կեցուցանել . թաղ ինձ զանթիւ
շարիսն իմ՝ բազում ողօրմութեղդ .
զի դու միայն ես յերկնի անձառ , և
յերկը անզննին , 'ի տարր դոյի՝ և
յեզրս ծագաց աշխարհի . սկիզբն ա-
մենայնի՝ և յամենայնի , ոմ լրմամբ
օրհնեալ 'ի բարձունս : Եւ քեզ ընդ-
հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք
յաւիտեանս : **Ամեն :**

Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ Ֆ

ՑԱՆԿ ՍԱՀՄՈՍՎՑ

Ըստ Հարգի այբուբենից =

Աղաղակեցէք առ ած .	կէ :
աղաղակեցէք առ տը .	զթ :
ապրեցն զիս տը՝ զի նունադ .	ժմ :
ապրեցն զիս տը՝ ի մարդոյ .	ձլթ :
առ գետս բարելացւոց .	ձլզ :
առ քեզ տը կարդացի ած .	իէ :
առ քեզ տը համբարձի զանձն .	իդ :
առ քեզ տը համբարձի զաչս .	ձիք :
ասաց անզգամն ՚ի սրտի .	ժդ :
ասաց անզգամն ՚ի սրտի .	ծը :
ասաց տը ցտը իմ, նիստ ը .	ձլժ :
ասացի թէ պահեցից .	լը :
ասէ անօրէնն ՚ի մեղանչել ը .	լե :
ած ականջօք մերովք .	խդ :
ած ած իմ ես առ քեզ .	կը :
ած ած իմ նայեաց առ իս .	իա :
ած աստուծոց տը խօսեցաւ .	խթ :
ած եկաց ՚ի ժողովս աստու .	ձտ :
ած զիրաւունս քո արքայի .	հտ :
ած մեր ապաւեն, և զօրուի .	խե :
ած մերժեցեր, և աւերեցեր .	ծթ .

თბ մտին հեթանոսք 'ի ժառ . հը =
 თბ յանուան քում կեց՛ . ծդ =
 თბ յօդնել ինձ նայեաց . կթ =
 თբ ողորմեաց մեզ , և օրհն . կշ =
 თբ ո քեզ նմանիցէ , մի . ձր =
 თბ վրէժխնդիր , տր თბ . զդ =
 თբ օրհնութե իմոյ , մի . ճը =
 աստ օրհնեցէք ամ ծառայք : ճլդ =
Բաղում անդամ մարտեան . ճիլ =
 բայց միայն՝ տր հնազանդ . կա =
 բանից իմոց ունկն դիր տր . ե =
 բարի է խոստովան լինել . զա =
 բարձր առնեմ զքեզ თბ . ճխոդ =
 բարձր առնեմ զքեզ տր . իթ =
 բղխեաց սիրտ իմ զբան . խոդ =
 Գոհացայց զքէն տր բոլոր . լժ =
 գովիեա եէմ զտր , և . ճխէ =
 Դատ արա ինձ თბ , և . խը =
 դատ արա ինձ տր , զի . իե =
 դատեա տր զայնոսիկ՝ ոյք . լդ =
 Եթէ ոչ տր էր առ մեզ . ճիդ =
 Եթէ ոչ տր շինէ զտուն . ճիզ =
 եկայք ցնծասցուք 'ի տր . զդ =
 երանեալ են անբիծք 'ի . ճժը =
 երանեալ է այր , որ երկնչի . ճժտ =
 երանեալ է այր , որ ոչ դնաց . տ =
 երանի ամենեցուն , ոյք եր . ճիէ .
 երա-

Երանին որ խորհի զաղքատն .	Խ :
Երանին ում թողութի .	Լ ա :
Երկինք սպատմեն զփառս .	Ժ ը :
Չի բարի , կտմ զի վայե .	Ա լ ը :
զի սպարծի 'ի չարութի .	ծ ա :
զողորմութիս քո տր յաւ .	ձ ը :
Ընդէր խռովեցան հեթա .	թ ի :
Ընդէր մերժեցեր ած .	հ ի :
Ընկ արդարե ղարդարութի .	ծ է :
Իրրե զի բարի է ինլի .	հ ը :
'ի գարձուցանել տնի զգեր .	Ճ ի լ :
'ի խորոց կարդացի առ քեզ .	Ճ ի թ :
'ի կարդալ իմում լուար .	դ ի :
'ի նեղուե իմում ես առ .	Ճ ժ թ :
'ի տր յուսացայ , մրալէս .	Ճ :
'ի քեզ տր յուսացայ՝ մի .	լ :
'ի քեզ տր յուսացայ՝ մի .	հ :
Լուարուք զայս՝ ամ աղդք .	խ ը :
Լուիցէ քեզ տր յաւուր .	ժ թ :
Լուր ած աղօթից իմոցյաղ .	կ ի :
Լուր ած աղօթից իմոց՝ և .	կ :
Լուր տր արդարութե . և .	ժ ի :
Խոնարհեցն տր զունին քո .	ձ ե :
Խոստովան եղերուք տն՝ և .	Ճ ի :
Խոստովան եղերուք տն , զի .	Ճ է :
Խոստովան եղերուք տն , զի .	Ճ լ :
Խոստովան եղերուք տն , զի .	Ճ է :

խոստովան եղերուք ան , զի .	Ճ՛զ :
խոստովան եղեց քեղ բոլ .	Ճ՛ժ :
խոստովան եղեց քեղ բոլ .	ՃԼ՛ :
խոստովան եղեցուք առ .	հ՛դ :
ծանիս հարեք ամ հեթա .	Խոկ :
Կեցո զիս ած , զի հասին .	կ՛ը :
Համեցարձի զաշս իմ .	Ճի :
համբերելով համբերի ան .	լ՛թ :
հաւատացի զոր և խօսե .	ՃԺԵ :
հիմունք նորա 'ի լեառն ոք .	ճ՛զ :
Չայնիւ իմով ես առ առ .	հ՛զ :
Ճայնիւ իմով ես առ առ .	Ճիսա :
Մատուցեք ան՝ որդիք այ .	ի՛լ :
մեծ է առ , և օրհնեալ է .	խէ :
մինասնանձիր ընդ չարս .	լ՛շ :
մինչեւ յերբ առ մոռանաս .	ժը :
Չայտնի է 'ի հրեաստանի .	հ՛ե :
յարիցէ ած , և ցրուես .	կէ :
յելանելն իէլի յեգիպտ .	Ճժկ :
յիշեա առ զդաւիթ , և զամ .	ՃԼա :
յողորմութի՝ և յիրաւունս .	Ճ :
Նայեցարուք ժողովուրդք .	հէ :
Աղորմեա ինձ ած , զի կոխ .	ՃԵ :
աղորմեա ինձ ած , ողորմ .	Ճ՛զ :
ողորմեա ինձ ած՝ ըստ մեծի .	Ճ :
ոյսւսայ 'ի առ՝ ոնդ լեառն .	Ճիկ :
	ոբ

Թր բնակեալ է յօդնութեն - Ա :
 Թր հովունեսդ ի է լի . հ թ :
 Թաղ սիրելի են յարկք . ծ դ :
 Թաղ փափաքէ եղջերու . խ ա :
 Աւնկնդիր ած աղօթից . ծ դ :
 Թւրախ եղէ ես ոյք ասէին . Ֆ ի ա :
 Պահեա զիս ած իմ , զի . ժ է :
 Արատրաստ է սիրտ իմ . ձ է :
 Սիրեցի՝ զի լուիցէ ար . ճ ժ դ :
 Սիրեցից զքեզ՝ ար զօրութեն . ժ է :
 Տեառն է երկիր լրիւ . ի դ :
 Թր ապաւէն եղեր մեր . ձ թ :
 Թր ած իմ 'իքեզ յուսա . է :
 Թր ած փրկութեն իմոյ . ձ է :
 Թր՝ զի բազում եղեն : դ ի :
 Թր թագաւորեաց , բար . զ ը :
 Թր թագաւորեաց , զվայել . զ ը :
 Թր թագաւորեաց , ցնծաս . զ ը :
 Թր՝ 'ի զօրութեն քում . ի :
 Թր լոյս իմ , և կեանք իմ . ի շ :
 Թր լուր աղօթից իմոց՝ ուն . Ֆ ի ք :
 Թր լուր աղօթից իմոց՝ և աղ . Ֆ ա :
 Թր , կարդացի առ քեզ . Ֆ ի :
 Թր հովունեսցէ զիս , և ինձ . ի ք :
 Թր՝ մի սրտմտութեն քով . լ է :
 Թր՝ մի սրտմտութեն քով . դ ի :
 Թր՝ ոչ բարձրացաւ . Ֆ ի :

თოր მალ կացցէ ՚ի խորանի .	ՃՐ :
თოր თო მხრ՝ զի սքանչելի է .	Ը :
თოր փորձեցեր զիս , և ծան :	ՃԼՌ :
Յնծացէք առ ած , օդ .	Ճ :
յնծացէք արդարք ՚ի տոր .	ԼԲ :
Փրկեաւ զիս ՚ի թշնամեաց .	ԾԸ :
Քեզ վայելէ օրհնութե .	ԿՂ :
Օրհնեաւ անձն իմ զտոր , տոր .	ՃՐ :
օրհնեաւ անձն իմ զտոր , և ամ .	ՃԲ :
օրհնեաւ անձն իմ զտոր : օրհն .	ՃԽԵ :
օրհնեաւ անձն իմ զտոր . օրհ .	ՃԽՎ :
օրհնեցէք զանուն տն . օրհ .	ՃՂԻ :
օրհնեցէք զած ՚ի սրբութե .	ՃՃ :
օրհնեցէք զտոր ամ աղինք :	ՃՃՂ :
օրհնեցէք զտոր , զի բարի է .	ՃԽՂ :
օրհնեցէք զտոր յերկինս .	ՃԽԸ :
օրհնեցէք զտոր յօրհնութնոր .	ՃԽԾ :
օրհնեցէք զտոր յօրհնութնոր .	զՂ :
օրհնեցէք զտոր յօրհնութե նոր .	զՂ :
օրհնեցէք մանկունք զտոր .	ՃՃ :
օրհնեցից զտոր յամ ժամ .	ԼԲ :

ՕՐՀՆԵՈՒԹԻՒՆՔ :

Արդ՝ արձակեաւ ղճառայս .	338
Աւս ասացի ՚ի վերանալ .	245
Չի հուր բոլբոքեցաւ .	120

'Ե գիշերաց կանխէ հոդի .	206
'Ի նեղութե իմում ես առ .	286
Շաներուք և տեսէք , զի	122
Հաստատեցաւ սիրտ իմ .	161
Անձայուսցէ անձն իմ .	336
Նայեցարուք երկինք .	74
Թըր ամենակալ ած .	391
Թըր զբուր քո լուսայ .	323
Փոքր էի ես յեղբարս .	330
Օրհնեալ ես թըր ած .	331
Օրհնեալ թըր ած իսրայէլի	337
Օրհնեացուք զթըր , զի .	34
Օրհնեցէք զած յօրհ .	285

Եօթն սաղմոտ ապավարութե :

ՏՐ , մի սրտմառութք քով .	Դ:
Երանի . ում թողութե եղե .	Ը:
ՏՐ , մի սրտմառութք քով .	ԼԵ:
Ազորմեաց ինձ ած , ըստ .	Ծ:
ՏՐ . լուր աղօթից իմոց , և .	ԶՄ :
'Ի իսորոց կարդացի առ քեզ .	Զիթ :
ՏՐ . լուր աղօթից իմոց .	Զիթ :

Հայոց առաջնորդ առաջնորդ

26-8-1973

ԳԲ

